

**VERGİ VE DİĞER BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA
İLİŞKİN 7143 SAYILI KANUN GENEL TEBLİĞİ
(SERİ NO: 1)**

I- AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR

11/5/2018 tarihli ve 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun 18/5/2018 tarihli ve 30425 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış ve yapılandırmaya ilişkin hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu Tebliğ ile 7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen amme alacakları, il özel idareleri ile belediyeler ve Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına (YİKOB) ait alacakların yapılandırılması, matrah ve vergi artırımı, işletme kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin hükümlerinin uygulanmasına dair usul ve esaslar belirlenmiştir.

Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında, Kanun uygulamasında vergi, beyanname ve Yİ-ÜFE aylık değişim oranlarının;

- Vergi: 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim ve harçları,

- Beyanname: vergi tarhına esas olan beyanname ve bildirimleri,

- Yİ-ÜFE aylık değişim oranları: Türkiye İstatistik Kurumunun (TÜİK) her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/11/2016 tarihinden itibaren aylık %0,35 oranını (bu Kanunun yayımlandığı ay dâhil),

ifade ettiği hükme bağlanmıştır.

Bu Tebliğde, vergi, beyanname ve Yİ-ÜFE aylık değişim oranları, 7143 sayılı Kanunda tanımlandığı şekilde kullanılmıştır.

**A- MALİYE BAKANLIĞINA BAĞLI TAHSİL DAİRELERİNCE TAKİP EDİLEN
AMME ALACAKLARI**

7143 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), ve (c) bentlerinde; Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen amme alacaklarından Kanun kapsamına alınan alacaklar düzenlenmiş, (ç) bendinde de işletme kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin düzenlemelerin Kanun kapsamında olduğu hükme bağlanmıştır. Bu hükümler çerçevesinde Kanun kapsamına giren alacaklar, tür ve dönemler itibarıyla aşağıda açıklanmıştır.

1- Alacağın Türü ve Dönemi

a) 213 sayılı Vergi Usul Kanunu Açısından

(1) Alacağın türü

7143 sayılı Kanunun kapsamına, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergiler ve vergi cezaları ile bunlara bağlı gecikme faizleri, gecikme zamları gibi fer'i alacaklar girmektedir.

(2) Alacağın dönemleri

Kanun kapsamına giren vergiler, vergilendirme dönemleri itibarıyla aşağıda açıklanmıştır.

i) 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde ise bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları Kanun kapsamındadır.

Konuya ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

- Vergilendirme dönemi 15 gün olan mükellefiyetler

Vergilendirme döneminin bitim tarihi ve beyanname verme süresinin son günü Mart/2018 ayı ve öncesine rastlayan dönemler kapsama girmekte, dönemin bitim tarihi Mart/2018 ayına rastlamakla beraber beyanname verme süresinin son günü Nisan/2018 ayına sirayet edenler kapsama girmemektedir.

Örneğin, 1-15 Mart 2018 vergilendirme dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisinin vergilendirme döneminin bitim tarihi ile beyanname verme süresinin son günü Mart/2018 ayına rastladığından kapsama girmekte, 16-31 Mart 2018 vergilendirme dönemi ise dönemin bitim tarihi Mart/2018 ayında olmakla birlikte beyanname verme süresi Nisan/2018 ayına sirayet ettiğinden kapsama girmemektedir.

Aynı şekilde, 1-15 Mart 2018 tarihleri arasında noterler tarafından tahsil edilen ve dönemi izleyen 7 nci iş günü mesai saati bitimine kadar ilgili vergi dairesine yatırılması gereken noter harçları kapsama girmekte, buna karşılık 16-31 Mart 2018 dönemine ilişkin olanlar kapsama girmemektedir.

- Vergilendirme dönemi aylık olarak belirlenen mükellefiyetler

şubat/2018 vergilendirme dönemi ve önceki dönemler kapsama girmekte, Mart/2018 vergilendirme dönemi ise kapsama girmemektedir.

Örneğin, şubat/2018 dönemi katma değer vergisi kapsama girmekte, Mart/2018 dönemi katma değer vergisinin dönemi Mart/2018 itibarıyla sonlanmakla birlikte beyanname verme süreleri Nisan/2018 ayına rastladığından kapsama girmemektedir.

- Vergilendirme dönemi 3 aylık olarak belirlenen mükellefiyetler

Vergilendirme döneminin bitim tarihi ve beyanname verme süresinin son günü Mart/2018 ayı ve öncesine rastlayan dönemler kapsama girmekte, Mart/2018 ayından sonraya rastlayanlar kapsama girmemektedir.

Örneğin, 10-11-12/2017 dönemi (3 aylık) gelir (stopaj) vergisi ve katma değer vergisi kapsama girmekte, 1-2-3/2018 dönemine (3 aylık) ilişkin gelir (stopaj) vergisi ve katma değer vergisinin dönemi Mart/2018 itibarıyla sonlanmakla birlikte beyanname verme süreleri Nisan/2018 ayına rastladığından kapsama girmemektedir.

Ayrıca, Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi gereğince, gelir ve kurumlar vergisine mahsuben 2018 yılında ödenmesi gereken geçici vergi de Kanun kapsamında değildir.

- Yıllık beyanname ile beyan edilen gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetleri

Vergilendirme dönemi yıllık olan vergilerde, beyanname verme süresi 31/3/2018 tarihine (bu tarih dâhil) kadar olan vergiler Kanun kapsamındadır. Buna göre, 2017 takvim yılına ilişkin gelir vergisi beyanname 31/3/2018 tarihine kadar verildiğinden bu vergi Kanun kapsamında olduğu halde Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi gereğince, 31/3/2018 tarihinden sonra ödenmesi gereken gelir vergisi taksitleri Kanun kapsamına girmemektedir. Kurumlar vergisi beyanname Nisan/2018 ayı içinde verildiğinden 2017 yılına ilişkin kurumlar vergisi ise Kanun kapsamında değildir.

Özel hesap dönemine tabi olan mükellefler bakımından, özel hesap döneminin sona erdiği tarih ve beyanname verme süresinin son günü 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olanlar kapsama girmekte, bu tarihten sonra olanlar ise kapsama girmemektedir. Özel hesap dönemine ait beyannamenin 31/3/2018 tarihinden önce verilmesi durumunda, 31/3/2018 tarihinden sonraya isabet eden gelir vergisi taksitlerinin kapsama girmeyeceği tabiidir.

2018 yılı kıst dönemlerine ilişkin olup vergi mevzuatı gereği 2018 yılı içinde verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinden, beyanname verme süresinin son günü 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olanlar kapsama girmektedir. Aynı şekilde, tasfiye dönemine ilişkin olarak verilmesi gereken beyannamelerden kanuni beyanname verme süresi 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olanlar kapsama girmektedir.

- Veraset ve intikal vergisi mükellefiyetleri

Bu vergi türünde, beyanname verme süresinin son günü 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olanlar kapsama girmektedir.

- Harç mükellefiyetleri

2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre alınan harçlar genel olarak işlem anında beyanname alınmaksızın tahakkuk ettirilerek tahsil edilmektedir. Bununla birlikte, harçlar da 213 sayılı Kanun hükümlerine göre tarhiyata konu olabilmektedir.

492 sayılı Kanuna göre gayrimenkullerin devir ve iktisap işlemleri nedeniyle ödenmesi gereken harç tutarı ile ilgili olarak devir ve iktisap tarihinden sonra tarhiyat yapılabilmektedir. Bu çerçevede, 31/3/2018 tarihi ve bu tarihten önce gerçekleştirilen devir ve iktisap işlemleri nedeniyle, tarh edilip kesinleşmiş bulunan ya da ihtilaflı olan alacaklar ile Kanunun yayımı tarihinden önce inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler Kanunun kapsamına girmektedir. Aynı şekilde, 31/3/2018 tarihi ve bu tarihten önce gerçekleştirilen devir ve iktisap işlemleri nedeniyle Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrası kapsamında pişmanlıkla ya da kendiliğinden beyanda bulunulması da mümkündür.

492 sayılı Kanunun 28 inci maddesi uyarınca tahsili gereken karar ve ilam harçları ile aynı Kanunun (8) sayılı tarifesi uyarınca tahsil edilen yıllık harçlardan, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vadesi geldiği hâlde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunanlar kapsama girmektedir.

- Ücretlilerde asgari geçim indirimi

Ücretlilerde asgari geçim indirimi nedeniyle ilgililer veya işverenler adına tarh ve tahakkuk ettirilen gelir vergisi ve bu vergiye bağlı cezalar Kanun kapsamındadır. Bu alacaklar için de 31/3/2018 tarihi esas alınacak, aylık ya da üç aylık vergilendirme dönemleri için yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde Kanun kapsamına girip girmediği tespit edilecektir.

ii) 2018 yılına ilişkin olarak 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları Kanun kapsamındadır.

2018 yılına ilişkin olarak 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi, yıllık harçlar gibi alacaklar Kanunun kapsamına girmektedir.

Ancak, Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi gereğince, 2018 yılı için tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi ikinci taksiti bu Kanun kapsamında değildir.

18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin altıncı fıkrası gereğince, yıl içinde ilk defa kayıt ve tescil edilen taşıtlara ilişkin olup, kayıt ve tescilin yapıldığı tarih 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olanlara ilişkin tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisinin birinci taksiti Kanun kapsamına girmekte, bu tarihten sonra olanlar ise girmemektedir.

2018 yılına ilişkin olarak yıllık tahakkuk etmesi gereken motorlu taşıtlar vergisi için yapılan tarhiyatlardan 31/3/2018 tarihine kadar tahakkuk edenler kapsama girmektedir. Ancak, 31/3/2018 tarihinden sonra tahakkuk edenler kapsama girmemektedir.

492 sayılı Kanuna bağlı (8) sayılı tarife uyarınca tahsil edilen ve 2018 yılına ilişkin olarak 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden yıllık harçlar kapsama girmektedir.

iii) 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak kesilen vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları Kanun kapsamındadır.

Vergi aslına bağlı olmayan vergi cezalarında 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak kesilen ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; kesinleştiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi geçmemiş, dava açılmış veya dava açma süresi geçmemiş ya da tespit edildiği hâlde ceza ihbarnameleri düzenlenmemiş veya düzenlendiği hâlde tebliğ edilmemiş olanlar kapsam dâhilindedir.

Örneğin; Şubat/2018 dönemine ait olup 31/3/2018 tarihi saat 00:00'a kadar elektronik ortamda verilmesi gereken mal ve hizmet alımlarına ilişkin bildirim formu (Form Ba) ile mal ve hizmet satışlarına ilişkin bildirim formunun (Form Bs) bu tarihte verilmemesine ilişkin tespitler en erken bu tarihin bittiği 00:00 saatinden sonra dolayısıyla 1/4/2018 tarihinde yapılabileceğinden, bu tespitlere ilişkin vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları Kanun kapsamına girmemektedir. Şubat/2018 döneminden önceki dönemlere ait söz konusu bildirimler nedeniyle kesilmesi gereken cezalar ise Kanun kapsamına girmektedir.

Diğer taraftan, vergi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezalarında ise verginin ait olduğu dönem dikkate alınarak kapsama girip girmediği tespit edilecektir.

b) Kapsama Giren İdari Para Cezaları

Kanun kapsamına;

- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu,
- Mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun,
- 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu,
- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu,
- 18/1/1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun,
- 23/5/1987 tarihli ve 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun,
- Mülga 13/4/1994 tarihli ve 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun,
- 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu,
- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu,
- 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun,

- 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun,

hükümlerine göre 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilen idari para cezaları girmektedir.

7143 sayılı Kanun hükümlerine göre, söz konusu idari para cezalarından, 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilen ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleştiği hâlde ödenmemiş veya ödeme süresi geçmemiş ya da dava açılmış veya dava açma süresi geçmemiş olanlar kapsam dâhilindedir. 31/3/2018 tarihinden önce verilmekle birlikte 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilgisine tebliğ edilmemiş idari yaptırım kararlarına konu idari para cezaları Kanunun kapsamına girmemektedir.

c) 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Kapsamında Takip Edilen Diğer Alacaklar

21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip edilen ve 7143 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olan alacaklardan, bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş olup, vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olan asli ve fer'i amme alacaklarından takip için vergi dairelerine intikal edenler Kanun kapsamındadır.

Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına;

- Ecrimisiller,
- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu (KKDF) alacakları,
- Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) alacakları,
- Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından verilen öğrenim ve katkı kredisi alacakları,
- Doğrudan gelir desteği ödemelerinden geri alınması gereken alacaklar,
- 30/6/1934 tarihli ve 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkümlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanuna göre doğan yiyecek bedelleri,

gibi alacaklardan vergi dairelerine takip için intikal etmiş olanlar girmektedir.

Ayrıca, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında olup, vergi dairelerine takip için intikal etmiş olan amme alacakları 7143 sayılı Kanun kapsamındadır.

6183 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca hesaplanan %10 oranındaki zam, 68 inci maddesinin üçüncü fıkrası ile 79 uncu maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca hesaplanan %10 oranındaki tazminatlar asli alacak olarak dikkate alınmak suretiyle Kanun kapsamında yapılandırılacaktır.

Ancak, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen;

- Adli ve idari para cezaları (Kanun kapsamına giren idari para cezaları hariç),
- Mülga 7/3/1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanununa istinaden alınan Devlet hissesi ve Devlet hakkı ile 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanununa istinaden alınan Devlet hissesi,
- Mülga 22/6/1956 tarihli ve 6747 sayılı Şeker Kanununa istinaden alınan şeker fiyat farkı,
- Mülga 10/9/1960 tarihli ve 79 sayılı Milli Korunma Suçlarının Affına, Milli Korunma Teşkilat, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanuna istinaden alınan akaryakıt fiyat istikrar payı ve akaryakıt fiyat farkı,
- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa istinaden alınan Devlet hakkı ve özel idare payı ile madencilik fonu,
- Mülga 10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararname ile 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararnameye istinaden alınan kılavuzluk ve römorkörcülük hizmet payları,

7143 sayılı Kanun kapsamı dışında tutulmuştur.

2- İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi

7143 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde “ç) İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların beyanı,” hükmüne yer verilerek işletme kayıtlarının düzeltilmesi ile ilgili düzenlemeler Kanun kapsamına alınmış ve Kanunun 6 ncı maddesinde konuya ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

B- İL ÖZEL İDARELERİNCE TAKİP EDİLEN AMME ALACAKLARI

7143 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi gereğince, il özel idarelerinin vadesi 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer’i amme alacakları Kanunun kapsamına girmektedir.

Ancak, aynı bent ile il özel idarelerinin, idari para cezası ve 3213 sayılı Kanundan kaynaklanan özel idare payı alacakları Kanun kapsamı dışında tutulmuştur.

C- BELEDİYELERCE TAKİP EDİLEN ALACAKLAR

7143 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) ve (ğ) bentleri ile belediyelerin anılan Kanun kapsamına giren alacakları sayılmış olup bu alacaklar aşağıda belirtilmiştir.

1- 213 sayılı Kanun Kapsamına Giren Alacaklar

- 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde ise bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

- 2018 yılına ilişkin olarak 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,

kapsama girmektedir.

Belediyelerin 213 sayılı Kanun kapsamına giren alacaklarının dönemleri bu Tebliğin (I/A-1-a) bölümünde açıklandığı şekilde tespit edilecektir.

Örneğin, Şubat/2018 dönemine ait ilan ve reklam vergisi kapsama girmekte, Mart/2018 dönemine ait ilan ve reklam vergisi ise beyannamenin Nisan/2018 ayında verilmesi gerektiğinden kapsama girmemektedir. Aynı şekilde, Şubat/2018 dönemine ait haberleşme vergisi kapsama girmekte, Mart/2018 dönemine ait haberleşme vergisi ise kapsama girmemektedir.

7143 sayılı Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin (1) numaralı alt bendi gereğince, 2018 yılına ilişkin tahakkuk eden emlak vergisi, emlak vergisi üzerinden hesaplanan taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı ile işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi Kanun kapsamına girmemektedir.

Ayrıca, 2018 yılına ilişkin olarak 31/3/2018 tarihinden önce yıllık olarak tahakkuk eden ve 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 16 ncı maddesine istinaden belediye meclislerince taksitle ödenmesi uygun görülen ilan ve reklam vergisi kapsama girmektedir.

Diğer taraftan, 2464 sayılı Kanun gereğince, alınan yol harcamalarına katılma payı, kanalizasyon harcamalarına katılma payı ve su tesisleri harcamalarına katılma payından oluşan belediye alacaklarından 31/3/2018 tarihinden önce tahakkuk edenler Kanun kapsamındadır.

2- 6183 sayılı Kanun Kapsamına Giren Alacaklar

Belediyelerin bu Tebliğin (I/C-1) bölümünde açıklanan alacaklarının yanı sıra, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan asli ve fer'i amme alacakları da Kanun kapsamına alınmıştır.

Ancak, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilmekle birlikte belediyelerce verilen idari para cezaları ile 2464 sayılı Kanunun mükerrer 97 nci maddesinin (b) fıkrası gereğince, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde faaliyet gösteren maden işletmelerince 3213 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde yer alan paylara ilaveten belediyelere ödenmesi gereken paylar Kanun kapsamı dışında tutulmuştur.

3- Belediyelerin Ücret Alacakları

7143 sayılı Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin (2) numaralı alt bendinde, 2464 sayılı Kanununun 97 nci maddesine göre tahsili gereken ve vadesi 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan ücret alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacaklar da Kanunun kapsamına alınmıştır.

Örneğin, mükellefin talebi üzerine inşaat sahasında meydana gelen yıkım artığı malzemenin belediyece kaldırılması ve taşınması hizmetine ilişkin belediyelere 2464 sayılı Kanununun 97 nci maddesinin verdiği yetkiye istinaden ödenmesi gereken ücretin vadesi 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce ise Kanun kapsamına girmekte, bu tarihten sonra ise girmemektedir.

4- Belediyelerin Su, Atık Su ve Katı Atık Ücreti Alacakları

7143 sayılı Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin (3) numaralı alt bendi ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin, su abonelerinden olan ve vadesi 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su, atık su ve katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) Kanun kapsamındadır.

Örneğin, su kullanım dönemi 15 Şubat 2018 ila 15 Mart 2018 olan su alacağının faturada yer alan son ödeme tarihi Mart/2018 ayı içerisine rastladığı takdirde Kanun kapsamına girmekte, Nisan/2018 ayına rastladığı takdirde Kanun kapsamına girmemektedir.

5- Büyükşehir Belediyelerinin Katı Atık Ücreti Alacakları

7143 sayılı Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin (4) numaralı alt bendi ile büyükşehir belediyelerinin 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesine göre vadesi 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) Kanun kapsamındadır.

6- Büyükşehir Belediyeleri Su ve Kanalizasyon İdarelerinin Su ve Atık Su Alacakları

7143 sayılı Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde, 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin alacaklarına yönelik düzenleme yapılmış ve bu idarelerin vadesi 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakları (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) Kanun kapsamına alınmıştır.

Ç- YİKOB'LARCA TAKİP EDİLEN TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARININ KORUNMASINA KATKI PAYI ALACAKLARI

7143 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde, YİKOB'ların belediyelerden olan ve vadesi 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı ile buna bağlı fer'i alacakları Kanun kapsamına alınmıştır.

II- KESİNLEŞMİŞ ALACAKLARA İLİŞKİN HÜKÜMLER

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerince takip edilen kesinleşmiş amme alacakları ile belediyelerin ve büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerine kesinleşmiş bazı alacaklarının yapılandırılmasına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Madde kapsamına tür ve dönem açısından Kanun kapsamına alınmış olan ve bu Tebliğin (I) numaralı bölümünde yer verilen tüm alacaklar girmektedir.

A- BAŞVURU SÜRESİ VE ŞEKLİ

7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, ilgili maddelerde yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanundan yararlanmak için yapılacak başvuruların süreleri belirlenmiş ve Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili idareye başvuruda bulunulması şartı getirilmiştir.

Buna göre, Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere, büyükşehir belediyelerine, YİKOB'lara, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerine bağlı tahsil dairelerine olan ve Kanunun 2 nci maddesi kapsamına giren alacakları bu madde kapsamında ödemek isteyen borçluların **31 Temmuz 2018** tarihine (bu tarih dâhil) kadar borçlu buldukları tahsil dairelerine yazılı olarak başvurmaları gerekmektedir.

Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine olan borçları için Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçlular, bağlı buldukları vergi dairesine doğrudan başvurabilecekleri gibi posta yoluyla veya Başkanlığımız internet adresi (www.gib.gov.tr) ya da e-devlet (www.turkiye.gov.tr) üzerinden başvuruda bulunabileceklerdir.

Ayrıca, borçlular motorlu taşıtlar vergisi ve/veya taşıtla ilişkili idari para cezaları için buldukları ildeki/ilçedeki motorlu taşıtlar vergisini tahsile yetkili vergi dairelerine de başvuru yapabileceklerdir. Bu takdirde, ödeme planları mükelleflerin bağlı oldukları vergi daireleri tarafından tanzim edilecek ve mükelleflere ödeme planları müracaat ettikleri vergi dairesinde imza karşılığında elden, gerekli şartların bulunması koşuluyla (www.gib.gov.tr) internet adresi üzerinden doğrudan verilebilecektir.

Bu Tebliğ ekinde yer alan başvuru dilekçeleri (**Ek:2/A, 2/B, 2/C, 2/D**), Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine ödenecek kesinleşmiş alacaklar için madde hükmünden yararlanmak isteyen borçlularca kullanılmak üzere düzenlenmiş olup alacaklı diğer idarelerce örneğe uygun başvuru dilekçelerinin hazırlanarak borçluların kullanımına sunulması icap etmektedir.

Borçluların birden fazla vergi dairesine olan borçları için Kanundan yararlanmak istemeleri hâlinde, her bir vergi dairesine ayrı ayrı başvurmaları gerekmektedir.

213 ve 6183 sayılı Kanunlar ile diğer kanunlarda yer alan sorumluluk düzenlemeleri nedeniyle mirasçılar, kefiller, şirket ortakları ve kanuni temsilciler gibi amme borçlusu sayılan kişiler sorumlu oldukları tutarlar dikkate alınarak ilgili vergi dairesine yazılı başvuru yapmak suretiyle 7143 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanabileceklerdir. Dolayısıyla bu kişilerin Kanundan yararlanabilmek için Gelir İdaresi Başkanlığının internet adresi üzerinden başvurmaları mümkün bulunmamaktadır.

Borçlular, madde kapsamına giren toplam borçları için madde hükmünden yararlanabilecekleri gibi talep ettikleri dönem ve türler açısından da Kanundan yararlanabileceklerdir. Ancak, motorlu taşıtlar vergisi mükelleflerinin, her bir taşıt itibarıyla hesaplanacak toplam borç tutarı için başvuruda bulunmaları zorunludur.

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan hüküm gereğince, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği hâlde Vergi Mahkemesi/Bölge İdare Mahkemesi/Danıştay Kararına Göre Vergi/Ceza İhbarnamesinin mükellefe tebliğ edilmemiş olması nedeniyle ödeme süresi oluşmamış alacaklar için maddeden yararlanmak isteyen mükellefler başvuru dilekçesinde bu hususu ayrıca belirteceklerdir.

Diğer taraftan, 6183 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamında vergi dairelerince Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri adına niyabeten takip edilen alacaklar için vergi dairelerine başvurulması mümkün bulunmayıp, bu yöndeki taleplerin ilgili gümrük idaresine yapılması gerekmektedir.

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin onuncu fıkrası gereğince, Kanun hükümlerinden yararlanmanın şartlarından birisi de dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması olduğundan, bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuran borçluların, takip ve tahsilat işlemlerinden dolayı açtıkları davalardan da (ihtirazi kayıtlı verilen beyannameye konu alacaklar için Kanundan yararlanmak isteyenlerin alacağı ilişkin olarak açmış oldukları davalar dâhil) vazgeçmeleri gerekmektedir.

Öte yandan, elektronik ortamda Kanundan yararlanmak için başvuruda bulunan borçluların, yararlanmak istedikleri borçlarıyla ilgili davalar bulunması hâlinde ilgili vergi dairesine ayrıca yazılı olarak da başvurmaları şarttır.

B- ALACAK TUTARININ TESPİTİ

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde, Kanun kapsamında yapılandırılarak ödenecek tutarın tespitinde uygulanacak esaslar belirlenmiş ve alacak asılları üzerinden hesaplanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları kullanılarak hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarının alacak asılları ile birlikte ödenmesi kuralı getirilmiştir.

Madde kapsamında, yapılandırılarak ödenecek alacakların tespitinde aşağıda yapılan açıklamaların dikkate alınması gerekmektedir.

1- Yİ-ÜFE Tutarının Hesaplanması

Yİ-ÜFE tutarı, fer'i alacaklar için esas alınan hesaplama yöntemleri kullanılarak tespit edilecektir.

Yİ-ÜFE tutarının hesaplanmasında, 213 sayılı Kanuna göre hesaplanan gecikme faizi ve 6183 sayılı Kanuna göre hesaplanan gecikme zammının hesaplama yöntemi ve hesaplama süreleri değiştirilmeyecek, sadece aylık gecikme faizi/gecikme zammı oranı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları kullanılacaktır.

Yİ-ÜFE tutarı, gecikme faizi veya gecikme zammı dışında Kanun kapsamına giren diğer fer'i alacaklar yerine de hesaplanabilmektedir. Bu durumda da ilgili fer'i alacağın hesaplama yöntemi kullanılarak ödenecek Yİ-ÜFE tutarı bulunacaktır.

Ayrıca, Yİ-ÜFE tutarı, 31/10/2016 tarihine kadar (bu tarih dâhil) TÜİK'in her ay için belirlediği aylık değişim oranları, 1/11/2016 tarihinden itibaren Kanunun yayımlandığı Mayıs 2018 ayı dâhil geçen süreye her ay için aylık %0,35 oranı esas alınmak suretiyle hesaplanacaktır.

Yİ-ÜFE hesaplamalarında ilk aya ilişkin esas alınacak Yİ-ÜFE aylık değişim oranı, alacağın vadesinin rastladığı ay için açıklanmış olan orandır. Alacağın vade tarihinin ayın son günü olması hâlinde de hesaplamalarda başlangıç oranı olarak kullanılacak Yİ-ÜFE aylık değişim oranı, vade tarihinin rastladığı ay için belirlenmiş oran olacaktır.

TÜİK tarafından, Ocak/1980 ayından Ekim/2016 ayına kadar açıklanan Yİ-ÜFE aylık değişim oranları ile 1/11/2016 tarihinden itibaren esas alınacak aylık oran ekli tabloda (**Ek:1**) yer almaktadır.

Yİ-ÜFE tutarlarının tespitinde kullanılacak olan Yİ-ÜFE aylık değişim oranlarının eksi değer çıkması durumunda bu oranlar da hesaplamada eksi değer olarak dikkate alınacaktır. Hesaplamaya konu döneme ilişkin olarak Yİ-ÜFE aylık değişim oranlarının toplamı eksi değer olduğu takdirde alacak asılları üzerinden hesaplanan fer'iler yerine alınması gereken Yİ-ÜFE tutarı sıfır kabul edilecektir.

Örnek 1- 15/9/2016 vadeli bir verginin Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olması hâlinde bu vergiye %28,0934 oranında hesaplanması gereken gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları toplamı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Yİ-ÜFE Oranı ve Hesaplanacak Süre

SÜRE	ESAS ALINACAK ORAN (%)	
16/9/2016 - 15/10/2016 için	Eylül ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,29
16/10/2016 - 15/11/2016 için	Ekim ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,84
16/11/2016 - 15/12/2016 için	Kasım ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/12/2016 - 15/1/2017 için	Aralık ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/1/2017 - 15/2/2017 için	Ocak ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/2/2017 - 15/3/2017 için	Şubat ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/3/2017 - 15/4/2017 için	Mart ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/4/2017 - 15/5/2017 için	Nisan ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/5/2017 - 15/6/2017 için	Mayıs ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/6/2017 - 15/7/2017 için	Haziran ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35

16/7/2017 - 15/8/2017 için	Temmuz ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/8/2017 - 15/9/2017 için	Ağustos ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/9/2017 - 15/10/2017 için	Eylül ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/10/2017 - 15/11/2017 için	Ekim ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/11/2017 - 15/12/2017 için	Kasım ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/12/2017 - 15/1/2018 için	Aralık ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/1/2018 - 15/2/2018 için	Ocak ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/2/2018 - 15/3/2018 için	Şubat ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/3/2018 - 15/4/2018 için	Mart ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/4/2018 - 15/5/2018 için	Nisan ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
16/5/2018 - 17/5/2018 için	Mayıs ayına ait Yİ-ÜFE oranı (2 gün) [(0,35/100)/30x100]x2*	0,0234
TOPLAM Yİ-ÜFE ORANI		7,4534

*Gecikme zammının ay kesrine isabet eden günleri için Yİ-ÜFE tutarının hesaplanmasında, ilgili ay Yİ-ÜFE aylık değişim oranı 30'a bölünmek suretiyle (Yİ-ÜFE aylık değişim oranı/100/30=) bulunacak günlük oran kullanılacaktır. Bulunacak rakamın virgülden sonraki 6 hanesi hesaplamalarda kullanılacak olup, 7 nci ve devam eden hanelerde bir sayı bulunması hâlinde 6 ncı hane bir üst sayıya tamamlanacak ve bulunan rakam 100 sayısı ile çarpılmak suretiyle günlük Yİ-ÜFE oranı bulunacaktır. Bulunan günlük oran geçen gün sayısı ile çarpılarak ay kesrine isabet eden toplam Yİ-ÜFE oranı bulunacaktır.

Toplam Yİ-ÜFE aylık değişim oranı ile vergi aslı çarpılmak suretiyle gecikme zammı yerine ödenmesi gereken Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

Bu tutar, vergi aslı ile toplanarak madde hükmüne göre yapılandırılan alacak tutarı bulunacaktır.

Örnek 2- 28/2/2017 vadeli bir verginin Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olması hâlinde bu vergiye %20,3939 oranında hesaplanması gereken gecikme zammı yerine toplam Yİ-ÜFE oranı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Yİ-ÜFE Oranı ve Hesaplanacak Süre

SÜRE	ESAS ALINACAK ORAN (%)	
1/3/2017 - 31/3/2017 için	Şubat ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
1/4/2017 - 30/4/2017 için	Mart ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
1/5/2017 - 31/5/2017 için	Nisan ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
1/6/2017 - 30/6/2017 için	Mayıs ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
1/7/2017 - 31/7/2017 için	Haziran ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
1/8/2017 - 31/8/2017 için	Temmuz ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
1/9/2017 - 30/9/2017 için	Ağustos ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
1/10/2017 - 31/10/2017 için	Eylül ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
1/11/2017 - 30/11/2017 için	Ekim ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
1/12/2017 - 31/12/2017 için	Kasım ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
1/1/2018 - 31/1/2018 için	Aralık ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
1/2/2018 - 28/2/2018 için	Ocak ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
1/3/2018 - 31/3/2018 için	Şubat ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
1/4/2018 - 30/4/2018 için	Mart ayına ait Yİ-ÜFE oranı	0,35
1/5/2018 - 17/5/2018 için	Nisan ayına ait Yİ-ÜFE oranı (17 gün) [(0,35/100)/30x100]x17	0,1989
TOPLAM Yİ-ÜFE ORANI		5,0989

Toplam Yİ-ÜFE aylık değişim oranı ile vergi aslı çarpılmak suretiyle gecikme zammı yerine ödenmesi gereken Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

Bu tutar, vergi aslı ile toplanarak madde hükmüne göre yapılandırılan alacak tutarı bulunacaktır.

Yİ-ÜFE Tutarının Hesaplanmasında Esas Alınacak Diğer Hususlar;

Gecikme zammının günlük olarak hesaplanması gerektiği hallerde, bu sürelerle uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı da Seri:A Sıra No:1 Tahsilat Genel Tebliğinde yapılan düzenlemeler çerçevesinde günlük olarak bulunacaktır.

6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde yer alan asgari gecikme zammı tutarı, gecikme zammı yerine alınacak Yİ-ÜFE tutarı için de uygulanacaktır.

6183 sayılı Kanunun 52 nci maddesine göre gecikme zammı tatbik süresini durduran iflas ve aciz halleri söz konusu ise gecikme zammı uygulanmayan süreye Yİ-ÜFE aylık değişim oranı da uygulanmayacak, bu hallerin varlığı Yİ-ÜFE uygulanan süreyi de durduracaktır.

6183 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi uyarınca, belediye sınırları dışındaki köylerde tahsildarlar tarafından tahsil edilen ve tahsildarın ilk uğradığı zaman ödeme yapılmadığı takdirde %10 oranında uygulanan gecikme zammı yerine, tahsildarın ilk uğradığı aydaki Yİ-ÜFE aylık değişim oranı uygulanacaktır.

2- Kanunun Yayımı Tarihi İtibarıyla Kesinleşmiş ve Vadesi Geldiği Hâlde Ödenmemiş Vergiler

Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin kesinleşmiş olup, Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla vadesi geldiği hâlde ödenmemiş vergiler girmektedir.

Madde kapsamında ödenecek alacak tutarının tespiti için vergi asıllarına;

- vade tarihinden, Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için gecikme zammı yerine,

- daha önce hesaplanmış gecikme faizi olması hâlinde, bu faizin hesaplandığı süre dikkate alınarak, gecikme faizi yerine,

Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

Yİ-ÜFE tutarı, vergi aslı ile toplanarak madde hükmüne göre yapılandırılan alacak tutarı bulunacaktır.

Yapılandırılan alacak tutarının, Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde vergi aslına ilişkin gecikme zammı, gecikme faizi, vergi aslına bağlı vergi cezaları ile bu cezalara uygulanan gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Örnek 3- 26/10/2016 vadeli 7.200 TL katma değer vergisi süresinde ödenmemiştir. Bu Kanunun yayımı tarihine kadar 1.885,01 TL gecikme zammı hesaplanmıştır. Kanunun yayımı tarihi itibarıyla toplam borç tutarı 9.085,01 TL'dir.

Bu Kanundan yararlanmak üzere başvuruda bulunulması hâlinde, vergi aslına uygulanan gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları kullanılarak Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

Buna göre, gecikme zammının hesaplandığı süre, gecikme zammı tutarı, gecikme zammı yerine uygulanacak toplam Yİ-ÜFE oranı ve Yİ-ÜFE tutarı aşağıdaki şekilde olacaktır.

Gecikme Zammı Hesaplanan Süre	Alacak Aslı Tutarı (TL)	Toplam Gecikme Zammı Oranı	Gecikme Zammı Tutarı (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
27/10/2016 - 17/5/2018	7.200	%26,1807	1.885,01	%7,0357	506,57

Buna göre, ödenecek tutar ile tahsilinden vazgeçilen alacak tutarı aşağıdaki gibi olacaktır.

Ödenecek Tutar

Katma Değer Vergisi	:	7.200,00 TL
Yİ-ÜFE Tutarı (Vergi Aslına Uygulanan Gecikme Zammı Yerine)	:	506,57 TL
TOPLAM	:	7.706,57 TL

Tahsilinden Vazgeçilen Alacaklar

Vergi Aslına Uygulanan Gecikme Zammı	:	1.885,01 TL

Yukarıda belirtilen şekilde hesaplanan toplam 7.706,57 TL tutarın Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, toplam 1.885,01 TL tutarındaki alacağın tahsilinden vazgeçilecektir.

Örnek 4- 2014 vergilendirme dönemine ilişkin olarak 25/3/2015 tarihine kadar elektronik ortamda verilmesi gereken yıllık gelir vergisi beyannamesi verilmemiştir. Yapılan inceleme sonucunda, 2014 dönemi için 63.000 TL gelir vergisi tarh edilmesi ve bir kat vergi ziyayı cezası ile 1.300 TL özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerektiği tespit edilmiştir. Vergi/ceza ihbarnamesi 25/5/2016 tarihinde mükellefe tebliğ edilmiştir. İnceleme sonucu yapılan bu tarhiyat 24/6/2016 tarihinde tahakkuk etmiş ve Kanunun yayımı tarihine kadar herhangi bir ödemede bulunulmamıştır. Bu tarhiyata göre tahakkuk eden vergi, vergi ziyayı cezası, özel usulsüzlük cezası, gecikme faizi ve gecikme zamları şu şekildedir.

Gelir Vergisi	:	63.000,00 TL
Vergi Ziyayı Cezası	:	63.000,00 TL
Özel Usulsüzlük Cezası	:	1.300,00 TL
Gecikme Faizi	:	10.584,00 TL
Vergi Aslına Uygulanan Gecikme Zammı	:	19.198,68 TL
Vergi Ziyayı Cezasına Uygulanan Gecikme Zammı	:	19.198,68 TL
TOPLAM		176.281,36 TL

Bu maddeden yararlanmak üzere başvuruda bulunulması hâlinde, ödenecek tutar ile tahsilinden vazgeçilen alacak tutarları aşağıdaki gibi olacaktır.

Vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan ve madde kapsamına giren vergi cezalarının maddeden yararlanılarak ödenmek istenmesi hâlinde, Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereğince bu cezaların %50'sinin ödenmesi durumunda, cezanın geri kalan %50'sinin tahsilinden vazgeçilecektir.

Vergi aslına uygulanan gecikme faizi ve gecikme zammı ile vergi ziyai cezasına uygulanan gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları kullanılarak, Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

Buna göre, örnek olayda gecikme faizinin hesaplandığı süre, gecikme faizi tutarı, bu sürelerle ilişkin toplam Yİ-ÜFE oranları ve Yİ-ÜFE tutarları aşağıda gösterilmiştir.

	Gecikme Faizi Hesaplanan Süre	Alacak Aslı Tutarı (TL)	Toplam Gecikme Faizi Oranı	Gecikme Faizi Tutarı (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
I. Taksit	1/4/2015 - 24/6/2016	31.500	%19,60	6.174	%5,35	1.685,25
II. Taksit	1/8/2015 - 24/6/2016	31.500	%14	4.410	%1,51	475,65
TOPLAM		63.000		10.584		2.160,90

Gecikme zammının hesaplandığı süre, gecikme zammı tutarı, gecikme zammı yerine uygulanacak toplam Yİ-ÜFE oranları ve Yİ-ÜFE tutarı aşağıdaki şekildedir.

Gecikme Zammı Hesaplanan Süre	Alacak Aslı Tutarı (TL)	Toplam Gecikme Zammı Oranı	Gecikme Zammı Tutarı (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
25/7/2016 - 17/5/2018	63.000 (Gelir V.)	%30.4741	19.198,68	%7,6391	4.812,63
25/7/2016 - 17/5/2018	63.000 (Vergi Ziyai Cezası)	%30.4741	19.198,68	-----	-----

Ödenecek Tutar

Gelir Vergisi	:	63.000,00 TL
Özel Usulsüzlük Cezası (1.300 x %50=)	:	650,00 TL
Yİ-ÜFE Tutarı (Gecikme Faizi Yerine)	:	2.160,90 TL
Yİ-ÜFE Tutarı (Vergi Aslına Uygulanan Gecikme Zammı Yerine)	:	4.812,63 TL
TOPLAM	:	70.623,53 TL

Tahsilinden Vazgeçilen Alacaklar

Vergi Ziyai Cezası	:	63.000,00 TL
Özel Usulsüzlük Cezası (1.300 x %50=)	:	650,00 TL
Gecikme Faizi	:	10.584,00 TL

Vergi Aslına Uygulanan Gecikme Zammı	:	19.198,68 TL
Vergi Ziyai Cezasına Uygulanan Gecikme Zammı	:	19.198,68 TL
TOPLAM	:	112.631,36 TL

Yukarıda belirtilen şekilde hesaplanan toplam 70.623,53 TL'nin Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi durumunda, toplam 112.631,36 TL tutarındaki alacağın tahsilinden vazgeçilecektir.

3- Kanunun Yayımlı Tarihi İtibarıyla Kesinleşmiş ve Ödeme Süresi Henüz Geçmemiş Vergiler

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil) kesinleştiği hâlde ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan alacaklar için de Kanun hükmünden yararlanılabileceği belirtilmiştir.

Buna göre, muhtelif şekillerde kesinleşen ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödeme süresi henüz geçmemiş olan alacaklar hakkında, aşağıda açıklanan hususlar ve bu Tebliğin önceki bölümlerinde yer alan açıklamalar dikkate alınarak işlem tesis edilecektir.

a) 213 sayılı Kanunun Uzlaşma Hükümlerine Göre Kesinleşen Alacaklar

7143 sayılı Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil) 213 sayılı Kanunun gerek uzlaşma gerekse tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerinden yararlanılarak uzlaşma sağlanmış ancak ödeme süresi henüz geçmemiş borcu olan mükellefler, uzlaşma sonucu tahakkuk eden vergi ve ceza tutarları ile hesaplanan gecikme faizleri dikkate alınarak Kanun hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Örnek 5- 24/8/2017 tarihinde verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamesi süresinde verilmemiştir. Mükellefin defter ve belgeleri üzerinde yapılan inceleme sonucu adına 50.000 TL katma değer vergisi tarh edilerek bir kat vergi ziyai cezası ile 1.400 TL özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerektiği tespit edilmiştir. Buna ilişkin vergi/ceza ihbarnamesi 19/3/2018 tarihinde mükellefe tebliğ edilmiştir.

Mükellef, 16/4/2018 tarihinde uzlaşma talebinde bulunmuş, 27/4/2018 tarihi uzlaşma günü olarak verilmiş ve aynı gün varılan uzlaşma sonucuna göre, vergi dairesince aşağıda yazılı tutarlar tahakkuk ettirilmiştir.

Katma Değer Vergisi	:	30.000 TL
Vergi Ziyai Cezası	:	10.000 TL
Özel Usulsüzlük Cezası	:	1.400 TL
Gecikme Faizi	:	3.360 TL
TOPLAM	:	44.760 TL

Mükellefin Kanundan yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla uzlaşma sonucu tahakkuk eden alacakların henüz ödeme süresi geçmemiş (vade tarihi: 27/5/2018) olduğundan, Kanunun 2 nci maddesi hükmüne göre ödenecek tutar ile tahsilinden vazgeçilen alacak tutarı aşağıdaki şekilde olacaktır.

Gecikme Faizi Hesaplanan Süre	Alacak Aşlı Tutarı (TL)	Toplam Gecikme Faizi Oranı	Gecikme Faizi Tutarı (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
27/8/2017- 27/4/2018	30.000	%11.20	3.360	%2,80	840

Ödenecek Tutar

Katma Değer Vergisi	:	30.000 TL
Özel Usulsüzlük Cezası (1.400 x %50=)	:	700 TL
Yİ-ÜFE Tutarı (Gecikme Faizi Yerine)	:	840 TL
TOPLAM	:	31.540 TL

Tahsilinden Vazgeçilen Alacaklar

Vergi Ziyai Cezası	:	10.000 TL
Özel Usulsüzlük Cezası (1.400 x %50=)	:	700 TL
Gecikme Faizi	:	3.360 TL
TOPLAM	:	14.060 TL

Yukarıda belirtilen şekilde hesaplanan toplam 31.540 TL'nin Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi durumunda, toplam 14.060 TL tutarındaki alacağın tahsilinden vazgeçilecektir.

b) 213 sayılı Kanunun 376 ncı Maddesinden Yararlanılarak Ödenecek Alacaklar

213 sayılı Kanun uyarınca kesilmiş olan vergi cezaları için anılan Kanunun 376 ncı maddesi hükmü uyarınca indirim talebinde bulunulan ancak, 7143 sayılı Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi itibarıyla (bu tarih hariç) dava açma süresi geçmiş, henüz ödeme süresi geçmemiş bulunan alacaklar için indirimli ceza tutarları dikkate alınarak Kanun hükümlerinden yararlanılabilecektir.

Bu safhada bulunan alacaklar için, 213 sayılı Kanunun 376 ncı maddesine göre indirimli olarak tahakkuk ettirilen cezanın vergi aslına bağlı olmayan bir ceza ya da iştirak nedeniyle kesilen vergi ziyai cezası olması durumunda ödenecek ceza tutarınının 7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmüne göre indirilmiş tutar üzerinden hesaplanmasına dikkat edilecektir.

Örnek 6- 2017 yılına ilişkin belge basım görevi ile ilgili bildirim ödevini yerine getirmeyen matbaa işletmecisine 800 TL'lik özel usulsüzlük cezası kesilmiş ve vergi/ceza ihbarnamesi 7/4/2018 tarihinde tebliğ edilmiştir. Mükellef söz konusu vergi cezası için 213 sayılı Kanunun 376 ncı maddesi hükmünden yararlanmak üzere dava açma süresinin son günü olan 7/5/2018 tarihinde vergi dairesine müracaat etmiştir.

Vergi dairesince mükellefin talebi üzerine cezanın yarısı indirilerek, kalan 400 TL özel usulsüzlük cezası tahakkuk ettirilmiş ve mükellefe cezayı 7/6/2018 tarihine kadar ödemesi gerektiği bildirilmiştir.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödeme süresi henüz geçmemiş olan bu alacağa ilişkin Kanundan yararlanmak üzere başvuruda bulunulması hâlinde, 213 sayılı Kanunun 376 ncı maddesi çerçevesinde hesaplanan 400 TL özel usulsüzlük cezası, 7143 sayılı Kanun hükümlerine göre %50 oranında indirilerek tahsil edilecektir. Söz konusu cezanın %50'sine isabet eden (400 x %50=)200 TL'nin Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, özel usulsüzlük cezasından kalan 200 TL'nin tahsilinden vazgeçilecektir.

c) 213 sayılı Kanunun 371 inci Maddesinde Yer Alan Pişmanlık Hükümlerine Göre Beyan Edilen Matrahlar Üzerinden Tahakkuk Eden Alacaklar

7143 sayılı Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi itibarıyla (bu tarih hariç) pişmanlık hükümlerine göre tahakkuk eden ve henüz 15 günlük ödeme süresi geçmemiş olan alacaklar için Kanun hükümlerinden yararlanılabilecektir. Bu takdirde, pişmanlık zammı yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları kullanılarak Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

Ancak, 7143 sayılı Kanun hükümlerine göre ödeme yapılmamış olması hâlinde pişmanlık hükümlerinin ihlal edilmiş sayılacağı tabiidir. Dolayısıyla, kısmen pişmanlık ihlali olmayacağından borçlular ödedikleri tutar kadar Kanun hükmünden yararlanamayacaktır.

213 sayılı Kanunun pişmanlık hükümlerine göre tahakkuk eden ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla 371 inci maddede öngörülen 15 günlük ödeme süresinde ödenmemiş olan vergiler için pişmanlık hükümleri ihlal edilmiş olacak ve 7143 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası ve 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla vergi asılları ve bunlara hesaplanan gecikme faizi/gecikme zammı Kanunun 2 nci maddesi kapsamında yapılandırılacaktır.

Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları için Kanunun 3 üncü maddesinde açıklanan hükümlere göre işlem yapılması gerekmekte olup, vergi aslına bağlı vergi cezaları ile ilgili yapılacak işlemler bu Tebliğin (IX/5) bölümündeki açıklamalara göre tesis edilecektir.

Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen veya kesilecek olan ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları için Kanunun 4 üncü maddesinde açıklanan hükümlere göre işlem yapılması gerekmekte olup, vergi aslına bağlı vergi cezaları ile ilgili yapılacak işlemler bu Tebliğin (IX/5) bölümündeki açıklamalara göre tesis edilecektir.

Örnek 7- Temmuz/2017 vergilendirme dönemine ilişkin elektronik ortamda verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamesi 14/5/2018 tarihinde pişmanlıkla verilmiş, bunun üzerine 15.000 TL vergi tahakkuk etmiş ve alacağın vadesi 29/5/2018 tarihi olarak oluşmuştur. Ayrıca, beyannamenin süresinde verilmemesi nedeniyle 1.400 TL tutarında özel usulsüzlük cezası kesilerek aynı gün mükellefe tebliğ edilmiştir.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödeme süresi henüz geçmemiş olan bu alacağa ilişkin maddeden yararlanmak üzere başvuruda bulunulması hâlinde, madde hükmüne göre ödenecek tutar ile tahsilinden vazgeçilen alacak tutarı aşağıdaki gibi olacaktır.

Pişmanlık Zammı Hesaplanan Süre*	Alacak Aslı Tutarı (TL)	Pişmanlık Zammı Oranı	Pişmanlık Zammı Tutarı (TL)	Yİ-ÜFE Hesaplanacak Süre	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
27/8/2017-17/5/2018	15.000	%12,60	1.890	27/8/2017-17/5/2018	%3,15	472,50

* Pişmanlık zammının hesabında Kanunun yayımı tarihi esas alınmıştır.

Ödenecek Tutar

Katma Değer Vergisi	:	15.000,00 TL
Damga Vergisi	:	38,80 TL
Yİ-ÜFE Tutarı (Pişmanlık Zammı Yerine)	:	472,50 TL
TOPLAM	:	15.511,30 TL

Tahsilinden Vazgeçilen Alacaklar

Pişmanlık Zammı (Katma Değer Vergisi için)	:	1.890,00 TL

Yukarıda belirtilen 15.511,30 TL'nin Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, 1.890 TL'nin tahsilinden vazgeçilecektir.

Mükellefe kesilmiş olan 1.400 TL tutarındaki özel usulsüzlük cezasına ilişkin vergi/ceza ihbarnamesinin 14/5/2018 tarihinde tebliğ edilmiş olması ve 7143 sayılı Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi itibarıyla 30 günlük dava açma süresinin geçmemiş olması nedeniyle bu ceza için Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi hükmünden yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

Mükellefçe, yapılandırılan tutarın tamamının 7143 sayılı Kanun hükümlerine göre ödenmemesi hâlinde, pişmanlık hükümleri ihlal edilmiş sayılacak ve Kanun hükmünden yararlanılamayacaktır.

ç) 213 sayılı Kanun Uyarınca İkmalen, Re'sen ya da İdarece Yapılan Tarhiyata İlişkin Olarak Dava Açılmaksızın Kesinleşen Alacaklar

İkmalen, re'sen ya da idarece tarh edilmiş ve Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi itibarıyla dava açılmaksızın kesinleşmiş ancak ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan alacaklar için tarhiyata ilişkin vergi/ceza ihbarnamelerinde belirtilen tutar ve hesaplanan gecikme faizi dikkate alınarak Kanunun 2 nci maddesi hükmünden yararlanılabilecektir.

4- Kanunun Yayımı Tarihinden Önce Asılları Kısmen ya da Tamamen Ödenmiş Olan Vergiler

7143 sayılı Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihinden önce asılları kısmen ya da tamamen ödenmiş olan alacaklar Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmüne göre yapılandırılacaktır.

Buna göre, Kanunun yayımı tarihinden önce asılları kısmen ya da tamamen ödenmiş olan vergilerle ilgili olarak aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

a) Asılları Kısmen Ödenmiş Olan Vergiler

Asılları kısmen ödenmiş olan vergilerin ödenmemiş kısmına,

- vade tarihinden Kanunun yayımı tarihine kadar hesaplanacak gecikme zammı yerine,

- daha önce hesaplanmış gecikme faizi olması hâlinde, gecikme faizinin hesaplandığı süre dikkate alınarak gecikme faizi yerine,

Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

Bu tutar, ödenmemiş vergi aslı ile toplanarak madde hükmüne göre yapılandırılan alacak tutarı bulunacaktır.

Yapılandırılan alacak tutarının, Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde vergi aslına uygulanan gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi aslına bağlı cezalar ile bu cezalara uygulanan gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Asılları kısmen ödenmiş vergilerin, ödenmiş kısmına isabet eden gecikme zammı ve gecikme faizinin ödenmemiş olması hâlinde ise aşağıdaki (b) bölümünde yer alan açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

b) Asılları Tamamen Ödenmiş Vergilere İlişkin Gecikme Faizi ve Gecikme Zammı

7143 sayılı Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihinden önce asılları tamamen ödenmiş vergiler üzerinden hesaplanmış gecikme zammı ve gecikme faizleri;

- verginin vade tarihinden ödendiği tarihe kadar geçen süre için hesaplanan gecikme zammı yerine,

- vergiye gecikme faizinin hesaplandığı süre dikkate alınarak, gecikme faizi yerine,

Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

Yİ-ÜFE tutarının, Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde vergi aslına uygulanan gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi aslına bağlı cezalar ile bu cezalara uygulanan gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Diğer taraftan, Kanunun yayımı tarihinden önce vergi aslının, vergi aslına uygulanan gecikme zammının, gecikme faizinin ve vergi cezalarının ödenmiş olması, başka bir ifadeyle, ödenmemiş kısmın sadece vergi cezasına uygulanan gecikme zammından ibaret olması hâlinde, herhangi bir şart aranmaksızın vergi cezalarına uygulanan gecikme zammının tahsilinden vazgeçilecektir.

c) Asılları Tamamen Ödenmiş Vergilere İlişkin Gecikme Faizi ve Gecikme Zamlarından, Kanunun Yayımı Tarihinden Önce Kısmen Tahsil Edilenler

Asılları tamamen ödenmiş vergilere ilişkin gecikme faizi ve gecikme zamlarından, Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen tahsilat yapılmışsa,

- verginin vade tarihinden ödendiği tarihe kadar geçen süre için hesaplanan gecikme zammı yerine,

- vergiye gecikme faizinin hesaplandığı süre dikkate alınarak, gecikme faizi yerine,

Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

Ödenmiş gecikme faizi/gecikme zammı tutarının, hesaplanan Yİ-ÜFE tutarından fazla olması hâlinde herhangi bir tahsilat yapılmayacak, kalan gecikme faizi/gecikme zammının tahsilinden vazgeçilecektir. Bununla birlikte, tahsil edilmiş gecikme faizi ve gecikme zammından red ve iade yapılmayacaktır.

Ödenmiş gecikme faizi/gecikme zammı tutarının, hesaplanan Yİ-ÜFE tutarından az olması hâlinde ise ödenecek tutar, Yİ-ÜFE tutarından ödenmiş olan gecikme faizi/gecikme zammı çıkartılmak suretiyle tespit edilecektir. Bu şekilde belirlenen tutarın Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, kalan gecikme faizi/gecikme zammının tahsilinden vazgeçilecektir.

Örnek 8- Temmuz, Ağustos, Eylül /2016 vergilendirme dönemine ilişkin 8.200 TL geçici vergi tahakkuk etmiştir. Ancak, mükellef 17/11/2016 vadeli geçici vergi borcunu ödememiştir. Söz konusu vergi borcu mükellefin yıllık gelir vergisi beyannamesini, beyanname verme süresi içinde vermesi nedeniyle, 1/3/2017 tarihi itibarıyla terkin edilmiş ve 390,35 TL gecikme zammı hesaplanmıştır.

Mükellefin gecikme zammı borcuna karşılık vergi dairesince 10/4/2017 tarihinde 90 TL tahsilat yapılmıştır.

Mükellefin, 7143 sayılı Kanundan yararlanmak için başvuruda bulunması hâlinde geçici verginin vade tarihinden terkin edildiği tarihe kadar geçen süre için hesaplanan gecikme zammı tutarı yerine Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

Bu durumda uygulanacak toplam Yİ-ÜFE oranı %1,1904'tür.

Toplam Yİ-ÜFE tutarı ise $(8.200 \times \%1,1904=)97,61$ TL olacaktır.

Mükellefin gecikme zammına karşılık hiç ödeme yapmamış olması hâlinde, Kanun hükmünden yararlanmak için ödemesi gereken tutar 97,61 TL'dir.

Ancak, mükelleften Kanunun yayımı tarihinden önce gecikme zammına karşılık 90 TL tahsilat yapıldığından, 7143 sayılı Kanuna göre ödemesi gereken Yİ-ÜFE tutarından, daha önce ödenen gecikme zammı tutarı çıkarılarak tahsili gereken Yİ-ÜFE tutarı bulunacaktır.

Buna göre, ödenecek Yİ-ÜFE tutarı; $(97,61 - 90=)7,61$ TL'dir.

Mükellefin bu tutarı Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödemesi hâlinde gecikme zammından kalan $(390,35 - 90=)300,35$ TL'nin tahsilinden vazgeçilecektir.

5- Sadece Vergi Aslına Bağlı Vergi Cezası ve Buna İlişkin Gecikme Zammından İbaret Borçlar

7143 sayılı Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi itibarıyla ödenmemiş borcun sadece vergi aslına bağlı kesilen cezalardan olması durumunda bu Tebliğin (IX/5-b) bölümünde yapılan açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

6- Bir Vergi Aslına Bağlı Olmaksızın Kesilmiş Olan Vergi Cezaları

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca, 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak kesilmiş olan vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları, Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi itibarıyla kesinleşmiş ve vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olması hâlinde anılan bent kapsamında yapılandırılabilir.

Bu durumda, vergi aslına bağlı olmayan vergi cezalarının (I. ve II. derece usulsüzlük cezaları ile özel usulsüzlük cezaları) %50'sinin Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %50'sinin tahsilinden vazgeçilecektir.

Kanunun yayımı tarihinden önce bu cezalara karşılık kısmi ödeme yapılmış olması hâlinde ödenmemiş kısım için bu Kanundan yararlanılacaktır.

Örnek 9- Mükellefe, yaptığı satışa ilişkin fatura vermemesinden dolayı 210 TL özel usulsüzlük cezası kesilmiş ve vergi/ceza ihbarnamesi 11/12/2017 tarihinde tebliğ edilmiştir. Kesilen ceza itirazsız kesinleşmiştir.

Mükellefin, 7143 sayılı Kanundan yararlanmak için başvuruda bulunması hâlinde 210 TL özel usulsüzlük cezasının %50'sine isabet eden (210 x %50=)105 TL ödemesi gerekecektir. Söz konusu tutarın Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde kalan 105 TL özel usulsüzlük cezasının tahsilinden vazgeçilecektir.

7- İştirak Nedeniyle Kesilen Vergi Ziyai Cezaları

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca iştirak nedeniyle kesilen, Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi itibarıyla kesinleşmiş ve vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş vergi cezalarının %50'si ve bu tutara gecikme zammı yerine, bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %50'sinin ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Kanunun yayımı tarihinden önce bu cezalardan kısmen ödeme yapılmış ise kalan tutar üzerinden Kanundan yararlanılabilecektir.

8- İhtirazi Kayıtlı Beyan Edilen Vergiler

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında, ihtirazi kayıtlı verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler hakkında, maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmünün uygulanacağı belirtilmiştir.

Buna göre, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ihtirazi kayıtla beyan edilmiş ancak ödenmemiş vergiler dava konusu yapıp yapılmadığına bakılmaksızın Kanunun 2 nci maddesi kapsamında yapılandırılacaktır. Bu takdirde, ihtilafa ilişkin yargı mercilerince verilmiş kararlar dikkate alınmadan mükelleflerin beyanı üzerine tahakkuk eden tutar esas alınarak Kanun hükmünden yararlanılacaktır.

Ayrıca, alacağa ilişkin açılmış olan davalardan vazgeçilmesi gerektiği tabiidir.

9- Motorlu Taşıtlar Vergisine İlişkin Yapılacak İşlemler

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ait olduğu taşıt için, Kanun hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla, 197 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (d) fıkrası hükmü uygulanmadan, taksit ödeme süresi sonuna kadar fenni muayene yapılmasına ve uçuşa elverişli belgesi verilmesine imkân sağlanmaktadır.

Ancak, taşıtın satış ve devri hâlinde taksitlendirilen borcun tamamının ödenmesi şartının aranılacağı tabiidir.

10- 5736 sayılı Kanuna Göre Uzlaşmış Alacaklar

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 20/2/2008 tarihli ve 5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanunun 1 ve 2 nci maddeleri gereğince ödenmesi gerektiği hâlde Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan tutarların Kanunun 2 nci maddesi kapsamında yapılandırılabilen hüküm altına alınmıştır.

5736 sayılı Kanun kapsamında taksitlendirilen alacaklardan 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olanlar Kanunun 2 nci maddesine göre yapılandırılacak ve ödenecek tutarın tespitinde, alacak asıllarına 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin altıncı fıkrası gereğince ödemedeki gecikilen her ay ve kesri için aylık olarak uygulanması gereken;

- %5 zammın yerine ilgili aylara ait Yİ-ÜFE aylık değişim oranları,

- 5736 sayılı Kanunda öngörülen ve taksitlere %5 zammın uygulandığı süreden sonra gecikilen süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanması gereken gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları,

esas alınarak Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

7143 sayılı Kanuna göre; 5736 sayılı Kanunun 1 ve 2 nci maddeleri uyarınca ödenecek taksitlere ilk taksit ödeme süresinin başlangıç tarihinden itibaren her ay ve kesri için ayrı ayrı binde iki oranında hesaplanan faiz için herhangi bir Yİ-ÜFE tutarı hesaplanmayacaktır. Binde iki oranında hesaplanan tutar, 7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi gereğince, Kanun kapsamında yapılandırılan borcun Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla terkin edilecektir.

Diğer taraftan, 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesi kapsamında uzlaşarak tahakkuk ettirilen ve taksitler hâlinde vadelenendirilen alacak tutarı içinde yer alan vergi aslı ve gecikme faizi Kanun kapsamında yapılandırılacak ve varsa vergi cezaları hakkında da 7143 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

11- Kanun Kapsamındaki İdari Para Cezaları

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde; 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilen ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş olup vadesi geldiği hâlde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olan idari para cezalarının yapılandırma usulü belirlenmiştir.

Buna göre, Kanun kapsamında yapılandırılması mümkün olan askerlik, seçim, nüfus, trafik, karayolu taşıma, otoyollar ve köprülerden ihlalli geçiş idari para cezaları ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından verilmiş olan idari para cezalarından, 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilmiş olan ve bu Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi itibarıyla kesinleşmiş olup vadesi geldiği hâlde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunanların asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine, Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaya bağlı fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Madde kapsamında yapılandırılması mümkün olan idari para cezalarından;

- 2918 sayılı Kanuna göre verilen ve süresinde ödenmeyen idari para cezalarına, vade tarihinden ödendiği tarihe kadar;

- 4925 sayılı Kanuna göre verilen ve süresinde ödenmemiş olan idari para cezalarından, anılan Kanunda değişiklik yapan 5728 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 8/2/2008 tarihinden önce (bu tarih hariç) verilmiş olanlara vade tarihinden 8/2/2008 tarihine kadar (bu tarih hariç),

geçen her ay ve kesri için aylık %5 oranında faiz hesaplanması ve hesaplanan faiz tutarının da cezanın **iki katını** geçmemesi gerekmektedir.

7143 sayılı Kanun kapsamında trafik ve karayolu taşıma idari para cezalarının yapılandırılmasında aylık %5 oranında hesaplanacak faiz yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır. Ancak, hesaplanan Yİ-ÜFE tutarı da ilgili Kanun gereğince idari para cezasının iki katını geçemeyecektir.

2918 sayılı Kanunun 31/7/2004 tarihinde yürürlüğe giren 5228 sayılı Kanunla değişmeden önceki 115 inci maddesi hükmüne göre, ilgisine tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde ödenmeyen trafik idari para cezaları iki katına çıkarak ödeme süresi on gün daha uzamakta ve bu süre içinde de ödenmeyen trafik idari para cezaları üç katına çıkmaktaydı. 5228 sayılı Kanunun yürürlüğünden önce verildiği hâlde 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan trafik idari para cezalarının yapılandırılmasında herhangi bir fer'i

alacak bulunmadığından, bu alacak üzerinden Yİ-ÜFE tutarı hesaplanmayacak ve yapılandırmada üç katına çıkmış tutar esas alınacaktır. Aynı şekilde 4925 sayılı Kanunun 5228 sayılı Kanunla değişmeden önceki 29 uncu maddesi hükmüne göre üç katına çıkmış karayolu taşıma idari para cezaları için de üç katına çıkan tutar üzerinden maddeden yararlanılabilecektir.

7143 sayılı Kanun kapsamına giren idari para cezalarına ilişkin tutanakların ilgili vergi dairelerine intikal etmemiş olması hâlinde, borçlular vergi dairelerine idari yaptırım karar tutanaklarını ibraz ederek başvuruda bulunabilecek ve bu başvurular üzerine söz konusu idari para cezaları madde kapsamında yapılandırılacaktır.

Örnek 10- 28/6/2017 vadeli 206 TL tutarlı trafik idari para cezasının, Kanundan yararlanılmak suretiyle ödenmesi durumunda ödenmesi gereken alacak tutarı ile tahsilinden vazgeçilen alacak tutarı şu şekilde olacaktır.

Faiz Hesaplanan Süre	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Faiz Oranı	Faiz Tutarı (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
29/6/2017-17/5/2018	206	%55	113,30	%3,85	7,93

Ödenecek Tutar

İdari Para Cezası Aslı	:	206,00 TL
Yİ-ÜFE Tutarı (Faiz Yerine)	:	7,93 TL
TOPLAM	:	213,93 TL

Tahsilinden Vazgeçilen Alacak

Faiz	:	113,30 TL

Yukarıda belirtilen şekilde hesaplanan toplam 213,93 TL'nin Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi durumunda, toplam 113,30 TL tutarındaki faizin tahsilinden vazgeçilecektir.

12- 6183 sayılı Kanun Kapsamında Takip Edilen Diğer Alacaklar

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, vergiler ile Kanun kapsamına giren idari para cezaları dışında kalan ve bu Tebliğin (I/A-1-c) bölümünde belirtilen amme alacaklarının yapılandırılmasına ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Madde hükmüne göre, Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi itibarıyla kesinleşmiş olup vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan asli alacakların ödenmemiş kısmının tamamı ile bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla bu alacaklara uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmemiş olan alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde ise fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla madde hükmünden

yararlanılacak ve faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Söz konusu bent kapsamına giren alacak asıllarının Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde yapılacak tutar bu Tebliğin (II/B-4) bölümüne göre tespit edilecektir.

Bu bölümde yer verilen alacaklara yönelik olarak Kanundan yararlanılmak istenildiği takdirde dava açılmaması, dava açılmış olması hâlinde davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır.

Söz konusu alacakların dava konusu yapılmış olması ve bu davalarda yargı mercilerince alacağın tutarını etkileyen bir karar verilmiş olması hâlinde de madde hükmünden ilk aşamada istenilen tutar üzerinden yararlanılacaktır.

Örnek 11- Yurtdışından 9 ay vadeli ihracatın finansmanı için 17/3/2015 tarihinde kredi kullanan mükelleften teşvik mevzuatı gereğince kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılmamıştır.

İhracat taahhüdünü süresi içinde kapatan mükellefin taahhüt kapatılmasında kullanılan gümrük beyannamelerinin gerçeğe uygun olmadığına anlaşılması üzerine ilgili banka tarafından 15.000 TL kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi takip ve tahsil edilmek üzere mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine 1/8/2016 tarihinde bildirilmiştir. Vergi dairesince yapılan tebliğ üzerine vadesi 18/9/2016 tarihi olan kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi ile kredi kullanım tarihinden vade tarihine kadar hesaplanan cezai faiz için Kanunun yayımı tarihine kadar herhangi bir ödemede bulunulmamıştır.

Mükellefin, Kanundan yararlanmak üzere bağlı olduğu vergi dairesine başvurması hâlinde, kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi aslına;

- Kredi kullanım (17/3/2015) tarihinden vade tarihine kadar geçen süre için hesaplanan cezai faiz yerine,

- Vade tarihinden Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihine kadar (bu tarih hariç) geçen süre için hesaplanan gecikme zammı yerine

Yİ-ÜFE aylık değişim oranları kullanılarak Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

Buna göre, kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi ile cezai faiz ve gecikme zammı yerine uygulanacak Yİ-ÜFE tutarları aşağıdaki şekilde olacaktır.

Cezai Faizin Hesaplandığı Süre	KKDF Tutarı (TL)	Cezai Faiz (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
17/3/2015 - 17/9/2016	15.000	4.075,89	%7,5397	1.130,96
Örnek olayın meydana geldiği dönemde yıllık cezai faiz oranı; 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunun 1 inci maddesinde yer alan kanuni faiz oranlarının 2 katıdır. Hesaplamalarda, kredi kullanım tarihinden alacağın vade tarihine kadar yürürlükte olan kanuni faiz oranlarının 2 katı esas alınarak geçen gün sayıları üzerinden basit faiz hesaplama metodu kullanılmaktadır. 17/3/2015 tarihinden 17/9/2016 tarihine kadar geçen süre için faiz tutarı $[15.000 \times 551 \times (9 \times 2)] / 36500 = 4.075,89$ TL'dir.				

Gecikme Zammının Hesaplandığı Süre	KKDF Tutarı (TL)	Toplam Gecikme Zammı Oranı	Gecikme Zammı Tutarı (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
19/9/2016-17/5/2018	15.000	% 27,9543	4.193,15	%7,4193	1.112,90

Ödenecek tutar ile tahsilinden vazgeçilen alacak tutarı:

Ödenecek Tutar

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintisi	:	15.000,00 TL
Yİ-ÜFE Tutarı (Cezai Faiz Yerine)	:	1.130,96 TL
Yİ-ÜFE Tutarı (Gecikme Zammı Yerine)	:	1.112,90 TL
TOPLAM	:	17.243,86 TL

Tahsilinden Vazgeçilen Alacaklar

Cezai Faiz	:	4.075,89 TL
Gecikme Zammı	:	4.193,15 TL
TOPLAM	:	8.269,04 TL

Yukarıda belirtilen şekilde hesaplanan toplam 17.243,86 TL tutarın Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, toplam 8.269,04 TL tutarındaki alacağın tahsilinden vazgeçilecektir.

13- Tecilli Alacaklar

7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasında “(9) *Bu Kanun kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımı tarihinden önce 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunda öngörülen faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.*” hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca, 7143 sayılı Kanun kapsamına giren alacakların, Kanunun yayımı tarihinden önce 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilmiş ve tecil şartlarına uygun ödeniyor olması hâlinde borçlular, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödeme süresi geçmemiş olan taksit tutarları için Kanun hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılacaktır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için ilgili kanunun öngördüğü faiz uygulanmış ve tahsil edilmiş olduğundan, ödenmiş kısım ile ilgili herhangi bir işlem yapılmayacaktır. Kalan taksit tutarları vadesinde kısmen veya tamamen ödenmemiş alacak kabul edilerek 7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükümleri uygulanacaktır.

Dava aşamasında olduğu hâlde ilk derece yargı kararı üzerine tahakkuk eden ve 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tecilli olan alacaklar hakkında bu Tebliğin “III-KESİNLEŞMEMİŞ VE DAVA SAFHASINDA BULUNAN AMME ALACAKLARI” bölümünde açıklandığı şekilde işlem yapılacaktır.

Ayrıca, 7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin onaltıncı fıkrasında, bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahsil edilmiş olan tutarlar ile bu maddenin dokuzuncu fıkrası kapsamında yapılan tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesinin yapılmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu nedenle, Kanun hükümlerinden yararlanılarak ödeme yapılmak istenmesi hâlinde, 7143 sayılı Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihinden önce taksit tutarları ile birlikte ödenen tecil faizleri red ve iade edilmeyecektir.

Bu durumdaki alacaklar için madde hükmünden yararlanılmak istenilmesi hâlinde ödenmemiş alacak aslına uygulanmış olan fer’i alacaklar yerine, vade tarihinden Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır. Alacak aslı ile Yİ-ÜFE tutarı toplanarak yapılandırılan alacak tutarının maddede öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde alacak asıllarıyla ilgili fer’i alacaklar ile asla bağlı vergi cezaları ve bu cezalara ilişkin gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilecektir.

6183 sayılı Kanun ile diğer kanunlar gereğince tecil edilen alacağın gecikme zammı, gecikme faizi ve/veya vergi cezasından ibaret olması hâlinde, bu Tebliğin (II/B-4 ila II/B-6) bölümlerinde yapılan açıklamalar çerçevesinde ödenecek Yİ-ÜFE tutarı tespit edilerek Kanun hükmünden yararlanılacaktır. Bu takdirde de Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş tecil faizlerinin red ve iadesi yapılmayacaktır.

Örnek 12- Mükellef tarafından 26/5/2017 tarihinde ödenmesi gereken 36.000 TL gelir (stopaj) vergisi zamanında ödenmemiştir. 6/9/2017 tarihinde vergi dairesine başvurularak toplam borç için tecil talebinde bulunulmuştur.

Vergi dairesi mükellefin gecikme zammı dâhil 37.680,12 TL borcu olduğunu tespit etmiş ve bu tutarın, ilk taksit Eylül/2017 ayından başlamak ve 18 ayda 18 eşit taksitte ödenmek üzere tecilini uygun görmüştür.

Aylık Taksit Tutarı: $37.680,12 / 18 = 2.093,34$ TL’dir.

Mükellef ilk sekiz taksitini zamanında ödemiş, 28/5/2018 tarihinde Kanundan yararlanmak için bağlı olduğu vergi dairesine başvuruda bulunmuştur. İlk sekiz taksit ile birlikte toplam 731,27 TL tecil faizi ödenmiştir.

Bu örnekte, vergi dairesi öncelikle kalan borç tutarından ne kadarının vergi aslı, ne kadarının da gecikme zammı olduğunu tespit edecektir. Örnek olayda;

$$\begin{aligned} \text{Ödenen Borç Tutarı} &= \text{Aylık Taksit Tutarı} \times \text{Ay Sayısı} \\ &= 2.093,34 \times 8 \\ &= 16.746,72 \text{ TL} \end{aligned}$$

Ödenen tutardan vergi aslına isabet eden tutar, aşağıdaki formüle göre tespit edilecektir.

$$\begin{aligned} \text{Vergi aslına isabet eden tutar} &= \frac{\text{Ödenen Tutar} \times \text{Vergi Aslı Tutarı}}{\text{Toplam Borç Tutarı}} \\ \text{Vergi aslına isabet eden tutar} &= \frac{16.746,72 \times 36.000}{37.680,12} = 16.000 \text{ TL'dir.} \\ \text{Kalan vergi aslı tutarı} &= 36.000 - 16.000 = 20.000 \text{ TL'dir.} \end{aligned}$$

Bu durumda, tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılacaktır. Kalan 10 taksit tutarının toplamı 20.933,40 TL olup, bunun 20.000 TL'si vergi aslı, 933,40 TL'si gecikme zammıdır. Vergi aslından kalan tutara, gecikme zammı yerine vade tarihinden Kanunun yayımı tarihine kadar hesaplanacak 819,14 TL Yİ-ÜFE tutarı ile vergi aslı toplanarak ödenecek toplam tutar bulunacaktır.

Madde hükmüne göre ödenmesi gereken vergi aslı ve Yİ-ÜFE tutarının, Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde 20.000 TL vergi aslına Kanunun yayımı tarihine kadar hesaplanan 3.276,14 TL gecikme zammının tahsilinden vazgeçilecektir. Bununla birlikte, tecil kapsamında ilk sekiz taksit tutarı ile birlikte Kanunun yayımı tarihinden önce tahsil edilen 731,27 TL tecil faizi red ve iade edilmeyecektir.

14- Bazı Kanunlara Göre Yapılandırılmış Olan ve Kanunun Yayımı Tarihi İtibarıyla Ödemeleri Devam Eden Alacaklar

7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendinde; bu Kanun hükümlerinin, 5393 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar ile 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında yapılandırılan alacaklar hakkında uygulanmayacağı hükme bağlandığından, anılan Kanunlar uyarınca uzlaşma ya da yapılandırma hükümlerinden yararlanan kuruluşların bu borçları Kanun kapsamında yapılandırılmayacaktır.

Ayrıca, Kanunun 9 uncu maddesinin onuncu fıkrasının (b) bendi gereğince;

- 6552 sayılı Kanun,

- 3/8/2016 tarihli ve 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun,

18/5/2017 tarihli ve 7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun,

hükümlerine göre yapılandırılan ve 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar ile,

- 6736 sayılı Kanuna göre tahakkuk eden alacakların (matrah ve vergi artırımı ile işletme kayıtlarının düzeltilmesinden kaynaklanan vergiler),

7143 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılması mümkün bulunmamaktadır.

15- Kanunun Yayımı Tarihi İtibarıyla Yargı Kararına Göre Kesinleştiği Hâlde Ödeme Süresi Belirlenmemiş Alacaklar

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında, bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olup, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği hâlde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar için mükelleflerce bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde başvuruda bulunulması koşuluyla bu alacakların da bu madde hükümlerinden yararlandırılacağı, bu hüküm kapsamına giren alacaklar için ayrıca tebligat yapılmayacağı ve alacakların vade tarihi olarak Kanunun yayımı tarihinin kabul edileceği, bu kapsamda yapılandırılan tutarların Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi hâlinde de vade tarihinde değişiklik yapılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Bu hükme göre, Kanunun kapsadığı dönemlerle ilgili olup, tarihyata ilişkin mahkemelerce verilerek taraflardan birine tebliğ edilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil) kesinleşen yargı kararına istinaden vergi dairelerince mükellefe ödemeye yönelik tebligatın (Vergi Mahkemesi/Bölge İdare Mahkemesi/Danıştay Kararına Göre Vergi/Ceza İhbarnamesi) yapılmaması nedeniyle borcun vadesinin belirlenmediği alacaklar için bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde başvuruda bulunulması koşuluyla Kanunun 2 nci maddesi hükümlerinden yararlanılabilecektir.

Bu durumda, borçlunun başvuru dilekçesinde bu fıkra kapsamına giren borçları için Kanun hükümlerinden yararlanmak istediğini belirtmesi şartıyla, bu alacaklar için ayrıca vergi dairesince mükellefe Vergi Mahkemesi/Bölge İdare Mahkemesi/Danıştay Kararına Göre Vergi/Ceza İhbarnamesi tebliğ edilmeyecek ve alacakların vade tarihi Kanunun yayımı tarihi kabul edilecektir.

Fıkra kapsamındaki alacakların yalnızca vergi aslı veya vergi aslı ile birlikte asla bağlı vergi cezası olması durumunda, verginin tamamı ile bu tutar üzerinden gecikme faizi yerine Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır. Alacak aslı ile Yİ-ÜFE tutarı toplanarak yapılandırılan alacak tutarının Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla alacak asıllarıyla ilgili gecikme faizi ile asla bağlı cezaların tahsilinden vazgeçilecektir.

Fıkra kapsamındaki alacağın yalnızca asla bağlı vergi cezası olması ve vergi aslının Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması durumunda, herhangi bir başvuruya bağlı olmaksızın bu cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Fıkra kapsamındaki alacağın yalnızca asla bağlı olmayan vergi cezası olması durumunda, bu vergi cezalarının (I. ve II. derece usulsüzlük cezaları ile özel usulsüzlük cezaları) %50'sinin Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %50'sinin tahsilinden vazgeçilecektir.

7143 sayılı Kanunun yayımı tarihinden sonra bu fıkra kapsamına giren alacaklara yönelik başvuru süresi içinde yapılmış ödemelere ilişkin tebligatlar hakkında da başvurulması şartıyla bu fıkra hükmü uygulanacak ve alacakların vade tarihi olarak Kanunun yayımı tarihi kabul edilecektir.

Diğer taraftan, Kanunun yayımı tarihinden önce fıkra kapsamına giren alacaklara karşılık kısmi ödeme yapılmış olması hâlinde ödenmemiş kısım için bu madde hükümlerinden yararlanılabilecektir. Ancak, fıkra kapsamına giren alacakların Kanunun yayımı tarihinden önce tamamının ödenmiş olması hâlinde bu madde hükümlerinden yararlanılamayacağı tabiidir.

Ayrıca, bu fıkra hükmünden yararlanılması durumunda, fıkra kapsamına giren alacaklar için tebligat yapılmayacağı gibi alacakların vade tarihi olarak Kanunun yayımı tarihi kabul edileceğinden, madde hükümlerinin ihlal edilmesi hâlinde söz konusu alacaklar için Vergi Mahkemesi/Bölge İdare Mahkemesi/Danıştay Kararına Göre Vergi/Ceza İhbarnamesi tebliğ edilmeksizin ve Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi vade tarihi kabul edilmek suretiyle takip ve tahsil işlemlerine devam edilecektir.

Ancak, borçlu tarafından bu fıkra hükmünden yararlanmak için başvuruda bulunulmaması durumunda vergi dairesince alacağa yönelik Vergi Mahkemesi/Bölge İdare Mahkemesi/Danıştay Kararına Göre Vergi/Ceza İhbarnamesinin tebliğ edileceği tabiidir.

16- Belediyelerin Ücret, Su ve Atık Su Alacakları, Büyükşehir Belediyelerinin Katı Atık Ücreti Alacakları İle Büyükşehir Belediyeleri Su ve Kanalizasyon İdarelerinin Su ve Atık Su Alacakları

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin altıncı, yedinci ve sekizinci fıkraları gereğince yapılandırılacak ücret, su, atık su ve katı atık ücreti alacaklarından, vadesi 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olanlar ile bunlara bağlı fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilecektir.

Söz konusu alacakların yapılandırılmasına ilişkin olarak bu Tebliğin (II/B-12) bölümünde yapılan açıklamaların dikkate alınması gerekmektedir.

17-YİKOB'ların Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı Alacakları

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası gereğince, YİKOB'ların belediyelerden olan taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı alacaklarından, vadesi 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olanlar ile bunlara bağlı fer'i alacakları hakkında bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilecektir.

Söz konusu alacakların yapılandırılmasına ilişkin olarak bu Tebliğin (II/B-12) bölümünde yapılan açıklamaların dikkate alınması gerekmektedir.

C- ÖDEME SÜRESİ VE ŞEKLİ

1- Ödeme Süresi

7143 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında “(1) Bu Kanunun ilgili maddelerindeki başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;

a) Bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili idareye başvuruda bulunmaları,

b) Maliye Bakanlığına, Gümrük ve Ticaret Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitini bu Kanunun yayımı tarihini izleyen dördüncü aydan, Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ise ilk taksiti bu Kanunun yayımı tarihini izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler hâlinde azami on sekiz eşit taksitte ödemeleri,

şarttır.” hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm çerçevesinde; Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine borçlu olanların Kanununun 2 nci maddesi hükmünden yararlanmak istemeleri hâlinde, **31 Temmuz 2018** tarihine (bu tarih dâhil) kadar borçlu buldukları tahsil dairelerine başvurmaları gerekmektedir. Madde kapsamında yapılandırılan borçların ilk taksit ödeme süresi içinde tamamen ya da ikişer aylık dönemler hâlinde azami onsekiz eşit taksitte ödenmesi mümkün olup ilk taksit ödeme süresi **1 Ekim 2018** (30/9/2018 tarihi Pazar gününe rastladığından) tarihi mesai saati bitiminde sona ermektedir.

Kanununun 9 uncu maddesi hükmü ile azami taksit süresi 18 eşit taksit olarak belirlenmiş olmakla birlikte 6, 9 ve 12 eşit taksitte ödeme seçenekleri de bulunmaktadır.

Ayrıca, Kanununun 9 uncu maddesinin onbirinci fıkrasına göre, Kanun kapsamında yapılandırılan ve süresinde ödenen alacaklara, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanununun yayımı tarihinden sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmayacaktır.

Kanuna göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması hâlinde süre, tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonuna kadar uzayacaktır.

2- Ödeme ve Katsayı Uygulaması

7143 sayılı Kanununun 9 uncu maddesiyle, Kanun hükümlerine göre yapılandırılan alacak tutarının peşin veya taksitle ödenmesi imkânı getirilmiş ve taksitli ödeme seçeneğinin tercih edilmesi halinde katsayı uygulanacağı öngörülmüştür.

a) Peşin veya İlk İki Taksit Ödeme Süresi İçinde Yapılan Ödemeler ve İndirim

Kanununun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında “(3) Bu Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarlar peşin veya taksitler hâlinde ödenebilir.

a) Hesaplanan tutarların tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz ve,

1) Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların (bu Kanununun 4 üncü maddesine göre fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile birlikte hesaplanan gecikme faizi dâhil) %90'ının tahsilinden vazgeçilir.

2) Bu Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olan ve bu Kanun kapsamında yapılandırılan idari para cezalarından %25 indirim yapılır.

3) Yapılandırılan alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanununun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) %50 indirim yapılır.

b) Hesaplanan tutarların tamamının ilk iki taksit ödeme süresi içinde ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz ve,

1) Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarlar (bu Kanununun 4 üncü maddesine göre fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile birlikte hesaplanan gecikme faizi dâhil) üzerinden %50 indirim yapılır.

2) Bu Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olan ve bu Kanun kapsamında yapılandırılan idari para cezalarından %12,5 indirim yapılır.

3) Yapılandırılan alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanununun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) %25 indirim yapılır.

c) Hesaplanan tutarların taksitle ödenmek istenmesi hâlinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, on iki veya on sekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz..." hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca yapılandırılan tutarların ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak veya ilk iki taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde yapılandırılan alacaklardan indirim yapılacaktır.

i) Peşin Ödemede İndirim

Borçlular Kanun kapsamında yapılandırdıkları borçlarını, ilk taksit ödeme süresi içinde ödemek üzere peşin ödeme seçeneğini tercih edebilirler.

Kanun kapsamında yapılandırılan tutarların tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak ödenmesi hâlinde;

- Bu tutarlara katsayı uygulanmayacaktır.

- Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların %90'ı ile bu Kanunun 4 üncü maddesine göre fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile birlikte hesaplanan gecikme faizinin %90'ının tahsilinden vazgeçilecektir.

- Yapılandırılan alacağın Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki idari para cezalarından olması halinde bu alacaktan ayrıca %25 indirim yapılacaktır.

- Yapılandırılan alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde, fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) %50 indirim yapılacaktır.

Söz konusu ödemenin defaten yapılması zorunlu olmayıp, ilk taksit ödeme süresi içinde farklı zamanlarda borcun tamamının ödenmesi hâlinde de bu hükümden yararlanılacaktır.

Ayrıca, yapılandırılan tutarların taksitle ödenme seçeneği tercih edilmesine rağmen ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak tamamının ödenmesi durumunda da bu hükümlerden yararlanılabilecektir.

Diğer taraftan, peşin ödeme seçeneği tercih edilmek suretiyle yapılandırılan alacakların tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmemesi halinde Kanunun 9 uncu maddesinin altıncı fıkrası hükmüne göre ilk taksit ödeme süresini izleyen ayın sonuna kadar geç ödeme zammıyla birlikte ödeme yapılarak Kanun hükümlerinden yararlanılabilecektir. Bu durumda, geç ödeme zammıyla birlikte yapılan ödeme, ilk iki taksit ödeme süresi içinde yapılmış olduğundan, bu ödemelere 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendi hükmüne göre indirim uygulanacaktır.

Örnek 13- Kanunun 2 nci maddesinden yararlanmak için vergi dairesine başvuruda bulunan mükellef, peşin ödeme seçeneğini tercih etmiştir.

Vergi dairesi, Kanun kapsamında yapılandırılacak alacak aslı tutarını 108.000 TL, fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanan tutarı ise 20.250 TL olmak üzere 128.250 TL olarak hesaplamıştır.

Mükellef, yapılandırılan borç tutarını peşin ödeme seçeneği ile ödemeyi tercih ettiğinden, ayrıca bir katsayı hesaplanmamıştır.

Mükellef tarafından, yapılandırılan borcun ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi nedeniyle fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanan tutardan %90 oranında indirim yapılacaktır. Bu durumda, mükellef Yİ-ÜFE tutarı olarak $[20.250 - (20.250 \times \%90)]=2.025$ TL, toplamda $(108.000 + 2.025)=110.025$ TL ödeme yapmak suretiyle Kanun hükümlerinden yararlanacaktır.

Ancak, yapılandırılan borcun mükellef tarafından 1 Ekim 2018 tarihine (bu tarih dâhil) kadar ödenmeyip, hesaplanacak geç ödeme zammı (1.795,50 TL) ile birlikte 31 Ekim 2018 tarihine (bu tarih dâhil) kadar ödenmesi durumunda Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanan tutardan %50 oranında indirim yapılacaktır. Bu durumda, mükellef Yİ-ÜFE tutarı olarak $[20.250 - (20.250 \times \%50)]=10.125$ TL ödeyecektir.

Örnek 14- 13 numaralı örnekte yer alan mükellef Kanunun 2 nci maddesi kapsamındaki borçlarını 6 eşit taksitte ödemeyi talep etmiştir.

Mükellef, yapılandırılan alacak tutarını 6 eşit taksitte ödemeyi talep ettiğinden 128.250 TL alacak tutarı (1,045) katsayısı ile çarpılacaktır.

Bu şekilde bulunan tutar, 6'ya bölünmek suretiyle taksit tutarı bulunacaktır.

6 eşit taksit için yapılandırmaya esas tutar : $128.250 \times 1,045 = 134.021,25$ TL
Taksit tutarı : $134.021,25 / 6 = 22.336,88$ TL'dir.

Taksitlendirmeye esas olan 134.021,25 TL'nin ($134.021,25 - 128.250 = 5.771,25$ TL'si toplam katsayı tutarıdır.

Eylül/2018 ayında mükellef vergi dairesine başvurarak taksit tutarlarını defaten ödemek istediğini bildirmiştir. Bu durumda;

Ödenecek Tutar

Vergi Aslı : 108.000 TL
Yİ-ÜFE Tutarının %10'u [$20.250 - (20.250 \times \% 90)$] : 2.025 TL
TOPLAM : **110.025 TL'dir.**

Mükellef tarafından, yapılandırılan borcun ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi nedeniyle ayrıca bir katsayı hesaplanmayacak ve fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanan tutardan %90 oranında indirim yapılacaktır.

Buna göre, mükellef tarafından yapılandırılan borcun ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde 5.771,25 TL katsayı tutarı ile 18.225 TL Yİ-ÜFE tutarı olmak üzere toplam 23.996,25 TL daha az ödeme yapılacaktır.

Örnek 15- Mükellef 24/4/2017 vadeli 4.432 TL trafik idari para cezası borcunu Kanunun 2 nci maddesi kapsamında yapılandırmak için vergi dairesine başvurarak, borcunu 18 eşit taksitte ödemeyi talep etmiştir.

Faiz Hesaplanan Süre	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Faiz Oranı	Faiz Tutarı (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
25/4/2017-17/5/2018	4.432	% 65	2.880,80	% 4,55	201,66

Vergi dairesi yapılandırılan alacak tutarını 4.432 TL idari para cezası aslı ve 201,66 TL Yİ-ÜFE olmak üzere 4.633,66 TL olarak hesaplamıştır.

Mükellef, yapılandırılan alacak tutarını 18 eşit taksitte ödemeyi talep ettiğinden, 4.633,66 TL alacak tutarı (1,15) katsayısı ile çarpılacaktır.

Bu şekilde bulunan tutar, 18'e bölünmek suretiyle taksit tutarı hesaplanacaktır.

18 eşit taksit için yapılandırmaya esas tutar : $4.633,66 \times 1,15 = 5.328,71$ TL
Taksit tutarı : $5.328,71 / 18 = 296,04$ TL'dir.

Taksitlendirmeye esas olan 5.328,71 TL'nin (5.328,71 - 4.633,66 =)695,05 TL'si toplam katsayı tutarıdır.

Eylül/2018 ayında mükellef vergi dairesine başvurarak taksit tutarlarını defaten ödemek istediğini bildirmiştir. Bu durumda, idari para cezası aslı olan 4.432 TL'den %25 oranında, Yİ-ÜFE tutarından %90 oranında indirim yapılacaktır.

Ödenecek Tutar

İdari Para Cezası Aslı [4.432 - (4.432 x %25)]	:	3.324,00 TL
Yİ-ÜFE Tutarı [201,66 - (201,66 x %90)]	:	20,17 TL
TOPLAM	:	3.344,17 TL

Buna göre, mükellef tarafından Eylül/2018 ayında 3.344,17 TL ödenmesi durumunda herhangi bir katsayı hesaplanmayacak, 2.880,80 TL faiz ile idari para cezası aslının %25'i olan 1.108 TL ve Yİ-ÜFE tutarının %90'ı olan 181,49 TL olmak üzere toplam 4.170,29 TL'nin tahsilinden vazgeçilecektir.

ii) İlk İki Taksit Ödeme Süresi İçinde Yapılan Ödemede İndirim

Borçlular Kanun kapsamında yapılandırdıkları borçlarını, taksitler halinde ödemek üzere taksitli ödeme seçeneğini tercih edebilirler.

Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde hesaplanan tutarların tamamının ilk iki taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde indirim uygulamasına ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Buna göre, taksitle ödeme seçeneği tercih edilerek, yapılandırılan alacağa ilişkin ilk taksitin süresinde ve tam olarak ödenmiş olması şartıyla, kalan taksitlerin tamamının ikinci taksit ödeme süresi içinde ödenmesi hâlinde;

- Bu tutarlara katsayı uygulanmayacaktır.

- Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların %50'si ile bu Kanunun 4 üncü maddesine göre fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile birlikte hesaplanan gecikme faizinin %50'sinin tahsilinden vazgeçilecektir.

- Yapılandırılan alacağın Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki idari para cezalarından olması halinde bu alacaktan ayrıca %12,5 indirim yapılacaktır.

- Yapılandırılan alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde, fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) %25 indirim yapılacaktır.

Bu kapsamda, ilk taksit içinde ödenen Yİ-ÜFE tutarının %50'si, katsayı tutarı ve varsa idari para cezasının %12,5'i ile yapılandırılan alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması durumunda Yİ-ÜFE tutarının %25'inin red ve iade edileceği tabiidir.

Örnek 16- Kanununun 2 nci maddesinden yararlanmak için vergi dairesine başvuruda bulunan mükellef, borcunu 18 eşit taksitte ödemeyi talep etmiştir.

Vergi dairesi yapılandırılan alacak tutarı 200.000 TL vergi aslı ve 40.000 TL Yİ-ÜFE olmak üzere 240.000 TL olarak hesaplamıştır.

Mükellef, yapılandırılan alacak tutarını 18 eşit taksitte ödemeyi talep ettiğinden, 240.000 TL alacak tutarı (1,15) katsayısı ile çarpılacaktır.

Bu şekilde bulunan tutar, 18'e bölünmek suretiyle taksit tutarı hesaplanacaktır.

18 eşit taksit için yapılandırmaya esas tutar : 240.000 x 1,15 = 276.000 TL
Taksit tutarı : 276.000 / 18 = 15.333,33 TL'dir.

Taksitlendirmeye esas olan 276.000 TL'nin (276.000 - 240.000=)36.000 TL'si toplam katsayı tutarıdır.

Mükellef, Eylül/2018 ayında ödemesi gereken taksit tutarı olan 15.333,33 TL'yi süresinde ödemiştir.

Kasım/2018 ayında mükellef vergi dairesine başvurarak kalan taksit tutarlarının tamamını defaten ödemek istediğini bildirmiştir.

Başvuru sırasında 18 eşit taksitte ödeme seçeneği tercih edilmiş olmakla birlikte, daha sonra ikinci taksit ödeme süresi içinde, borcun tamamı ödenmek istendiğinde, ödenecek tutar aşağıdaki şekilde bulunacaktır.

Yapılan ödemeden vergi aslına isabet eden tutar = $\frac{\text{Vergi Aslı} \times \text{Yapılan Ödeme Tutarı}}{\text{Vergi Aslı} + \text{Yİ-ÜFE Tutarı}}$

formülü ile bulunacaktır. Buna göre;

$$\text{Vergi aslına isabet eden tutar} = \frac{200.000 \times 15.333,33}{240.000} = 12.777,78 \text{ TL}$$

$$\text{Yİ-ÜFE'ye isabet eden tutar} = (15.333,33 - 12.777,78) = 2.555,55 \text{ TL}$$

Ödenecek Tutar

Vergi Aslı (200.000 - 12.777,78=)	:	187.222,22 TL
Yİ-ÜFE Tutarı [(40.000 x %50)- 2.555,55=]	:	17.444,45 TL
TOPLAM	:	204.666,67 TL

Mükellef tarafından, yapılandırılan borcun Kasım/2018 ayında ödenmesi nedeniyle ayrıca bir katsayı hesaplanmayacak ve fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanan tutardan %50 oranında indirim yapılacaktır.

Buna göre, mükellef tarafından yapılandırılan borcun Kasım/2018 ayında ödenmesi halinde 36.000 TL katsayı tutarı ve 20.000 TL Yİ-ÜFE tutarı olmak üzere toplam 56.000 TL daha az ödeme yapılacaktır.

Örnek 17- Mükellef 10/6/2017 vadeli 427 TL trafik idari para cezası borcunu Kanununun 2 nci maddesi kapsamında yapılandırmak için vergi dairesine başvurarak, borcunu 6 eşit taksitte ödemeyi talep etmiştir.

Faiz Hesaplanan Süre	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Faiz Oranı	Faiz Tutarı (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
11/6/2017-17/5/2018	427	%60	256,20	% 4,20	17,93

Vergi dairesi yapılandırılan alacak tutarını 427 TL idari para cezası aslı ve 17,93 TL Yİ-ÜFE olmak üzere 444,93 TL olarak hesaplamıştır.

Mükellef, yapılandırılan alacak tutarını 6 eşit taksitte ödemeyi talep ettiğinden, 444,93 TL alacak tutarı (1,045) katsayısı ile çarpılacaktır.

Bu şekilde bulunan tutar, 6'ya bölünmek suretiyle taksit tutarı hesaplanacaktır.

6 eşit taksit için yapılandırmaya esas tutar : 444,93 x 1,045 = 464,95 TL
Taksit tutarı : 464,95 / 6 = 77,49 TL'dir.

Taksitlendirmeye esas olan 464,95 TL'nin (464,95 - 444,93 =)20,02 TL'si toplam katsayı tutarıdır.

Mükellef, Eylül/2018 ayında ödemesi gereken taksit tutarı olan 77,49 TL'yi süresinde ödemiştir.

Kasım/2018 ayında mükellef vergi dairesine başvurarak kalan taksit tutarlarını defaten ödemek istediğini bildirmiştir.

Başvuru sırasında 6 eşit taksitte ödeme seçeneği tercih edilmiş olmakla birlikte, daha sonra ikinci taksit ödeme süresi içinde, borcun tamamı ödenmek istendiğinde, ödenecek tutar aşağıdaki şekilde bulunacaktır.

Yapılan ödemeden İPC aslına isabet eden tutar = $\frac{(\text{İPC Aslı}) \times (\text{Yapılan Ödeme Tutarı})}{(\text{İPC Aslı} + \text{Yİ-ÜFE Tutarı})}$

formülü ile bulunacaktır. Buna göre;

$$\text{İPC aslına isabet eden tutar} = \frac{427 \times 77,49}{444,93} = 74,37 \text{ TL}$$

$$\begin{aligned} \text{İPC tutarından yapılacak \%12,5 indirim} &= [427 - (427 \times \%12,5)] \\ &= 427 - 53,38 \\ &= 373,62 \text{ TL} \end{aligned}$$

Ödenecek Tutar

İPC Aslı (373,62– 74,37=) : 299,25 TL
Yİ-ÜFE Tutarı [(17,93 x %50)- 3,12=] : 5,85 TL
TOPLAM : **305,10 TL**

Buna göre, mükellef tarafından Kasım/2018 ayında 305,10 TL ödenmesi durumunda herhangi bir katsayı hesaplanmayacak, 256,20 TL faiz ile idari para cezası aslının %12,5'i olan 53,38 TL ve Yİ-ÜFE tutarının %50'si olan 8,96 TL olmak üzere toplam 318,54 TL'nin tahsilinden vazgeçilecektir.

b) Taksitli Ödeme ve Katsayı Uygulaması

7143 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (ç) bendinde “ç) Hesaplanan tutarların taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

- 1) Altı eşit taksit için (1,045),
- 2) Dokuz eşit taksit için (1,083),
- 3) On iki eşit taksit için (1,105),
- 4) On sekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması hâlinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, kanun kapsamında yapılandırılmış olan alacakların taksitli ödeme seçeneği tercih edilerek taksitler halinde ödenmek istenmesi durumunda, bu tutarlara ayrıca katsayı uygulanması gerekmektedir.

i) Borçlular tarafından, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla başvuru sırasında; 6, 9, 12 veya 18 eşit taksitte ödeme seçeneklerinden biri tercih edilecektir. Borçlu tarafından taksit sayısına ilişkin bir tercihte bulunulmaması hâlinde, idarece Kanunda öngörülen en uzun taksit sayısı olan 18 taksite ilişkin ödeme planı verilecektir.

7143 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan açık hüküm sebebiyle borçlular tercih ettikleri taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapamayacaktır.

ii) Taksitle yapılacak ödemeler için Kanunun öngördüğü ilgili katsayı, yapılandırılan alacak tutarı ile çarpılacak ve bulunacak tutar borçlu tarafından seçilen taksit sayısına bölünerek ikişer aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı bulunacaktır.

Örneğin; borçlu tarafından Kanun kapsamında yapılandırılan alacağın 6 eşit taksitte ödenmesi yönünde tercih kullanıldığı takdirde yapılandırılan alacak tutarı 6 eşit taksit için öngörülen (1,045) katsayısı ile çarpılacak ve bulunan tutar taksit sayısı olan 6 sayısına bölünecektir. Aynı şekilde borçlunun 18 eşit taksiti seçmesi hâlinde, taksitle ödenecek alacak tutarı (1,15) katsayısı kullanılarak tespit edilecektir.

iii) 7143 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (ç) bendi ile borçlulara seçtikleri taksit süresinden daha kısa sürede ödeme yapma imkânı verilmekte ve daha kısa sürede yapılan ödemelerde madde hükmüne göre hesaplanan katsayının düzeltilmesi öngörülmektedir.

Örneğin; borçlu tarafından Kanun kapsamında yapılandırılan alacak tutarının 18 eşit taksitte ödenmesi yönünde tercih kullanıldığı hâlde borcun 6 eşit taksit için öngörülen sürede tamamen ödenmesi hâlinde, (1,15) katsayısı esas alınarak hesaplanan tutar, 6 eşit taksit için öngörülen (1,045) katsayısına göre düzeltilecektir.

Kanunda genel olarak 6, 9, 12 ve 18 eşit taksit süresi olmak üzere dört ayrı taksit süresi ve bu süreler için dört farklı katsayı belirlenmiştir. Erken yapılan ödemeler nedeniyle katsayı düzeltmesinin yapılabilmesi için borçlu tarafından seçilen taksit süresine uygulanacak katsayı ile alacağın tamamının ödendiği tarihin denk geldiği taksit süresi için belirlenmiş katsayının birbirinden farklı olması gerekmektedir.

Örnek 18- Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere vergi dairesine başvuruda bulunan mükellef borcunu 12 eşit taksitte ödemeyi talep etmiştir.

Vergi dairesi Kanun kapsamında yapılandırılacak alacak tutarını 72.000 TL olarak hesaplamıştır.

Mükellef, yapılandırılan alacak tutarını 12 eşit taksitte ödemeyi talep ettiğinden, 72.000 TL alacak tutarı (1,105) katsayısı ile çarpılacaktır.

Bu şekilde bulunan tutar, 12'e bölünmek suretiyle taksit tutarı hesaplanacaktır.

12 eşit taksit için yapılandırmaya esas tutar : $72.000 \times 1,105 = 79.560$ TL
Taksit tutarı : $79.560 / 12 = 6.630$ TL'dir.

Taksitlendirmeye esas olan 79.560 TL'nin ($79.560 - 72.000=$)7.560 TL'si toplam katsayı tutarıdır.

Mükellef, Eylül/2018, Kasım/2018, Ocak/2019, Mart/2019, Mayıs/2019 aylarında ödemesi gereken taksit tutarları toplamı olan ($6.630 \times 5=$)33.150 TL'yi süresinde ödemiştir.

Temmuz/2019 ayında mükellef vergi dairesine başvurarak kalan taksit tutarlarının tamamını defaten ödemek istediğini bildirmiştir.

Başvuru sırasında 12 eşit taksitte ödeme seçeneği tercih edilmiş olmakla birlikte, daha sonra 6 eşit taksit ödeme seçeneğinin ödeme süresi içinde, borcun tamamı ödenmek istendiğinden, öncelikle yapılandırılan alacak tutarına (1.105) katsayısı yerine 6 eşit taksit için öngörölmüş olan (1,045) katsayısı uygulanarak taksitle ödenecek alacak tutarının yeniden hesaplanması gerekmektedir.

Yapılan hesaplama göre, (1,045) katsayısı esas alınarak ödenmesi gereken tutardan daha önce ödenen taksit tutarları çıkartılacak ve tahsil edilmesi gereken tutar bulunacaktır.

6 eşit taksit için yapılandırmaya esas tutar : $72.000 \times 1,045 = 75.240$ TL
Ödenen toplam taksit tutarı : $6.630 \times 5 = 33.150$ TL
Tahsil edilecek toplam tutar : $75.240 - 33.150 = 42.090$ TL

Bu durumda, mükellefin 7143 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan 72.000 TL borcu için ($75.240 - 72.000=$)3.240 TL katsayı tutarı tahsil edilecektir.

Yapılacak erken ödeme mükellefe (7.560 - 3.240=)4.320 TL daha az ödeme imkanı sağlayacaktır.

Örnek 19- Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere vergi dairesine başvuruda bulunan mükellef, borcunu 18 eşit taksitte ödemeyi talep etmiştir.

Vergi dairesi Kanun kapsamında yapılandırılan alacak tutarını 27.000 TL olarak hesaplamıştır.

Mükellef, yapılandırılan alacak tutarını 18 eşit taksitte ödemeyi talep ettiğinden, 27.000 TL alacak tutarı (1,15) katsayısı ile çarpılacaktır.

Bu şekilde bulunan tutar, 18'e bölünmek suretiyle taksit tutarı hesaplanacaktır.

18 eşit taksit için taksitlendirmeye esas tutar : 27.000 x 1,15 = 31.050 TL
Taksit tutarı : 31.050 / 18 = 1.725 TL'dir.

Taksitlendirmeye esas olan 31.050 TL'nin (31.050 - 27.000=)4.050 TL'si toplam katsayı tutarıdır.

Mükellef, ilk 12 taksiti süresinde ödemiştir. Bu sürede yapılan toplam tahsilat (1.725 x 12=)20.700 TL'dir.

Eylül/2020 ayında mükellef vergi dairesine başvurarak kalan taksit tutarlarını defaten ödemek istediğini bildirmiştir.

Mükellef tarafından borcun tamamı 18 eşit taksit için öngörölmüş ödeme süresi (Eylül/2018 ila Temmuz/2021) içinde erken ödenmiş olmakla birlikte, ödemenin yapıldığı Eylül/2020 ayı Kanunda belirlenen ve farklı katsayı uygulanmasını gerektiren 12 eşit taksit için öngörölmüş süreden (Eylül/2018 ila Temmuz/2020) sonraya rastlamaktadır.

Kanunda 12 eşit taksit ile 18 eşit taksit arasındaki süreler için farklı bir katsayı belirlenmemiştir. Bu nedenle, mükellefçe yapılan ödemeye 18 eşit taksit için belirlenmiş katsayı dışında bir katsayı uygulanması imkânı bulunmamaktadır. Dolayısıyla, Eylül/2020 ayında mükellefin kalan altı taksit tutarını defaten ödemesi hâlinde herhangi bir katsayı düzeltilmesi yapılmayacaktır.

c) 7143 sayılı Kanun kapsamında ödenecek tutarlar, vergi dairelerine, anlaşmalı bankalara ödenebileceği gibi, anlaşmalı bankaların banka kartı ve kredi kartı kullanılmak suretiyle de ödenebilecektir.

3- Kredi kartı ile ödeme

7143 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında "(4) Maliye Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine bu Kanun kapsamında ödenecek olan alacakların 6183 sayılı Kanununun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi uygun görüldüğü takdirde, ödemeye aracılık yapan bankalarca, kart kullanıcılarına kredi kartı işlemine konu borç tutarının, taksitler hâlinde yansıtılması ve taksit ödeme aylarında hesaplarına borç kaydedilmesi koşuluyla, bu ödemeler için ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösteren makbuz

verilir. Bu şekilde tahsil edilen tutarların bankalarca Hazine veya Sosyal Güvenlik Kurumu hesaplarına aktarılmasına ilişkin 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde belirlenen süre, taksit aylarının son gününü izleyen günden itibaren hesaplanır. Taksitlerin kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi bu madde hükmüne göre katsayı uygulanmasına engel teşkil etmez.” hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm, 7143 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan alacak tutarının kredi kartı kullanılmak suretiyle de ödenmesine imkân vermektedir. Madde hükmüne göre kredi kartı kullanılarak ödeme yapılabilmesi için aracılık yapan bankalarla anlaşma yapılması gerekmektedir.

Bu Tebliğin yayımı tarihi itibarıyla Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine ödenecek alacakların tahsilatı amacıyla ödemeye aracılık yapacak bankalarla gerekli anlaşma sağlanmış olup, kredi kartı kullanılmak suretiyle yapılacak ödemeler Gelir İdaresi Başkanlığının internet sitesi (www.gib.gov.tr) üzerinden yapılabilecektir. Ancak, bankaların uygulama geliştirmeleri hâlinde, internet siteleri veya şubeleri üzerinden de kredi kartıyla tahsilat işlemleri yapılması mümkündür.

Kredi kartı ile yapılacak ödemeler, tüm taksitlerin veya bir ya da birden fazla taksitin defaten ödenmesi ya da bir veya birden fazla taksitin ilgili taksit aylarına yansıtılmak suretiyle ödenmesi şeklinde yapılabilecektir.

Borçluların kredi kartına taksit şeklinde ödeme yapmak istemeleri hâlinde, 7143 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan alacak tutarı banka tarafından borçlunun hesaplarına Kanunun öngördüğü taksit aylarında yansıtılacaktır. Bununla birlikte, borçlu tarafından yapılan ödeme tutarını gösterir alındı, kredi kartı ile ödeme işleminin yapıldığı tarih itibarıyla verilecek ve borç ödenmiş kabul edilecektir.

7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrası gereğince kredi kartı kullanılmak ve borçlunun bankadaki kredi hesaplarına taksit aylarında borç olarak yansıtılmak suretiyle yapılan ödemeler ilgili taksit ayının son gününü izleyen günden itibaren 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde belirlenen sürede Hazine hesaplarına aktarılacaktır.

Örneğin, borçlu tarafından Kanun kapsamında taksitlendirilmiş alacağın ilk iki taksit tutarının kredi kartı ile aynı gün ödendiği varsayıldığında, banka tarafından taksitler ilgili taksit ayları olan Eylül/2018 ve Kasım/2018 aylarında borçlunun hesap ekstrelerine yansıtılacak ve bu suretle yapılan tahsilat tutarları taksit aylarının son gününü izleyen 20 gün içinde Hazine hesaplarına aktarılacaktır.

Kredi kartıyla yapılan taksitli ödemenin Kanunun öngördüğü taksitli ödeme şekli olduğu dikkate alındığında, bu şekilde yapılan ödemelerde de katsayı uygulanacaktır.

4- Mahsuben ödeme

7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin beşinci fıkrasında, Kanun hükümlerinden yararlanarak borçlarını yapılandıran mükelleflerin vergi dairelerinden olan alacaklarıyla yapılandırılan borçlarını ne şekilde ödeyebilecekleri hususu düzenlenmiştir.

Madde hükmüne göre, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda

bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereği iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen borçluların, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Belgelere ek olarak mahsuben iadenin gerçekleştirilebilmesi için teminat, yeminli mali müşavir raporu veya vergi inceleme raporu da aranan durumlarda, bunların da aynı süre içinde vergi dairesine intikal etmiş olması gerekmektedir. Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine ilişkin olarak Tebliğin (V/C-5-b ve f) bölümünde yapılan açıklamalar saklıdır.

Bu takdirde, ilgili mevzuatın borçlunun mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılacaktır. Mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması hâlinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen taksit tutarının bir ay içinde ödenmesi hususunda bildirimde bulunulması gerekmektedir.

Bir aylık süre içinde eksik ödenen taksit tutarının, ödenmesi gerektiği tarihten ödendiği tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi hâlinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

Mükelleflerin bu hükümden yararlanmaları için başvurularını bu Tebliğe ekli (Ek:2/E) dilekçe ile yapmaları gerekmektedir.

Diğer taraftan, mükellefin mahsup talebi üzerine mahsup işlemleri yapıldıktan sonra, fazla veya yersiz mahsup yapıldığının tespiti hâlinde, haksız alınan iade tutarı için vergi mevzuatı gereği gerekli tarhiyatın yapılacağı tabiidir. Bu durumda, Kanun kapsamında mahsup yoluyla yapılmış olan tahsilatlar için herhangi bir düzeltme işlemi yapılmayacaktır.

Ç- MADDE HÜKMÜNDEN YARARLANMANIN DİĞER ŞARTLARI

1- Taksit Ödeme Süresince Mükelleflerin Beyanı Üzerine Tahakkuk Edecek Vergilerin Zamanında Ödenmesi

7143 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasında “(9) *Maliye Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilmekte olan amme alacaklarından yıllık gelir veya kurumlar vergileri, gelir (stopaj) vergisi, kurumlar (stopaj) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için bu madde ile 2 nci madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükellefler, taksit ödeme süresince bu vergi türleri ile ilgili verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden bu vergileri çok zor durum olmaksızın her bir vergi türü itibarıyla bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri hâlinde belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler.*” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, Kanunun 2 nci maddesi hükmünden yararlanmak üzere yıllık gelir veya kurumlar vergileri, gelir (stopaj) vergisi, kurumlar (stopaj) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için başvuruda bulunan mükelleflerin maddede öngörülen diğer şartların yanı sıra; maddede belirtilen vergi türlerinden, taksit ödeme süresince beyan üzerine ilk taksit ödeme süresinin başlangıç tarihinden mükellef tarafından seçilen son taksit ödeme süresinin sonuna kadar, erken ödeme hâlinde borcun tamamen ödendiği tarihe kadar, tahakkuk edenleri vadesinde ödemeleri şarttır.

Dolayısıyla bu hüküm, Kanunun 2 nci maddesine göre ödenecek taksitlerin süresinde ödenmemesi hâlinde uygulanacak hükümler ile ilişkili olmayıp, taksit ödeme süresince mükelleflerin beyanı üzerine tahakkuk edecek vergilerin zamanında ödenmesi ile ilgilidir.

Örneğin, gelir vergisi mükellefi olan bir borçlu, Kanunun 2 nci maddesinden bu vergi türü için 18 eşit taksitte ödeme seçeneği ile yararlanması durumunda, ilk taksit ödeme süresinin başladığı 1/8/2018 tarihinden 18 eşit taksitin sona erdiği 31/7/2021 tarihine kadar beyanı üzerine tahakkuk eden, gelir vergisini, katma değer vergisini, gelir (stopaj) vergisini ve mükellefiyeti bulunması hâlinde özel tüketim vergisini ödemesi gerekmektedir. Ancak, bu vergilerle birlikte tahakkuk eden damga vergisinin vadesinde ödenmemesi hâlinde yapılandırma ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

Taksit ödeme süresince beyan üzerine tahakkuk eden vergilerin vadesinde ödenmesi şartı, bir takvim yılında her bir vergi türü için en fazla iki defa ihlal edilebilecektir. Böyle bir durumda borçlular Kanun hükümlerinden yararlanma haklarını kaybetmeyecektir.

Ancak, bir vergi türünün bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde mükellefler üçüncü ihlale konu verginin vadesinin rastladığı ayın sonuna kadar (bu tarih dâhil) ödedikleri taksitler için Kanun hükmünden yararlanacak bu tarihten sonra ise Kanun kapsamında ödeme haklarını kaybedeceklerdir.

Diğer taraftan, mükelleflerin çok zor durumda bulunmaları nedeniyle borçlarını vadesinde ödeyememeleri hali Kanunun ihlal nedeni sayılmamıştır.

Çok zor durum hali, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde geçen “çok zor durum” halini ifade etmektedir.

Buna göre, 6183 sayılı Kanuna göre vadesinde ya da vadesinden önce yapılan müracaatlara istinaden borçları tecil edilen mükelleflerin çok zor durumda buldukları kabul edilecektir. Tecil talebi çok zor durum hali dışındaki nedenlerle (Örneğin, özel tüketim vergisi gibi taksitlendirilmesi uygun görülmeyen vergiler veya diğer nedenler) uygun görülmeyen mükellefler için tecil yapılmamakla birlikte, çok zor durum halinin varlığı tespit edilmişse madde hükmü ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

2- Taksit Tutarının %10'unu Aşmamak Şartıyla 10 Türk Lirasına (Bu Tutar Dâhil) Kadar Yapılmış Eksik Ödemeler

7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrasında “(7) *Bu Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası ve 8 inci maddesinin altıncı fıkrasında, vadesinde ödenmesi öngörülen alacakların veya taksit tutarının %10'unu aşmamak şartıyla 10 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.*” hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, Kanun kapsamında ödenecek taksitler ile taksit ödeme süresince beyan üzerine tahakkuk eden ve Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasında belirtilen vergilerin (her bir vergi türü itibarıyla) vadesinde yapılan ödemelerinde 10 TL'ye kadar eksik ödemeler ihlal sebebi sayılmayacaktır. Bununla birlikte, tahakkuk eden alacağın %10'u 10 TL'nin altında ise yüzde %10 tutarına isabet eden tutar kadar eksik ödeme hali ihlal sebebi sayılmamıştır. Ancak, bu tutarları aşan eksik ödemelerin ihlal sebebi olarak değerlendirileceği tabiidir.

Örneğin, Kanun hükmünden kurumlar vergisi için yararlanmış bir mükellefin Ekim/2018 dönemine ilişkin beyanı üzerine tahakkuk eden gelir (stopaj) vergisi 4.810 TL olmasına rağmen bankaya 4.800 TL olarak ödeme yapılmıştır. Eksik ödenen tutar 10 TL'yi aşmadığından Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmayacaktır. Diğer taraftan, tahakkuk eden verginin %10'u olan (4.810 x %10=)481 TL ise 10 TL'den daha fazla olduğundan tutarın oranla mukayese edilmesine gerek olmadığı tabiidir.

3- Dava Açılmaması, Açılmış Davalardan Vazgeçilmesi

7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin onuncu fıkrasında, bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmaması, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamalarının şart olduğu belirtilmiştir. Bu nedenle, madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların bu yöndeki iradelerini başvuruları sırasında belirtmeleri gerekmektedir.

Tüzel kişiler ya da tüzel kişiliği haiz olmayan teşekküller tarafından açılan davalardan vazgeçme yetkisi, bunların kanuni temsilcilerinde bulunduğundan, maddeden yararlanma başvuruları kanuni temsilcileri tarafından yapılacaktır. Aynı şekilde, iflas idaresi tarafından açılan ya da ihtilafı devam ettirilen davalardan da iflas idaresince vazgeçilmesi gerekecektir. Kanuni temsilcilerin bu başvuruları sırasında dilekçelerine temsilci sıfatlarını gösteren belgeyi eklemeleri icap etmektedir.

Kanunun 9 uncu maddesinin onüçüncü fıkrasının (b) bendi gereğince, davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairelerine verilecek ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilecektir. Bu nedenle, tahsil dairelerince alınan dilekçenin bir örneğinin derhal davanın bulunduğu yargı merciine gönderilmesi gerekmektedir.

Kanunun 2 nci maddesinden yararlanmak için elektronik ortamda başvuruda bulunan borçluların, devam eden ihtilaflardan vazgeçtiklerini gösterir ıslak imzalı dilekçelerini başvuru süresi içinde ilgili tahsil dairesine vermeleri gerekmektedir.

Mükelleflerce Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere davadan vazgeçilmesi hâlinde idarece de ihtilaflar sürdürülmeyecektir.

4- Kanunun Yayımlı Tarihinden Sonra Tebliğ Edilen Yargı Kararları ile Yargılama Giderleri

7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin onüçüncü fıkrasının (c) bendi gereğince, Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak karar tarihine bakılmaksızın Kanunun yayımı tarihinden sonra tebliğ edilen yargı kararları uyarınca işlem yapılmayacaktır.

Ayrıca, Kanunun 9 uncu maddesinin onüçüncü fıkrasının (ç) bendine göre, Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere vazgeçilen davalarda verilen kararlarla hükmedilmiş yargılama giderleri ve avukatlık ücreti ile fer'ilerinin bulunması hâlinde bu tutarlar karşılıklı olarak talep edilmeyecek, bu alacaklar için icra takibi yapılamayacak ve vazgeçme tarihinden önce ödenmiş olan yargılama giderleri ve avukatlık ücretleri geri alınmayacaktır.

D- DİĞER HUSUSLAR

1- Tüzel kişiler ya da tüzel kişiliği haiz olmayan teşekküller için madde hükümlerinden yararlanma başvuruları bunların kanuni temsilcileri tarafından yapılacaktır.

2- 7143 sayılı Kanunun kesinleşmiş alacaklara ilişkin hükümlerinden, 213 ve 6183 sayılı Kanunlar ile diğer kanunlarda yer alan sorumluluk düzenlemeleri nedeniyle mirasçılar, kefiller, şirket ortakları ve kanuni temsilciler gibi amme borçlusu sayılan kişiler sorumlu oldukları tutar dikkate alınarak yararlanabileceklerdir.

1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Müşavirlik Kanunu uyarınca mükellefle birlikte borcun ödenmesinden müştereken ve müteselsilen sorumluluğu bulunanların da bu madde hükmünden yararlanmaları mümkündür.

Asıl amme borçlusu ile birlikte borcun ödenmesinden birden fazla kişinin sorumlu olması hâlinde bu kişilerce Kanun hükümlerinden farklı taksit seçenekleri seçilmek suretiyle yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

3- Adi ve kollektif şirketlerde ortak olanlar şirketin borçlarının tamamı üzerinden müştereken ve müteselsilen sorumlu olduklarından, bu ortaklar da sorumlu oldukları bu borçlar için madde hükmünden yararlanabileceklerdir.

4- 7143 sayılı Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi itibarıyla haklarında 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre iflasın açılmasına karar verilen gerçek ve tüzel kişilerin Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için iflas işlemlerini yürüten iflas idaresinin ilgili vergi dairesine yazılı olarak müracaat etmesi zorunludur. Ancak, iflas idaresi tarafından verilen yetki belgesine istinaden müracaatta bulunulabilmesi mümkündür.

Bununla birlikte, iflas hâlindeki tüzel kişiliklerin ortaklarının ve kanuni temsilcilerinin 213 sayılı Kanun ve 6183 sayılı Kanun uyarınca sorumlu oldukları borçlar için madde hükümlerinden yararlanabilmeleri mümkün bulunmaktadır.

Ancak, iflas hâlinde bulunan mükelleflerden aranılan kamu alacaklarına ilişkin olarak Kanundan yararlanmak için başvuru süresi içinde herhangi bir başvuru bulunmaması ve bu alacakların 31/7/2018 tarihinden sonra iflas masasına kaydedilmiş olması hâlinde, alacaklar Kanunun kapsadığı dönemlere ait olsa dahi 7143 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanılamayacaktır.

2004 sayılı Kanun kapsamında haklarında iflas ertelemesi kararı bulunan şirketler ve kooperatifler 7143 sayılı Kanuna göre yapacakları başvurularını haklarında verilmiş mahkeme kararı dikkate alınarak temsile yetkili kişiler vasıtasıyla yapacaklardır.

Aynı şekilde, 2004 sayılı Kanun kapsamında konkordato kararı verilmiş ve kayyım atanmış borçlular da, 7143 sayılı Kanuna göre yapacakları başvurularını haklarında verilmiş mahkeme kararı dikkate alınarak temsile yetkili kişiler vasıtasıyla yapacaklardır.

5- 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihinden önce, vergi mevzuatında yer alan düzenlemeler nedeniyle mahsuben iade talebi bulunan mükellefler diledikleri takdirde mahsup talep ettikleri borçları için Kanun hükümlerinden yararlanabilecektir. Bu takdirde, mahsuben

iade talebinden vazgeçtiklerini bağlı buldukları vergi dairesine, birden fazla vergi dairesine mahsup talepli borçları olması hâlinde, her birine ayrı ayrı Kanundan yararlanmak için belirlenen başvuru süresi içinde ekte bir örneği yer alan (Ek:2/F) dilekçeyle bildirmeleri gerekmektedir.

Mükellefin kendi borcu dışında, ilgili mevzuat uyarınca üçüncü şahısların borçlarına mahsup talebi olması hâlinde ise mahsup talebinden vazgeçebilmesi için borcuna mahsup istenen üçüncü şahsın da bu konuya yönelik irade beyanı aranılacaktır. Bu takdirde, mükellefin üçüncü şahıs lehine yaptığı mahsup talebi hükümsüz kalacaktır. Lehine mahsup talep edilen üçüncü şahsın ise mükellefin irade beyanı olmadan Kanundan yararlanmak üzere başvuruda bulunabileceği tabiidir.

Bununla birlikte, mahsup talebinden vazgeçen mükelleflerin, mahsup talebine konu iade alacaklarını 7143 sayılı Kanun kapsamındaki taksitlerine Kanunun 9 uncu maddesinin beşinci fıkrası hükmüne göre veya Kanun kapsamında yapılandırılmayan vergi borçlarına ilgili mevzuat uyarınca mahsubunu talep etmeleri mümkündür. Bu durumda, mahsuba esas alınacak tarih, Kanunun yayımı tarihinden sonra yaptıkları başvuru esas alınarak belirlenecektir.

Diğer taraftan, ilgili vergi mevzuatından doğan iade alacağının vergi borcuna mahsubunu talep eden ve vergi borcunu 7143 sayılı Kanuna göre ödemek üzere bu mahsup talebinden vazgeçen mükelleflere iade alacaklarının, mahsubundan vazgeçilen borcun söz konusu Kanun kapsamında yapılandırılmasından sonra hesaplanan taksit tutarları toplamını aşan kısmı, ilgili mevzuat hükümleri ve 6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 88 inci maddesinin onaltıncı fıkrası göz önünde bulundurularak nakden iade edilebilecektir.

6- 7143 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin onikinci fıkrasında, Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak tatbik edilen hacizlerin yapılan ödemeler nispetinde kaldırılacağı ve buna isabet eden teminatların iade edileceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, Kanun kapsamındaki borçlarını ödemek üzere başvuran ve borçlarına karşılık ödemede bulunan mükelleflerin mal varlığına tatbik edilen hacizler, bu malların bölünebilir nitelikte olması ve haczin devam edeceği malların, ödenmemiş taksitlerin yapılandırma öncesi tutarını karşılayacak değerde olması şartıyla ödemeler nispetinde kaldırılacaktır.

Bu hüküm çerçevesinde, borçları Kanun hükmüne göre taksitlendirilen mükelleflerin teminat değişikliği talepleri de değerlendirilebilecektir.

Diğer taraftan, bu Kanun kapsamında yapılandırılan borçlar muaccel olmaktan çıktığından, bu borçlarla ilgili olarak 6183 sayılı Kanun kapsamında takip işlemi yapılmamaktadır. Ancak, Kanunun 9 uncu maddesinin onikinci fıkrası hükmüne göre, bu Kanun kapsamında ödenecek alacaklar nedeniyle tatbik edilen hacizlere konu mallar, borçlunun talebi hâlinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre alacaklı tahsil dairesince satılabilecektir. Satış sonucunda elde edilecek tutarın, ilgili mevzuata göre öncelikli alacakların mahsubundan sonra yapılandırmaya konu borçlara mahsup edilmesi icap etmektedir.

Aynı fıkra gereğince, borçlu tarafından hacizli malların satılmasının talep edilmiş olması, alacaklı tahsil dairesince söz konusu malların satışa çıkarılmaması ya da satışa çıkarıldığı hâlde satılmaması durumunda, borçluya Kanun kapsamında ödenmesi gereken taksitleri süresinde ödememe hakkı vermemektedir.

7- Borçlu tarafından Kanun kapsamında yapılan ödemelerin kredi kartı kullanılmak suretiyle yapılması durumunda borç kredi kartı ile ödeme işleminin gerçekleştiği anda ödenmiş olacağından, bu şekilde yapılmış olan ödemeler yönünden de varsa ödenen alacaklara ilişkin tatbik edilmiş hacizler ödeme nispetinde kaldırılacak ve alınmış teminatlar iade edilecektir.

Kredi kartıyla son taksiti de içerecek şekilde ödeme yapılması hâlinde;

- Kredi kartıyla yapılan ödemelerin ilişkin olduğu motorlu taşıtların satış ve devrine ait ilişik kesme belgesi verilebilecektir.

- Kredi kartı ile yapılan ödeme tarihinden itibaren Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer alan taksit ödeme süresince beyan üzerine tahakkuk eden vergilerin vadesinde ödenme şartı aranılmayacaktır.

8- 7143 sayılı Kanuna göre başvuruda bulunan ve borçları Kanuna göre taksitlendirilen mükellefler tarafından, borcu olup olmadığına dair yazı istenilmesi hâlinde Kanun hükümleri ihlal edilmediği sürece bu borçları için vadesi geçmiş borcun bulunmadığına dair yazı verilecektir.

9- 7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinde, il özel idareleri ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar ile Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye’de sportif alanda faaliyette bulunan spor kulüplerine, Kanun kapsamında yapılandırılan alacak tutarlarını ikişer aylık dönemler hâlinde azami 36 eşit taksitte ödenmesi imkânı verilmiştir.

Spor kulüplerinin bu imkândan yararlanabilmeleri için başvuru sırasında Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve bağımsız spor federasyonlarına tescil edilmiş spor kulübü olduklarını belirten belgeyi ibraz etmeleri gerekmektedir. Bu kulüplerin dernek veya şirket şeklinde örgütlenmiş olması madde ile verilen imkândan yararlanmalarına engel teşkil etmemektedir. Spor kulüplerinden aranan amme alacaklarıyla ilgili olarak ikincil sorumluluğu bulunan kişiler de bu hükümden yararlanabilecektir.

7143 sayılı Kanun hükmüne göre bu kuruluşların kendilerine verilen imkânı kullanarak ödeme yapmak istemeleri hâlinde, yapılandırılan alacak tutarına; yirmidört eşit taksit için (1,194), otuz eşit taksit için (1,238), otuzaltı eşit taksit için (1,318) katsayısı uygulanacaktır. Katsayı uygulaması bu Tebliğin (II/C-2-b) bölümüne göre yapılacaktır.

Diğer taraftan, il özel idareleri ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar dışında il özel idarelerine ait tüzel kişiler ise Kanunun tanıdığı azami 36 eşit taksit imkânından yararlanamayacaklardır.

10- 7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (e) bendi ile belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşların bu Kanun kapsamında

yapılandırdıkları borçlarına ilişkin taksit tutarları, belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan paylarından, 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasındaki %40 oranı dikkate alınmaksızın aylık dönemler hâlinde azami yüz kırk dört eşit taksitte tahsil edilecektir. Bu kapsamda, kesinti tutarı her hal ve takdirde bu idareler adına genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan payların aylık tutarının %50'sini aşamayacaktır.

7143 sayılı Kanun hükmüne göre bu kuruluşların kendilerine verilen imkânı kullanarak ödeme yapmak istemeleri hâlinde, yapılandırılan alacak tutarına;

- altı eşit taksit için (1,032),
- dokuz eşit taksit için (1,053),
- oniki eşit taksit için (1,064),
- onsekiz eşit taksit için (1,086),
- yirmidört eşit taksit için (1,109),
- otuzaltı eşit taksit için (1,19),
- kırksekiz eşit taksit için (1,247),
- altmış eşit taksit için (1,304),
- yetmişiki eşit taksit için (1,361),
- yüz kırkdört eşit taksit için (1,703)

katsayısı uygulanmak suretiyle bulunan tutar, taksit sayısına bölünerek ödenecek taksit tutarları aylık dönemler hâlinde kesinti yoluyla tahsil edilecektir.

5779 sayılı Kanuna göre yapılacak kesintilerin Bakanlar Kurulunca durdurulması hâlinde, yapılandırılan borçlara ilişkin aylık taksitlerin ödeme süreleri kesinti yapılmayan aylar için durdurulacak ve ödenmeyen taksitler tercih edilen taksit ödeme süresinin sonundan itibaren ayrıca bir katsayı ve geç ödeme zammı uygulanmaksızın aylık dönemler itibarıyla paylardan kesinti suretiyle tahsil edilecektir. Bu kapsamdaki taksitlerin süresinde ödenmemiş olması ihlal nedeni sayılmayacaktır.

Öte yandan, bu idarelerin taksit tutarlarının, genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden aktarılacak tutarlardan daha yüksek olması hâlinde, eksik tutarların taksit ödeme süresini takip eden ay sonuna kadar borçlu tarafından ödenmesi durumunda, bu tutarlara geç ödeme zammı hesaplanmayacaktır. Bu suretle ödeme yapılmaması hâlinde eksik ödenen tutarlara geç ödeme zammı hesaplanacağı tabiidir.

Bu bent kapsamında kesinti yoluyla tahsil edilecek olan taksitlerin, bent hükmünde belirtildiği şekilde bir takvim yılında ikiden fazla süresinde ödenmemesi hâlinde Kanundan yararlanma hakkı kaybedilecektir.

Ayrıca, belediyelerin Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde belirtilen peşin ödemede indirimden yararlanabilmesi için yapılandırılan tutarın tamamını 1 Ekim 2018 tarihine (bu tarih dâhil) kadar, (b) bendinde belirtilen indirimden

yararlanılabilmesi için 31 Ekim 2018 tarihine (bu tarih dâhil) kadar bu Tebliğin (II/C-2-a) bölümünde yapılan açıklamalar çerçevesinde ödemeleri gerekmektedir.

11- 7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ondördüncü fıkrası gereğince, Kanun hükümlerinden yararlanan il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası hükmü uygulanmayacaktır. Buna göre, anılan kuruluşların, Kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinden yararlanmak üzere başvuruları üzerine yapılandırılan borçlarının ödeme süresince, beyanları üzerine tahakkuk eden vergilerini vadesinde ödeme şartı bulunmamaktadır.

12- 7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükümlerinden yararlanmak için açılmış davalardan vazgeçilmesi şart olduğundan, borçlular tarafından Kanundan yararlanmak için yapılan başvurular üzerine tahsilat işlemlerinden dolayı açılmış davalar sulh yoluyla sonuçlanacaktır. Bu nedenle, 6183 sayılı Kanunun 55 inci maddesi uyarınca alacağın takibi için düzenlenerek tebliğ edilen ödeme emrine karşı açılmış olan davalara konu alacaklar için Kanun hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunulması hâlinde, ödeme emrine karşı açılmış davalardan da vazgeçildiğinden, 6183 sayılı Kanunun 58 inci maddesi gereğince %10 oranındaki haksız çıkma zammı talep edilmeyecektir.

III- KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA SAFHASINDA BULUNAN AMME ALACAKLARINA İLİŞKİN HÜKÜMLER

7143 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil dairelerince takip edilen dava açma süresi geçmemiş veya dava safhasında bulunan kesinleşmemiş amme alacaklarının yapılandırılmasına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Madde kapsamına tür ve dönem açısından Kanun kapsamına alınmış olan ve bu Tebliğin (I/A-1-a ve b, I/B ile I/C-1) bölümlerinde belirtilen vergiler, vergi cezaları, idari para cezaları, faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklar girmekte olup, yapılandırılacak alacak tutarlarının davanın bulunduğu safha dikkate alınmak suretiyle tespit edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda yapılmış değişikliklerin de madde uygulamasında göz önünde bulundurulması icap etmektedir.

Bilindiği gibi, 18/6/2014 tarihli ve 6545 sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla değişik 2577 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesi kapsamında faaliyete başlaması öngörülen bölge idare mahkemelerinin tüm yurttan göreve başladıkları 20/7/2016 tarihine kadar yargılama sistemi; davanın açıldığı ilk derece mahkemesi ve bu mahkemelerin verdiği kararlara karşı itiraz başvurusunun yapıldığı bölge idare mahkemesi veya temyiz başvurusunun yapıldığı Danıştay şeklinde iki aşamalı olduğu halde, 20/7/2016 tarihinden itibaren davanın açıldığı ilk derece mahkemesi, istinaf başvurusunun yapıldığı bölge idare mahkemesi ve temyiz başvurusunun yapıldığı Danıştay olacak şekilde üç aşamalı hale gelmiştir.

Diğer taraftan, 2577 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, 6545 sayılı Kanunla idari yargıda kanun yollarına (istinaf ve temyiz) ilişkin getirilen hükümlerin, bölge idare mahkemelerinin tüm yurttan göreve başladıkları 20/7/2016 tarihinden sonra verilen kararlar hakkında uygulanacağı düzenlenmiştir. Dolayısıyla, 20/7/2016

tarihinden önce ilk derece mahkemesince verilmiş kararlar hakkında 2577 sayılı Kanunun 6545 sayılı Kanunla değişmeden önceki kanun yollarına (itiraz/temyiz ve karar düzeltme) ilişkin hükümlerin uygulanması gerekmektedir.

Bu nedenle, açılmış olan davaların karar tarihleri dikkate alınarak hangi kanun yollarına tabi olduklarının tespiti önem arz etmektedir.

A- BAŞVURU SÜRESİ VE ŞEKLİ

Madde hükmünün uygulanabilmesi için, Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi itibarıyla;

a) İkmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyatın bulunması ve tarhiyata karşı;

- Vergi mahkemeleri nezdinde dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış bulunması,

- İlgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olması,

b) Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren idari para cezalarına ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış olması ya da kanun yollarına başvurma süresi geçmemiş veya başvurulmuş olması,

gerekmektedir.

Kanunun 3 üncü maddesinden yararlanılmak için **31 Temmuz 2018** tarihine (bu tarih dâhil) kadar bağlı bulunulan tahsil dairesine yazılı olarak başvuruda bulunulması ve başvuru dilekçesinde dava açılmayacağı, açılmış davalardan vazgeçileceği yönünde iradenin belirtilmesi şarttır.

Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerince ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatlarla ilgili davalara konu alacaklar açısından madde hükmünden yararlanmak isteyenlerin bu Tebliğ ekinde yer alan durumlarına uygun dilekçeyi (**Ek: 3/A, 3/B, 3/C, 3/D**) iki örnek hazırlayarak **31 Temmuz 2018** tarihine (bu tarih dâhil) kadar bağlı buldukları vergi dairesine vermeleri gerekmektedir.

Kanunun 9 uncu maddesinin onüçüncü fıkrasının (b) bendi hükmü gereğince, davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili vergi dairelerine verilecek ve bu dilekçelerin vergi dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilecektir. Bu nedenle, vergi dairelerince alınan dilekçenin bir örneğinin derhal davanın bulunduğu yargı merciine gönderilmesi gerekmektedir.

7143 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında düzenlenen ve idari para cezalarına ilişkin ihtilaflara yönelik olan hükümden yararlanmak isteyen borçluların, Kanunun 9 uncu maddesinin onüçüncü fıkrasının (b) bendinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, idari para cezalarına karşı dava açtıkları idarelere başvuruda bulunmaları ve 3 üncü maddesi kapsamında Kanun hükmünden yararlanmak istediklerini ve davadan vazgeçtiklerini belirtir bu Tebliğ ekinde yer alan durumlarına uygun dilekçeyi (**Ek:3/E-1, 3/E-2, 3/E-3, 3/E-4**) 3

örnek olarak hazırlayarak **31 Temmuz 2018** tarihine (bu tarih dâhil) kadar ilgili idarelere vermek suretiyle başvurmaları uygun görülmüştür.

Davadan vazgeçme dilekçelerini alan bu idarelerce dilekçelerin alındığı tarih ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine derhal gönderilecektir. Bu dilekçeler cezayı veren idarelere verilmekle birlikte Kanun kapsamında yapılandırılan alacaklara ilişkin ödemeler ilgili vergi dairesine yapılacaktır. Bu nedenle, ilgili idarelerce alınan davadan vazgeçme dilekçesinin bir örneği de başvuruyu müteakip 3 iş günü içinde ilgili vergi dairesine gönderilecektir.

Birden fazla dava dosyası bulunan mükellefler dilekçelerinde, hangi dava dosyası için Kanun hükümlerinden yararlanmak istediklerini belirteceklerdir.

Tüzel kişiler ya da tüzel kişiliği haiz olmayan teşekküller tarafından açılan davalardan vazgeçme yetkisi bunların kanuni temsilcilerinde bulunduğundan, madde hükmünden yararlanma başvuruları kanuni temsilcileri tarafından yapılacaktır. Kanuni temsilciler bu başvuruları sırasında dilekçelerine temsilci sıfatlarını gösteren belgeyi ekleyeceklerdir. Aynı şekilde, iflas idaresi tarafından açılan ya da ihtilafı devam ettirilen davalardan da iflas idaresince vazgeçilmesi gerekecektir. Ancak, iflas idaresi tarafından verilen yetki belgesine istinaden müracaatta bulunulabilmesi mümkündür.

2004 sayılı Kanun kapsamında haklarında iflas ertelemesi kararı bulunan şirketler ve kooperatifler ile anılan Kanun kapsamında konkordato kararı verilmiş ve kayyım atanmış borçlular, 7143 sayılı Kanuna göre yapacakları başvurularını haklarında verilmiş mahkeme kararı dikkate alınarak temsile yetkili kişiler vasıtasıyla yapacaklardır.

7143 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinden, 213 ve 6183 sayılı Kanunlar ile diğer kanunlarda yer alan sorumluluk düzenlemeleri nedeniyle mirasçılar, kefiller, şirket ortakları ve kanuni temsilciler gibi amme borçlusu sayılan kişilerin sorumlu oldukları tutar dikkate alınarak yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

B- ALACAK TUTARININ TESPİTİ

1- Kanunun Yayınlandığı 18/5/2018 Tarihi İtibarıyla Vergi Mahkemeleri Nezdinde Dava Açılmış veya Dava Açma Süresi Geçmemiş Vergiler

Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamına, ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilmiş olup, Kanunun yayımı tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla vergi mahkemesi nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi geçmemiş bulunan vergiler girmektedir.

Bu safhada vergiler henüz tahakkuk etmemiş olduğundan, madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunulması hâlinde, dava konusu yapılmış olan vergiler, ilk tarhiyat tutarına göre ihbarnamenin tebliğ edildiği tarih esas alınarak dava açma süresinin son günü itibarıyla tahakkuk ettirilecek, bu tarihten itibaren 1 ay sonrası ise vade tarihi olacaktır.

Madde hükmüne göre, vergi aslının %50'si ile bu tutara; yukarıda belirtilen şekilde belirlenen tahakkuk ve vade tarihleri esas alınarak hesaplanması gereken gecikme faizi ve gecikme zammı yerine hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarının, Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi, dava açılmaması ve açılan davalardan vazgeçilmesi şartıyla vergilerin %50'sinin,

gecikme faizi, gecikme zammı ile vergi aslına bağlı vergi cezaları ve bu cezalara uygulanan gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vergi mahkemesinde dava açma süresi henüz geçmemiş olan vergilere, gecikme faizi yerine hesaplanması gereken Yİ-ÜFE tutarı, Kanunun yayımı tarihine kadar hesaplanacaktır.

Madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükelleflerin, vergi mahkemeleri nezdinde devam eden davaları sırasında vergilerini tahakkuk etmeden önce ödemiş olmaları hâlinde, tahsil edilen bu tutarlar Kanunun 9 uncu maddesinin onaltıncı fıkrasına dayanılarak 3 üncü madde hükmüne göre ödenmesi gereken vergi ve Yİ-ÜFE tutarına mahsup edilecek, kalan tutar 6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi ile 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesinin onaltıncı fıkrası da göz önünde bulundurularak red ve iade edilecektir.

Diğer taraftan, Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “*Ancak, verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde birinci fıkra hükmü, ... uygulanır.*” hükmü gereğince 20/7/2016 tarihinden önce vergi mahkemesince verilmiş kararlara ilişkin olarak itiraz/temyiz başvurusu üzerine verilen bozma kararları nedeniyle yeniden karar verilmesi amacıyla vergi mahkemesine iade edilmiş davalara konu alacaklar için bu maddeden yararlanılmak üzere yapılan başvurular üzerine alacaklar, bu bölümde açıklandığı şekilde yapılandırılacak ve bu alacaklara karşılık Kanunun yayımı tarihinden önce tahsil edilmiş tutarlar Kanunun 9 uncu maddesinin onaltıncı fıkrası hükmüne istinaden ödenmesi gereken tutarlara mahsup edilerek bakiyesi red ve iade edilecektir.

Ayrıca, 20/7/2016 tarihinden sonra vergi mahkemesince verilmiş kararlara ilişkin olarak istinaf başvurusu üzerine bölge idare mahkemesince verilmiş kararların temyiz edilmesi sonucunda bu kararın Danıştay tarafından bozulması halinde yeniden karar verilmek üzere bölge idare mahkemesine iade edilmiş ihtilaflara konu alacaklar için bu maddeden yararlanılmak üzere yapılan başvurular üzerine de alacaklar, bu bölümde açıklandığı şekilde yapılandırılacak ve bu alacaklara karşılık Kanunun yayımı tarihinden önce tahsil edilmiş tutarlar da Kanunun 9 uncu maddesinin onaltıncı fıkrası hükmüne istinaden ödenmesi gereken tutarlara mahsup edilerek bakiyesi red ve iade edilecektir. İstinaf başvurusu üzerine bölge idare mahkemesince kaldırma kararı verilerek yeniden karar verilmek üzere vergi mahkemesine iade edilen ihtilafa konu alacaklar hakkında da bu bölümdeki açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

Örnek 1- Mükellefin defter ve belgelerinin Mayıs/2016 vergilendirme dönemi katma değer vergisi yönünden incelenmesi sonucunda, mükellef adına 220.000 TL katma değer vergisi tarh edilmesi ve bir kat vergi ziyayı cezası kesilmesi gerektiği tespit edilmiştir.

Bu tarihyata ilişkin vergi/ceza ihbarnamesi, 3/4/2017 tarihinde mükellefe tebliğ edilmiş, yapılan tarihyata süresinde vergi mahkemesi nezdinde dava açılmış ve Kanunun yayım tarihi itibarıyla mahkemece bir karar verilmemiştir.

Kanundan yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükellefin, vergi aslının %50’si ile bu tutara tahakkuk ve vade tarihleri esas alınarak gecikme faizi ve gecikme zammı yerine hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarını, Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödemesi hâlinde, verginin kalan %50’si ile gecikme faizi, gecikme zammı, vergi ziyayı cezası ile bu cezaya uygulanan gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçilecektir.

Buna göre; örnek olayda gecikme faizinin hesaplandığı süre, gecikme faizi tutarı, bu sürelerle ilişkin toplam Yİ-ÜFE oranları ve Yİ-ÜFE tutarları aşağıda gösterilmiştir.

Gecikme Faizi Hesaplanan Süre	Alacak Tutarı (TL)	Toplam Gecikme Faizi Oranı	Gecikme Faizi Tutarı (TL)	Tahsili Gereken Alacak Aşlı (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Gecikme Faizi Yerine Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
27/6/2016 - 3/5/2017	220.000	%14	30.800	110.000	%3,58	3.938

Gecikme zammının hesaplandığı süre, gecikme zammı tutarı, gecikme zammı yerine hesaplanan Yİ-ÜFE aylık değişim oranları ve Yİ-ÜFE tutarları ise aşağıdaki şekilde olacaktır.

Gecikme Zammı Hesaplanan Süre	Alacak Tutarı (TL)	Toplam Gecikme Zammı Oranı	Gecikme Zammı Tutarı (TL)	Tahsili Gereken Alacak Aşlı (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Gecikme Zammı Yerine Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
4/6/2017-17/5/2018	220.000 (KDV)	%16,0538	35.318,36	110.000	%4,0138	4.415,18
4/6/2017-17/5/2018	220.000 (Vergi Ziyayı C.)	%16,0538	35.318,36	-----	-----	-----

Ödenecek Tutar

Katma Değer Vergisi	:	110.000,00 TL
Yİ-ÜFE Tutarı (Gecikme Faizi Yerine)	:	3.938,00 TL
Yİ-ÜFE Tutarı (Gecikme Zammı Yerine)	:	4.415,18 TL
TOPLAM	:	118.353,18 TL

Tahsilinden Vazgeçilen Alacaklar

Katma Değer Vergisi	:	110.000,00 TL
Gecikme Faizi	:	30.800,00 TL
Vergi Ziyayı Cezası	:	220.000,00 TL
Vergi Aşlına Uygulanan Gecikme Zammı	:	35.318,36TL
Vergi Ziyayı Cezasına Uygulanan Gecikme Zammı	:	35.318,36TL
TOPLAM	:	431.436,72 TL

Yukarıda belirtilen şekilde hesaplanan toplam 118.353,18 TL'nin Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, toplam 431.436,72 TL tutarındaki alacağın tahsilinden vazgeçilecektir.

2- Kanunun Yayınlandığı 18/5/2018 Tarihi İtibarıyla, İlgisine Göre İstinaf veya Temyiz Süreleri Geçmemiş ya da İstinaf/İtiraz veya Temyiz Yollarına Başvurulmuş veya Karar Düzeltme Talep Süresi Geçmemiş veya Karar Düzeltme Yoluna Başvurulmuş Vergiler

7143 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamına; ikmalen, re'sen ve idarece tarh edilmiş olup Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yollarına başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş vergiler girmektedir.

Bu fıkra hükmüne göre ödenecek alacak asıllarının tespitinde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tarhiyatın bulunduğu en son safhadaki tutar esas alınacaktır. Tarhiyatın bulunduğu en son safhadaki tutar, Kanunun yayımından önce verilmiş ve taraflardan birine tebliğ edilmiş kararlar dikkate alınarak tespit edilecektir.

a) Kanunun Yayımı Tarihinden Önce Verilmiş En Son Kararın Terkin Kararı Olması

Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih dâhil) önce vergi mahkemesince veya istinaf başvurusu üzerine bölge idare mahkemesince verilmiş en son kararın tarhiyatın terkinine ilişkin olması halinde Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine göre, madde hükmünden yararlanılması için terkin edilen vergilerin ilk tarhiyat tutarı esas alınarak %20'si ile bu tutara ilişkin gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi gerekmektedir. Bu takdirde, verginin kalan %80'inin, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Madde hükmüne göre ödenecek vergi aslı ve Yİ-ÜFE tutarının tespitinde bu Tebliğin (III-B/1) bölümünde yapılan açıklamalar dikkate alınacaktır. Bu safhadaki vergilere karşılık daha önce tahsilat yapılmış olması hâlinde Kanunun 9 uncu maddesinin onaltıncı fıkrasında yer alan "*Ancak, bu Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında olup dava konusu edilen tarhiyatlara karşılık bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödeme yapılmış olması hâlinde, ... verilmiş terkin kararları üzerine red ve iade edilebilir.*" hükmü dikkate alınarak aynı bölümdeki açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

Örnek 2- Örnek 1'de vergi mahkemesince davanın kabul edilerek tarhiyatın terkinine karar verildiği ve 3/3/2018 tarihinde vergi dairesi kayıtlarına intikal eden karara karşı istinaf yoluna gidildiği ve Kanunun yayımı tarihinden önce istinaf talebine ilişkin bölge idare mahkemesince herhangi bir kararın verilmediği kabul edildiğinde ise yapılandırılan alacak tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla verilmiş en son karar tarhiyatın terkinine ilişkin olduğundan ödenecek vergi aslı ilk tarhiyata esas olan vergi aslının %20'si olacak ve Kanun hükmü gereği bu tutara tahakkuk ve vade tarihleri esas alınarak gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır. Yapılandırılan bu alacak tutarının, Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, verginin %80'i ile gecikme zammı ve gecikme faizi ile vergi ziyası cezası ve bu cezaya uygulanan gecikme zammının tahsilinden vazgeçilecektir.

Buna göre; gecikme faizinin hesaplandığı süre, gecikme faizi tutarı, bu sürelerle ilişkin toplam Yİ-ÜFE oranları ve Yİ-ÜFE tutarları aşağıda gösterilmiştir.

Gecikme Faizi Hesaplanan Süre	Alacak Tutarı (TL)	Toplam Gecikme Faizi Oranı	Gecikme Faizi Tutarı (TL)	Tahsili Gereken Alacak Aşlı (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Gecikme Faizi Yerine Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
27/6/2016 - 3/5/2017	220.000	%14	30.800	44.000	%3,58	1.575,20

Gecikme zammının hesaplandığı süre, gecikme zammı tutarı, gecikme zammı yerine hesaplanan Yİ-ÜFE oranları ve Yİ-ÜFE tutarları ise aşağıdaki şekilde olacaktır.

Gecikme Zammı Hesaplanan Süre	Alacak Tutarı (TL)	Toplam Gecikme Zammı Oranı	Gecikme Zammı Tutarı (TL)	Tahsili Gereken Alacak Aşlı (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Gecikme Zammı Yerine Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
4/6/2017- 17/5/2018	220.000 (KDV)	%16,0538	35.318,36	44.000	%4,0138	1.766,07
4/6/2017- 17/5/2018	220.000 (Vergi Ziyatı C.)	%16,0538	35.318,36	-----	-----	-----

Ödenecek Tutar

Katma Değer Vergisi	:	44.000,00 TL
Yİ-ÜFE Tutarı (Gecikme Faizi Yerine)	:	1.575,20 TL
Yİ-ÜFE Tutarı (Gecikme Zammı Yerine)	:	1.766,07 TL
TOPLAM	:	47.341,27 TL

Tahsilinden Vazgeçilen Alacaklar

Katma Değer Vergisi	:	176.000,00 TL
Gecikme Faizi	:	30.800,00 TL
Vergi Ziyatı Cezası	:	220.000,00 TL
Vergi Aşlına Uygulanan Gecikme Zammı	:	35.318,36 TL
Vergi Ziyatı Cezasına Uygulanan Gecikme Zammı	:	35.318,36 TL
TOPLAM	:	497.436,72 TL

Yukarıda belirtilen şekilde hesaplanan toplam 47.341,27 TL'nin Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, toplam 497.436,72 TL'nin tahsilinden vazgeçilecektir.

7143 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, ilk derece mahkemesinin tarhiyatı terkin ettiği kararın üst yargı merciince onaylanmış ve ihtilafın karar düzeltme aşamasında olması hâlinde de bu bölümdeki açıklamalara göre işlem yapılacaktır. Ayrıca, 20/7/2016 tarihinden sonra ilk derece mahkemesince verilmiş olan terkin kararlarının istinafi üzerine bölge idare mahkemelerince istinaf talebinin reddi kararı verilmesi ve ihtilafın temyiz aşamasında olması durumunda bu bölümdeki açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

Örnek 3- Örnek 2’de belirtilen ihtilafıla ilgili olarak vergi dairesince bölge idare mahkemesi nezdinde istinaf yoluna başvurulduğu, bölge idare mahkemesi tarafından vergi dairesinin istinaf talebinin reddine hükmedildiği (vergi mahkemesinin terkinine ilişkin kararının onandığı), bu karara karşı vergi dairesince Danıştay’a temyiz başvurusunda bulunulduğu ve Danıştay’ca Kanunun yayımı tarihi itibarıyla herhangi bir karar verilmediği kabul edildiğinde de ödenecek vergi aslı ilk tarhiyata esas olan vergi aslının %20’si olacak ve Kanun hükmü gereği bu tutara tahakkuk ve vade tarihleri esas alınarak gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır. Yapılandırılan bu alacak tutarının, Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, verginin %80’i ile gecikme faizi, gecikme zammı ile vergi ziyai cezası ve bu cezaya uygulanan gecikme zammının tahsilinden vazgeçilecektir.

b) Kanunun Yayımı Tarihinden Önce Verilmiş En Son Kararın Tasdik veya Tadilen Tasdik Kararı Olması

Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih dâhil) önce vergi mahkemesince veya istinaf başvurusu üzerine bölge idare mahkemesince verilmiş en son kararın tarhiyatın tasdiki veya tadilen tasdikine ilişkin olması halinde, Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendine göre, tasdik edilen vergilerin tamamı ile terkin edilen vergilerin %20’si ayrıca bu tutara ilişkin gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, terkin edilen vergilerin kalan %80’i ile gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Tarhiyatın tadilen tasdikine ilişkin kararlarda tasdik edilmiş alacak tutarının tamamı ile terkin edilmiş tutarın %20’si esas alınarak madde hükümlerine göre yapılandırılacak alacak aslı tutarı belirlenecektir.

Tarhiyatı tasdik veya tadilen tasdik eden kararlar üzerine hesaplanmış olan vergilerin Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde, Kanun hükmüne göre ödenecek tutar, Kanunun 9 uncu maddesinin onaltıncı fıkrası da dikkate alınmak suretiyle aşağıdaki açıklamalara göre tespit edilecektir.

Buna göre;

- Tasdik kararına göre ödenmesi gereken tutarların Kanunun yayımı tarihinden önce tamamının ödenmiş olması hâlinde, bu Kanuna göre ödenmesi gereken bir tutar bulunmadığından, Kanundan yararlanılması söz konusu olmayacaktır.

- Tasdik kararına göre Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen ödeme yapılmış olması hâlinde ödenmemiş kısım esas alınarak Kanun hükümlerine göre yapılandırılacak tutar tespit edilecektir.

- Tadilen tasdik kararı üzerine Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmesi gereken tutarın tamamı ödenmiş ise, tasdik edilen bu kısım ile ilgili herhangi bir red ve iade yapılmayacak, ancak mükellefin Kanundan yararlanmak istemesi hâlinde terkin edilen kısım için Kanun hükümlerinden yararlanılacaktır.

- Tadilen tasdik kararı üzerine Kanunun yayımı tarihinden önce tasdik edilen tutara karşılık kısmen ödeme yapılmış olması hâlinde, tasdik edilen tutarın ödenmemiş kısmı ile terkin edilen kısım Kanun kapsamında yapılandırılarak ödenebilecektir.

c) Kanunun Yayımı Tarihinden (Bu Tarih Dâhil) Önce Verilmiş En Son Kararın;

- **Bozma kararı olması** hâlinde, ödenecek tutar, bu Tebliğin (III/B-1) bölümüne göre tespit edilecektir.

- **Onama kararı (tarhiyatı tasdik eden karar) olması** hâlinde, ödenecek tutar, bu Tebliğin (III/B-2-b) bölümüne göre tespit edilecektir.

- **Kısmen onama, kısmen bozma kararı olması** hâlinde, onanan kısım için ödenecek tutar, bu Tebliğin (III/B-2-b) bölümündeki, bozulan kısım için bu Tebliğin (III/B-1) bölümündeki açıklamalara göre tespit edilecektir.

7143 sayılı Kanun uygulamasında;

i) Bozma kararları,

- 20/7/2016 tarihinden önce vergi mahkemelerince tarhiyata ilişkin olarak verilmiş olan kararların ilgisine göre bölge idare mahkemesi veya Danıştay tarafından bir bütün olarak bozulmasını sağlayan,

- 20/7/2016 tarihinden sonra vergi mahkemelerince tarhiyata ilişkin olarak verilmiş olan kararların bölge idare mahkemesince kaldırılarak mahkemesine iadesini sağlayan,

- 20/7/2016 tarihinden sonra bölge idare mahkemesince tarhiyata ilişkin olarak verilmiş olan kararların Danıştay tarafından bir bütün olarak bozulmasını sağlayan,

ii) Kısmen onama, kısmen bozma kararları,

- 20/7/2016 tarihinden önce vergi mahkemelerince tarhiyata ilişkin olarak verilmiş olan tasdik veya tadilen tasdike ait kararların ilgisine göre bölge idare mahkemesi veya Danıştay tarafından bir kısmının onaylanması bir kısmının ise bozulmasına ilişkin,

- 20/7/2016 tarihinden sonra bölge idare mahkemesi tarafından tarhiyata ilişkin olarak verilmiş olan tasdik veya tadilen tasdike ait kararların Danıştay tarafından bir kısmının onaylanması bir kısmının ise bozulmasına ilişkin,

kararlardır.

Bu itibarla, tarhiyata ilişkin verilen kararların yukarıda yapılan açıklamalara göre değerlendirilmesi gerekmektedir.

3- Kanunun Yayımı Tarihi İtibarıyla Sadece Vergi Cezalarına Karşı Açılan Davalar

7143 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla sadece vergi cezalarına karşı açılan davalara konu olacakların Kanun kapsamında ne şekilde yapılandırılacağına ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

a) Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi hükmüne göre, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla açılmış olan davanın sadece vergi aslına bağlı cezalara ilişkin olması hâlinde, bu Tebliğin (IX/5) bölümünde yapılan açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

b) Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi hükmüne göre, ihtilaf konusunun sadece vergi aslına bağlı olmayan ceza olması hâlinde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla;

- Vergi mahkemeleri nezdinde dava açılmış veya dava açma süresi geçmemiş olan cezaların %25'inin,

- Verilmiş en son kararın terkin kararı olması hâlinde cezaların %10'unun,

- Verilmiş en son kararın tasdik veya tadilen tasdik kararı olması hâlinde tasdik edilen ceza tutarının %50'sinin, terkin edilen ceza tutarının %10'unun

bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların tahsilinden vazgeçilecektir.

Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendi hükmüne göre, sadece vergi aslına bağlı olmayan cezalara yönelik açılmış davalarda Kanunun yayımı tarihi itibarıyla verilmiş bulunan en son kararın;

- Bozma kararı olması hâlinde cezanın %25'i,

- Kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde, onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın %50'si, terkin edilen kısmın %10'u, bozulan kısmın %25'i

esas alınarak Kanun hükmünden yararlanılacaktır. Madde hükmünden yararlanılması hâlinde ödenecek tutar bu Tebliğin (III/B-1 ve III/B-2) bölümlerinde yapılan açıklamalara göre hesaplanacaktır.

c) Tarh edilen vergi ile birlikte dava konusu edilen asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezaları için de bu bölümün (b) alt bölümünde yapılan açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

ç) Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrasında, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları için de mükelleflerin Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasından yararlanabilecekleri düzenlenmiştir. Bu durumda, kesilen cezanın türüne göre bu bölümün (a) veya (b) alt bölümlerinde yapılan açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

4- İştirak Nedeniyle Kesilen Vergi Ziyat Cezaları

7143 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasında, iştirak nedeniyle kesilen ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı mercilerinde ihtilaf konusu olan vergi ziyat cezalarına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Buna göre, iştirak nedeniyle cezaya muhatap olan ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla bu konuda yargı mercilerinde ihtilaf oluşturmuş olan kişiler bu Tebliğin (III/B-3-b) bölümünde yapılan açıklamalara göre Kanun hükmünden yararlanabileceklerdir.

5- Kanunun Yayımı Tarihi İtibarıyla Uzlaşma Talepli Alacaklar

7143 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin sekizinci fıkrasında, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla 213 sayılı Kanunun uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış ancak, dava açma süresi geçmemiş alacaklar için Kanunun 3 üncü maddesi hükmünden yararlanılacağına yönelik düzenleme yapılmıştır.

Bu safhada bulunan alacaklar için Kanun hükmünden yararlanılmak istendiği takdirde, bu Tebliğin (III/B-1 ve III/B-3-a) bölümünde belirtilen şekilde işlem yapılacaktır.

Bu takdirde, madde hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin uzlaşma talebinden vazgeçmeleri ve dava açmamaları şarttır.

6- Kanunun Yayımı Tarihi İtibarıyla Dava Açma Süresi Geçmemiş veya İhtilaf Konusu Olan İdari Para Cezaları

7143 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında, Kanunun yayımı tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla yargı mercilerinde ihtilaf konusu olan veya dava açma süresi geçmemiş bulunan ve Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren idari para cezalarına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Madde hükmüne göre, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren idari para cezalarına ilişkin olarak;

- Dava açma süresi geçmemiş veya ilk derece yargı merciinde dava açılmış olması hâlinde cezanın %50'si,

- İlk derece yargı merciinin veya ilgisine göre istinaf başvurusu üzerine bölge idare mahkemesinin ya da itiraz başvurusu üzerine sulh ceza hâkimliğinin cezayı kaldırdığı ancak ilgisine göre itiraz/istinaf veya temyiz/karar düzeltme aşamasında yargılamanın devam ettiği safhada olanlarda cezanın %20'si,

- İlk derece yargı merciinin/ilgisine göre istinaf başvurusu üzerine bölge idare mahkemesinin ya da itiraz başvurusu üzerine sulh ceza hâkimliğinin kısmen veya tamamen onayladığı cezalarda onaylanan kısmın tamamı, terkin edilen cezanın %20'si,

- Verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %50'si,

- Verilen en son kararın kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın tamamı, terkin edilen cezanın %20'si, bozulan kısmın %50'si,

esas alınarak düzenleme yapılmış olup ihtilafın bulunduğu safhaya göre ödenecek idari para cezası tutarı belirlenmiştir. Madde hükmünden yararlanılması hâlinde ödenecek tutar bu Tebliğin (III/B-1 ve III/B-2) bölümlerinde yapılan açıklamalara göre hesaplanacaktır.

Örnek 4- Trafik kurallarını ihlal nedeniyle 2918 sayılı Kanun uyarınca kesilen 427 TL tutarlı trafik idari para cezası 21/8/2017 tarihinde ilgisine tebliğ edilmiştir. Söz konusu para cezasına karşı cezaya muhatap olan kişi 31/8/2017 tarihinde sulh ceza hakimliğinde dava açmıştır. Ancak, ilk derece yargı merciinde dava devam ederken yürürlüğe giren 7143 sayılı Kanundan yararlanmak suretiyle trafik idari para cezası ödenmek istenmiştir.

Bu durumda, cezaya muhatap olanın Kanunun 3 üncü maddesinden yararlanma talebinin ve davadan vazgeçtiğine ilişkin iradesinin bulunduğu başvuru dilekçesini 31/7/2018 tarihine kadar cezayı veren ilgili emniyet birimine vermesi gerekmektedir.

İlgili emniyet birimince bu dilekçelerin bir örneği 3 iş günü içinde davanın devam ettiği ilgili mahkemesine, bir örneği de cezayı takiple yetkili vergi dairesine gönderilecektir.

İlk derece yargı merciinde derdest olan davadan vazgeçildiğinden, idari para cezasının %50'si ile bu tutara isabet eden faiz yerine trafik idari para cezasının vade tarihi olan 21/9/2017 tarihinden 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarının Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla trafik idari para cezasının kalan %50'si ile bu cezaya bağlı faizin tahsilinden vazgeçilecektir.

Buna göre, Kanun kapsamında ödenecek trafik idari para cezası tutarı ile bu tutara isabet eden Yİ-ÜFE tutarı şu şekilde olacaktır.

Faiz Hesaplanan Süre	Trafik İPC Tutarı (TL)	Faiz Oranı	Faiz Tutarı (TL)	Tahsili Gereken Trafik İPC Tutarı (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
22/9/2017-17/5/2018	427	%40	170,80	213,50	%2,80	5,98

Ödenecek Tutar

Trafik İdari Para Cezası Aslı	:	213,50 TL
Yİ-ÜFE Tutarı (% 40 Faiz Yerine)	:	5,98 TL
TOPLAM	:	219,48 TL

Tahsilinden Vazgeçilen Tutarlar

Trafik İdari Para Cezası Aslı	:	213,50 TL
Faiz	:	170,80 TL
TOPLAM	:	384,30 TL

Yukarıda belirtilen şekilde hesaplanan toplam 219,48 TL'nin Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi durumunda, toplam 384,30 TL tutarındaki alacağın tahsilinden vazgeçilecektir.

Örnek 5- 22/10/2017 tarihinde tebliğ edilmiş olan ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan 4.514 TL tutarlı trafik idari para cezasının iptali amacıyla 30/10/2017 tarihinde sulh ceza hakimliğinde dava açılmış ve mahkemece söz konusu idari para cezasının iptali yönünde karar verilmiş, bu karara karşı ilgili emniyet müdürlüğü tarafından üst yargı merciine itiraz edilmiştir.

Bu safhada cezaya muhatap olan kişi, 7143 sayılı Kanundan yararlanmak üzere davasından vazgeçerek başvuru dilekçesini ilgili emniyet müdürlüğüne vermiştir.

Emniyet müdürlüğünce söz konusu dilekçenin bir örneği 3 iş günü içerisinde yargılamanın devam ettiği üst yargı merciine bir örneği de cezayı takiple yetkili vergi dairesine gönderilmiştir.

Bu durumda vergi dairesince, idari para cezasının %20'si ile bu tutara isabet eden ve idari para cezasına vade tarihinden 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için hesaplanan faiz yerine Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

Buna göre Kanun kapsamında ödenecek idari para cezası tutarı ile bu tutara isabet eden Yİ-ÜFE tutarı şu şekilde olacaktır.

Faiz Hesaplanacak Süre	Trafik İPC Tutarı (TL)	Faiz Oranı	Faiz Tutarı (TL)	Tahsili Gereken Trafik İPC Tutarı (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
23/11/2017-17/5/2018	4.514	% 30	1.354,20	902,80	% 2,10	18,96

Ödenecek Tutar

Trafik İdari Para Cezası Aslı	:	902,80 TL
Yİ-ÜFE Tutarı (% 30 Faiz Yerine)	:	18,96 TL
TOPLAM	:	921,76 TL

Tahsilinden Vazgeçilen Tutarlar

Trafik İdari Para Cezası Aslı	:	3.611,20 TL
Faiz	:	1.354,20 TL
TOPLAM	:	4.965,40 TL

Yukarıda belirtilen şekilde hesaplanan toplam 921,76 TL'nin Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi durumunda, toplam 4.965,40 TL tutarındaki alacağın tahsilinden vazgeçilecektir.

C- ÖDEME SÜRESİ VE ŞEKLİ

7143 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre yapılandırılan alacakların, Kanunun 9 uncu maddesi kapsamında peşin veya taksitler halinde ödenmesi mümkündür.

Buna göre, bu ödemelerde Tebliğin (II/C) ve (II/D-9 ve II/D-10) bölümünde yapılan açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

Ç- MADDE HÜKMÜNDEN YARARLANMANIN DİĞER ŞARTLARI

1- 7143 sayılı Kanunun;

- 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasında, yıllık gelir veya kurumlar vergileri, gelir (stopaj) vergisi, kurumlar (stopaj) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için Kanunun 3 üncü maddesi hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükelleflerin, taksit ödeme süresince bu vergi türleri ile ilgili verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden bu vergileri, çok zor durum olmaksızın her bir vergi türü itibarıyla bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri hâlinde yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybedecekleri,

- 9 uncu maddesinin yedinci fıkrasında ise, 3 üncü maddenin dokuzuncu fıkrasında vadesinde ödenmesi öngörülen alacakların veya taksit tutarının %10'unu aşmamak şartıyla 10 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümlerinin ihlal edilmiş sayılmayacağı,

hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümlerin uygulanması ile ilgili açıklamalar bu Tebliğin (II/Ç-1 ve II/Ç-2) bölümlerinde yapılmış olup bu madde uygulamasında da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

2- 7143 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin altıncı fıkrası uyarınca, 3 üncü madde kapsamında yapılandırılan alacak tutarına yönelik olarak borçlular, ayrıca 213 sayılı Kanun kapsamındaki alacaklar için anılan Kanunun uzlaşma ve vergi cezalarında indirim hükümlerinden yararlanamayacaklardır.

Diğer taraftan, aynı fıkroda Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren idari para cezalarının 3 üncü maddeden yararlanılarak ödenmek istenmesi durumunda, 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinde düzenlenmiş olan peşin ödeme indiriminden yararlanılamayacağı düzenlenmiştir.

D- DİĞER HUSUSLAR

1- 7143 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin onuncu fıkrasında, bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmamasının şart olduğu belirtilmiştir. Mükelleflerce Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere davadan vazgeçilmesi hâlinde idarece de ihtilaflar sürdürülmeyecektir.

2- Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak karar tarihine bakılmaksızın Kanunun yayımı tarihinden sonra tebliğ edilen yargı kararları uyarınca işlem yapılmayacak ve bu kararlara ilişkin hükmedilmiş yargılama gideri, avukatlık ücreti ve bu alacakların fer'ilerinin bulunması hâlinde bu tutarlar karşılıklı olarak talep edilmeyecektir.

Ayrıca, söz konusu yargılama gideri, avukatlık ücreti ve bu alacakların fer'ileri için icra takibi yapılamayacak ve vazgeçme tarihinden önce ödenmiş olan yargılama gideri ve avukatlık ücreti geri alınmayacaktır.

3- Kanunun 3 üncü maddesine göre yapılandırılan alacak tutarının tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarihyata ilişkin verilen ve Kanunun yayımı tarihinden önce (bu tarih dâhil) taraflardan birine tebliğ edilmiş karar olacaktır.

4- Kanunun 3 üncü maddesinden yararlanmak için başvuruda bulunan ancak Kanunda belirtilen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan;

- 213 sayılı Kanun kapsamındaki alacaklar için ilk tarihyata esas teşkil eden vergi ve ceza tutarları ile gecikme zammı ve gecikme faizleri,

- Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren idari para cezaları için idari yaptırım kararında yer alan tutar ile bunlar üzerinden hesaplanan fer'ileri,

6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilecektir.

Ancak, Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş olan en son yargı kararının tarihyatın tasdikine ilişkin olması hâlinde bu karar üzerine tahakkuk eden alacak tutarları esas alınacaktır. Bir başka anlatımla, tasdik kararı üzerine yapılan tahakkuk işleminde herhangi bir değişiklik yapılmayacaktır.

213 sayılı Kanun kapsamındaki alacaklardan ilk tarihyat tutarı esas alınarak takip edilecek olanlar, vergi/ceza ihbarnamesinin tebliğ edildiği tarih esas alınarak dava açma süresinin son günü itibarıyla tahakkuk ettirilecek, bu tarihten itibaren 1 ay sonrası ise alacakların vade tarihi olacaktır. Gecikme zamlarının, amme alacağının vade tarihinden tahsil tarihine kadar geçen süre için hesaplanacağı tabiidir.

Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren idari para cezaları ise idari yaptırım kararının tebliğine bağlı olarak oluşan vade tarihleri esas alınmak suretiyle ve özel kanunlarında düzenlenmiş olan fer'i alacakları da dikkate alınarak takip edilecektir.

5- Ödeme emrine karşı açılan davalar ile ilgili olarak, Kanunun yayımı tarihinden önce dava konusu ödeme emri ile istenilen amme alacağının tarihyatına ilişkin karar verilmiş olması ve ihtilafın Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi itibarıyla devam ediyor olması hâlinde, bu mükellefler söz konusu davalara konu amme alacakları ile ilgili olarak Kanunun 3 üncü maddesinden yararlanabileceklerdir. Ancak, bu yönde bir kararın bulunmaması hâlinde ödeme emrine karşı açılan davalara konu alacaklar Kanunun 2 nci maddesi kapsamında değerlendirilecektir.

6- 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihinden önce tarihyata karşı açılmış olan ve 18/5/2018 tarihi itibarıyla devam eden davalara ilişkin olarak daha önce verilen kararlar üzerine tahakkuk eden vergiler ile vergi cezaları ve bunlara hesaplanan gecikme faizi ve gecikme zammının 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tecil edilmiş ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olması durumunda da mükellefler isterlerse Kanunun 3 üncü maddesi hükmünden yararlanabileceklerdir. Bu takdirde, mükelleflerin yararlanabileceği tutarların tespitinde bu Tebliğin (III/B-2-b) bölümünde yapılan açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

7- Dava açma süresi geçmemiş veya dava safhasında bulunan kesinleşmemiş alacaklarla ilgili olarak bu bölümde yapılan açıklamalar saklı kalmak kaydıyla, bu Tebliğin (II/D) bölümünde yapılan açıklamalar da dikkate alınarak işlem yapılacaktır.

IV- İNCELEME VE TARHİYAT SAFHASINDA BULUNAN İŞLEMLER İLE PİŞMANLIĞA YA DA KENDİLİĞİNDEN YAPILAN BEYANLARA İLİŞKİN HÜKÜMLER

7143 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin;

- Birinci ila yedinci fıkralarında, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak kapsama giren vergi ve vergi cezaları açısından, Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde bu tarihe kadar tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine devam edileceği ve bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergi ve kesilen cezaların Kanun kapsamında yapılandırılmasına,

- Onuncu fıkrasında, 213 sayılı Kanunun 371 inci maddesinde düzenlenen pişmanlık ve ıslah hükümlerinden yararlanmak üzere ya da aynı Kanunun 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre kanuni süresinden sonra kendiliğinden verilen beyannameler üzerine tahakkuk edecek alacaklar ile 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilmesi gerektiği halde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla bildirilmeyen veya bildirildiği halde eksik tahakkuk eden emlak vergisi bildirimleri üzerine tahakkuk edecek alacakların yapılandırılmasına,

- Onbirinci fıkrasında, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 64 üncü maddesinde sayılan diğer ücrete tabi mükelleflerin gelir vergisi mükellefiyetlerine,

ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

A- KANUNUN YAYIMI TARİHİNDEN ÖNCE BAŞLANILDIĞI HÂLDE BU TARİHE KADAR TAMAMLANAMAMIŞ OLAN VERGİ İNCELEMELERİ İLE TAKDİR, TARH VE TAHAKKUK İŞLEMLERİ

7143 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci ila yedinci fıkraları, matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümler saklı kalmak şartıyla, Kanunun yayımı tarihinden önce başlayan ancak tamamlanamamış bulunan vergi incelemeleri, takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine devam edileceğini öngördüğünden; bu madde hükmünden yararlanmak için başvuru süresi, söz konusu işlemlerin tamamlanmasına bağlı olarak düzenlenmiştir. Buna göre, bu işlemler sonucunda düzenlenen ve Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih hariç) sonra tebliğ edilen ihbarnameler üzerine mükelleflerin bu fıkralardan yararlanma taleplerini maddenin birinci fıkrasında belirtilen süreler içinde vergi dairelerine bildirmeleri gerekmektedir.

1- Başvuru Süresi ve Şekli

7143 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci ila yedinci fıkraları hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin, bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergi ve kesilen cezalara ilişkin ihbarnamelerin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde bu Tebliğ ekinde yer alan dilekçe (**Ek:4/A**) ile başvuruları gerekmektedir.

Ancak, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süre içinde tebliğ edilen ihbarnameler için özel bir başvuru süresi düzenlenmiş ve 4 üncü maddenin birinci ile yedinci fıkraları hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süre içinde, bu sürenin otuz günden az kalmış olması halinde otuz gün içinde, başvuruda bulunmaları gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda, Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihinden (bu tarih hariç) 31 Temmuz 2018 tarihine (bu tarih dâhil) kadar tebliğ edilen ihbarnameler için madde hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin 31 Temmuz 2018 tarihine (bu tarih dâhil) kadar başvuruda bulunmaları, ihbarnamenin tebliğ tarihi (bu tarih hariç) ile 31 Temmuz 2018 tarihi (bu tarih dâhil) arasındaki sürenin 30 günden az kalmış olması halinde ise ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Örneğin, anılan fıkraların kapsamına giren bir tarhiyata ilişkin ihbarnamenin 25/6/2018 tarihinde tebliğ edildiği varsayıldığında madde hükmünden yararlanılabilmesi için 31/7/2018 tarihine (bu tarih dâhil) kadar, 9/7/2018 tarihinde tebliğ edildiği varsayıldığında ise tebliğ tarihi ile 31/7/2018 tarihi arasındaki süre 30 günden daha az olduğundan 8/8/2018 tarihine (bu tarih dâhil) kadar başvuruda bulunulması gerekmektedir.

Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde sayılan borçluların 4 üncü maddenin birinci ile yedinci fıkraları kapsamında yapacakları başvurular üzerine yapılandırılan alacak tutarlarını bu bentlerde belirtilen sürelerde ödemek istediklerine yönelik taleplerini başvuru sırasında belirtmeleri icap etmektedir.

Mükellefler bu fıkralardan, adlarına yapılan tüm tarhiyatlar için yararlanabilecekleri gibi sadece talep edecekleri tür ve dönemler için de yararlanabileceklerdir.

2- Alacak Tutarının Tespiti

7143 sayılı Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihinden önce başlanıldığı hâlde bu tarihe kadar tamamlanamamış bulunan vergi incelemeleri ile takdir ve tarh işlemlerinin tamamlanması sonucu hesaplanan vergi ve ceza tutarı dikkate alınarak yapılandırılacak alacak tutarı tespit edilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci ile yedinci fıkralarına göre, bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen verginin %50'si ile bu tutara hesaplanan gecikme faizi yerine Kanunun yayımı tarihine kadar hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarı ve Kanunun yayımı tarihinden (bu tarih dâhil) sonra ihbarnamenin tebliği üzerine dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizi tutarının maddenin birinci fıkrasında öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla, kalan vergi aslı ile bu vergilere uygulanan gecikme faizi ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Öte yandan, bu işlemlerin sonucunda vergi aslına bağlı olmayan bir cezanın veya iştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyayı cezasının bulunması hâlinde bu cezalar için madde hükmünden, cezanın %25'inin, maddenin birinci fıkrasında öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla yararlanılacak ve cezanın kalan %75'inin tahsilinden vazgeçilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası gereğince, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi aslına bağlı olmayan cezalar da bu madde hükümlerine göre yapılandırılarak ödenebilecektir. Vergi aslına bağlı vergi cezaları hakkında ise bu Tebliğin (IX/5) bölümünde yapılan açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, 213 sayılı Kanunun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi/ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar da Kanunun 4 üncü maddesinin birinci ila yedinci fıkra hükümlerine göre yapılandırılarak ödenebilecektir.

Bu takdirde, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, tarhiyat öncesi uzlaşma temin edilememiş veya uzlaşma müzakeresinde uzlaşmaya varılamamış ya da mükelleflerin tarhiyat öncesi uzlaşma talebinden vazgeçmiş olması hallerinde düzenlenen inceleme raporunun vergi dairesine intikali üzerine anılan fıkra hükümleri uygulanacaktır. Bu safhada da ödenecek tutarın tespitinde, tarhiyata ilişkin olarak düzenlenen vergi/ceza ihbarnamelerinde belirtilen tutarlar dikkate alınacaktır.

Kanun kapsamına giren dönemlere ilişkin olarak Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihinden önce tamamlandığı halde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılacaktır.

Yapılan tarhiyat üzerine maddenin birinci fıkrasında öngörülen süre ve şekilde ödeme yapılması hâlinde madde hükümlerinden yararlanılabilecektir.

Diğer taraftan, vergi inceleme raporlarına veya takdir komisyonu kararlarına dayanmamakla birlikte, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış, ancak bu tarih itibarıyla tamamlanamamış olan tarh işlemlerine devam edilecek ve Kanunun yayımı tarihinden sonra yapılan bu tarhiyatlar için de 4 üncü maddenin birinci ila yedinci fıkra hükümlerinden yararlanılabilecektir.

İnceleme raporu veya takdir komisyonu kararı üzerine sadece vergi ziyayı cezası kesilmesi gerektiği hallerde ise (Örneğin, mahsup dönemi geçtikten sonra yapılan geçici vergi incelemeleri sonucu kesilen vergi ziyayı cezası gibi) vergi aslına uygulanan gecikme faizi yerine Kanuna göre hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarının, Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde vergi aslına bağlı cezalara ilişkin olarak bu Tebliğin (IX/5) bölümünde yapılan açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

Örnek 1- Mükellefin defter ve belgeleri Nisan/2016 vergilendirme dönemine ilişkin katma değer vergisi yönünden incelemeye başlanılmış ve 7143 sayılı Kanunun yayımı tarih itibarıyla inceleme sonuçlanmamıştır. Ayrıca mükellef tarafından bu Kanun uyarınca söz konusu vergi türünden artırımda da bulunulmamıştır.

İnceleme sonucu düzenlenen vergi inceleme raporunun 6/6/2018 tarihinde vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği, rapor üzerine mükellef adına 3.500.000 TL katma değer vergisi tarh edildiği, 3.500.000 TL vergi ziyayı cezası kesildiği ve tarhiyata ilişkin vergi/ceza ihbarnamesinin 11/9/2018 tarihinde mükellefe tebliğ edildiği varsayıldığında, mükellef

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci ila yedinci fıkralarından aşağıda belirtilen şekilde yararlanabilecektir.

Mükellef, ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde Kanundan yararlanmak üzere yazılı başvuruda bulunacaktır.

Bu durumda, mükellefin Kanuna göre ödeyeceği tutar aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Vergi aslının % 50'si	:	$(3.500.000 / 2)=1.750.000$ TL
Yİ-ÜFE Tutarı	:	$1.750.000 \times \%9,26$ (Normal vade tarihinden Kanunun yayımı tarihine kadar) 162.050 TL'dir.
Gecikme Faizi*	:	$1.750.000 \times \%5,6$ 98.000 TL'dir.

* Gecikme faizi Kanunun yayımı tarihinden, ihbarnamenin tebliği üzerine dava açma süresinin son gününe kadar ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla uygulanmakta olan gecikme zammı oranı esas alınarak hesaplanmıştır.

Buna göre;

Ödenecek Tutar

Vergi Aslının %50'si	:	1.750.000 TL
Yİ-ÜFE Tutarı	:	162.050 TL
Gecikme Faizi	:	98.000 TL
TOPLAM	:	2.010.050 TL'dir.

Tahsilinden Vazgeçilen Alacaklar

Vergi Aslının %50'si	:	1.750.000 TL
Gecikme Faizi	:	1.372.000 TL
Vergi Ziyai Cezası	:	3.500.000 TL
TOPLAM	:	6.622.000 TL'dir.

Bu örneğe göre mükellefin ihbarnamenin tebliğ tarihini izleyen ayda (Ekim/2018) yapılandırılan alacak tutarını ilk taksit ödeme süresi içinde defaten ödemesi hâlinde bu tutara faiz ya da katsayı uygulanmayacağı gibi ödenecek toplam tutar içinde yer alan Yİ-ÜFE tutarı ile gecikme faizi toplam tutarı olan $(162.050+98.000)=260.050$ TL üzerinden ayrıca %90 indirim yapılacaktır.

Buna göre, mükellef borç aslının yarısı olan 1.750.000 TL ile Yİ-ÜFE tutarı ile gecikme faizi için $[260.050-(260.050 \times \%90)]=26.005$ TL olmak üzere toplam 1.776.005 TL ödeyecektir.

Ancak, mükellefin Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre yapılandırılan alacağı ikişer aylık dönemler hâlinde azami 6 eşit taksitte ödemesi mümkün olup, bu takdirde taksitler hâlinde ödenecek alacağa Kanunun 9 uncu maddesi gereğince (1,045) katsayısı uygulanacaktır.

Mükellefin yapılandırılan alacağı taksitle ödemek istemesi hâlinde taksit ayları; Ekim/2018, Aralık/2018, Şubat/2019, Nisan/2019, Haziran/2019 ve Ağustos/2019 ayları olacaktır.

3- Ödeme Süresi ve Şekli

7143 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci ila yedinci fıkrâ hükümlerinden yararlanmak isteyen mükelleflerin ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde yazılı başvuruda bulunmaları ve anılan fıkralara göre yapılandırılan tutarı, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere peşin veya ikişer aylık dönemler hâlinde 6 eşit taksitte ödemeleri gerekmektedir.

Ancak, Kanunun yayımı tarihi (bu tarih hariç) ila 31 Temmuz 2018 tarihi (bu tarih dâhil) arasında tebliğ edilen ihbarnamelere konu borçlar için bu fıkralardan yararlanmak isteyen mükellefler başvurularını 31 Temmuz 2018 tarihine (bu tarih dâhil) kadar (sürenin 30 günden az kalmış olması durumunda 30 gün içinde), başvuruda bulunmaları ve ilk taksit Kanunun yayımını takip eden dördüncü ayın sonuna kadar ödenmek üzere peşin veya ikişer aylık dönemler hâlinde 6 eşit taksitte ödemeleri gerekmektedir.

Örneğin, anılan fıkraların kapsamına giren bir tarhiyata ilişkin ihbarnamenin 12/12/2018 tarihinde tebliğ edildiği varsayıldığında, madde hükmünden yararlanılabilmesi için 11/1/2019 tarihine (bu tarih dâhil) kadar başvuruda bulunulması ve Kanun hükmüne göre ödenecek tutarın ilk taksitinin Ocak/2019 ayında, diğer taksitlerin ise 2019 yılının Mart, Mayıs, Temmuz, Eylül ve Kasım aylarında ödenmesi gerekmektedir.

Buna göre, bu ödemelerde Tebliğin (II/C) ve (II/D-9 ve II/D-10) bölümünde yapılan açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

4- Fıkralardan Yararlanmanın Diğer Şartları

a) 7143 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci ila yedinci fıkraları kapsamında yapılandırılacak alacaklara ilişkin olarak vergi incelemesinin başladığı tarihin belirlenmesinde 213 sayılı Kanunun 140 ıncı maddesi esas alınacaktır.

b) Mükelleflerin bu fıkralardan yararlanabilmeleri için anılan fıkralar kapsamında ödeme başvurusunda buldukları alacağa ilişkin dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

c) Anılan fıkrâ hükümlerinden yararlanmak isteyen mükellefler, ayrıca 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim hükümlerinden yararlanamazlar.

ç) Düzeltme taleplerine ilişkin incelemelere devam edilecektir. Ancak, mükelleflerin düzeltme istediği yıl için 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre matrah ve vergi artırımında bulunmaları hâlinde, düzeltme talebinden vazgeçtikleri kabul edilerek bu tür incelemeler sürdürülmeyecektir.

B- PİŞMANLIKLA YA DA KENDİLİĞİNDEN YAPILAN BEYANLARA İLİŞKİN HÜKÜMLER

7143 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının;

- (a) bendinde, 213 sayılı Kanunun 371 inci maddesinde düzenlenen pişmanlık ve ıslah hükümlerinden yararlanmak üzere ya da aynı Kanunun 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre kanuni süresinden sonra kendiliğinden verilen beyannameler,

- (b) bendinde, 31/3/2018 tarihinden önce verilmesi gerektiği halde Kanunun yayımı tarihine kadar bildirilmeyen veya bildirildiği halde eksik tahakkuk eden emlak vergisi bildirimleri

üzerine tahakkuk edecek alacakların ne şekilde yapılandırılacağı düzenlenmiştir.

1- Pişmanlıkla Beyan

7143 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak **31 Temmuz 2018** tarihine (bu tarih dâhil) kadar 213 sayılı Kanunun 371 inci maddesine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak pişmanlık zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarının; Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla pişmanlık zammı ve vergi cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçileceği hüküm altına alınmıştır.

a) Başvuru Süresi ve Şekli

Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinden yararlanmak isteyen mükelleflerin bu Tebliğin ekinde yer alan (**Ek:4/B**) örneğe uygun başvuru dilekçesiyle birlikte kapsama giren dönemlere ilişkin vergi beyannamelerini **31 Temmuz 2018** tarihine (bu tarih dâhil) kadar bağlı oldukları vergi dairelerine vermeleri gerekmektedir.

7143 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrası çerçevesinde pişmanlık hükümlerine göre verilecek beyannamelerden elektronik ortamda gönderilebilenlerin; yıllık gelir veya kurumlar ile katma değer vergisi beyannamelerini ya da muhtasar beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorunda olan mükellefler tarafından 30/9/2004 tarihli ve 25599 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 3/3/2005 tarihli ve 25744 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda gönderilmesi zorunludur.

Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde sayılan borçluların anılan alt bent kapsamında yapacakları başvurular üzerine yapılandırılan alacak tutarlarını bu bentlerde belirtilen sürelerde ödemek istediklerine yönelik taleplerini başvuru sırasında belirtmeleri icap etmektedir.

b) Alacak Tutarının Tespiti

Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinden, pişmanlık talebiyle verilen beyannameler üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak pişmanlık zammı yerine Kanunun yayımı tarihine kadar hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi halinde pişmanlık zammı ve vergi cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Örnek 2- 23 Kasım 2017 tarihine kadar verilmesi gereken Ekim 2017 dönemine ait gelir (stopaj) vergisi beyannamesi 7143 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmak suretiyle 7 Haziran 2018 tarihinde pişmanlıkla vergi dairesine verilmiştir. Pişmanlıkla verilen beyannameye istinaden ödenmesi gereken gelir (stopaj) vergisi 2.300 TL, damga vergisi ise 38,80 TL'dir.

Bu durumda; gelir (stopaj) vergisinin tamamı ile pişmanlık zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarının ödenmesi hâlinde, pişmanlık zammı ve vergi aslına bağlı olmayan cezanın tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Buna göre;

Pişmanlık Zammı Hesaplanan Süre	Alacak Tutarı (TL)	Pişmanlık Zammı Oranı	Pişmanlık Zammı Tutarı (TL)	Tahsili Gereken Alacak Aslı (TL)	Toplam Yİ-ÜFE Oranı	Yİ-ÜFE Tutarı (TL)
27/11/2017-17/05/2018	2.300	%8,40	193,20	2.300	%2,10	48,30

Ödenecek Tutar

Gelir (stopaj) Vergisi	:	2.300,00 TL
Yİ-ÜFE Tutarı (Pişmanlık Zammı Yerine)	:	48,30 TL
Damga Vergisi	:	38,80 TL
TOPLAM	:	2.387,10 TL

Tahsilinden Vazgeçilen Alacaklar

Pişmanlık Zammı	:	193,20 TL
Özel Usulsüzlük Cezası	:	1.400,00 TL
TOPLAM	:	1.593,20 TL

Yukarıda belirtilen şekilde hesaplanan toplam 2.387,10 TL'nin Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi durumunda, toplam 1.593,20 TL tutarın tahsilinden vazgeçilecektir.

c) Ödeme Süresi ve Şekli

Anılan alt bent uyarınca yapılandırılan alacaklar, bu Tebliğin (II/C) ve (II/D-9 ve II/D-10) bölümlerinde yapılan açıklamalara göre ödenecektir.

ç) Diğer Hususlar

Mükelleflerce Kanun kapsamında pişmanlıkla beyan edilen vergilerin Kanunda öngörülen süre ve şekilde tamamen ödenmemesi hâlinde pişmanlık hükümleri ihlal edilmiş sayılacak ve 213 sayılı Kanun hükümleri uyarınca gerekli işlemler tesis edilecektir.

Kanunun 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında, borçluların Kanun kapsamında taksitlendirilen tutarların tamamının ödenmemesi hâlinde ödedikleri tutarlar kadar Kanun hükümlerinden yararlanacağı hüküm altına alınmış olmakla birlikte, Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde düzenlenen pişmanlıkla beyan hükümleri 213 sayılı Kanunun “Pişmanlık ve ıslah” başlıklı 371 inci maddesi hükümleri esas alınarak düzenlendiğinden, anılan alt bent kapsamında yapılan kısmi ödemelerde pişmanlık hükümleri ihlal edilmiş sayılacak ve kısmen pişmanlık ihlali söz konusu olamayacağından mükellefler ödedikleri tutar kadar bu madde hükmünden yararlanamayacaktır. Bu takdirde yapılan ödemeler ödeme tarihleri esas alınarak bu kapsamda beyan edilen alacaklara mahsup edilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında beyan edilen vergilere, ödeme yönünden şartların ihlali hâlinde, kesilmesi gereken vergi cezaları için 213 sayılı Kanunun 374 üncü maddesinde yer alan zamanaşımı süreleri, Kanunun 9 uncu maddesinin onbeşinci fıkrası gereğince taksit ödeme süresince işlemeyeceğinden, pişmanlık hükümlerinin ihlali üzerine kesilecek cezalarda zamanaşımı süresi bu hüküm dikkate alınarak tayin edilecektir.

Mükelleflerce, anılan alt bent kapsamında, matrah ve vergi artırımı kapsamına girmeyen vergi türleri de dâhil olmak üzere bütün vergi türleri itibarıyla beyanda bulunulması mümkündür.

Ancak, anılan alt bende göre pişmanlıkla beyanname verilmesi, bu beyannameler hakkında, 5 inci maddede yer alan matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmasına engel teşkil etmemektedir.

2- Kendiliğinden Yapılan Beyanlar

Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak **31 Temmuz 2018** tarihine (bu tarih dâhil) kadar 213 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre kendiliğinden verilen beyannameler üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak gecikme faizi yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla gecikme faizi ve vergi cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçileceği belirtilmiştir.

a) Başvuru Süresi ve Şekli

Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendinden yararlanmak isteyen mükelleflerin bu Tebliğin ekinde yer alan **(Ek:4/C)** örneğe uygun başvuru dilekçesiyle birlikte kapsama giren dönemlere ilişkin vergi beyannamelerini **31 Temmuz 2018** tarihine (bu tarih dâhil) kadar bağlı oldukları vergi dairelerine vermeleri gerekmektedir.

Anılan alt bent çerçevesinde kendiliğinden verilecek beyannamelerden elektronik ortamda gönderilebilenlerin; yıllık gelir veya kurumlar ile katma değer vergisi beyannamelerini ya da muhtasar beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorunda olan mükellefler tarafından 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda gönderilmesi zorunludur.

Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde sayılan borçluların anılan alt bent kapsamında yapacakları başvurular üzerine yapılandırılan alacak tutarlarını bu bentlerde belirtilen sürelerde ödemek istediklerine yönelik taleplerini başvuru sırasında belirtmeleri icap etmektedir.

b) Alacak Tutarının Tespiti

Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendinden, 213 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre kanuni süresinden sonra kendiliğinden verilen beyannameler üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile gecikme faizi yerine Kanunun yayımı tarihine kadar hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarının, Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi halinde gecikme faizi ve vergi cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

Kanunun 9 uncu maddesinin onbeşinci fıkrası gereğince zamanaşımı süresi, taksit ödeme süresince işlemeyeceğinden, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre bu alt bentten yararlanılarak verilen beyannameler üzerine kesilmesi gereken vergi cezaları, Kanun hükümlerinin ihlal edilmesi durumunda işlemeyen süreler de dikkate alınarak kesilecektir.

c) Ödeme Süresi ve Şekli

Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi uyarınca yapılandırılan alacaklar, bu Tebliğin (II/C) ve (II/D-9 ve II/D-10) bölümlerinde yapılan açıklamalara göre ödenecektir.

ç) Diğer Hususlar

Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendine göre kendiliğinden beyanname verilmesi, bu beyannameler hakkında, 5 inci maddede yer alan matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, vergi incelemesi ve yapılan inceleme sonucu mükellefler adına vergi ve ceza tarhiyatı yapılmasına engel teşkil etmeyecektir.

3) Emlak Vergisi Bildirimi

7143 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (b) bendi gereğince, 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilmesi gerektiği halde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu hâlde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce, bildirimde bulunulması ve tahakkuk eden vergi ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarının, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, bu alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçilecektir.

a) Başvuru Süresi ve Şekli

Anılan bentten yararlanmak isteyen mükelleflerin başvuru dilekçesiyle birlikte kapsama giren dönemlere ilişkin vergi bildirimlerini **31 Temmuz 2018** tarihine (bu tarih dâhil) kadar ilgili belediyelere vermeleri gerekmektedir.

b) Alacak Tutarının Tespiti

Anılan bentten, 31/3/2018 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilmesi gerektiği halde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu hâlde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması ve tahakkuk eden vergi ve taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanunun yayımı tarihine kadar hesaplanacak Yİ-ÜFE tutarının; Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi suretiyle yararlanılacaktır.

Bu hükme göre, yapılan ödemeler üzerine vergi cezalarının ve gecikme faizinin taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payına ilişkin gecikme zammının tahsilinden vazgeçilecektir.

Kanunun 9 uncu maddesinin onbeşinci fıkrası gereğince zamanaşımı süresi, taksit ödeme süresince işlemeyeceğinden, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre bu bentten yararlanılarak verilen bildirimler üzerine kesilmesi gereken vergi cezaları, Kanun hükümlerinin ihlal edilmesi durumunda işlemeyen süreler de dikkate alınarak kesilecektir.

c) Ödeme Süresi ve Şekli

Anılan bent uyarınca yapılandırılan alacaklar, bu Tebliğin (II/C) ve (II/D-9) bölümlerinde yapılan açıklamalara göre ilgili belediyelere ödenecektir.

C- DİĞER ÜCRET GELİRİ ELDE EDENLERİN BEYANI

7143 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrası uyarınca, 193 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinde sayılan diğer ücret mükelleflerinin; 31/08/2018 tarihine (bu tarih dâhil) kadar vergi dairelerine başvurarak, 2018 takvim yılına ilişkin gelir vergilerini tarh ettirmeleri ve karnelerine işlettirmeleri kaydıyla önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir vergi ve ceza aranmayacağı hükme bağlanmıştır. İşverenlerin diğer ücretlilere ait kimlik bilgileri ve vergi karnesi ile yapacakları başvurular da bu kapsamda değerlendirilecektir. Diğer taraftan, diğer ücret geliri elde edenlerden daha önce mükellefiyet kaydını yaptırmamış olanların işe başlama tarihi olarak bu Kanuna göre yaptıkları müracaat tarihi esas alınacaktır. Daha önceki yıllarda başka vergi dairelerine karnelerini ibraz ederek vergilerini tarh ettiren mükellefler, başvurularında bu vergi dairelerini de belirteceklerdir. Öte yandan, 2018 yılı kanuni tarh süresinde (Şubat 2018) vergilerini tarh ettiren mükelleflerin bu Kanun kapsamında yeniden başvuru yapmalarına gerek bulunmamaktadır.

V- MATRAH VE VERGİ ARTIRIMINA İLİŞKİN HÜKÜMLER

7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yer alan gelir vergisi, kurumlar vergisi ve katma değer vergisinde matrah ve vergi artırımını uygulamasına ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

A-MATRAH VE VERGİ ARTIRIMINDA BULUNABİLECEK MÜKELLEFLER

Yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi vermek mecburiyetinde olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri ile katma değer vergisi mükellefleri 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 takvim yılları için 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre matrah ve vergi artırımından yararlanabileceklerdir.

Aynı şekilde,

- Hizmet erbabına ödenen ücretlerden,
- Serbest meslek ödemelerinden,
- Yıllara sari inşaat ve onarım işlerine ait ödemelerden,
- Kira ödemelerinden,
- Çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden,
- Esnaf muaflığından yararlananlara yapılan ödemelerden

gelir veya kurumlar vergisi tevkifatı yapmakla sorumlu olanlar da bu ödemelerine ilişkin olarak bu yıllarla ilgili vergi artırımında bulunabileceklerdir.

Adi ortaklıklar ve kollektif şirketlerde ortaklar, komandit şirketlerde komandite ortaklar ile adi komandit şirketlerde komanditer ortaklar da anılan yıllar için matrah ve vergi artırımından yararlanabileceklerdir.

Sözü edilen yıllara ilişkin vergi matrahlarının takdiri için takdir komisyonlarına sevk edilmiş ve/veya haklarında vergi incelemesine başlanılmış olan mükellefler de matrah ve vergi artırımından faydalanabileceklerdir.

Beyanname vermekle birlikte zarar, indirim ve istisnalar nedeniyle matrah ve vergi beyan etmeyen ya da ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar da dahil olmak üzere hiç beyanname vermemiş olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri de matrah ve vergi artırımını yapabileceklerdir.

Kurumlar vergisi mükellefleri, anılan yıllarla ilgili olarak vermiş oldukları beyannamelerinde kurum kazancından indirilen ve 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre tevkifata tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının bulunması hâlinde, bu tevkifat tutarlarını da artırabileceklerdir.

Diğer taraftan, 5520 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre kurumlar vergisinden muaf bulunan ve bu nedenle kurumlar vergisi beyannamesi ile muhtasar beyanname vermemiş olan kooperatifler de 7143 sayılı Kanunun matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

B- MATRAH VE VERGİ ARTIRIMINDAN YARARLANABİLMEK İÇİN YAPILACAK BAŞVURUNUN SÜRESİ VE ŞEKLİ

1- Başvurunun Süresi

7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde başvuru süresi, Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonu olarak belirlenmiş bulunmaktadır.

Buna göre, matrah ve vergi artırımında bulunmak isteyen gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri ile katma değer vergisi mükellefleri, bu Tebliğde belirtilen usul ve esaslar dahilinde, **31 Ağustos 2018** tarihine (bu tarih dahil) kadar gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden artırımda bulunabileceklerdir.

Mükellefler, en geç **31 Ağustos 2018** tarihine (bu tarih dahil) kadar ilgili vergi dairesine başvurmadıkları takdirde, 7143 sayılı Kanunla getirilen matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanamayacaklardır.

2- Başvurunun Şekli

7143 sayılı Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri uyarınca verilmesi gereken bildirimlerden elektronik ortamda gönderilebilenlerin; yıllık gelir veya kurumlar ile katma değer vergisi beyannamelerini ya da muhtasar beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorunda olan mükellefler tarafından 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda gönderilmesi zorunludur.

Artırıma ilişkin yılda elektronik ortamda beyanname ve bildirim verme zorunluluğu bulunmayan ancak bu Tebliğin yayımlandığı tarih itibarıyla bu kapsamda olan mükellefler de matrah ve vergi artırımına ilişkin bildirimlerini elektronik ortamda göndermek zorundadırlar.

Elektronik ortamda beyanname ve bildirim verme zorunluluğu bulunmayanlarca, matrah ve vergi artırımına ilişkin başvurular; gelir, kurumlar veya katma değer vergileri mükellefiyeti yönünden bağlı olunan ya da muhtasar beyannamelerini vermiş oldukları vergi dairelerine kağıt ortamında yapılabilecektir.

Bu Tebliğin yayımlanmasından önce mükellefiyeti sona erenler ile hakkında mükellefiyet tesis edilmemiş olanların, 7143 sayılı Kanun kapsamında verilecek söz konusu bildirimleri elektronik ortamda gönderme zorunlulukları bulunmamaktadır.

Matrah ve vergi artırımına ilişkin bildirimlerin ölüm, gaiplik, tasfiye veya devir ya da tam bölünme gibi durumlarda birden fazla kişi tarafından birlikte verilmesinin gerekli olduğu hallerde, söz konusu bildirimlerin kağıt ortamında verilmesi gerekmektedir.

Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde sayılan mükelleflerin, matrah ve vergi artırımına yönelik başvurularını, bağlı oldukları vergi dairelerine yapmaları ve artırım üzerine hesaplanan vergileri anılan bentlerde yer alan sürede, ödeme taleplerini de başvuruları sırasında belirtmeleri icap etmektedir.

Diğer taraftan, mükelleflerce matrah ve vergi artırımına ilişkin olarak yapılacak başvuruların, esas itibarıyla, mükellef veya mükellefi temsile yetkili kişilerce yapılması gerekmektedir.

7143 sayılı Kanun kapsamındaki 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarında gelir, kurumlar veya katma değer vergileri ile gelir (stopaj)/kurumlar (stopaj) vergisi yönünden farklı vergi dairelerinin mükellefi olanlarca, matrah ve vergi artırımına ilişkin bildirimlerin, en son mükellefiyetleri bulunan vergi dairelerine verilmesi gerekmekte olup bu bildirimlere dayanılarak tarh edilecek vergiler hakkında söz konusu vergi daireleri tarha yetkili kılınmıştır.

Öte yandan, vergi artırımını kapsamına giren dönemler için muhtasar beyanname yönünden merkez veya şubeleri için ayrı ayrı mükellefiyetleri bulunan ve vergi artırımından yararlanmak isteyen mükelleflerin, merkez ve her bir şube için ayrı ayrı vergi artırımında bulunmaları gerekmektedir.

C- GELİR VE KURUMLAR VERGİSİNDE ARTIRIM

1- Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesine İlişkin Matrah Artırımı

a) Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesinde Matrah Beyan Etmiş Olan Mükelleflerin Matrah Artırımı

2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 takvim yıllarına ilişkin olarak verdikleri yıllık gelir vergisi beyannamelerinde vergiye tabi gelir (matrah) beyan eden gelir vergisi mükelleflerinin bu yıllara ilişkin vergi matrahlarının;

2013 yılı için	%35,
2014 yılı için	%30,
2015 yılı için	%25,
2016 yılı için	%20,
2017 yılı için	%15

oranlarından az olmamak üzere artırılması gerekmektedir (**Ek:5**). Dilerlerse mükellefler, ilgili yıllar için, bu oranların üzerinde artırımda bulunabileceklerdir. Gelir vergisi mükellefleri için artırıma esas olacak matrah, üzerinden gelir vergisi hesaplanan matrah olacaktır.

Ancak, anılan yıllara ilişkin olarak artırılan matrahların tutarı;

aa) Ticari veya zirai kazancı bilanço esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri ile serbest meslek erbabı için;

2013 yılı için	18.095 TL'den,
2014 yılı için	19.155 TL'den,
2015 yılı için	20.344 TL'den,
2016 yılı için	21.636 TL'den,
2017 yılı için	24.525 TL'den

ab) Ticari veya zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri için;

2013 yılı için	12.279 TL'den,
2014 yılı için	12.783 TL'den,
2015 yılı için	13.558 TL'den,
2016 yılı için	14.424 TL'den,
2017 yılı için	16.350 TL'den

ac) Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan ibaret olan gelir vergisi mükellefleri için;

2013 yılı için	1.810 TL'den,
2014 yılı için	1.916 TL'den,
2015 yılı için	2.034 TL'den,
2016 yılı için	2.164 TL'den,
2017 yılı için	2.453 TL'den

aç) Geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından ibaret olan gelir vergisi mükellefleri için;

2013 yılı için	3.619 TL'den,
2014 yılı için	3.831 TL'den,
2015 yılı için	4.069 TL'den,
2016 yılı için	4.327 TL'den,
2017 yılı için	4.905 TL'den

ad) Geliri yukarıda sayılanlar dışında kalan gelir vergisi mükellefleri için;

2013 yılı için	12.279 TL'den,
2014 yılı için	12.783 TL'den,
2015 yılı için	13.558 TL'den,
2016 yılı için	14.424 TL'den,
2017 yılı için	16.350 TL'den

az olmayacaktır.

ae) Özellik arz eden durumlar

Ticari veya zirai kazancı bilanço esasına veya işletme hesabı esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri ile serbest meslek erbabının, beyannamelerinde diğer gelir unsurlarının bulunması hâlinde söz konusu mükellefler, durumlarına göre, Tebliğin bu bölümünün (aa) veya (ab) alt bölümünde yer alan asgari matrahları dikkate almak suretiyle matrah artırımında bulunacaklardır. Diğer bir ifadeyle, ticari veya zirai kazancı bilanço esasına veya işletme hesabı esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri ile serbest meslek erbabına ilişkin asgari matrah tutarı üzerinden artırımda bulunan mükellefler diğer gelir unsurları nedeniyle de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Beyannamelerinde, ticari ve zirai kazanç ile serbest meslek kazancı dışında kalan ücret, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve irat (bu kazanç veya iratların birkaçının elde edilmiş olması hali dahil) beyan eden gelir vergisi mükellefleri için, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenen asgari matrahlar esas alınacaktır. Bu şekilde matrah artırımında bulunan mükellefler sayılan gelir unsurları itibarıyla vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaklardır.

Ticari kazancı basit usulde tespit edilmekle birlikte, bu kazancının yanında beyannamelerinde vergiye tabi başka gelir unsurları beyan eden mükellefler ile gayrimenkul sermaye iradının yanında ücret, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve irat beyan eden gelir vergisi mükellefleri de işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenen asgari matrahları esas alacaklardır. Dolayısıyla, bu şekilde matrah artırımında bulunan mükellefler sayılan gelir unsurları itibarıyla vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaklardır.

Mükelleflerce ilgili yıllarda düzeltme beyannamesi verilmiş ve düzeltme işlemlerinin 7143 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihe kadar sonuçlandırılmış olması hali de dahil olmak üzere, ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatlar üzerine Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar, matrah artırımına esas ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

Ayrıca, ilgili yıllar için 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca matrah artırımında bulunan gelir vergisi mükellefleri, mesken olarak kiraya verilen binalardan elde edilen kira gelirlerine ilişkin olmak üzere o yıl için belirlenen istisna tutarlarını matrah artırımını yaparken dikkate almayacaklardır.

Verdikleri yıllık gelir vergisi beyannamesinde birden fazla gelir unsuru bulunan mükellefler, matrah artırımlarını yıllık beyannamelerinde yer alan toplam matrah üzerinden yapacaklar, gelir unsurlarının bir kısmı itibarıyla artırımda bulunmayacaklardır.

Matrah artırımını talebinde bulunulan yıllarla ilgili olarak gelir vergisi mükelleflerinin ölümü veya gaipliği hâlinde, bu mükelleflerin varisleri, muris adına matrah artırımında bulunabilirler. Bu takdirde, tüm mirasçılardan birlikte matrah artırımında bulunması gerekeceği tabiidir. Ancak şahsi ticari işletmenin faaliyetinin mirasçılar tarafından sürdürülmesi hâlinde, bu faaliyeti devam ettiren mirasçı veya mirasçıların matrah artırımında bulunması yeterli olacaktır.

af) Konuya ilişkin örnekler

Örnek 1- Bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefi (A)'nın yıllık beyannamede beyan ettiği gelir vergisi matrahı, 2013 yılı için 55.000 TL, 2014 yılı için 70.000 TL, 2015 yılı için 85.000 TL, 2016 yılı için 110.000 TL ve 2017 yılı için ise 180.000 TL'dir.

Mükellef, 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin gelir vergisi matrahlarını Kanun hükümlerinden yararlanarak artırmak için başvuru süresi içinde bağlı olduğu vergi dairesine başvurmuştur.

Bu mükellefin Kanuna göre ödeyeceği gelir vergisi tutarı bu Tebliğin (V/C-3) bölümünde yapılan açıklamalar çerçevesinde aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Yıl	İlgili Yıllar Vergi Matrahı (TL) (1)	Artırım Oranı (2)	Artırılan Matrah Tutarı (TL) (1x2) (3)	Asgari Matrah Tutarı (TL) (4)	Hesaplamaya Esas Matrah (TL) (3 veya 4'ten Fazla Olanı) (5)	Vergi Oranı (6)	Ödenecek Gelir Vergisi (TL) (5x6) (7)
2013	55.000	%35	19.250	18.095	19.250	%20	3.850
2014	70.000	%30	21.000	19.155	21.000	%20	4.200
2015	85.000	%25	21.250	20.344	21.250	%20	4.250
2016	110.000	%20	22.000	21.636	22.000	%20	4.400
2017	180.000	%15	27.000	24.525	27.000	%20	5.400
Toplam							22.100

Mükellefin ilgili yıllarda beyan ettiği matrahlara uygulanan artırım oranları sonucu asgari matrahlardan yüksek tutarda matrah artırımını yaptığı görülmektedir.

Mükellefin matrah artırımını nedeniyle ödemesi gereken gelir vergisi toplamda 22.100 TL olacaktır. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi altı eşit taksit hâlinde de ödenebilecektir.

Örnek 2- Serbest meslek erbabı (B)'nin 2014 yılı gelir vergisi beyannamesinde beyan ettiği gelir vergisi matrahı 150.000 TL'dir. Mükellefin bu matraha ilişkin beyan ettiği gelirleri aşağıdaki gibidir.

Serbest meslek kazancı	50.000 TL
Birinci işverenden alınan ücret	40.000 TL
İkinci işverenden alınan ücret	35.000 TL
Kira geliri	25.000 TL

Mükellef (B), 2014 yılı gelir vergisi matrahını Kanun hükümlerinden yararlanarak artırmak için başvuru süresi içinde bağlı bulunduğu vergi dairesine başvurmuştur.

Bu mükellefin matrah artırımına ilişkin gelir vergisi hesabı aşağıdaki şekilde olacaktır.

2014 yılı gelir vergisi matrahı	150.000 TL
2014 yılı için artırım oranı	%30
Artırılan matrah tutarı (150.000 x %30=)	45.000 TL
Kanunla belirlenen asgari matrah	19.155 TL

Yıl	İlgili Yıl Vergi Matrahı (TL) (1)	Artırım Oranı (2)	Artırılan Matrah Tutarı (TL) (1x2) (3)	Asgari Matrah Tutarı (TL) (4)	Hesaplamaya Esas Matrah (TL) (3 veya 4'ten Fazla Olanı) (5)	Vergi Oranı (6)	Ödenecek Gelir Vergisi (TL) (5x6) (7)
2014	150.000	%30	45.000	19.155	45.000	%15	6.750

Mükellefin beyanına göre hesaplanan matrah 45.000 TL'dir. Mükellefin beyanı, Kanuna göre serbest meslek mükelleflerinin 2014 yılı için belirlenmiş asgari matrah tutarından (19.155 TL) fazla olduğundan, mükellefin beyanı esas alınacaktır.

Matrah artırımında bulunulan yıla ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesi süresinde verilerek tahakkuk eden vergilerin süresinde ödendiği ve mükellefin bu vergi türleri için Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddelerinden yararlanmadığı varsayılarak vergi oranı %15 olarak dikkate alınmıştır.

Mükellefin matrah artırımını nedeniyle ödemesi gereken gelir vergisi 6.750 TL olacaktır. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi taksitler hâlinde de ödenebilecektir.

Örnek 3- Serbest meslek erbabı Bayan (C)'nin yıllık beyannamede beyan ettiği gelir vergisi matrahı, 2013 yılı için 45.000 TL, 2014 yılı için 52.000 TL, 2015 yılı için 75.000 TL, 2016 yılı için 86.000 TL ve 2017 yılı için ise 90.000 TL'dir.

Mükellef, 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin gelir vergisi matrahını Kanun hükümlerinden yararlanarak artırmak için başvuru süresi içinde bağlı olduğu vergi dairesine başvurmuştur.

Bu mükellefin Kanuna göre ödeyeceği gelir vergisinin hesabı aşağıdaki şekilde olacaktır.

Yıl	İlgili Yıl Vergi Matrahı (TL)	Artırım Oranı	Artırılan Matrah Tutarı (1x2)	Asgari Matrah Tutarı (TL)	Hesaplamaya Esas Matrah (TL) (3 veya 4'ten Fazla Olanı)	Vergi Oranı	Ödenecek Gelir Vergisi (TL) (5x6)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2013	45.000	%35	15.750	18.095	18.095	%20	3.619,00
2014	52.000	%30	15.600	19.155	19.155	%20	3.831,00
2015	75.000	%25	18.750	20.344	20.344	%20	4.068,80
2016	86.000	%20	17.200	21.636	21.636	%20	4.327,20
2017	90.000	%15	13.500	24.525	24.525	%20	4.905,00
Toplam							20.751,00

Mükellefin matrah artırımını nedeniyle ödemesi gereken gelir vergisi toplamda 20.751 TL olacaktır. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi altı eşit taksit hâlinde de ödenebilecektir.

Örnek 4- Sadece basit usulde vergilendirilen Bay (D)'nin ticari kazancına ilişkin olarak 2013 yılı için beyan ettiği gelir vergisi matrahı 25.000 TL'dir. Mükellef, 2013 yılı gelir vergisi matrahını Kanun hükümlerinden yararlanarak artırmak için başvuru süresi içinde bağlı bulunduğu vergi dairesine başvurmuştur.

Bu mükellefin gelir vergisi hesabı aşağıdaki şekilde olacaktır.

Yıl	İlgili Yıl Vergi Matrahı (TL)	Artırım Oranı	Artırılan Matrah Tutarı (1x2)	Asgari Matrah Tutarı (TL)	Hesaplamaya Esas Matrah (TL) (3 veya 4'ten Fazla Olanı)	Vergi Oranı	Ödenecek Gelir Vergisi (TL) (5x6)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2013	25.000	%35	8.750	1.810	8.750	%20	1.750

Mükellefin artırım nedeniyle ödemesi gereken gelir vergisi 1.750 TL olacaktır. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi altı eşit taksit hâlinde de ödenebilecektir.

Örnek 5- Ticari kazancı basit usulde vergilendirilen (E)'nin 2014 yılı için beyan ettiği gelir vergisi matrahı 22.300 TL'dir. Mükellefin matrahının 11.000 TL'si basit usulde ticari kazanç, 11.300 TL'si konut kira gelirinden oluşmaktadır.

Mükellef, 2014 yılı gelir vergisi matrahını Kanun hükümlerinden yararlanarak artırmak için başvuru süresi içinde bağlı bulunduğu vergi dairesine başvurmuştur.

Bu mükellefin gelir vergisi hesabı aşağıdaki şekilde olacaktır.

2014 yılı gelir vergisi matrahı	22.300 TL
2014 yılı için artırım oranı	%30
Artırılan matrah tutarı (22.300 x %30=)	6.690 TL
Kanunla belirlenen asgari matrah	12.783 TL

Yıl	İlgili Yıl Vergi Matrahı (TL)	Artırım Oranı	Artırılan Matrah Tutarı (1x2)	Asgari Matrah Tutarı (TL)	Hesaplamaya Esas Matrah (TL) (3 veya 4'ten Fazla Olanı)	Vergi Oranı	Ödenecek Gelir Vergisi (TL) (5x6)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2014	22.300	%30	6.690	12.783	12.783	%20	2.556,60

Mükellefin beyanına göre hesaplanan matrah 6.690 TL'dir. Ancak, 7143 sayılı Kanuna göre basit usul mükelleflerinin beyana tabi gelirinin yanında beyan edilen başka bir gelirinin de bulunması nedeniyle artırımda bulunacakları asgari matrahın tespitinde, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenen asgari matrah tutarları esas alınacaktır. Buna göre asgari matrah tutarı, 12.783 TL'den aşağı olamayacağından hesaplamada bu tutar dikkate alınacaktır.

Mükellefin artırım nedeniyle ödemesi gereken gelir vergisi 2.556,60 TL olacaktır. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi altı eşit taksit hâlinde de ödenebilecektir.

Örnek 6- Üç ayrı işverenden elde ettiği ücret gelirinden dolayı yıllık gelir vergisi beyannamesi vermiş olan mükellef (H)'nin 2017 yılındaki vergi matrahı 96.000 TL'dir. Ücret gelirinin tamamı tevkiף yoluyla vergilendirilmiş bulunmaktadır.

Birinci işverenden alınan ücret	40.000 TL
İkinci işverenden alınan ücret	30.000 TL
Üçüncü işverenden alınan ücret	26.000 TL

Mükellef, 2017 yılı gelir vergisi matrahını Kanun hükümlerinden yararlanarak artırmak için başvuru süresi içinde bağlı bulunduğu vergi dairesine başvurmuştur.

Bu mükellefin gelir vergisi hesabı aşağıdaki şekilde olacaktır.

Yıl	İlgili Yıl Vergi Matrahı (TL)	Artırım Oranı	Artırılan Matrah Tutarı (1x2)	Asgari Matrah Tutarı (TL)	Hesaplamaya Esas Matrah (TL) (3 veya 4'ten Fazla Olanı)	Vergi Oranı	Ödenecek Gelir Vergisi (TL) (5x6)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
2017	96.000	%15	14.400	16.350	16.350	%15	2.452,50

Matrah artırımında bulunulan yıla ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesi süresinde verilerek tahakkuk eden vergiler zamanında ödenmiş ve bu vergi türleri için 7143 sayılı Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddelerinden yararlanılmadığından vergi oranı %15 olarak dikkate alınmıştır.

Mükellefin matrah artırımı nedeniyle ödemesi gereken gelir vergisi 2.452,5 TL olacaktır. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi altı eşit taksitte de ödenebilecektir.

b) Mükellefiyet Kayıtları Olup da Yıllık Gelir Vergisi Beyannamelerinde Zarar Beyan Etmiş veya Hiç Beyanname Vermemiş Olan Mükellefler ile Faaliyette Bulunduğu veya Gelir Elde Ettiği Hâlde Mükellefiyet Tesis Ettirmemiş Olanların Matrah Artırımı

2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin olarak,

- Yıllık gelir vergisi beyannamelerinde zarar beyan eden mükellefler,
- Yıllık gelir vergisi beyannamelerinde indirim ve istisnalar nedeniyle matrah beyan etmeyen mükellefler,
- Mükellefiyet kayıtları olup da beyanname vermemiş olan mükellefler,
- İlgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar

bu bölümdeki açıklamaları esas alarak matrah artırımından yararlanabileceklerdir **(Ek:5)**.

ba) Ticari veya zirai kazancı bilanço esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri ile serbest meslek erbabı;

2013 yılı için.....	18.095 TL'den,
2014 yılı için.....	19.155 TL'den,
2015 yılı için.....	20.344 TL'den,
2016 yılı için.....	21.636 TL'den,
2017 yılı için.....	24.525 TL'den

az olmamak üzere, matrah beyanında bulunmaları şartıyla 7143 sayılı Kanunun matrah artırımı hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Ticari veya zirai kazancı bilanço esasına göre tespit edilmesi gereken gelir vergisi mükellefleri ile serbest meslek erbabının, kazanç ve iratları arasında diğer gelir unsurlarının bulunması hâlinde dahi, söz konusu mükellefler, yukarıda yer alan asgari matrahlardan az olmamak üzere matrah artırımında bulunacaklardır. Bu kapsamda, ticari veya zirai kazancı bilanço esasına göre tespit edilmesi gerekenler ile serbest meslek erbabına ilişkin asgari matrah tutarı üzerinden artırımında bulunan mükellefler diğer gelir unsurları nedeniyle de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

bb) Ticari veya zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri;

2013 yılı için.....	12.279 TL'den,
2014 yılı için.....	12.783 TL'den,
2015 yılı için.....	13.558 TL'den,
2016 yılı için.....	14.424 TL'den,
2017 yılı için.....	16.350 TL'den

az olmamak üzere, matrah beyanında bulunmaları şartıyla 7143 sayılı Kanunun matrah artırımı hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Ticari veya zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilmesi gereken gelir vergisi mükelleflerinin, kazanç ve iratları arasında diğer gelir unsurlarının da bulunması hâlinde, söz konusu mükellefler, yukarıda yer alan asgari matrahlardan az olmamak üzere matrah artırımında bulunacaklardır. Bu kapsamda, ticari veya zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilmesi gerekenlere ilişkin asgari matrah tutarı üzerinden artırımında bulunan mükellefler diğer gelir unsurları nedeniyle de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

bc) Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan ibaret olan gelir vergisi mükellefleri;

2013 yılı için.....	1.810 TL'den,
2014 yılı için.....	1.916 TL'den,
2015 yılı için.....	2.034 TL'den,
2016 yılı için.....	2.164 TL'den,
2017 yılı için.....	2.453 TL'den

az olmamak üzere, matrah beyanında bulunmaları şartıyla 7143 sayılı Kanunun matrah artırımı hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

bç) Geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri;

2013 yılı için.....	3.619 TL'den,
2014 yılı için.....	3.831 TL'den,
2015 yılı için.....	4.069 TL'den,
2016 yılı için.....	4.327 TL'den,
2017 yılı için.....	4.905 TL'den

az olmamak üzere, matrah beyanında bulunmaları şartıyla 7143 sayılı Kanunun matrah artırımı hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

bd) Geliri yukarıda sayılanlar dışında kalan gelir vergisi mükellefleri;

2013 yılı için.....	12.279 TL'den,
2014 yılı için.....	12.783 TL'den,
2015 yılı için.....	13.558 TL'den,
2016 yılı için.....	14.424 TL'den,
2017 yılı için.....	16.350 TL'den

az olmamak üzere, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenen asgari matrahlar üzerinden matrah beyanında bulunmaları şartıyla 7143 sayılı Kanunun matrah artırımı hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Ticari ve zirai kazanç ile serbest meslek kazancı dışında kalan ücret, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve irat (bu kazanç veya iratların birkaçının elde edilmiş olması hali dahil) elde eden gelir vergisi mükellefleri, matrah artırımlarında işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenen ve yukarıda yer alan asgari matrahları esas alacaklardır.

be) Özellik arz eden durumlar

Ticari kazancı basit usulde tespit edilmekle birlikte, bu kazancının yanında vergiye tabi başka gelir unsurları elde eden mükellefler ile gayrimenkul sermaye iradının yanında ücret, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve irat elde eden gelir vergisi mükellefleri de işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenen asgari matrahları esas alacaklardır.

Diğer taraftan, ticaret şirketleri, 213 sayılı Kanun uyarınca birinci sınıf tüccar olarak değerlendirildiklerinden, kollektif şirketlerde ortaklar ile komandit şirketlerde komandite ortaklar, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler hakkında yapılan açıklamalar çerçevesinde matrah artırımında bulunabileceklerdir. Adi komandit şirketlerin, menkul sermaye iradı elde eden komanditer ortakları da bu iratlarıyla ilgili olarak matrah artırımı hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Adi ortaklıklarda ortaklar, yıllık gelir vergisi beyannamesi vermek zorunda olduklarından bunlar, yukarıda açıklanan esaslardan durumlarına uyan şekilde matrah artırımında bulunabileceklerdir.

bf) Konuya ilişkin örnekler

Örnek 7- Bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefi (K)'nın yıllık beyannamede beyan ettiği gelir vergisi matrahı, 2013 yılı için 25.000 TL, 2014 yılı için 90.000 TL, 2015 yılı için 100.000 TL, 2016 yılı için 120.000 TL'dir. Mükellef 2017 yılı için beyanname vermemiştir.

Bu mükellef, 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin gelir vergisi matrahını 7143 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanarak artırmak için başvuru süresi içinde bağlı olduğu vergi dairesine başvurmuştur.

Mükellefin, 7143 sayılı Kanuna göre ödeyeceği gelir vergisi tutarı aşağıda açıklanan şekilde hesaplanacaktır.

Yıl	İlgili Yıllar Vergi Matrahı (TL) (1)	Artırım Oranı (2)	Artırılan Matrah Tutarı (TL) (1x2) (3)	Asgari Matrah Tutarı (TL) (4)	Hesaplamaya Esas Matrah (TL) (3 veya 4'ten Fazla Olanı) (5)	Vergi Oranı (6)	Ödenecek Gelir Vergisi (TL) (5x6) (7)
2013	25.000	%35	8.750	18.095	18.095	%20	3.619
2014	90.000	%30	27.000	19.155	27.000	%20	5.400
2015	100.000	%25	25.000	20.344	25.000	%20	5.000
2016	120.000	%20	24.000	21.636	24.000	%20	4.800
2017	-	%15	-	24.525	24.525	%20	4.905
Toplam							23.724

Mükellefin matrah artırımını nedeniyle ödemesi gereken gelir vergisi 23.724 TL olacaktır. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi altı eşit taksit hâlinde de ödenebilecektir.

Örnek 8- Bay (B), 2013 yılında kira geliri elde etmiş olduğu halde, bu gelirini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakmış ve mükellefiyet tesis ettirmemiştir.

Bay (B), 2013 yılı için gelir vergisi matrahını, 7143 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanarak artırmak için başvuru süresi içinde ilgili vergi dairesine, sadece gayrimenkul sermaye iradı elde ettiğini belirterek başvurmuştur.

Bay (B)'nin ilgili yıl için belirlenen asgari matrahtan az olmamak üzere matrah beyan etmesi gerekmektedir.

Buna göre, Bay (B)'nin, 7143 sayılı Kanuna göre ödeyeceği gelir vergisi tutarı aşağıda açıklanan şekilde hesaplanacaktır.

Yıl	Beyan Edilen Matrah Tutarı (TL) (1)	Asgari Matrah Tutarı (TL) (2)	Hesaplamaya Esas Matrah Tutarı (TL) (1 veya 2'den Fazla Olanı) (3)	Vergi Oranı (4)	Ödenecek Gelir Vergisi (TL) (3 x 4) (5)
2013	-	3.619	3.619	%20	723,80

Mükellefin ödeyeceği vergi tutarı 723,80 TL olacaktır. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi altı eşit taksit hâlinde de ödenebilecektir.

2- Yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamesine İlişkin Matrah Artırımı

a) Kurumlar Vergisi Beyannamesinde Matrah Beyan Etmiş Olan Mükelleflerin Matrah Artırımı

2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 takvim yıllarına ilişkin olarak verdikleri kurumlar vergisi beyannamelerinde vergiye tabi kurum kazancı (matrah) beyan eden kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu yıllara ilişkin vergi matrahlarının;

2013 yılı için.....	%35,
2014 yılı için.....	%30,
2015 yılı için.....	%25,
2016 yılı için.....	%20,
2017 yılı için.....	%15,

oranlarından az olmamak üzere artırılması gerekmektedir (**Ek:6**). Dilerlerse mükellefler, ilgili yıllar için bu oranların üzerinde artırımda bulunabileceklerdir. Kurumlar vergisi mükelleflerince artırıma esas olacak matrah, doğrudan üzerinden vergi hesaplanan kurumlar vergisi matrahı olacaktır.

Ancak, anılan yıllara ilişkin olarak kurumlar vergisi mükelleflerince artırılan matrahların tutarı;

2013 yılı için.....	36.190 TL'den,
2014 yılı için.....	38.323 TL'den,
2015 yılı için.....	40.701 TL'den,
2016 yılı için.....	43.260 TL'den,
2017 yılı için.....	49.037 TL'den

az olmayacaktır.

Mükelleflerce ilgili yıllarda düzeltme beyannamesi verilmiş ve düzeltme işlemlerinin 7143 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihe kadar sonuçlandırılmış olması hali de dahil olmak üzere, Kanunun yayımlandığı tarihten önce ikmalen, re'sen veya idarece yapıp kesinleşen tarhiyatlar, matrah artırımına esas ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

b) Mükellefiyet Kayıtları Olup da Kurumlar Vergisi Beyannamelerinde Zarar Beyan Etmiş veya Hiç Beyanname Vermemiş Olan Mükellefler ile Faaliyette Bulunduğu veya Gelir Elde Ettiği Hâlde Mükellefiyet Tesis Ettirmemiş Olan Kurumların Matrah Artırımı

2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin olarak kurumlar vergisi beyannamesi vermek mecburiyeti bulunduğu halde, bu mükellefiyetlerini her ne sebeple olursa olsun yerine getirmeyerek ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş ve kazanç elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve kazançlarını vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar da dahil olmak üzere hiç beyanname vermemiş olan mükellefler ile bu yıllara ilişkin olarak verdikleri yıllık kurumlar vergisi beyannamelerinde indirim ve istisnalar nedeniyle matrah beyan etmeyen ya da zarar beyan eden kurumlar vergisi mükellefleri;

2013 yılı için.....	36.190 TL'den,
2014 yılı için.....	38.323 TL'den,
2015 yılı için.....	40.701 TL'den,
2016 yılı için.....	43.260 TL'den,
2017 yılı için.....	49.037 TL'den

az olmamak üzere, matrah beyanında bulunmaları şartıyla, 7143 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanabileceklerdir **(Ek:6)**.

Tasfiye hâlinde bulunan kurumların tasfiye dönemlerine ilişkin yıllar için matrah artırımında bulunmaları, tasfiye bitiş beyannamesinin verilmesi üzerine 5520 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin sekizinci fıkrası hükmüne göre yapılacak olan incelemelere engel teşkil etmemektedir. Ancak, matrah artırımını sonucu ödenen vergiler, tasfiye kârı üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilebilecektir.

5520 sayılı Kanun uyarınca yapılan devirlerde, devrolan kurumun tüm hak ve yükümlülükleri devir alan kuruma intikal ettiğinden, devir suretiyle infisah eden ve ticaret sicilinden silinerek mükellefiyet kayıtları kapatılan kurumlar adına devir alan kurumlar tarafından matrah artırımında bulunulması ve Kanunun öngördüğü imkanlardan yararlanılması mümkündür.

Aynı şekilde, anılan Kanun uyarınca gerçekleştirilen tam bölünme işlemlerinde de bölünen kurumun varlıklarını devralan kurumlar birlikte, bölünen kurum adına matrah artırımında bulunulabilecektir.

Diğer taraftan, 213 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin beşinci fıkrasına göre, ticaret sicilinden silinmek suretiyle tüzel kişiliği sona eren kurumlar vergisi mükellefleri hakkında kesilecek vergi cezaları dahil kurumlar vergisi, katma değer vergisi vb. her türlü vergi tarhiyatı,

-Tasfiye öncesi dönemler için, müteselsilen sorumlu olmak üzere kanuni temsilcilerden herhangi biri adına,

-Tasfiye dönemleri için, tasfiye memuru veya birden fazla tasfiye memuru varsa müteselsilen sorumlu olmak üzere bunlardan herhangi biri adına

yapılmaktadır.

Tasfiye edilerek tüzel kişiliği ticaret sicilinden silinmiş olan bir şirket adına, matrah artırımında bulunmak üzere bildirim veya beyanda bulunulması mümkün değildir.

Ancak, söz konusu kurumların kanuni temsilcilerinin veya tasfiye memurlarının anılan Kanun kapsamında kendileri tarafından (tasfiye edilerek ticaret sicilinden silinmiş olan kurumların kanuni temsilcisi veya tasfiye memuru olduklarına dair bilgileri de ihtiva eden) bildirim veya beyanlar ile artırımdan yararlanmaları mümkün bulunmaktadır. Bu çerçevede, tasfiye öncesi dönemler için, kanuni temsilciler hep birlikte; tasfiye dönemleri için, tasfiye memuru veya birden fazla tasfiye memuru varsa tüm tasfiye memurları birlikte matrah artırımında bulunabilecektir.

3- Gelir ve Kurumlar Vergisi Mükelleflerince Matrah Artırımı ve Matrah Beyanında Uygulanacak Vergi Oranları

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince bu Tebliğin (V/C-1) ve (V/C-2) bölümlerinde belirtilen şekilde artırılan veya beyan edilen matrahlara %20 vergi oranı uygulanmak suretiyle ödenecek vergi tutarı hesaplanacaktır.

7143 sayılı Kanun hükümlerine göre artırılan veya beyan edilen matrahlar üzerinden hesaplanan gelir veya kurumlar vergisi için ayrıca herhangi bir vergi hesaplanmayacak ve ödenmeyecektir.

Artırılan bu matrahlar üzerinden geçici vergi de hesaplanmayacaktır.

Öte yandan, matrah artırımında bulunmak istedikleri yıllara ilişkin yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerini kanuni süresinde vermiş ve bu beyannameler üzerinden anılan beyannamelere ilişkin damga vergisi de dahil olmak üzere tahakkuk eden vergilerin tamamını süresinde ödemiş bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu vergi türlerine ilişkin olarak herhangi bir dönem için 7143 sayılı Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla, Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre artırdıkları matrahlara %20 yerine %15 vergi oranı uygulanmak suretiyle ödenecek vergi tutarı hesaplanacaktır. %15 oranının belirlenmesinde, maddede öngörülen şartların her yıl için ayrı ayrı dikkate alınması gerekmektedir.

Örneğin, 2013 yılına ilişkin olarak matrah artırımında bulunan kurumlar vergisi mükellefinin bu döneme ilişkin kurumlar vergisi beyannamesini süresinde verip, beyanname üzerinden tahakkuk eden kurumlar vergisini süresinde ödemesi hâlinde, bu vergi türü için diğer dönemler de dahil olmak üzere 7143 sayılı Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanmamış olması şartıyla, bu mükellef, matrah artırım tutarı üzerinden %15 oranında vergilendirilecektir. Söz konusu mükellefin anılan döneme ilişkin olarak daha sonra pişmanlık hükümlerine göre veya kendiliğinden düzeltme beyannamesi vermesi de artırılan matraha %15 oranının uygulanmasına engel teşkil etmeyecektir.

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin süresinde vermiş oldukları yıllık beyannamelerde, zarar beyan edilmesi veya ilgili kanunlarda yer alan istisna uygulaması, indirim ve mahsuplar nedeniyle ödenecek vergi çıkmamış olması durumunda da bu mükelleflerce artırılan matrahlara %15 vergi oranı uygulanmak suretiyle ödenecek vergi hesaplanacaktır.

Bu şekilde indirimli oranda vergi ödeme hakkı bulunan mükelleflerin başvurularında, bu hususu, başvuruda kullanılan bildirim ilgili sütununda belirtmeleri gerekmektedir.

Diğer taraftan, Kanunun 5 inci maddesinin onikinci fıkrası gereğince, indirimli oranda vergi uygulanmasından yararlanma taleplerinin değerlendirilmesinde, her bir dönem için ayrı ayrı 10 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılan eksik ödemeler dikkate alınmayacaktır.

4- 193 Sayılı Kanunun Geçici 61 inci Maddesine Göre Vergi Tevkifatına Tabi Kazanç ve İratları Bulunan Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin Vergi Artırımı ve Matrah Beyanı

a) Yatırım İndirimi İstisnası Tevkifatında Vergi Artırımı ve Matrah Beyanı

193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesinde, 24/4/2003 tarihinden önce yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımlarla ilgili yatırım harcamalarına (teşvik belgelerine bu tarihten sonra ilave edilen iktisadî kıymetler için yapılan harcamalar hariç), yatırım indirimi uygulamasına ilişkin olarak 193 sayılı Kanunun bu tarihten önce yürürlükte bulunan hükümlerinin uygulanacağı, bu şekilde yatırım indirimi istisnasından yararlanan kazançlar ile anılan tarihten önce gerçekleşen yatırımlar üzerinden hesaplanan ve kazancın yetersiz olması nedeniyle sonraki dönemlere devreden yatırım indiriminden yararlanan kazançlar üzerinden dağıtılsın, dağıtılmasın %19,8 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacağı hükmü yer almaktadır.

Bu Tebliğin (V/C-2) bölümüne göre matrah artırımında bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin, aynı zamanda 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesi kapsamında vergi tevkifatına tabi kazançlarının bulunması hâlinde, vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için, bu kazançlar hakkında da aşağıdaki esaslara göre vergi artırımı veya matrah beyanında bulunmaları gerekmektedir (**Ek:7**).

Bir başka ifade ile 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarında vermiş oldukları kurumlar vergisi beyannamelerinde kurumlar vergisine tabi matrah beyan eden, matrah beyan etmeyen veya zarar beyan eden mükelleflerin, bu dönemlere ilişkin olarak 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre, vergi tevkifatına tabi kazançları ile ilgili olarak vergi artırımı veya matrah beyanında bulunabilmeleri için, bu Tebliğin (V/C-2) bölümünde belirtilen şekilde kurumlar vergisi matrahlarını da artırmaları zorunludur.

Buna göre, yukarıda belirtilen her iki duruma uygun artırımda bulunmayan mükelleflerin 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesi hükmünden yararlanmaları mümkün değildir.

Diğer taraftan, yatırım indirimi istisnasından yararlanan kazançlar üzerinden anılan hüküm uyarınca yapılan vergi tevkifatı, ilgili yılın kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği vergilendirme dönemine ait muhtasar beyannameyle bu vergilendirme dönemini izleyen ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar beyan edilmektedir. 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerine göre yapılacak vergi artırımı ve matrah beyanı yıl bazında yapılmakla birlikte, söz konusu yıla ilişkin olarak anılan hüküm uyarınca vergi artırımı veya matrah beyan edilmesi hâlinde, bu yıla ilişkin olarak verilen kurumlar vergisi beyannamesinden indirilen yatırım indirimi istisnasına tabi kazançlar için vergi tevkifatı yönünden vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır.

Örneğin, hesap dönemi takvim yılı olan bir kurumlar vergisi mükellefinin kurumlar vergisi matrah artırımını ile birlikte, 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerine göre 2013 yılı için vergi artırımı ve matrah beyanında bulunması durumunda, bu yıla ilişkin olarak Nisan 2014 vergilendirme dönemine ait muhtasar beyanname ile beyan edilen yatırım indirimi istisnasına tabi kazançlar için vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olması söz konusu olmayacaktır.

Öte yandan, 7143 sayılı Kanun uyarınca beyan edilen tevkifata tabi kazanç ve iratların, yıllık kurumlar vergisi beyannamesinde istisna uygulaması nedeniyle indirilen tutarlara uygun olup olmadığı yönünden araştırılabileceği tabiidir.

aa) Yatırım indirimi istisnasına tabi kazançları bulunan ve bu kazançlarını muhtasar beyanname ile beyan etmiş olan kurumlar vergisi mükellefleri

Kurumlar vergisi mükelleflerinin verdikleri kurumlar vergisi beyannamesinde, yatırım indirimi istisnası uygulaması nedeniyle kurum kazancından indirilen ve 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazançlarının bulunması hâlinde, bu mükellefler anılan kazançlar üzerinden tevkif edilen vergilerini;

2013 yılı için.....	%35,
2014 yılı için.....	%30,
2015 yılı için.....	%25,
2016 yılı için.....	%20,
2017 yılı için.....	%15

oranlarından az olmamak üzere artırarak ödemeleri kaydıyla matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Yukarıda açıklandığı üzere, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre, vergi tevkifatına tabi kazançların daha önce beyan edilmiş olması kaydıyla bu kazanç ve iratların matrahı artırılmamakta, vergileri artırılmaktadır.

ab) Verdikleri yıllık kurumlar vergisi beyannamelerinde kurum kazancından indirim konusu yapılan yatırım indirimi istisnası bulunan ve buna ilişkin kazançlarını muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olan mükellefler

Verdikleri kurumlar vergisi beyannamelerinde, yatırım indirimi istisnasına tabi kazancı bulunduğu halde, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi bu kazançlarını muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olan kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu yıllara ilişkin olarak vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için, bu kazanç ve iratlara ilişkin tevkifat matrahlarını;

2013 yılı için.....	18.095 TL'den,
2014 yılı için.....	19.162 TL'den,
2015 yılı için.....	20.351 TL'den,
2016 yılı için.....	21.630 TL'den,
2017 yılı için.....	24.519 TL'den

az olmamak üzere artırarak beyan etmeleri ve beyan edilen bu matrahlar üzerinden %15 oranında vergi ödemeleri gerekmektedir.

b) Konuya İlişkin Örnekler

Örnek 9- (K) A.Ş.'nin 2013 yılına ilişkin olarak vermiş olduğu kurumlar vergisi beyannamesinde beyan ettiği kazanç 800.000 TL'dir. Kurum aynı yılda, 400.000 TL yatırım indirimi istisnasından yararlanmış olduğundan kurumlar vergisi matrahı olarak 400.000 TL beyan etmiştir.

Şirket, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre de tevkif ettiği (400.000 x %19,8=) 79.200 TL vergiyi, muhtasar beyanname ile beyan ederek zamanında ödemiştir.

Bu şirketin 2013 yılına ilişkin kurumlar vergisi ve gelir (stopaj) vergisi yönünden başvuru süresi içinde matrah artırımında bulunmak istemesi hâlinde, artırım dolayısıyla ödeyeceği vergiler aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Kurumlar Vergisinin Hesabı

Yıl	Beyan edilen matrah tutarı (TL) (1)	Artırım oranı (2)	Artırılan matrah tutarı (TL) (1 x 2) (3)	Artırılan matraha uygulanacak vergi oranı (4)	Ödenecek vergi (TL) (3 x 4) (5)
2013	400.000	%35	140.000	%20	28.000

Gelir (Stopaj) Vergisinin Hesabı

Yıl	Daha önce beyan edilen gelir (stopaj) vergisi tutarı (TL) (1)	Artırım oranı (2)	Ödenecek vergi (TL) (1 x 2) (3)
2013	79.200	%35	27.720

Bu mükellef, kurumlar vergisi matrahı ile tevkif edilen kurumlar vergisini birlikte artırmak zorundadır. Aksi takdirde bu mükellefin 7143 sayılı Kanunun matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanması söz konusu olmayacaktır.

Mükellefin matrah artırımını sonrasında ödemesi gereken toplam vergi (28.000 + 27.720=) 55.720 TL'dir. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi altı eşit taksit hâlinde de ödenebilecektir.

Örnek 10- (M) A.Ş.'nin 2014 yılı için beyan ettiği kurum kazancı 30.000 TL'dir. Aynı yılda 30.000 TL yatırım indirimi istisnası tutarı indirim konusu yapıldığından kurumlar vergisi matrahı oluşmamış, ayrıca bu istisna uygulaması nedeniyle (30.000 x %19,8=) 5.940 TL vergi tevkif edilip muhtasar beyanname ile beyan edilmesi gerekirken bu beyan da yapılmamıştır.

Bu kurumun başvuru süresi içinde matrah artırımında bulunması hâlinde ödeyeceği vergiler aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Kurumlar Vergisinin Hesabı

Yıl	Beyan edilen matrah (TL) (1)	Artırılan matrah tutarı (TL) (2)	Artırıma uygulanacak vergi oranı (3)	Ödenecek vergi (TL) (2 x 3) (4)
2014	-	38.323	%20	7.664,60

Gelir (Stopaj) Vergisinin Hesabı

Yıl	Artırılan gelir (stopaj) vergisi matrahı (TL) (1)	Artırıma uygulanacak vergi oranı (2)	Ödenecek vergi (TL) (1 x 2) (3)
2014	19.162	% 15	2.874,30

Mükellefin matrah artırımını nedeniyle ödemesi gereken toplam vergi (7.664,60 + 2.874,30=) 10.538,90 TL'dir. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi altı eşit taksit hâlinde de ödenebilecektir.

5- Matrah ve Vergi Artırımı ile Matrah Beyanına İlişkin Diğer Hususlar

a) Vergi İncelemesi ve Tarhiyat Yapılmaması

7143 sayılı Kanun kapsamında matrah ve vergi artırımında bulunulması durumunda, matrah ve vergi artırımında bulunulan yıllar için gelir veya kurumlar vergisi yönünden vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır.

Ayrıca, birden fazla gelir unsurundan kazanç ve irat elde eden gelir vergisi mükelleflerince, vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olunmaması için, ilgili gelir unsurları itibarıyla matrah artırımını yapılması şarttır. Dolayısıyla, ilgili dönemde matrah artırımında bulunmuş gelir unsurları itibarıyla vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır. Başka gelir unsurları için matrah artırımında bulunmuş olsa dahi ilgili dönemde elde edilmekle birlikte matrah artırımına konu edilmeyen gelir unsurları için bu döneme ilişkin vergi incelemesi ve tarhiyat yapılabilecektir.

Bununla birlikte, mükellefler, durumlarına göre bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek erbabı için veya işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenen asgari matrahlardan az olmamak üzere matrah artırımında bulunmaları hâlinde bütün gelir unsurları için vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Örnek 11- Bay (H) 2016 yılı için herhangi bir gelir vergisi beyanında bulunmamıştır. Mükellefin ilgili takvim yılında iki adet taşınmaz kiralaması bulunmakta olup, söz konusu taşınmazlardan elde ettiği gelir ilgili yıla ilişkin mesken kira geliri istisna tutarının üzerindedir. Bay (H) bu yıla ilişkin olarak gayrimenkul sermaye iradı yönünden asgari matrah tutarını esas alarak artırımında bulunmuştur.

Mükellef hakkında, matrah artırımına konu edilen 2016 yılı gayrimenkul sermaye iradı yönünden herhangi bir vergi incelemesi ve tarhiyat yapılması söz konusu olmayacaktır. Ancak, adı geçen hakkında ilgili yıla ilişkin olarak diğer gelir unsurları itibarıyla vergi incelemesi ve gelir vergisi tarhiyatı yapılabilecektir.

Yukarıda da belirtildiği gibi mükellef, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenen asgari matrahlardan az olmamak üzere matrah artırımında bulunması hâlinde diğer gelir unsurları için de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

b) Daha Önce Tevkif Yoluyla Ödenmiş Vergilerin Durumu

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin olarak 7143 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmak suretiyle matrah ve vergi artırımında bulunmaları hâlinde, artırılan bu matrahlar üzerinden hesaplanan veya artırılan vergilerin tamamını ödemeleri gerekmektedir.

Mükelleflerin matrah ve vergi artırımında buldukları yıllara ilişkin olarak daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergileri, matrah ve vergi artırımını nedeniyle ödeyecekleri vergilerden mahsup etmeleri mümkün değildir.

c) Geçmiş Yıl Zararları

7143 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde, “Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların %50’si, 2018 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre mükellefler, matrah artırımında buldukları yıllara ait olup indirim konusu yapılamamış geçmiş yıl zararlarının yarısını, 2018 ve müteakip yıl karlarından mahsup edemeyeceklerdir.

Söz konusu zararların ilgili yılların mali bilançolarına göre doğmuş olması veya indirim ve istisna uygulamalarından kaynaklanmış olması, durumu değiştirmemektedir. Dolayısıyla, söz konusu bent hükmü uyarınca matrah artırımında bulunan mükelleflerin artırımında buldukları yıla ilişkin zararlarının, gerek mali yıl bilançolarına göre doğmuş olsun gerekse indirim ve istisnadan kaynaklanmış bulunsun, devreden tutarının sadece %50’si, 2018 yılı ve müteakip dönemlerde Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanununun ilgili maddelerinde yer alan esaslar çerçevesinde mahsup edilebilecektir.

Diğer taraftan, matrah artırımında bulunulan yıllara ait olmakla birlikte 2017 ve önceki yılların karlarından mahsup edilmiş geçmiş yıl zararlarına yönelik herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin 2018 yılına ilişkin olarak vermiş oldukları geçici vergi beyannamelerinde, matrah artırımında buldukları yıllara ait geçmiş yıl zararlarının mahsup edilmiş olması hâlinde, söz konusu mükelleflerin 2018 yılı geçici vergi beyannamelerini düzeltmelerine gerek bulunmamaktadır. 2018 yılı gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde ise söz konusu zararların %50’sinin mahsuba konu yapılamayacağı tabiidir.

Matrah artırımında bulunan ve kendilerine özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar vergisi mükelleflerinden, hesap dönemleri 2018 yılı içinde sona eren ve matrah artırımından önce kurumlar vergisi beyannamelerini vermiş olanlar, matrah artırımında buldukları yıllara ait olup indirim konusu yapılamamış geçmiş yıl zararlarının %50’sini, 2018 ve müteakip yıl kârlarından mahsup edemeyeceklerinden verdikleri kurumlar vergisi beyannamelerini düzeltmeleri gerekmektedir.

Bu kapsama giren mükelleflerin, matrah artırımını başvuru süresi içerisinde düzeltme beyannamesi vermeleri hâlinde, kendilerinden vergi cezası veya gecikme faizi talep edilmeyecek, beyan üzerine tahakkuk edecek vergiler, beyannamenin verildiği tarihten

itibaren 1 ay içerisinde ödenecektir. Matrah artırmakla birlikte düzeltme işlemlerini yapmayan mükellefler hakkında ise matrah artırım başvuru süresinin sonu itibarıyla gerekli işlemler vergi dairelerince yerine getirilecek, vergi ziyası olması hâlinde tarh edilecek vergi için gecikme faizi matrah artırım başvuru süresinin sonundan itibaren hesaplanacaktır.

Örnek 12- Kurumlar vergisi mükellefi (A) A.Ş. 2013 yılında 10.000 TL zarar, 2014 yılında 12.000 TL zarar, 2015 yılında 21.000 TL kâr, 2016 yılında 15.000 TL zarar ve 2017 yılında ise 8.000 TL zarar beyan etmiştir. Mükellef, 2015 yılında beyan ettiği kar tutarından 2013 ve 2014 yıllarından devreden geçmiş yıl zararlarını mahsup etmiştir.

Söz konusu mükellefin 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yılları için matrah artırımından yararlandığı durumda 2018 ve müteakip yıllarda mahsup edebileceği geçmiş yıl zarar tutarları 2014 yılından devreden (1.000/2=) 500 TL, 2016 yılından devreden (15.000/2 =) 7.500 TL ve 2017 yılından devreden (8.000/2=) 4.000 TL olmak üzere (500 +7.500+4.000) toplam 12.000 TL olacaktır.

ç) Gelecek Yıllarda Matrahtan İndirim Konusu Yapılacak İstisna ve İndirim Tutarları ile Geçmiş Yıl Zararlarının Artırılan Matrahlardan İndirilememesi

Kurumlar vergisinden istisna edilen bazı kazançlar, ilgili yıl faaliyet sonucu zararlar sonuçlanmış olsa dahi yıllık kurumlar vergisi beyannamesinde indirim olarak uygulanmakta ve söz konusu istisna kazançlar, müteakip yıl kazançlarından indirilmek üzere zarar olarak müteakip yıllara devredilmektedir. Matrah artırımında bulunan mükelleflerin, devreden söz konusu zararları, bu Kanuna göre artırdıkları matrahlardan indirmeleri mümkün değildir.

Aynı şekilde mükellefler, yapmış oldukları yatırım harcamaları nedeniyle indirime hak kazandıkları, ancak ilgili yıllarda kazanç yetersizliği dolayısıyla yararlanamadıkları yatırım indirimi istisnası tutarları ile geçmiş yıl zararlarını da 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre artırdıkları veya beyan ettikleri matrahlardan indiremeyeceklerdir. Ancak önceki yıllarda indirilemeyen yatırım indirimi istisnası tutarının, 193 sayılı Kanunun ilgili hükümleri ile 1/10/2010 tarihli ve 27716 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 276 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği çerçevesinde mükelleflerce daha sonraki yıllarda beyan edilen kazançlardan indirilebileceği tabiidir.

Diğer taraftan, matrah artırımında bulunulan cari yılda zarar beyan edilmiş olması hâlinde, 7143 sayılı Kanuna göre artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan veya artırılan vergilerin tamamının ödenmesi gerekeceğinden, söz konusu cari yıl zararının da artırılan matrahlar üzerinden mahsubu veya indirimi söz konusu olmayacaktır. Bahse konu zararlar hakkında, mükelleflerin bu Tebliğin (V/C-5-c) bölümündeki açıklamaları dikkate almaları gerekmektedir.

d) Tevkif Yoluyla Ödenmiş Bulunan Vergilerin İadesinin Talep Edilmesi

Matrah ve vergi artırımında bulunan mükelleflerin, artırımda buldukları yıllarla ilgili olarak yıllık gelir veya kurumlar vergisine mahsuben daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin, iadesine ilişkin taleplerinin bulunması hâlinde bu talepleri, 6/4/2004 tarihli ve 25425 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğindeki esaslar çerçevesinde sonuçlandırılacaktır. Bu nedenle, bu mükellefler hakkında tevkif yoluyla ödenen vergilerin iadesiyle ilgili talepleri ile sınırlı kalmak üzere inceleme ve tarhiyat yapılabilecektir.

e) Kıst Dönemde Faaliyette Bulunan Mükelleflerde Asgari Matrah Beyanı

7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesi hükmüne ve bu Tebliğde yapılan açıklamalara göre matrah ve vergi artırımında veya beyanında bulunacak mükelleflerin, matrah ve vergi artırımında buldukları yıllarda işe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle, kıst dönemde faaliyette bulunmuş olmaları hâlinde, ilgili yıllar için belirlenen ve yukarıda açıklanan asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı dikkate alınarak hesaplanacaktır. Bu hesaplamada ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınacaktır.

Örneğin, 11 Nisan 2013 tarihinde işe başlayan ve bilanço esasına göre defter tutan bir gelir vergisi mükellefinin 2013 yılı için matrah ve vergi artırımında bulunmak istemesi hâlinde, bu yıl için dikkate alacağı asgari matrah;

$[(18.095/12) \times 9=]$ 13.571,25 TL'den az olamayacaktır.

Diğer taraftan, kurumlar vergisi mükelleflerinin tasfiyeye girmeleri hâlinde kıst dönem hesaplaması yapılmayacaktır. Ancak, tasfiyeleri sonuçlanarak ticaret sicilinden silinen kurumlar vergisi mükelleflerinin nihai tasfiye dönemi ile kurumların devir veya tam bölünme hallerinde kıst dönem hesaplaması yapılacaktır.

f) Yıllara Sari İnşaat ve Onarım İşini Yapan Mükelleflerin Durumu

Yıllara sari inşaat ve onarım işini yapan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, bu faaliyetleri dolayısıyla 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yılları için 7143 sayılı Kanunun matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Yıllara sari inşaat ve onarım işini bulanan mükellefler, her bir inşaat itibarıyla işin bittiği yıl esas alınmak suretiyle 7143 sayılı Kanuna göre matrah ve vergi artırımında bulunabileceklerdir.

Öte yandan, önceki yıllarda başlayan, ancak 2018 yılında bitmiş veya halen devam etmekte olan, yıllara sari inşaat ve onarım işleri için gelir vergisi mükelleflerinin Mart 2019, kurumlar vergisi mükelleflerinin Nisan 2019 ve müteakip yıllarda beyanda bulunması gerektiğinden 7143 sayılı Kanunun matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanma imkanı bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin olarak verdikleri yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde beyan ettikleri yıllara sari inşaat ve onarım işine ait istihkaklarından kesilen vergilerin beyannamede mahsubu sonucu, vergi iade haklarının doğması ve bu mükelleflerin de anılan yıllarla ilgili olarak matrah ve vergi artırımında bulunmaları hâlinde, iadesi gereken bu vergilerin, mükelleflerin matrah ve vergi artırımını nedeniyle ödeyecekleri vergilerden mahsubu mümkün değildir.

g) Özel Hesap Dönemine Tabi Mükelleflerin Durumu

213 sayılı Kanunun 174 üncü maddesi çerçevesinde, kendilerine özel hesap dönemi tayin edilen gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, ilgili özel hesap dönemlerinin kapandığı yıl itibarıyla matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Örnek 13- Öteden beri 1 Haziran - 31 Mayıs özel hesap dönemini kullanan gelir vergisi mükellefi (A), söz konusu özel hesap dönemine ait gelirlerini özel hesap döneminin kapandığı takvim yılını izleyen yılın Mart ayının 1 ila 25'i arasında beyan etmektedir. Bu mükellef;

- 1/6/2012 - 31/5/2013 özel hesap dönemine ilişkin olarak 2013 takvim yılı için,
- 1/6/2013 - 31/5/2014 özel hesap dönemine ilişkin olarak 2014 takvim yılı için,
- 1/6/2014 - 31/5/2015 özel hesap dönemine ilişkin olarak 2015 takvim yılı için,
- 1/6/2015 - 31/5/2016 özel hesap dönemine ilişkin olarak 2016 takvim yılı için,
- 1/6/2016 - 31/5/2017 özel hesap dönemine ilişkin olarak 2017 takvim yılı için

belirlenen matrah artırımı oranlarını veya asgari matrah tutarlarını dikkate almak suretiyle matrah artırımı hükümlerinden yararlanabilecektir.

Örnek 14- Takvim yılı esasına göre hesap dönemine tabi olan (B) Limited Şirketine, 1 Temmuz 2014 tarihinden itibaren özel hesap dönemi tayin edilmiş bulunmaktadır. Bu mükellef;

- 1/1/2013 - 31/12/2013 hesap dönemine ilişkin olarak 2013 takvim yılı için,
- 1/1/2014 - 30/6/2014 kıst hesap dönemine ilişkin olarak 2014 takvim yılı için,
- 1/7/2014 - 30/6/2015 özel hesap dönemine ilişkin olarak 2015 takvim yılı için,
- 1/7/2015 - 30/6/2016 özel hesap dönemine ilişkin olarak 2016 takvim yılı için,
- 1/7/2016 - 30/6/2017 özel hesap dönemine ilişkin olarak 2017 takvim yılı için

belirlenen artırımı oranlarını veya asgari matrah tutarlarını dikkate almak suretiyle matrah artırımı hükümlerinden yararlanabilecektir.

1/1/2014 - 30/6/2014 kıst hesap dönemine ilişkin olarak beyan edilen matrahların toplamı üzerinden ilgili yıl için belirlenmiş oranda matrah artırımı yapılması gerekecek olup asgari matrahlar üzerinden matrah artırımı yapılmasının gerekmesi hâlinde ise asgari matrahlar kıst hesaplamaya tabi tutulmayacaktır.

Ç- GELİR (STOPAJ) VE KURUMLAR (STOPAJ) VERGİSİNDE ARTIRIM

Vergi tevkifatı yapmakla sorumlu olanlar, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrası ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılmış bulunmaktadır. Bunlar, kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu kuruluşları, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerdir.

7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında;

- Hizmet erbabına ödenen ücretlerden,
- Serbest meslek ödemelerinden,
- Yıllara sari inşaat ve onarım işlerine ait hakediş ödemelerinden,
- Kira ödemelerinden,
- Çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden,
- Esnaf muaflığından yararlananlara yapılan ödemelerden

gelir veya kurumlar vergisi tevkifatı yapmakla sorumlu olanların, 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yılları ile ilgili olarak vergi artırımında bulunabilecekleri hüküm altına alınmış bulunmaktadır.

Bu kapsamda artırımında bulunacak olanların, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1), (2), (3), (5), (11) ve (13) numaralı bentleri ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca yapılan gelir veya kurumlar vergisi tevkifatına ilişkin muhtasar beyannamelerini vermiş oldukları vergi dairelerine, 31 Ağustos 2018 tarihine (bu tarih dahil) kadar müracaat etmek suretiyle artırım hükümlerinden yararlanabilmeleri mümkün bulunmaktadır.

1- Ücret Ödemeleri

193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca, hizmet erbabına ödenen ücretlerden Kanunun 103 ve 104 üncü maddelerine göre sorumlularca gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların bu sorumlulukları ile ilgili olarak vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için, 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesi gereğince aşağıdaki esaslara göre vergi artırımını yapmaları gerekmektedir (Ek:8).

Spor kulüpleri ile Türkiye Jokey Kulübü de ücret hükümlerine göre vergilendirilen ödemeleri için vergi artırımından yararlanabilecektir.

a) Artırıma İlişkin Yıla Ait Vergilendirme Dönemlerinin Tamamında Muhtasar Beyanname Verilmiş Olması

193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca hizmet erbabına ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olan sorumluların; her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri muhtasar beyannamelerinde beyan edilen ücret ödemelerinin gayrisafi tutarlarının yıllık toplamı üzerinden;

2013 yılı için.....	%6,
2014 yılı için.....	%5,
2015 yılı için.....	%4,
2016 yılı için.....	%3,
2017 yılı için.....	%2

oranlarından az olmamak üzere hesaplanan gelir vergisinin 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen süre ve şekilde ödenmesi durumunda, bu sorumlular nezdinde; vergi artırımını yapılan yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak ücret ödemeleri yönünden gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır.

b) Artırıma İlişkin Yıl İçinde En Az Bir Dönemde Muhtasar Beyanname Verilmiş Olması

Vergi artırımında bulunulan yılın sadece bir vergilendirme döneminde muhtasar beyanname verilmiş olması hâlinde, bu beyannamede yer alan ücret ödemelerinin gayrisafi

tutarı, 12 ile çarpılmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek vergi artırımına esas alınacak olan yıllık ücretler üzerinden hesaplanacak gelir (stopaj) vergisinin matrahı bulunacak ve bu matraha bu Tebliğin (V/Ç-1-a) bölümünde belirtilen vergi oranları uygulanmak suretiyle ödenecek vergi hesaplanacaktır.

Öte yandan, birden fazla dönemde muhtasar beyanname verilmiş olması hâlinde, verilen beyannamelerde yer alan ücretin gayri safi tutarlarının toplamı, verilen beyanname dönemi sayısına bölünmek suretiyle ortalaması bulunacak ve bulunan bu ortalama tutar 12 ile çarpılmak suretiyle vergi artırımına esas alınacak gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunarak bu matraha bu Tebliğin (V/Ç-1-a) bölümünde belirtilen vergi oranları uygulanmak suretiyle ödenecek vergi hesaplanacaktır.

c) Artırıma İlişkin Yılda Hiç Muhtasar Beyanname Verilmemiş Olması

Mükellefler (sorumlular) gelir (stopaj) vergisi artırımını isteminde buldukları yılın vergilendirme dönemlerinin hiçbirinde ücret ödemelerine ilişkin muhtasar beyanname vermemişler ise bu yıla ilgili olarak aşağıda yapılan açıklamalar çerçevesinde hesaplanan gelir vergisinin ödenmesi hâlinde, vergi artırımını hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Vergi artırımında bulunmak istenilen yılın her bir vergilendirme dönemi için;

ca) 7143 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihten önce, ilgili yıl için verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi çalıştırıldığı kabul edilecek ve vergi artırımında bulunulan yılın son vergilendirme döneminde 16 yaşından büyük işçiler için geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı, bu işçi sayısı ile çarpılmak suretiyle bir vergilendirme dönemine ait gelir (stopaj) vergisi matrahı hesaplanacaktır. Bu tutar 12 ile çarpılmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre vergi artırımına esas olacak yıllık ücretler üzerinden hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunacaktır. Bulunan bu tutar üzerinden ilgili yıl için bu Tebliğin (V/Ç-1-a) bölümünde belirlenen oranda gelir vergisi ödenmesi suretiyle, vergi artırımını hükümlerinden yararlanılacaktır.

cb) Vergi artırımını yapılmak istenilen yılda aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde, 7143 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihe kadar vergi artırımını yapılan yılı izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi çalıştırıldığı kabul edilecek ve bu işçi sayısı esas alınarak bu Tebliğin (V/Ç-1-c-ca) bölümünde açıklandığı şekilde ödenmesi gereken gelir vergisi tutarı hesaplanacaktır.

cc) 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarının tamamında 7143 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihe kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde, en az iki işçi esas alınmak suretiyle bu Tebliğin (V/Ç-1-c-ca) bölümündeki açıklamalar çerçevesinde ödenmesi gereken gelir vergisi hesaplanacaktır.

Bu bölümde yapılan açıklamalar çerçevesinde, hizmet erbabına ödenen ücretlere ilişkin gelir (stopaj) vergisinde yapılacak vergi artırımında kullanılacak, ilgili yılların son vergilendirme döneminde 16 yaşından büyük işçiler için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarları aşağıda gösterilmiştir.

2013 yılı için	12.258 TL
2014 yılı için	13.608 TL
2015 yılı için	15.282 TL
2016 yılı için	19.764 TL
2017 yılı için	21.330 TL

Örnek 15- (S) A.Ş 2015 yılı vergilendirme dönemlerinin hiçbirinde hizmet erbabına ödemiş olduğu ücretler için muhtasar beyanname ve aylık prim ve hizmet belgesini vermemiştir.

(S) A.Ş 2016 yılına ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumuna vermiş olduğu ilk aylık prim ve hizmet belgesinde 10 işçi için prim ödemesinde bulunmuştur. Bu durumda, 2015 yılında ödenen ücretlere ilişkin vergi artırımını aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır. (2015 yılının son vergilendirme dönemi olan Aralık ayında 16 yaşından büyük işçiler için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarı bir işçi için 15.282 TL'dir.)

2015 yılı ücret ödemelerine ilişkin

Gelir (stopaj) vergisi matrahı (15.282 x10=)	152.820,00 TL
Gelir (stopaj) vergisi (152.820 x %4=)	6.112,80 TL

Mükellef 2015 yılına ilişkin olarak gelir stopaj vergisi artırım tutarı olan 6.112,80 TL'yi Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar idareye başvurarak, 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen süre ve şekilde ödenmesi durumunda, bu yıla ilişkin ücretler yönünden gelir (stopaj) vergisi incelemesine ve tarhiyata muhatap tutulmayacaktır. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi altı eşit taksit hâlinde de ödenebilecektir.

2- Serbest Meslek Ödemeleri

a) Artırıma İlişkin Yılda Muhtasar Beyanname Vermiş Olanlar

193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi uyarınca yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olan sorumluların; her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri muhtasar beyannamelerinde beyan edilen serbest meslek ödemelerinin gayrisafi tutarlarının yıllık toplamı üzerinden;

2013 yılı için.....	%6,
2014 yılı için.....	%5,
2015 yılı için.....	%4,
2016 yılı için.....	%3,
2017 yılı için.....	%2

oranlarından az olmamak üzere hesaplanan gelir vergisinin 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen süre ve şekilde ödenmesi durumunda, bu sorumlular nezdinde; vergi artırımını yapılan yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak serbest meslek erbabına yapılan ödemeler yönünden gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır (**Ek:9**).

b) Artırıma İlişkin Yılda Muhtasar Beyanname Vermemiş Olanlar

Vergi artırımında bulunulmak istenilen yılın vergilendirme dönemlerinde hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte artırılması istenilen ödeme türünün beyannameye bulunmaması hâlinde, ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrahı tutarının % 50'si esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden % 15 oranında hesaplanan vergi ödenmek suretiyle, 7143 sayılı Kanunun artırım hükümlerinden yararlanılacaktır (**Ek:9**).

Bu şekilde hesaplanan vergi tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıl	Bilanço Esasına Göre Belirlenen Asgari Tutarın %50'si (TL) (1)	Vergi Oranı (%) (2)	Hesaplanan Vergi (TL) (1x2) (3)
2013	9.048	15	1.357,20
2014	9.578	15	1.436,70
2015	10.172	15	1.525,80
2016	10.818	15	1.622,70
2017	12.263	15	1.839,45

Örnek 16- Market işletmeciliği ile iştigal eden Bay (T), 2017 yılı vergilendirme dönemlerinin hiçbirinde serbest meslek erbabına yapmış olduğu ödemeler üzerinden kesilen vergilere ilişkin muhtasar beyannameyi vermemiştir.

Bu durumda, 2017 yılı içinde yapılan serbest meslek ödemelerine ilişkin vergi artırımını aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Bu mükellefin hiç beyanname vermemesi nedeniyle asgari matrahının belirlenmesinde bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarının (2017 yılı için 24.525 TL) %50'si esas alınacak ve bu tutar üzerinde %15 vergi hesaplanacaktır.

Buna göre;

2017 yılı toplam gelir (stopaj) vergisi matrahı (24.525 x %50=)	12.263,00 TL
Gelir (stopaj) vergisi (12.263 x %15=)	1.839,45 TL

Mükellefin, 2017 yılına ilişkin olarak gelir (stopaj) vergisi artırım tutarı olan 1.839,45 TL'yi Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar idareye başvurarak, 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen süre ve şekilde ödenmesi durumunda, bu yıla ilişkin serbest meslek ödemeleriyle ilgili olarak gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi altı eşit taksit hâlinde de ödenebilecektir.

3- Kira Ödemeleri

a) Artırıma İlişkin Yılda Muhtasar Beyanname Vermiş Olanlar

193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca yaptıkları kira ödemeleri üzerinden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olan sorumluların; her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri muhtasar beyannamelerinde beyan edilen kira ödemelerinin gayrisafı tutarlarının yıllık toplamı üzerinden;

2013 yılı için.....	%6,
2014 yılı için.....	%5,
2015 yılı için.....	%4,
2016 yılı için.....	%3,
2017 yılı için.....	%2

oranlarından az olmamak üzere hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinin 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen süre ve şekilde ödenmesi durumunda, bu sorumlular nezdinde; vergi artırımını yapılan yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak kira ödemelerine ilişkin gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır (**Ek:10**).

b) Artırıma İlişkin Yılda Muhtasar Beyanname Vermemiş Olanlar

Vergi artırımında bulunulmak istenilen yılın vergilendirme dönemlerinde hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte artırılması istenilen ödeme türünün beyannamede bulunmaması hâlinde, ilgili yıllar için beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergi ödemek suretiyle 7143 sayılı Kanunun artırım hükümlerinden yararlanılabilecektir (**Ek:10**).

Bu şekilde hesaplanan vergi tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıl	Asgari Matrah Tutarı (TL) (1)	Vergi Oranı (%) (2)	Hesaplanan Vergi (TL) (1x2) (3)
2013	3.619	15	542,85
2014	3.831	15	574,65
2015	4.069	15	610,35
2016	4.327	15	649,05
2017	4.905	15	735,75

Örnek 17- 2014 yılında faaliyete başlayan Kurum (A), 2014 ila 2017 yıllarına ait kira ödemelerinden kaynaklanan vergi tevkifatı için artırım hükümlerinden yararlanmak istemektedir.

Muhtasar beyannamelerini üçer aylık dönemler itibarıyla veren mükellef kurumun,

-2014 yılına ilişkin olarak 2014/Ocak-Şubat-Mart dönemine ait muhtasar beyannamesinde 3.000 TL,

-2015 yılına ilişkin olarak 2015/Ocak-Şubat-Mart dönemine ait muhtasar beyannamesinde 4.000 TL, 2015/Temmuz-Ağustos-Eylül dönemine ait muhtasar beyannamesinde 8.000 TL olmak üzere toplam 12.000 TL

kira ödemesi (brüt) bulunmaktadır. Diğer dönemlere ilişkin olarak kira ödemeleri yönünden muhtasar beyanname vermemiştir.

Bu durumda, anılan mükellefin 2014-2017 yılları içinde yapılan kira ödemelerine ilişkin vergi artırımını aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Muhtasar beyanname verdiği dönemlerde artırım:

-2014 yılı için	(3.000 x %5=)	150 TL
-2015 yılı için	(12.000 x %4=)	480 TL

Muhtasar beyanname vermediği dönemlerde artırım:

Bu mükellefin 2016 ve 2017 yılı için hiç muhtasar beyanname vermemesi nedeniyle asgari matrahının belirlenmesinde geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınacak ve bu tutar üzerinden de %15 vergi hesaplanacaktır. Buna göre mükellefin;

- 2016 yılı için	(4.327 x %15=)	649,05 TL
- 2017 yılı için	(4.905 x %15=)	735,75 TL

olmak üzere, toplam (150+480+649,05+735,75=) 2.014,80 TL'yi 7143 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar idareye başvurarak 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen süre ve şekilde ödenmesi durumunda, bu yıllara ilişkin kira ödemeleriyle ilgili olmak üzere gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi altı eşit taksit hâlinde de ödenebilecektir.

4- Yıllara Sari İnşaat ve Onarma İşlerine İlişkin Hakedişler

a) Artırıma İlişkin Yılda Muhtasar Beyanname Vermiş Olanlar

193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentleri uyarınca, yıllara sari inşaat ve onarım işleri ile uğraşanlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerinden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların; ilgili yıl içinde verdikleri (ihtirazi kayıtlı verilenler dahil) muhtasar beyannamelerinde yer alan söz konusu ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden %1 oranında hesaplanacak vergiyi ödemek suretiyle vergi artırımından yararlanmaları mümkün bulunmaktadır (**Ek:11**).

b) Artırıma İlişkin Yılda Muhtasar Beyanname Vermemiş Olanlar

Vergi artırımında bulunulan yıl içinde hiç beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname vermekle birlikte artırılması istenilen ödeme türünün beyannamede bulunmaması hâlinde, ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %3 oranında hesaplanan vergi ödenmek suretiyle 7143 sayılı Kanunun vergi artırımını hükümlerinden yararlanılabilecektir (**Ek:11**).

Bu şekilde hesaplanan asgari vergi tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıl	Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlar İçin Belirlenen Asgari Tutar (TL) (1)	Vergi Oranı (%) (2)	Hesaplanan Vergi (TL) (1x2) (3)
2013	18.095	3	542,85
2014	19.155	3	574,65
2015	20.344	3	610,32
2016	21.636	3	649,08
2017	24.525	3	735,75

Örnek 18- Kurumlar vergisi mükellefi (B) A.Ş., 2014 yılında ihale etmiş olduğu yıllara sari inşaat ve onarma işleri nedeniyle yapmış olduğu hakediş ödemeleri üzerinden tevkif etmiş olduğu vergilere ilişkin olarak artırımda bulunmak istemektedir.

Söz konusu yılda muhtelif dönemlerde vermiş olduğu 5 adet muhtasar beyannamesinde toplam 900.000 TL hakediş ödemesi (brüt) beyan etmiş bulunmaktadır.

Bu durumda, anılan mükellefin 2014 yılı içinde yapmış olduğu hakediş ödemelerine ilişkin vergi artırımını aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Mükellefin, 2014 yılı için $(900.000 \times \%1=)$ 9.000 TL tevkifat tutarını Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar idareye başvurarak, 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen süre ve şekilde ödenmesi durumunda, bu yıla ait söz konusu yıllara sari inşaat ve onarma işlerine ilişkin hakediş ödemeleri yönünden gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi altı eşit taksit hâlinde de ödenebilecektir.

5- Çiftçilerden Satın Alınan Zirai Mahsuller ve Hizmetler İçin Yapılan Ödemeler

a) Artırıma İlişkin Yılda Muhtasar Beyanname Vermiş Olanlar

193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendi uyarınca, çiftçilerden satın aldıkları zirai mahsuller ve hizmetler için yaptıkları ödemelerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların; ilgili yıl içinde verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) muhtasar beyannamelerinde yer alan söz konusu ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere ilgili yıllarda geçerli olan tevkifat oranının %25'i oranında hesaplanacak vergiyi ödemek suretiyle vergi artırımından yararlanmaları mümkün bulunmaktadır (**Ek:12**).

Buna göre vergi artırımına ilişkin oranlar aşağıda gösterilmiştir.

Yıl	GVK Madde 94/11-a-i bendine göre yapılan ödemeler için	GVK Madde 94/11-a-ii bendine göre yapılan ödemeler için	GVK Madde 94/11-b-i bendine göre yapılan ödemeler için	GVK Madde 94/11-b-ii bendine göre yapılan ödemeler için	GVK Madde 94/11-c-i bendine göre yapılan ödemeler için	GVK Madde 94/11-c-ii bendine göre yapılan ödemeler için
2013	%0,25	%0,50	%0,50	%1	%0,50	%1
2014	%0,25	%0,50	%0,50	%1	%0,50	%1
2015	%0,25	%0,50	%0,50	%1	%0,50	%1
2016	%0,25	%0,50	%0,50	%1	%0,50	%1
2017	%0,25	%0,50	%0,50	%1	%0,50	%1

b) Artırıma İlişkin Yılda Muhtasar Beyanname Vermemiş Olanlar

Vergi artırımında bulunulan yıl içinde hiç beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname vermekle birlikte artırılması istenilen ödeme türünün beyannameye bulunmaması hâlinde, ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %2 oranında hesaplanan vergi ödemek suretiyle 7143 sayılı Kanunun vergi artırımını hükümlerinden yararlanılabilecektir (**Ek: 12**).

Bu şekilde hesaplanan asgari vergi tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıl	Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlar İçin Belirlenen Asgari Tutar (TL) (1)	Vergi Oranı (%) (2)	Hesaplanan Vergi (TL) (1x2) (3)
2013	18.095	2	361,90
2014	19.155	2	383,10
2015	20.344	2	406,88
2016	21.636	2	432,72
2017	24.525	2	490,50

6- Esnaf Muafılığı Kapsamında Bulunanlara Yapılan Ödemeler

a) Artırıma İlişkin Yılda Muhtasar Beyanname Vermiş Olanlar

193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendi uyarınca, esnaf muafılığı kapsamında bulunanlara yaptıkları ödemelerden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların; ilgili yıl içinde verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) muhtasar beyannamelerinde yer alan söz konusu ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere ilgili yıllarda geçerli olan tevkifat oranının %25'i oranında hesaplanacak vergiyi ödemek suretiyle vergi artırımından yararlanması mümkün bulunmaktadır (**Ek: 13**).

Buna göre vergi artırımına ilişkin oranlar aşağıda gösterilmiştir.

Yıl	GVK 94/13-a ve b bentlerine göre yapılan ödemeler için	GVK 94/13-c bendine göre yapılan ödemeler için	GVK 94/13-d bendine göre yapılan ödemeler için
2013	% 0,50	% 1,25	% 2,50
2014	% 0,50	% 1,25	% 2,50
2015	% 0,50	% 1,25	% 2,50
2016	% 0,50	% 1,25	% 2,50
2017	% 0,50	% 1,25	% 2,50

b) Artırıma İlişkin Yılda Muhtasar Beyanname Vermemiş Olanlar

Vergi artırımında bulunulan yıl içinde hiç beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname vermekle birlikte artırılması istenilen ödeme türünün beyannameye bulunmaması hâlinde, ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %5 oranında hesaplanan vergi ödenmek suretiyle 7143 sayılı Kanunun vergi artırım hükümlerinden yararlanılabilecektir (Ek: 13).

Bu şekilde hesaplanan asgari vergi tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıl	Bilanço Esasına Göre Belirlenen Asgari Tutarın (TL) (1)	Vergi Oranı (%) (2)	Hesaplanan Vergi (TL) (1x2) (3)
2013	18.095	5	904,75
2014	19.155	5	957,75
2015	20.344	5	1.017,20
2016	21.636	5	1.081,80
2017	24.525	5	1.226,25

Örnek 19- (Y) Limited Şirketi, 2013-2017 yılı vergilendirme dönemlerinde esnaf muaflığından yararlananlara yapmış olduğu ödemeler üzerinden tevkif etmiş olduğu vergilere ilişkin olarak artırımda bulunmak istemektedir.

Mükellef, 2013, 2014, 2015 ve 2016 yılı vergilendirme dönemlerine ilişkin vermiş olduğu muhtasar beyannamelerinde, esnaf muaflığından yararlananlardan yapılmış olan vergi tevkifatlarına yer vermemiştir.

2017 yılında esnaf muaflığından yararlananlardan;

- Hurda mal alımları için yapmış olduğu ödemelerin gayri safi tutarı 50.000 TL,
- Hizmet alımları için yapmış olduğu ödemelerin gayri safi tutarı ise 40.000 TL'dir.

Mükellef, 2017 yılı için yapmış olduğu tevkifatlar dolayısıyla muhtasar beyannamesini vermiş bulunmaktadır.

Bu durumda, anılan mükellefin 2013, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında esnaf muaflığı kapsamında bulunanlara yapmış olduğu ödemelerine ilişkin vergi artırımını aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

2013 Yılı için (18.095x %5=)	904,75 TL
2014 Yılı için (19.155x %5=)	957,75 TL
2015 Yılı için (20.344x %5=)	1.017,20 TL
2016 Yılı için (21.636x %5=)	1.081,80 TL
2017 Yılı için; Hurda mal alımları nedeniyle (50.000 x %0,50= 250 TL) Hizmet alımları nedeniyle (40.000 x %2,50= 1.000 TL)	1.250,00 TL
Genel Toplam:	5.211,50 TL

Mükellefin, 2013-2017 yıllarına ilişkin olarak gelir (stopaj) vergisi artırım tutarı olan toplam 5.211,50 TL'yi, Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar idareye başvurarak, 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen süre ve şekilde ödenmesi durumunda, bu yıllara ilişkin gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi altı eşit taksit hâlinde de ödenebilecektir.

7- Gelir (Stopaj) ve Kurumlar (Stopaj) Vergisi Artırımı ile İlgili Ortak Hükümler

a) Başvuru Süresi ve Şekli

7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamında gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunmak isteyen mükelleflerin (sorumluların), bu Tebliğin (V/B) bölümünde belirtilen süre ve şekilde ilgili vergi dairelerine başvurmaları gerekmektedir.

b) Yıl İçinde İşe Başlayan veya İş Bırakan Mükelleflerin Durumu

Gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunmak isteyen mükelleflerin (sorumluların) artırımında bulunacakları yıl içinde işe başlamış ya da işi bırakmış olmaları hâlinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri esas alınarak yukarıdaki bölümlerde yapılan açıklamalar çerçevesinde ilgili yıl için artıracakları vergi tutarları hesaplanacaktır. Bu hesaplamada, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemlerine ait gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisinin bir yıla iblağ edilmesi söz konusu değildir.

Mükelleflerin (sorumluların) ilgili yılların herhangi bir vergilendirme dönemi için vergi artırımında bulunmaları mümkün olmayıp, yılın tamamı için vergi artırımını yapmaları zorunludur. Ancak, mükelleflerin (sorumluların) yıl bazında seçimlik hakları mevcuttur.

c) Artırım Sonucu Ödenen Vergilerin Gelir veya Kurumlar Vergisinden İndirilmemesi

Gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunan mükelleflerin artırıma esas ücret tutarları ve artırılan matrahlar ile bu ücret ve matrahlar üzerinden ödenen gelir vergisi tutarları, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmayacaktır.

ç) Farklı Vergi Dairelerine Muhtasar Beyanname Vermiş Olanlar

Gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisi artırımına ilişkin olarak farklı vergi dairelerine beyanda bulunmuş olan mükelleflerin (sorumluların) bu Tebliğin (V/B-2) bölümünde yapılan açıklamalar çerçevesinde ilgili vergi dairelerine başvurmaları gerekmektedir.

d) Tevkifata Tabi Ödemelerin Yıla İbلاغ Edilmesi

İlgili yıl içinde ücret dışındaki ödemeler nedeniyle verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar beyanname verilen dönemlerle sınırlı olup, bir yıla ibلاغ edilmesi söz konusu değildir.

e) Vergi İncelemesi ve Tarhiyat Yapılmaması

7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamında tevkifata tabi herhangi bir ödeme türü için artırımda bulunulması ve artırılan vergilerin bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi durumunda, vergi artırımında bulunulan ödeme türüne ilişkin olarak artırımda bulunulan yıl için gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisi yönünden vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olunmayacaktır.

Diğer taraftan, işverenlerce ücretlerde asgari geçim indiriminin uygulanmadığı gerekçesiyle ücretlilerin başvuru yapması hâlinde, bu taleplerin 4/12/2007 tarihli ve 26720 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 265 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğindeki açıklamalar çerçevesinde sonuçlandırılabilmesi için ilgili talepleri ile sınırlı kalmak üzere gerekli işlemlerin yapılacağı tabiidir.

f) Gelir veya Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı

Gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisi yönünden artırımda bulunulması durumunda, ayrıca gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartı aranmayacaktır.

D- KATMA DEĞER VERGİSİNDE ARTIRIM

7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin olarak maddede belirtildiği şekilde belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımını olarak, Kanunun yayımı tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar beyan eden ve aynı maddede belirtilen süre ve şekilde ödeyen mükellefler nezdinde, söz konusu vergiyi ödedikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi (KDV) incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, KDV mükelleflerinin, 2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yılları için maddede belirtilen şekilde vergi artırımında bulunmaları ve maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde, artırımda buldukları dönemler için haklarında, 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (e) bendinde hükme bağlanan durumlar hariç, KDV yönünden vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır.

KDV artırım uygulaması aşağıda belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda yürütülecektir.

1- Artırımı İlişkin Yılda Verilmesi Gereken 1 No.lu KDV Beyannamelerinin Tamamını Vermiş Olan Mükellefler

a) Artırımı Esas Tutar ve Uygulanacak Artırım Oranları

aa) KDV mükellefleri, ilgili yıllar içindeki her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri 1 No.lu KDV beyannamelerinin “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” satırlarında yer alan tutarların yıllık toplamı üzerinden;

2013 yılı için.....	%3,5,
2014 yılı için.....	%3,
2015 yılı için.....	%2,5,
2016 yılı için.....	%2,
2017 yılı için.....	%1,5

oranından az olmamak üzere hesaplanacak KDV’yi, Kanunda öngörüldüğü süre ve şekilde ödemeleri hâlinde vergi artırımını hükümlerinden faydalanabileceklerdir.

ab) İhtirazı kayıtlı verilen beyannamelerde yer alan hesaplanan KDV tutarları, yukarıda belirtilen yıllık hesaplanan KDV toplamına dahil edilecektir.

Mükelleflerce ilgili yıllarda düzeltme beyannamesi verilmiş ve düzeltme işlemlerinin 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihine kadar sonuçlandırılmış olması hali de dahil olmak üzere, ikmalen, re’sen veya idarece yapılan tarhiyatlar üzerine Kanunun yayımı tarihinden önce yapılmış kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

Öte yandan, 3065 sayılı KDV Kanununun (11/1-c) ve geçici 17 nci maddeleri uyarınca tecil-terkin uygulaması kapsamında teslimleri bulunan mükelleflerde, tecil edilen vergiler, ilgili dönem beyannamesinde yer alan “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” satırındaki tutardan düşülecek ve yıllık toplama dahil edilmeyecektir.

Bu şekilde hesaplama yapılabilmesi için, 3065 sayılı Kanunun (11/1-c) maddesi kapsamında teslim edilen malların süresi içinde ihracının gerçekleştirilmiş olması gerekmektedir. Aynı Kanunun geçici 17 nci maddesi kapsamında teslimleri bulunanlarda ise bu şart aranmayacaktır.

“Tecil edilen vergiler” ifadesinden kasıt, 1 No.lu KDV Beyannamesinin “İhraç Kayıtlı Teslimler” bölümünde yer alan “Tecil Edilebilir KDV” satırındaki tutardır.

Örnek 20- 14/5/2013 tarihinde mükellefiyetini tesis ettirerek faaliyetine başlayan (A) Ltd. Şti., 2013 ve 2014 takvim yıllarına ilişkin olarak KDV artırım imkanından yararlanmak için yasal süresi içinde vergi dairesine başvurmuştur. (A) Ltd. Şti., söz konusu dönemlere ilişkin 1 No.lu KDV Beyannamelerinin tamamını vermiştir. Mükellefin bazı dönemlerinde (Şubat, Nisan, Mayıs, Ekim, Aralık/2014) 3065 sayılı Kanunun (11/1-c) maddesi kapsamında ihraç kayıtlı teslimleri de bulunmakta olup, söz konusu malların ihracatı süresi içinde gerçekleşmiştir.

(A)’nın, 2013 ve 2014 yılı “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” beyanları her bir dönem itibarıyla aşağıdaki gibidir.

YIL	2013			2014		
Dönem	Hesaplanan KDV (TL) (a)	Tecil Edilebilir KDV (TL) (b)	Fark (TL) (a-b)	Hesaplanan KDV (TL) (a)	Tecil Edilebilir KDV (TL) (b)	Fark (TL) (a-b)
OCAK	-	-	-	14.000	-	14.000
ŞUBAT	-	-	-	12.500	2.500	10.000
MART	-	-	-	16.000	-	16.000
NİSAN	-	-	-	10.500	3.000	7.500
MAYIS	8.000	-	8.000	10.750	2.500	8.250
HAZİRAN	7.500	-	7.500	8.500	-	8.500
TEMMUZ	4.000	-	4.000	10.000	-	10.000
AĞUSTOS	5.000	-	5.000	21.000	-	21.000
EYLÜL	2.600	-	2.600	22.000	-	22.000
EKİM	10.000	-	10.000	30.000	6.000	24.000
KASIM	6.750	-	6.750	23.500	-	23.500
ARALIK	11.000	-	11.000	21.000	2.750	18.250
TOPLAM	54.850	-	54.850	199.750	16.750	183.000

Bu verilere göre, mükellefin toplam KDV artırım tutarı ve taksit tutarı (6 taksit imkânından yararlandığı varsayıldığında) aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

2013Yılı KDV Artırım Tutarı	54.850 x %3,5	=	1.919,75 TL
2014 Yılı KDV Artırım Tutarı	183.000 x %3	=	5.490 TL
Taksit Tutarı	[(1.919,75 + 5.490,00) x1,045] /6	=	1.290,53 TL

b) Kısmi Tevkifat Uygulaması Kapsamında İşlemi Bulunanlarda Bu İşlemlerine İlişkin Olarak, Yıllık Hesaplanan Katma Değer Vergisi Tutarının Hesabında Dikkate Alınacak Tutar

3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak Maliye Bakanlığınca bazı işlemler “kısmi vergi tevkifatı” kapsamına alınmıştır. Bu uygulamada, işlem bedeli üzerinden hesaplanan verginin, Maliye Bakanlığınca belirlenen kısmı sorumlu sıfatıyla alıcı tarafından, kalan kısmı ise satıcı tarafından beyan edilmektedir.

Bu tür işlemleri bulunan satıcıların yapacakları KDV artırımları ile ilgili “Yıllık Hesaplanan KDV” tutarının belirlenmesinde, alıcı tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilen KDV dikkate alınmadan, kendileri tarafından beyan edilen kısım hesaplamaya dahil edilecektir.

c) Sorumlu Sıfatıyla Beyan Edilen Katma Değer Vergisi

2 No.lu KDV beyannameleri için 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmünden yararlanılması mümkün değildir.

Bu çerçevede, 2 No.lu KDV Beyannamesi ile sorumlu sıfatıyla beyan edilen vergiler, yukarıda belirtildiği üzere satıcılar ve alıcılar tarafından yıllık toplama dahil edilmeyecektir.

ç) Artırımın Takvim Yılı Bazında Yapılacağı

Mükelleflerin, artırıma esas alınan ilgili yılların vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları gerekmektedir.

Ancak, mükelleflerin yıl bazında seçimlik hakları mevcuttur.

d) Beyannamelerin Tamamı Verilmekle Birlikte, Beyannamelerin Bir Kısımında veya Tamamında Vergiye Tabi İşlemlerin Bulunmaması Hâlinde Artırım Tutarı

Mükelleflerce ilgili yıl içindeki KDV beyannamelerinin tamamı verilmiş olmakla birlikte, vergiye tabi işlem bulunmaması nedeniyle bazı dönemlere ilişkin beyannamelerde veya bütün dönem beyannamelerinde “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” beyan edilmemesi durumunda, bu Tebliğin (V/D-3) bölümündeki açıklamalar çerçevesinde işlem yapılacaktır.

e) Özel Hesap Dönemine Tabi Mükelleflerin Durumu

213 sayılı Kanununun 174 üncü maddesine göre Maliye Bakanlığınca gelir veya kurumlar vergisi bakımından özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler bu Tebliğin (V/D-1) bölümü kapsamındaki hesaplamayı ilgili takvim yılı bazında yapacaklardır.

f) Kullanılacak Bildirim

Vergi artırımında bulunulan yılda vermeleri gereken 1 No.lu KDV Beyannamelerinin tamamını vermiş olan ve tüm beyannamelerinde “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” beyan eden mükellefler (bu Tebliğin (V/D-3) bölümü kapsamında olanlar hariç), KDV artırım taleplerinde bu Tebliğ ekinde (**Ek:14**) yer alan bildirim kullanacaklardır. Ancak, bu Tebliğin (V/B-2) bölümünde yapılan açıklamaların da göz önünde bulundurulması gerektiği tabiidir.

2- Artırıma İlişkin Yılda Verilmesi Gereken 1 No.lu KDV Beyannamelerinin Bir Kısımını veya Tamamını Vermemiş Olan Mükellefler

a) En Az Üç Döneme Ait KDV Beyannamesi Vermiş Olanlar

Verilmiş olan 1 No.lu KDV beyannamelerinin “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” satırlarında yer alan tutarlar toplanacak ve beyanname verilen dönem sayısına bölünerek ortalama tutar bulunacaktır.

Bulunan bu ortalama tutar, 12 ile çarpılmak suretiyle 1 yıla iblağ edilerek vergi artırımına esas olacak “Yıllık Hesaplanan KDV” tutarına ulaşılacaktır.

Bulunan bu vergi tutarı üzerinden bu Tebliğin (V/D-1-aa) bölümünde belirtilen oranlarda KDV'nin, Kanunda öngörüldüğü süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, mükellefler KDV artırım hükümlerinden faydalanabileceklerdir.

Bu kapsamdaki mükelleflerin, KDV artırım imkânından yararlanmaları için ilgili yıla ilişkin olarak gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Örnek 21- Mükellef 2014 yılı içinde sadece 5 vergilendirme dönemine ilişkin olarak KDV beyannamesi vermiştir. Mükellefin vermiş olduğu KDV beyannamelerindeki “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” tutarları toplamı 45.000 TL’dir.

Buna göre, mükellefin KDV artırımı tutarı (peşin ödeme imkânından yararlandığı varsayıldığında) aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Her Bir Dönem İçin Dikkate Alınacak Hesaplanan KDV	45.000 / 5	=	9.000 TL
2014 Yılı KDV Artırımına Esas Tutar	9.000 x 12	=	108.000 TL
2014 Yılı KDV Artırım Tutarı	108.000 x %3	=	3.240 TL

Artırımında buldukları takvim yılı içinde 1 No.lu KDV Beyannamelerinin tamamını vermemekle birlikte, en az üç döneme ait KDV beyannamesi vermiş ve bu beyannamelerinin tamamında “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” beyan etmiş olan mükellefler (bu Tebliğin (V/D-3) bölümü kapsamında olanlar hariç), KDV artırımı taleplerinde bu Tebliğin ekinde (**Ek:15**) yer alan bildirimini kullanacaklardır. Ancak, bu Tebliğin (V/B-2) bölümünde yapılan açıklamaların da göz önünde bulundurulması gerektiği tabiidir.

b) Hiç Beyanname Vermemiş veya En Fazla İki Dönemde Beyanname Vermiş Olanlar

Artırımın ilgili olduğu yıl içindeki dönemlere ait 1 No.lu KDV beyannamelerinin hiç verilmemiş ya da söz konusu takvim yılının sadece bir veya iki vergilendirme dönemi için beyanname verilmiş olması hâlinde, KDV artırımı hükümlerinden yararlanabilmek için, mükelleflerin ilgili yıla ilişkin olarak gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları zorunludur.

Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları gerekmektedir. Ortaklık yapısının tamamen gerçek kişilerden oluşması durumunda, bilanço esasında gelir vergisi mükellefleri için belirlenen matrah artırımına ilişkin asgari tutar; adi ortaklığın ortaklık yapısında en az bir kurumlar vergisi mükellefi bulunması durumunda, kurumlar vergisi matrah artırımına ilişkin asgari tutar, ortaklık için KDV artırımı tutarının tespitinde dikkate alınır.

Mükellefler, artırdıkları gelir veya kurumlar vergisi matrah tutarı üzerinden %18 oranında hesaplanacak KDV’yi, Kanunda öngörüldüğü süre ve şekilde ödemeleri hâlinde, KDV artırımı hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Örnek 22- Mükellef (U) A.Ş., 2014 yılı için KDV yönünden artırımında bulunmak istemektedir. Ancak söz konusu yıla ilişkin olarak sadece iki vergilendirme dönemi için KDV beyannamesi vermiştir.

Mükellef, aynı takvim yılı ile ilgili olarak 80.000 TL kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuştur.

Bu durumda, mükellefin KDV artırımı tutarı ve taksit tutarı (6 taksit imkânından yararlandığı varsayıldığında) aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

2014 Yılı KDV Artırım Tutarı	80.000 x % 18	=	14.400 TL
Taksit Tutarı	(14.400 x 1,045) /6	=	2.508 TL

Öte yandan, 5520 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi uyarınca kurumlar vergisinden muaf bulunan kooperatifler, KDV artırımında bulunmak istemeleri hâlinde, kurumlar vergisi matrah artırımına ilişkin asgari tutar dikkate alınmak suretiyle, KDV artırım hükümlerinden yararlanabileceklerdir. Bu durumda, söz konusu kooperatiflerin ayrıca kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmuş olmaları şartı aranmayacaktır. Ancak, kurumlar vergisi yönünden de ilgili yıl için matrah artırımında bulunmuş olması hâlinde, KDV artırım tutarı, matrah artırım tutarı esas alınarak belirlenecektir.

Artırımında buldukları takvim yılı içindeki dönemlere ilişkin 1 No.lu KDV beyannamelerinin hiçbirini vermemiş veya en fazla iki dönemde beyanname vermiş olan mükellefler KDV artırım taleplerinde bu Tebliğ ekinde (**Ek:16**) yer alan bildirimini kullanacaklardır. Ancak, bu Tebliğin (V/B-2) bölümünde yapılan açıklamaların da göz önünde bulundurulması gerektiği tabiidir.

3- 1 No.lu KDV Beyannamelerinde, Hesaplanan KDV Bulunmayan veya Hesaplanan KDV Beyanları Sadece Tecil-Terkin Uygulaması Kapsamındaki Teslimlere İlişkin Olanlar ile 1 No.lu KDV Beyannamelerinin Bazılarında Hesaplanan KDV Bulunanlar

a) 1 No.lu KDV Beyannamelerinde, Hesaplanan KDV Bulunmayan veya Hesaplanan KDV Beyanları Sadece Tecil-Terkin Uygulaması Kapsamındaki Teslimlere İlişkin Olanlar

İlgili takvim yılı içindeki işlemlerinin tamamı;

- İstisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşan veya diğer nedenlerle hesaplanan KDV beyanı bulunmayan mükellefler ile

- Tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşan mükellefler

ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olmaları şartıyla KDV artırımından faydalanabileceklerdir.

Buna göre, ilgili yıl içinde en az üç dönemde 1 No.lu KDV beyannamesi veren ve hiçbir dönemde hesaplanan vergisi çıkmayan veya sadece tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimleri nedeniyle hesaplanan vergi beyanı bulunan mükelleflerin artırım taleplerinde, bu Tebliğin bu bölümüne göre işlem yapılacaktır.

Bu mükelleflerin, KDV artırım talepleri nedeniyle ödeyecekleri vergi, gelir veya kurumlar vergisi bakımından artırılan matrahlara %18 oranı uygulanmak suretiyle hesaplanacaktır.

Örnek 23- (Y) A.Ş., 2015 yılı için KDV yönünden artırımda bulunmak istemektedir. Ancak söz konusu yıldaki işlemleri KDV'den müstesna olan ve tecil-terkin uygulaması kapsamındaki işlemlerden oluşmaktadır. 2015 yılı KDV beyannamelerinin üçünde

“Hesaplanan Katma Değer Vergisi” beyanı bulunmakta, ancak bu beyanlar tecil-terkin uygulaması kapsamındaki işlemlerden kaynaklanmaktadır.

Mükellef, aynı takvim yılı ile ilgili olarak 90.000 TL kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuştur.

Mükellefin 2015 yılı beyan durumu her bir dönem itibarıyla aşağıdaki gibidir.

DÖNEM	HESAPLANAN KDV (HKDV) BEYANI
OCAK	HKDV yok
ŞUBAT	HKDV yok
MART	HKDV yok
NİSAN	10.000 TL (Tecil Edilebilir KDV)
MAYIS	8.000 TL (Tecil Edilebilir KDV)
HAZİRAN	HKDV yok
TEMMUZ	HKDV yok
AĞUSTOS	HKDV yok
EYLÜL	16.000 TL (Tecil Edilebilir KDV)
EKİM	HKDV yok
KASIM	HKDV yok
ARALIK	HKDV yok
TOPLAM	34.000 TL

Bu durumda, mükellefin KDV artırım tutarı ve taksit tutarı (6 taksit imkânından yararlandığı varsayıldığında) aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

2015Yılı KDV Artırım Tutarı	90.000 x %18	=	16.200,00 TL
Taksit Tutarı	(16.200 x 1,045) / 6	=	2.821,50 TL

b) 1 No.lu KDV Beyannamelerinin Bazılarında Hesaplanan KDV Bulunanlar

7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (b-3) bendinde, “...Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde bu alt bentte belirtilen durumların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükelleflerin bu fıkra hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak %18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olamaz. Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları hâlinde bu fıkra hükmünden yararlanamaz.” hükmüne yer verilmiştir.

Kanunun 5 inci maddesinde, KDV artırımında bulunulan yıl içindeki vergilendirme dönemlerinden herhangi birisine ilişkin KDV beyannamesinde “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” bulunmayan mükelleflerin, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmalarının zorunlu olduğu belirtilmiştir. Mükellefler, ilgili yıl içindeki katma değer vergisi beyannamelerini vermekle birlikte, beyannamelerinin bazılarında “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” bulunmayabilir. Bu durum, mükelleflerin işlemlerinin tamamının istisna kapsamındaki teslim ve hizmetlerden, ilgili dönemde işlemin bulunmamasından veya diğer nedenlerden kaynaklanabilir.

Buna göre, mükelleflerin KDV artırımından yararlanmak istedikleri yıl içindeki bazı dönemlerine ait beyannamelerinde, tecil-terkin uygulaması kapsamındaki işlemler dışındaki işlemleri dolayısıyla “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” yer alması durumunda, vergi artırımını nedeniyle ödemeleri gereken verginin tespiti için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında buldukları tutarın %18’i ile karşılaştırma yapılması gerekmektedir. Artırım talebi nedeniyle ödenmesi gereken vergi, önce mükellefin beyanname verme durumuna göre bu Tebliğin (V/D-1) veya (V/D-2) bölümlerine, daha sonra bu bölüme göre hesaplanacaktır. Bu tutarlardan büyük olanı, artırım nedeniyle ödenmesi gereken vergi olarak kabul edilecektir.

Bu çerçevede, yıl içindeki beyannamelerinin tamamını vermekle birlikte, beyannamelerin bazılarında “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” bulunmayan mükelleflerin artırım talebinde bulunmaları hâlinde, hesaplanan vergi bulunan beyannamelerindeki hesaplanan vergiler toplanacak ve bu toplama, ilgili yıl için öngörülen artırım oranı uygulanarak artırım tutarı hesaplanacaktır. Ancak bu tutar, mükellefin gelir/kurumlar vergisi matrah artırımına %18 oranı uygulanmak suretiyle bulunan tutardan küçük olursa büyük olan tutar dikkate alınacaktır.

Bu kapsama giren mükelleflerin, yıllık gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmaları zorunludur.

Örnek 24- Gelir vergisi mükellefi (A), 2015 yılı için KDV yönünden artırımda bulunmak istemektedir. Söz konusu yılda, KDV’den istisna işlemlerin yanı sıra bazı dönemlerde (Şubat, Nisan, Mayıs ve Eylül/2015 dönemlerinde) vergiye tabi (KDV beyanını gerektiren) işlemler de bulunmaktadır.

Mükellef, aynı takvim yılı ile ilgili olarak 30.000 TL gelir vergisi matrah artırımında bulunmuştur.

Mükellefin 2015 yılı beyan durumu her bir dönem itibarıyla aşağıdaki gibidir.

DÖNEM	HESAPLANAN KDV (HKDV) BEYANI
OCAK	HKDV yok
ŞUBAT	31.500 TL
MART	HKDV yok
NİSAN	30.000 TL
MAYIS	49.000 TL
HAZİRAN	HKDV yok
TEMMUZ	HKDV yok
AĞUSTOS	HKDV yok
EYLÜL	38.000 TL
EKİM	HKDV yok
KASIM	HKDV yok
ARALIK	HKDV yok
TOPLAM	148.500 TL

Bu durumda, mükellefin KDV artırım tutarı ve taksit tutarı (6 taksit imkânından yararlandığı varsayıldığında) aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

2015 Yılı KDV Artırım Tutarı:

1) 148.500 x %2,5 = 3.712,50 TL	KDV artırım tutarı bu tutarlardan büyük olan <u>5.400 TL</u> olacaktır.
2) 30.000 x %18 = 5.400 TL	

Taksit Tutarı ise $[(5.400 \times 1,045) / 6] = 940,50$ TL olacaktır.

Örnek 25- Kurumlar vergisi mükellefi (K) A.Ş., 2016 yılı için KDV yönünden artırımda bulunmak istemektedir. Mükellefin Mart, Mayıs ve Eylül/2016 vergilendirme dönemlerinde vergiye tabi satış işleminin olmaması nedeniyle bu dönemlere ait 1 No.lu KDV Beyannamelerinde “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” beyanı bulunmamaktadır.

Mükellef, aynı takvim yılı ile ilgili olarak 45.000 TL kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuştur.

Mükellefin 2016 yılı beyan durumu her bir dönem itibarıyla aşağıdaki gibidir.

DÖNEM	HESAPLANAN KDV (HKDV) BEYANI
OCAK	40.000 TL
ŞUBAT	30.000 TL
MART	HKDV yok
NİSAN	25.000 TL
MAYIS	HKDV yok
HAZİRAN	22.000 TL
TEMMUZ	28.000 TL
AĞUSTOS	20.000 TL
EYLÜL	HKDV yok
EKİM	38.000 TL
KASIM	41.000 TL
ARALIK	61.000 TL
TOPLAM	305.000 TL

Bu durumda, mükellefin KDV artırım tutarı ve taksit tutarı (6 taksit imkânından yararlandığı varsayıldığında) aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

2016 Yılı KDV Artırım Tutarı:

1) 305.000 x %2 = 6.100 TL	KDV artırım tutarı bu tutarlardan büyük olan <u>8.100 TL</u> olacaktır.
2) 45.000 x %18= 8.100 TL	

Taksit tutarı ise $[(8.100 \times 1,045) / 6] = 1.410,75$ TL olacaktır.

Örnek 26- 2016 takvim yılına ilişkin olarak sadece 3 dönemde vergili işlemleri bulunan ve yılın 9 döneminde beyanname verip, 3 döneminde vermemiş olan gelir vergisi mükellefi (B)'nin KDV beyan durumu aşağıdaki gibidir.

Mükellef 2016 yılı ile ilgili olarak 30.000 TL gelir vergisi matrah artırımında bulunmuştur.

DÖNEM	HESAPLANAN KDV (HKDV) BEYANI
OCAK	HKDV yok
ŞUBAT	Beyanname yok
MART	HKDV yok
NİSAN	30.000 TL
MAYIS	48.000 TL
HAZİRAN	Beyanname yok
TEMMUZ	HKDV yok
AĞUSTOS	HKDV yok
EYLÜL	36.000 TL
EKİM	HKDV yok
KASIM	Beyanname yok
ARALIK	HKDV yok
TOPLAM	114.000 TL

Bu durumda, mükellefin KDV artırım tutarı (peşin ödeme imkânından yararlandığı varsayıldığında) aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

2016 Yılı KDV Artırım Tutarı:

1) 114.000 / 9 = 12.666,66 TL	KDV artırım tutarı bu tutarlardan büyük olan <u>5.400 TL</u> olacaktır.
12.666,66 x 12 = 152.000 TL	
152.000 x %2 = 3.040 TL	
2) 30.000 x %18 = 5.400 TL	

c) Kullanılacak Bildirim

Tebliğin bu bölümü kapsamında olan mükellefler, KDV artırım taleplerinde bu Tebliğ ekinde (**Ek:17**) yer alan bildirimini kullanacaklardır. Ancak, bu Tebliğin (V/B-2) bölümünde yapılan açıklamaların da göz önünde bulundurulması gerektiği tabiidir.

4- Vergilendirme Dönemleri Üç Aylık Olan KDV Mükelleflerinin Durumu

a) Bir, İki veya Üç Dönem İçin Beyanname Verilmiş Olması

Üç aylık beyan dönemine tabi mükelleflerin; bir, iki veya üç dönem için 1 No.lu KDV beyannamesi vermiş olmaları hâlinde, “Yıllık Hesaplanan KDV” toplamı, bu Tebliğin (V/D-2-a) bölümünde yer alan açıklamalar çerçevesinde hesaplanacaktır.

Buna göre;

- Bir dönem beyanname verilmişse, bu beyannamenin “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” satırındaki tutarın 4 katı alınarak,

- İki dönem için beyanname verilmişse, verilen beyannamelerdeki “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” satırlarında yer alan tutarların toplamının 2 katı alınmak suretiyle,

- Üç dönem için beyanname verilmişse, üç dönem için verilen bu beyannamelerin “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” satırlarında yer alan tutarların toplamına, bu tutarın 1/3’ü ilave edilerek

yıllık hesaplanan KDV tutarı bulunacaktır. Diğer taraftan dört dönem için beyanname verilmişse, dört dönem için verilen bu beyannamelerin “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” satırlarında yer alan tutarların toplamının dikkate alınacağı tabiidir.

Bulunan tutar üzerinden, bu Tebliğin (V/D-1-aa) bölümünde belirtilen oranda KDV hesaplanarak ödenmesi gerekmektedir.

b) Üç Aylık Vergilendirme Dönemlerinin Hiçbirinde Beyanname Verilmemiş Olması

Bu mükelleflerin KDV artırımından yararlanabilmeleri için, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarını artırmaları şarttır.

Bunların KDV artırımını dolayısıyla ödemesi gereken vergi, artırılan gelir veya kurumlar vergisi matrahına %18 oranı uygulanmak suretiyle hesaplanacaktır.

c) Kullanılacak Bildirim

KDV vergilendirme dönemleri üç aylık dönemler olan mükellefler, KDV artırım taleplerinde bu Tebliğ ekinde yer alan KDV artırımında kullanılabilecek bildirimlerden durumlarına uygun olanını kullanacaklardır. Ancak, bu Tebliğin (V/B-2) bölümünde yapılan açıklamaların da göz önünde bulundurulması gerektiği tabiidir.

5- Yıl İçinde İşe Başlayan veya Bırakan KDV Mükellefleri

Vergi artırımında bulunacak mükelleflerin, vergi artırımında buldukları yıllarda (işe başlama veya işi bırakma gibi nedenlerle) kıst dönemde faaliyette bulunmuş olmaları hâlinde, bu Tebliğin (V/D-1, V/D-2, V/D-3 ve V/D-4) bölümlerinde yapılan açıklamalar çerçevesinde, kıst dönem itibarıyla hesaplama ve artırım yapılacaktır.

Bu kapsamda, kurumlar vergisi mükelleflerinin tasfiyeye girmeleri hâlinde kıst dönem hesaplaması yapılmayacaktır. Ancak, tasfiyeleri sonuçlanarak ticaret sicilinden silinen kurumlar vergisi mükelleflerinin nihai tasfiye dönemi ile kurumların devir veya tam bölünme hallerinde ilgili yıl için kıst dönem hesaplaması yapılacaktır.

KDV artırımında kullanılacak bildirimler bu Tebliğin ilgili bölümlerine göre belirlenecektir. Ancak, bu Tebliğin (V/B-2) bölümünde yapılan açıklamaların da göz önünde bulundurulması gerektiği tabiidir.

6- Artırımında Bulunanlar Nezdinde İnceleme ve Tarhiyat Yapılması

7143 sayılı Kanuna göre vergi artırımından yararlanmak isteyen mükellefler nezdinde, artırımda buldukları yıl veya yılların kapsadığı dönemler itibarıyla KDV yönünden vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır.

Ancak;

-Artırımında bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırımda bulunulan dönemler için “Sonraki Dönemlere Devreden KDV” yönünden vergi incelemesi yapılabilecektir. Bu incelemelerde artırımda bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemeyecek, elde edilen bulgular artırımda bulunulmayan dönemlerdeki tarhiyatlar için kullanılabilir.

-Artırımında bulunulan dönemler için iade hakkı doğuran işlemlerden ya da ihraç kaydıyla teslimlerden doğan iade ve terkin taleplerine ilişkin olarak (iade ve terkinin doğruluğunu teminen doğrudan veya dolaylı olarak mal ve hizmet temin edilen mükellefler nezdinde karşıt incelemeler dâhil) vergi incelemesi yapılabilecektir. İnceleme sonunda artırımda bulunulan dönemler için terkin ve iade işlemleri ile sınırlı olmak üzere tarhiyat yapılabilecektir.

Buna göre, KDV artırımında bulunulan yıllarla ilgili olarak mükellefler hakkında sonraki dönemlere devreden indirilebilir KDV ve ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile sınırlı olmak üzere, 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin yedinci fıkrasında düzenlenen 2 aylık inceleme süresi şartı aranmaksızın, inceleme ve tarhiyat yapılabilecektir.

7- Ödenen KDV'nin Gelir veya Kurumlar Vergisi Matrahından İndirilememesi, İade Konusu Yapılamaması

7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (f) bendine göre, vergi artırımını sonucu ödenen KDV, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamaz.

Ayrıca bu tutarlar, KDV beyannamelerine indirim olarak ithal edilemeyeceği gibi, 1 No.lu KDV beyannamelerine göre ortaya çıkan “Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi” tutarlarından da indirilemez. Ödenen bu tutarların herhangi bir şekilde iade edilmesi de mümkün değildir.

8- KDV Artırımı Başvurusunda Bulunabilecekler

KDV artırım başvuruları, mükelleflerin kendileri veya mükellefi temsile yetkili olanlar tarafından yapılacaktır.

Diğer taraftan, devir, tam bölünme ve tasfiye işlemleri ile ölüm veya gaiplik hallerinde, bu Tebliğin (V/C) bölümünde yapılan açıklamalar geçerli olacaktır.

E- MATRAH VE VERGİ ARTIRIMINA İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER

7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan matrah ve vergi artırımına ilişkin ortak hükümlerin uygulanması hususunda açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

1- Matrah ve Vergi Artırımı ile Matrah Beyanı Dolayısıyla Hesaplanan Vergilerin Ödenmesi

7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesi hükmünden yararlanılarak artırımda veya beyanda bulunanlar, anılan hükümlere göre hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergisi ile gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisi tutarlarını 30/9/2018 tarihi Pazar gününe rastladığından 1 Ekim 2018 tarihine (bu tarih dâhil) kadar tamamen ödeyebilecekleri gibi talep etmeleri hâlinde ilk taksiti Kanunun yayımını izleyen dördüncü ay olan Eylül/2018 ayından başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödeyebilirler.

Taksitli ödeme seçeneğinin tercih edilmesi durumunda ödenecek tutara, Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (ç) bendinde 6 eşit taksit için öngörölmüş olan (1.045) katsayısı uygulanacaktır.

Matrah ve vergi artırımı hükümlerine göre hesaplanan vergilerin, peşin veya altı eşit taksit halinde ödenmesi ile ilgili olarak da 7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin hükümleri uygulanacak ve bu Tebliğin ilgili bölümlerinde belirtilen açıklamalar ile (II/D-9 ve II/D-10) bölümlerinde belirtilen diğer açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

Buna göre, matrah ve vergi artırımına ilişkin ortak hükümlerin düzenlendiği Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan düzenleme uyarınca matrah ve vergi artırımında bulunanların bu vergileri, **Kanunda öngörölen süre ve şekilde ödememeleri halinde artırım hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilecektir.**

Bu takdirde, matrah ve vergi artırımı üzerine tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin son günü olan 30 Eylül 2018 tarihi vade tarihi kabul edilerek 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil edilecektir.

Diğer taraftan, 7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin onbeşinci fıkrasında “... *bu Kanun kapsamındaki alacaklarla ilgili olarak mevzuatlarında yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla taksit ödeme süresince zamanaşımı süreleri işlemeyiz.*” hükmü yer almaktadır. Bu hüküm çerçevesinde, matrah ve vergi artırımında bulunan ancak tahakkuk eden vergileri bu Kanunda öngörölen süre ve şekilde ödemeyen mükellefler nezdinde yapılacak vergi incelemeleri ve tarhiyat işlemlerinde taksit ödeme süresince işlemeyen süre, tarh zamanaşımı süresinin hesabında işlemeyen süre olarak dikkate alınacaktır.

Örneğin, 2013 yılına ilişkin olarak kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunan ve altı eşit taksitte ödeme seçeneğini tercih eden mükellef, Eylül/2018 taksitini ödemiş olmakla birlikte ikinci taksit olan Kasım/2018 taksitini süresinde ödemediğinden Kanun hükümlerinden yararlanma hakkını kaybetmiştir. Bu durumda mükellefin matrah artırım şartlarını ödeme yönünden ihlal ettiği tarihe kadar olan süre tarh zamanaşımının hesabında işlemeyen süre olarak dikkate alınacaktır. Dolayısıyla işlemeyen süre 1 Eylül 2018 ila 1 Aralık 2018 tarihleri arasında geçen 91 gün olup 2013 yılıyla ilgili yapılacak tarhiyatlarda zamanaşımı süresi 1 Nisan 2019 tarihine kadar uzamış olacaktır.

2- Takdir Komisyonlarına Sevk Edilmiş veya Haklarında Vergi İncelemesine Başlanılmış Mükelleflerin Durumu

7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin yedinci fıkrası uyarınca, matrah ve vergi artırımını kapsamına giren dönemler için başlatılmış ve henüz sonuçlandırılmamış incelemelerin veya takdir işlemlerinin bulunması, artırıma engel değildir.

Öte yandan, matrah ve vergi artırımında bulunulması, Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmeyecektir. Bu mükellefler hakkında vergi incelemesi ile takdir işlemlerine göre tarhiyat yapılabilmesi için aşağıda belirtilen hususlara uyulması gerekmektedir.

a) 7143 sayılı Kanuna göre matrah ve vergi artırımında bulunan mükellefler hakkında, artırımda bulunulan yıllar ve vergi türleri ile ilgili olarak Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerinin, Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren 2 ay içerisinde sonuçlandırılması şarttır. Bu süre içerisinde sonuçlandırılmayan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine devam edilmeyecek, bulunduğu safhada bırakılacaktır. Mükellefler sadece artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan veya artırılan vergileri ödeyeceklerdir.

Bir başka anlatımla, Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin **31 Temmuz 2018** tarihine (bu tarih dahil) kadar tamamlanamaması hâlinde mükelleflerin, başvuru süresinin sonuna kadar (**31 Ağustos 2018**) matrah ve vergi artırımında bulunmuş olmaları şartıyla, **31 Temmuz 2018** tarihinden sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden raporlar ve kararlar üzerine tarhiyat yapılmayacağından, vergi incelemesi ve takdir işlemlerine devam edilmeyecektir.

b) Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış söz konusu vergi incelemeleri ile takdir işlemlerinin (a) bölümünde belirtilen sürede sonuçlandırılması ve tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi hâlinde;

ba) Mükellef, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce matrah ve vergi artırımında bulunmuş ise inceleme ve takdir sonucu bulunan matrah veya vergi farkı ile mükelleflerin Kanunun 5 inci maddesi hükümlerine göre artırdıkları matrahlar birlikte değerlendirilir. Bu değerlendirme sonucu mükellefin ilgili yıllarda artırılan matrah veya vergi tutarlarının, vergi incelemeleri veya takdir komisyonu kararlarına göre o yıl için belirlenen matrah veya vergi farkından fazla veya bu tutar kadar olması durumunda mükellef hakkında ayrıca vergi incelemeleri ve takdir komisyonu kararlarına göre vergi tarhiyatı yapılmaz ve ceza uygulanmaz.

bb) Vergi incelemeleri ve takdir sonucu belirlenen tarhiyata konu matrah veya vergi farkının, mükellefin ilgili yıl için artırdığı matrah veya vergi tutarından fazla olması hâlinde, aradaki fark tutar kadar matrah veya vergi farkı üzerinden mükellef hakkında gerekli vergi tarhiyatı yapılacak ve ceza uygulanacaktır. Ancak mükellef, bu fark tutar üzerinden tarh edilen vergiler ile uygulanan gecikme faizi ve cezalar için Kanunun 4 üncü maddesi hükmünden yararlanarak ödemede bulunabilecektir.

bc) KDV uygulaması bakımından vergi inceleme raporuna veya takdir komisyonu kararına göre tarh edilmesi gereken vergiden, artırım nedeniyle ödenecek tutarlar düşülerek işlem yapılacaktır. Buna göre;

-İnceleme, KDV yönünden artırım talebinde bulunulan yılın bütün dönemlerini kapsıyorsa, rapora göre tarh edilmesi gereken vergiden, 7143 sayılı Kanunun KDV artırımına ilişkin hükümleri gereğince yılın tamamı için hesaplanan vergi tutarı (bu Kanuna göre tahakkuk eden vergi) düşülecektir.

-İnceleme, KDV yönünden artırımda bulunulan yılın bazı dönemlerini kapsıyorsa, artırım nedeniyle hesaplanan yıllık tutar 12'ye bölünerek aylık ortalama bulunacak, bu ortalamanın raporun kapsadığı dönem sayısı ile çarpılması sonunda bulunan tutar, rapora göre tarh edilmesi gereken vergiden düşülecektir.

7143 sayılı Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan takdir işlemleri bakımından da bu ayırım kapsamında işlem tesis edilecektir.

bç) İki ay içinde sonuçlandırılan ve yukarıda (ba), (bb) ve (bc) bölümlerinde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılan tarhiyatlar ile ilgili olarak mükelleflerin tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmayacaktır.

bd) 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin yedinci fıkrasının uygulanmasında, inceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, vergi inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

c) Kanunun yayımı tarihinden önce haklarında vergi incelemesi ve takdir işlemlerine başlanılmış mükellefler, **31 Temmuz 2018** tarihinden önce matrah ve vergi artırımında bulunmuş olmakla birlikte artırım, vergi inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten sonra yapılmış ise yukarıda (b) bölümünde yapılan açıklamalar çerçevesinde mahsup imkanından yararlanamayacaklar, ancak söz konusu inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarına istinaden yapılan tarhiyatlar için bu Kanunun 4 üncü maddesi hükmünden faydalanabileceklerdir.

ç) Kanuna göre matrah ve vergi artırımında bulunan mükelleflerin, yıllık gelir veya kurumlar vergisine mahsuben daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin iadesi konusundaki başvuruları, ilgili kanun hükümleri ve genel tebliğ esasları çerçevesinde sonuçlandırılacağından, matrah ve vergi artırımında bulunan mükellefler hakkında iade talebi ile sınırlı olmak üzere vergi incelemesi yapılabilecektir. Bu incelemelerin 2 aylık süre içinde sonuçlandırılması şartı aranmayacaktır. İnceleme sonucuna göre mükellefin iade talebi yerine getirilecek veya reddedilecektir. İade talebinin reddi hâlinde söz konusu vergiler teminat karşılığı veya teminat alınmadan daha önce iade edilmiş ise gerekli vergi tarhiyatı yapılacak ve ceza kesilecektir.

Teminat karşılığı veya teminat alınmaksızın (Örneğin, yıl içinde tevkif yoluyla kesilen vergilerde 10.000 TL'ye kadar olan tutarın iade edilmesi gibi) yapılan iadeler ile ilgili inceleme raporunda, tespit edilen matrah ve vergi farkı nedeniyle talep edilen iadeyi aşan bir vergi farkı bulunması hâlinde; iadesi talep edilen tutarı aşan kısım için tarhiyat yapılabilmesi, incelemenin 2 ay içinde sonuçlandırılmasına bağlıdır. Bu takdirde de mükellefin matrah ve vergi artırımının dikkate alınacağı tabiidir. Ancak, iade tutarı ile ilgili olarak incelemenin 2 ay içinde sonuçlandırılması şartı aranmadığından, iade tutarı ile sınırlı olmak üzere inceleme devam edebilecek ve yukarıda açıklandığı şekilde işlem yapılacaktır. Dolayısıyla, matrah ve vergi artırımında bulunan mükelleflerin yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin iadesine yönelik incelemeler nedeniyle 2 aylık süre geçtikten sonra düzenlenecek raporlarda, iade tutarını aşan bir tarhiyat önerilmeyecektir.

Kanunun KDV artırımına ilişkin hükümleri gereğince, bu açıklamaların KDV uygulaması bakımından da geçerli olacağı tabiidir.

d) Kanunun 5 inci maddesinin yedinci fıkrasında, katma değer vergisi artırımında bulunulan yıllarla ilgili olarak mükellefler hakkında sonraki dönemlere devreden indirilebilir katma değer vergileri ve ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan tecil-terkin ve iade işlemleri ile sınırlı olmak üzere 2 aylık inceleme şartı aranmaksızın bu Tebliğin (V/D-6) bölümündeki açıklamalar çerçevesinde inceleme ve tarhiyat yapılabilecektir. Ayrıca, Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği kapsamında haklarında özel esaslar uygulanan mükelleflerin genel esaslara geçme taleplerine yönelik inceleme yapılması mümkün olmakla birlikte, bu incelemeler sonucunda artırımda bulunulan yıllarla ilgili tarhiyat yapılamayacaktır.

e) Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümlerinden yararlanmak için mükelleflerce **31 Ağustos 2018** tarihine kadar (bu tarih dâhil) başvuruda bulunulabileceğinden, mükelleflerin bu tarihe kadar matrah ve vergi artırımında bulunması ve tahakkuk eden verginin Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, artırımda bulunulan yıllar ve vergi türleri ile ilgili olarak Kanunun yayımı tarihinden sonra başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerine (Kanunun 5 inci maddesinin dokuzuncu ve onüçüncü fıkralarında belirtilen hallerin mevcudiyeti hali hariç) devam edilmeyeceği tabiidir.

3- Matrah ve Vergi Beyanında Bulunan Mükelleflere Vergi Usul Kanunu Hükümlerine Göre Usulsüzlük Cezası Uygulanmaması

7143 sayılı Kanuna göre matrah ve vergi artırımını yapılan dönemlere ait kanuni süresinde verilmeyen beyannameler için 213 sayılı Kanunun usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmayacaktır.

4- Matrah ve Vergi Artırımında Bulunan Vergilendirme Dönemlerine İlişkin Kesinleşen Tarhiyatların Durumu

Matrah ve vergi artırımında bulunulan yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, matrah ve vergi artırımında bulunan mükelleflerin ilgili yıllarda düzeltme beyannamesi vermeleri ve bu düzeltme işlemlerinin Kanunun yayımlandığı tarihe kadar sonuçlandırılmış olması hali de dahil olmak üzere ikmalen, re'sen ve idarece yapıp Kanunun yayımlandığı tarihten önce kesinleşen tarhiyatlar ve vergiler (katma değer vergisi tarhiyatında "hesaplanan katma değer vergisi"), matrah ve vergi artırımına esas ilgili dönem beyanına ilave edilecek, bir başka ifade ile matrah ve vergi artırımını, kesinleşen tarhiyatlar da dikkate alınarak yapılacaktır.

5- İstisna ve İndirimlerin Uygulanmaması

7143 sayılı Kanun kapsamında gelir veya kurumlar vergisi ile gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisinde artırım hükümlerinden yararlanılması durumunda, hesaplanan gelir veya kurumlar vergisi için herhangi bir istisna ve indirim uygulanması söz konusu olmayacaktır.

6- Diğer Hususlar

a) Matrah ve vergi artırımı sonucunda, hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmeyecektir.

Söz konusu vergilerin herhangi bir vergiden indirim veya mahsup edilmesi mümkün olmadığı gibi iade edilmesi de söz konusu değildir.

b) Artırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmayacak ve tahsil olunmayacaktır.

c) Matrah ve vergi artırımında bulunan ve bu konudaki şartları yerine getiren mükelleflerin defter ve belgeleri artırıma konu vergi türleri için kendileri adına tarhiyat yapılmak amacıyla incelenmeyecek olmasına rağmen, defter ve belgelere, diğer vergi türleri için inceleme yapılması, üçüncü kişilerle ilgili olarak karşıt incelemeler yapılması, mahkemelerce belli konulara bakılması veya bilirkişilerce ihtiyaç duyulması gibi nedenlerle müracaat edilebilecektir. Bu nedenle, matrah ve vergi artırımından yararlanan mükelleflerin, defter ve belgelerini 213 sayılı Kanun hükümleri uyarınca saklayacakları ve ibraz edecekleri tabiidir.

ç) Defter ve belgeleri üzerinde daha önce vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler dilerse vergi incelemesi yapılan yıllar için de matrah ve vergi artırımında bulunabileceklerdir.

d) Matrah ve vergi artırımı yapılmayan yıllar ve dönemler için vergi incelemesi yapılabilecektir.

e) 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre matrah ve vergi artırımları, bu Tebliğe ekli bildirim formları ile yapılacaktır.

f) 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasının uygulaması aşağıdaki şekilde olacaktır.

(fa) 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasındaki “defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler” hakkında;

- 7143 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihten önce vergi incelemesine yetkili olanlarca düzenlenen raporlar ile tespit yapılmış olması,
- 7143 sayılı Kanun uyarınca matrah ve vergi artırımı başvurusunda bulunulduğu tarihten önce incelemeye başlanılmış olması,

durumunda, anılan mükelleflerin, Kanunun 5 inci maddesi hükmüne göre matrah ve vergi artırımından yararlanmaları mümkün değildir.

(fb) Terör suçundan hüküm giyenler Kanunun 5 inci maddesi hükmüne göre matrah ve vergi artırımından yararlanamayacaklardır.

(fc) Kanununun 5 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalarda kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenlerin Kanununun 5 inci maddesi hükmüne göre matrah ve vergi artırımından yararlanmaları mümkün değildir.

(fç) 213 sayılı Kanununun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sayfalarını yok ederek yerine başka yapılar koyma veya hiç yapılar koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden hareketle yapılan vergi incelemesinin tamamlanması sonucu bu fiillerin varlığının tespit edilememesi durumunda, bu durumun tespitine ilişkin raporun veya yazının mükelleflere tebliği tarihinden itibaren bir ay içerisinde yazılı başvurulması, matrah ve vergi artırımını sonucu hesaplanan vergilerin, raporun veya yazının tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi ve Kanununun 5 inci maddesinde öngörülen diğer şartların yerine getirilmesi koşuluyla bu madde hükümlerinden yararlanılabilecektir.

Buna göre, tespite ilişkin olarak düzenlenen rapor veya yazı, vergi incelemesine yetkili olanların bağlı olduğu birim tarafından, mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine intikal ettirilecektir. Söz konusu rapor veya yazı, 213 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uyarınca mezkûr vergi dairesi tarafından mükellefe tebliğ edilecektir.

g) Matrah ve vergi artırımında bulunan mükelleflerin, matrah ve vergi artırımlarının, 7143 sayılı Kanun hükümlerine uygun yapılar yapılmadığı vergi dairelerince araştırılabilecektir. Kanun hükümlerine göre, doğru beyan edilmeyen veya vergi hataları nedeniyle eksik beyan edilen matrah ve vergi artırımları ile ilgili olarak eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılacak ve Kanunda açıklandığı şekilde tahsil edilecektir.

ğ) 7143 sayılı Kanuna göre matrah ve vergi artırımında bulunan mükellefler hakkında Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanılmış incelemeler sonucu düzenlenen ve **31 Temmuz 2018** tarihi mesai saati bitimine kadar vergi dairesinin kayıtlarına intikal ettirilen inceleme raporlarında; ilave tarhiyat olmaksızın sadece zarar azaltılması öngörülmesi hâlinde, kabul edilmeyen zarar tutarının öncelikle ilgili dönemde beyan edilen zarar tutarından indirilmesi, bu işlem sonucu kalan zarar tutarının %50'sinin 2018 ve müteakip yıl kazançlarından 193 veya 5520 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre mahsup konusu yapılması gerekir. Zararın diğer yarısının ise indirim konusu yapılamayacağı tabiidir.

Örnek 27- (B) A.Ş. hakkında 2013 yılına ilişkin olarak 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış bir vergi incelemesi bulunmaktadır. Mükellef 2/7/2018 tarihinde 7143 sayılı Kanuna uygun olarak incelemenin yapıldığı yıla ait kurumlar vergisi ve gelir (stopaj) vergisi açısından artırımda bulunmuştur.

9/7/2018 tarihinde vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilen vergi inceleme raporunda; mükellefin 2013 yılında beyan ettiği 240.000 TL zarar tutarının 160.000 TL'si kabul edilmemiştir. Bu durumda artırımda bulunan mükellefin, anılan yıla ilişkin olarak beyan ettiği zarar tutarından raporda kabul edilmeyen zararın mahsup edilmesi ve kalan (240.000–

160.000=)80.000 TL'nin yarısı olan 40.000 TL'nin 2018 ve müteakip yıl kazançlarından 5520 sayılı Kanunun ilgili hükmü çerçevesinde indirilmesi gerekir. Kalan 40.000 TL zarar tutarı ise hiçbir şekilde indirim konusu yapılmayacaktır.

h) 7143 sayılı Kanuna göre matrah ve vergi artırımında bulunan mükelleflerin ilgili vergi dairelerine vermiş oldukları bildirim veya yaptıkları beyanlarda yer alan bilgiler herhangi bir vergi türü incelemesi için veri olarak kullanılmayacaktır.

ı) Matrah ve vergi artırımını yapılacak yıllarda faaliyette bulunmuş ve gelir elde etmiş olmakla birlikte bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakan gelir vergisi mükellefleri T.C. kimlik numaralarını, yabancı gerçek kişiler ise varsa yabancı kimlik numaralarını kullanarak artırımda bulunabileceklerdir.

Yabancı kimlik numarası olmayan yabancı gerçek kişiler ile kurumlar vergisi mükellefi olması gerekenler ise vergi dairelerine başvurmak suretiyle alacakları vergi kimlik numaralarını kullanarak artırımda bulunabileceklerdir.

i) 7143 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin onüçüncü fıkrası hükümlerinden yararlananların 5 inci madde hükümlerinden yararlanmalarına engel bir durum bulunmamaktadır.

j) Gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında ve katma değer vergisi artırımında bulunan mükelleflerin, artırıma konu dönemlere ilişkin olarak vermiş oldukları “Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu” (Form Ba) ile “Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu”nu (Form Bs) artırım nedeniyle düzeltmelerine gerek bulunmamaktadır.

k) Matrah ve vergi artırımlarında, artırıma esas alınacak matrah ve vergi tutarlarının tespitinde Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş olan beyannameler ve kesinleşen tarhiyatlar esas alınacaktır.

Buna göre, 7143 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren verilen düzeltme beyannameleri ile Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında verilen beyannameler matrah ve vergi artırımının hesabında dikkate alınmayacaktır. Aynı şekilde, matrah ve vergi artırımına konu dönemlerle ilgili olarak ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilmiş ve Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ihtilafli bulunan alacaklarla ilgili olarak Kanunun 3 üncü maddesinden yararlanmak üzere yapılan başvurular nedeniyle tahakkuk eden alacaklar da matrah ve vergi artırımının hesabında dikkate alınmayacaktır.

l) 7143 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerinden yararlananlar hakkında 213 sayılı Kanunun 367 nci maddesi kapsamında inceleme yapılabilecektir. Buna göre, matrah ve vergi artırımından yararlanılması, matrah ve vergi artırımında bulunulan dönemler de dâhil olmak üzere, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yer alan kaçakçılık fiillerinin işlenip işlenmediğinin tespiti yönünden inceleme yapılmasına engel teşkil etmeyecektir. Yürütülen bu incelemeler sırasında söz konusu fiillerin işlendiğinin tespit edilmesi durumunda, aynı Kanunun 367 nci maddesi kapsamında cumhuriyet başsavcılıklarına suç duyurusunda bulunulması gerekmektedir. Ancak, bu incelemeler sonucunda matrah ve vergi artırımında bulunulan dönem ve vergiler için tarhiyat yapılmayacaktır.

m) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah ve vergi artırımında bulunmuş olmaları, 193 sayılı Kanunun Mükerrer 121 inci maddesi kapsamında vergi indiriminden yararlanmalarına engel teşkil etmeyecektir.

n) 6736 sayılı Kanun kapsamında matrah ve vergi artırımında bulunulmuş olması bu Kanun kapsamında matrah ve vergi artırımında bulunulmasına engel değildir.

VI- İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİNE İLİŞKİN HÜKÜMLER

A- İŞLETMEDE MEVCUT OLDUĞU HÂLDE KAYITLARDA YER ALMAYAN EMTİA, MAKİNE, TEÇHİZAT VE DEMİRBAŞLARIN KAYDA ALINMASI

1-Kapsam

7143 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrası hükmü ile gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine, işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları yasal kayıtlarına intikal ettirmek suretiyle, kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirme imkanı sağlanmıştır.

Kayıtlarda bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlara intikal ettirilmesine imkân veren düzenleme, bütün gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerini kapsamaktadır. Uygulama kapsamına; serbest meslek erbabı, ferdi ticari işletmeler, adi ortaklıklar, kollektif şirketler, adi komandit şirketler ile sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıkları dahil bulunmaktadır.

2-Beyan

Uygulama kapsamında olan mükellefler, işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihini izleyen üçüncü ayın son iş günü olan **31 Ağustos 2018** tarihine (bu tarih dahil) kadar bu Tebliğin (VI/A-4) bölümünde belirtilen beyanname (**Ek:18**) ve ekinde verecekleri envanter (**Ek:19**) listesi ile katma değer vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine bildireceklerdir.

Bu kıymetler, bildirim tarihindeki rayiç bedelle değerlendirilmek suretiyle envanter listesinde gösterilecektir.

Rayiç bedel, o kıymetin değerlendirme günü itibarıyla normal alım satım bedelidir. Dolayısıyla bu bedel, mükellefin kendisi tarafından bizzat tespit edilebileceği gibi bağlı olduğu meslek kuruluşuna da tespit ettirilebilecektir. Bildirilen kıymetler yasal kayıt süresi içerisinde kayıtlara intikal ettirilecektir.

Bu madde hükmüne göre bildirilecek emtia;

- Alım satım işletmelerinde satışa hazır malları,
- İmalatçı işletmelerde ise hammadde, malzeme, yarı mamul ve mamul malları

ifade etmektedir.

Aynı şekilde inşaat işletmelerinin (yıllara sari inşaat ve onarım işi, kat karşılığı veya kendi adlarına inşaat yapıp satanlar) varsa inşa edilen ve emtia niteliğindeki taşınmazları (daire, dükkan vb.) ile üretimde kullandıkları demir, çimento, tuğla gibi ilk madde ve malzemelerini veya yarı mamullerini de bildirmeleri mümkündür.

Beyan edilecek olan kayıt ve tescile tabi kıymetler, kayıt ve tescil için kullanılan bilgiler (numara, harf, işaret, marka vb.) belirtmek suretiyle envanter listesinde beyan edilecektir. Kayıt ve tescile ilişkin gerekli bilgileri içermeyen kıymetlerin, beyandan önce ilgili kamu idarelerine başvurularak kayıt ve tescil ettirilmesi ve alınan kayıt ve tescil bilgileri ile beyan edilmesi gerekmektedir. Söz konusu kıymetlerin satışına ilişkin olarak düzenlenecek belgelerde kayıt ve tescil bilgilerine de yer verilecektir.

3- Bildirilen Malların Satış Bedeli ve Amortisman Uygulaması

7143 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre kayıtsız mal bildiren mükellefler, bu malları satmaları hâlinde, defterlere kaydedilecek satış bedeli kayıtlı değerinden düşük olamayacaktır. Gerçek satış bedelinin kayda alınan bedelden düşük olması hâlinde, kazancın tespitinde kayıtlı bedel dikkate alınacaktır.

Bildirime dahil edilen amortisman tabi iktisadi kıymetler için amortisman ayrılmayacaktır.

4- Vergisel Yükümlülükler

a) 7143 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca kendilerince veya ilgili meslek kuruluşlarınca belirlenecek rayiç bedel üzerinden beyan edilerek kayıtlara intikal ettirilecek;

- Teslimleri genel orana (%18) tabi makine, teçhizat ve demirbaşlar ile emtianın rayiç bedeli üzerinden %10 oranı,

- Teslimleri indirimli orana (%1, %8) tabi makine, teçhizat ve demirbaşlar ile emtianın rayiç bedeli üzerinden ise tabi oldukları oranın yarısı

esas alınmak suretiyle KDV hesaplanarak, örneği bu Tebliğ ekinde yer alan **(Ek:18)** KDV stok beyanına ilişkin beyanname ile kağıt ortamında veya 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda sorumlu sıfatıyla beyan edilecektir. Beyanname, en geç **31 Ağustos 2018** tarihine (bu tarih dahil) kadar verilecek ve tahakkuk edecek vergi de aynı süre içinde ödenecektir.

Örnek 1- Mükellef (A) kayıtlarında yer almayan emtia dolayısıyla beyanname ve eki envanter listesini 10/7/2018 tarihinde vermiştir. Mükellef (A), söz konusu beyannameye göre tahakkuk eden vergiyi en geç Kanunun 6 ncı maddesinden yararlanma süresinin son günü olan 31/8/2018 tarihine kadar ödeyebilecektir.

KDV beyannamelerini elektronik ortamda vermek zorunda olan mükellefler, söz konusu beyannameyi de 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda vermek zorundadırlar.

b) 7143 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre beyan edilecek özel tüketim vergisi (ÖTV) tutarları, aynı fıkranın (c) bendi uyarınca beyan edilecek KDV matrahını oluşturan rayiç bedelin tespitinde dikkate alınmış olacağından, bu şekilde beyan edilen ÖTV'nin KDV matrahına ayrıca dahil edilmesi söz konusu değildir.

c) Teslimleri KDV'den müstesna olan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarla ilgili olarak bu uygulamadan yararlanılması mümkün değildir.

ç) Beyan edilen emtiaya ait hesaplanarak ödenen KDV, 1 No.lu KDV beyannamesinde genel esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılabilecektir.

Ancak, kayıtlarda yer almayan makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedeli üzerinden hesaplanarak ödenen KDV'nin indirimi mümkün olmayıp, bu tutar, verginin ödendiği yılın gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının belirlenmesinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

d) 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında; fiili ya da kaydî envanter sırasında belgesiz mal bulundurulduğunun tespiti hâlinde, bu alışlar nedeniyle, ziyaa uğratılan KDV'nin, belgesiz mal bulunduran mükelleften aranacağı, bu uygulamaya göre yapılan tarhiyata da vergi ziyayı cezası uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

7143 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre, kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için yukarıda (a) bölümünde belirtilen şekilde sorumlu sıfatıyla KDV beyan eden ve ödeyen mükellefler bakımından 3065 sayılı Kanunun söz konusu hükmü uygulanmayacaktır.

Buna göre, söz konusu hüküm kapsamında beyanda bulunan mükelleflere, 3065 sayılı Kanunun (9/2) maddesi hükmü uyarınca belgesiz mal bulundurduğu gerekçesiyle malın emsal bedeli üzerinden cezalı olarak re'sen tarhiyat yapılmayacaktır.

5- Beyan Edilerek Ödenen KDV'nin İade Konusu Yapılıp Yapılamayacağı

3065 sayılı Kanunun 29/2 ve 32 nci maddeleri uyarınca, söz konusu maddelerde belirtilen işlemler nedeniyle yüklenilen vergiler, indirim yoluyla telafi edilememeleri hâlinde iade konusu yapılabilmektedir.

Bu çerçevede, 7143 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinden faydalanarak, kayıtlarda yer almayan emtia dolayısıyla hesapladıkları KDV'yi bu Tebliğin (VI/A-4) bölümünde belirtildiği şekilde beyan edip ödeyen ve bu vergiyi indirim hesaplarına intikal ettiren mükellefler tarafından, beyana konu emtianın, 3065 sayılı Kanun uygulamasında iade hakkı tanınan işlemlerde kullanılması durumunda, beyan edilerek ödenen ve indirim hesaplarına alınan söz konusu verginin yüklenilen verginin hesabında dikkate alınması ve dolayısıyla iade konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Öte yandan, makine, teçhizat ve demirbaşlar nedeniyle bahse konu uygulama kapsamında beyan edilerek sorumlu sıfatıyla ödenen KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün olmadığından, bu verginin iadesi de söz konusu olmayacaktır.

6- ÖTV Kapsamındaki Mallar İçin ÖTV'nin Beyanı ve Ödenmesi

7143 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendiyle, ÖTV'nin konusuna giren malları bu madde kapsamında beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin, bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan ÖTV'yi bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri hâlinde, bu mallar bakımından 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmünün uygulanmaması öngörülmüştür. Bu şekilde beyan edilerek ödenen ÖTV için vergi cezası kesilmeyecektir.

Uygulama kapsamında olan mükellefler, işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan mallardan 4760 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı listelerde yer alanlar için, beyan tarihindeki miktarları ve emsal bedelleri ile uygulanmakta olan vergi oranı, maktu ve asgari maktu vergi tutarlarını dikkate alarak, bu Tebliğin ekindeki (Ek:20) beyannameyi kağıt ortamında veya 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda düzenleyecek ve **31 Ağustos 2018** tarihine (bu tarih dâhil) kadar ÖTV (ÖTV mükellefiyeti bulunmayan ithalatçılar KDV) yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine verecek, hesaplanan ÖTV'yi de bu süre içinde ödeyecektir. 4760 sayılı Kanun ekindeki her bir liste [(II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi araçların her biri] için ayrı beyanname verilecektir.

7- Beyan Edilen Kıymetlerin Kayıtlara İntikali

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, aktiflerine intikal ettirdikleri emtia için ayrı; makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere pasifte karşılık hesabı açacaktır.

Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde, sermayenin unsuru sayılacak ve vergilendirilmeyecektir.

Öte yandan, makine, teçhizat ve demirbaşlar ayrıca envantere kaydedilecek ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman olarak kabul edilecektir.

İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise beyan ettikleri emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydedeceklerdir.

Örnek 2- (A) Limited Şirketi, stoklarında bulunan ancak kayıtlarında yer almayan (Y) emtiasına ilişkin envanter listesini hazırlamış ve 12/8/2018 tarihi itibarıyla beyan etmiştir. Genel oranda katma değer vergisine tabi olan bu emtianın, kendisi tarafından belirlenen rayiç bedeli 40.000 TL'dir. Şirketin bu bildirimine ilişkin muhasebe kayıtları aşağıdaki şekilde olacaktır.

		12/8/2018	
153	TİCARİ MALLAR	40.000 TL	
191	İNDİRİLECEK KDV	4.000 TL	
525	KAYDA ALINAN EMTİA		40.000 TL
	ÖZEL KARŞILIK HESABI		
	(7143 sayılı Kanunun 6/1 md.)		
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		4.000 TL
	(Sorumlu sıfatı ile ödenecek KDV)		

Bu emtianın satılması hâlinde kayıtlara intikal ettirilecek satış bedeli 40.000 TL'nin altında olamayacaktır.

Örnek 3- (B) A.Ş., kayıtlarında yer almayan makine ve cihazlarını kayda almak istemektedir. Genel oranda katma değer vergisine tabi olan bu kıymetlerin mükellefçe belirlenen rayiç bedeli 60.000 TL olup, envantere alınmasına ilişkin muhasebe kayıtları aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

253 TESİS MAKİNA VE CİHAZLAR	60.000 TL
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD.VE ZAR.	6.000 TL
526 DEMİRBAŞ MAKİNE VE TEÇHİZAT	60.000 TL
ÖZEL KARŞILIK HESABI	
(7143 sayılı Kanunun 6/1 md.)	
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	6.000 TL
(Sorumlu sıfatıyla ödenecek KDV)	

Mükellef, söz konusu makine ve cihazlarını 31/12/2018 tarihine kadar satarsa, bu satıştan önce; satmadığı takdirde ise 31/12/2018 tarihinde aşağıdaki muhasebe kaydını yapacaktır.

526 DEMİRBAŞ MAKİNE VE TEÇHİZAT	60.000 TL
ÖZEL KARŞILIK HESABI	
(7143 sayılı Kanunun 6/1 md.)	
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	60.000 TL

Mükellefin, örneğimizdeki makine ve cihazlarını peşin olarak 70.000 TL'ye satması hâlinde bu satışa ilişkin yukarıdaki kayıtlarla birlikte yapılacak muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

100 KASA HESABI	82.600 TL
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	60.000 TL
253 TESİS MAKİNE VE CİHAZLAR	60.000 TL
391 HESAPLANAN KDV	12.600 TL
679 DİĞER OLAĞANDIŞI	
GELİR VE KARLAR	70.000 TL

8- Beyan Edilen Kıymetlerin Ba Formu Karşısındaki Durumu

7143 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrası kapsamında beyan edilen kıymetler rayiç bedelleriyle, Ba formu vermek zorunda olan mükellefler tarafından söz konusu form ile bildirilmek zorundadır.

Söz konusu bildirim işlemi, Ba formunun “Soyadı/Adı Unvanı” bölümüne “Muhtelif Satıcılar (7143 sayılı Kanun Madde 6/1)”, “Vergi Kimlik Numarası” bölümüne (3333 333 333) yazılmak suretiyle yapılacaktır.

B- KAYITLARDA YER ALDIĞI HÂLDE İŞLETMEDE MEVCUT OLMAYAN EMTİA

7143 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi hükmü ile gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine, kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtialarını, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen üçüncü ayın son iş günü olan **31 Ağustos 2018** tarihine (bu tarih dahil) kadar fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirmeleri ve böylece kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirmeleri imkanı verilmiştir.

Ayrıca 7143 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi ile eczanelere, stoklarında kaydi olarak yer aldığı hâlde fiilen bulunmayan ilaçları, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen üçüncü ayın son iş günü olan **31 Ağustos 2018** tarihine (bu tarih dahil) kadar maliyet bedeli üzerinden fatura düzenlemek suretiyle kayıtlarından çıkarabilme imkanı tanınmıştır.

1- Kapsam

Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtiaya ilişkin hüküm, bütün gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerini kapsamaktadır. Uygulama kapsamına; ferdi işletmeler, adi ortaklıklar, kollektif şirketler, adi komandit şirketler ile sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıkları dahil bulunmaktadır.

Stoklarda kaydi olarak yer aldığı hâlde fiilen bulunmayan ilaçlara ilişkin hükümden ise sadece Eczane Ruhsatnamesi bulunan KDV mükellefleri yararlanabilir.

2- Belge Düzeni

Madde kapsamında düzenlenecek faturalarda alıcıya ilişkin bilgiler yerine, “Muhtelif Alıcılar (7143 sayılı Kanunun 6/2 maddesi çerçevesinde düzenlenmiştir)” ibaresi yazılacaktır.

3- Değer Tespiti

Faturada yer alacak bedel, söz konusu emtia ile aynı neviden olan emtiaların gayri safi kar oranı dikkate alınarak tespit edilecektir.

Gayri safi kar oranının yasal kayıtlardan tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınacaktır.

Stoklarda kaydi olarak yer aldığı hâlde fiilen bulunmayan ilaçlar için bu ilaçların eczane kayıtlarında yer alan maliyet bedelleri esas alınacaktır.

4- Vergisel Yükümlülükler ve Muhasebe Kayıtları

Yukarıda açıklanan şekilde faturalanan ve yasal defterlere kaydedilen emtia ile ilgili işlemler, normal satış işlemlerinden bir farklılık arz etmemektedir.

Satış hasılatı yıllık gelir veya kurumlar vergisi matrahının hesaplanmasında dikkate alınacaktır.

Bu kapsamda ödenmesi gereken katma değer vergisi, ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenebilir. Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia üzerinden hesaplanan KDV'nin beyan edildiği dönemde, ödenecek KDV'nin bu kapsamda belirtilen emtia üzerinden hesaplanan KDV'yi aşması hâlinde, emtia üzerinden hesaplanan KDV'ye isabet eden kısım üç eşit taksitte ödenebilecek, emtia üzerinden hesaplanan KDV'yi aşan ödenecek KDV tutarı ise ilgili dönem KDV beyannamesinin ödeme süresi içinde ödenecektir. Emtia üzerinden hesaplanan KDV tutarından daha düşük tutarda ödenecek KDV çıkması hâlinde ise ödenecek KDV tutarı üç eşit taksitte ödenebilecektir. Ancak talep edilmesi hâlinde, taksitlendirilebilecek tutarın defaten ödenebilmesi de mümkündür.

Buna göre, kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtiaya ilişkin faturada emtianın tabi olduğu oranda KDV hesaplanacak ve bu KDV ilgili dönem 1 No.lu KDV beyannamesinin “Matrah” kulakçığının, “7143 Sayılı Kanunun (6/2-a) Maddesi Kapsamındaki Bildirim” tablosuna kayıt yapılarak beyan edilecektir.

Söz konusu beyannamede ödenecek KDV çıkması hâlinde kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtiaya ilişkin hesaplanan KDV tutarı, “Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi” tutarından düşülecektir. Bu hesaplama sonucu “Bu Dönemde Ödenmesi Gereken KDV” satırında yer alan tutar, 1 No.lu KDV beyannamesinin ödeme süresi içinde ödenecektir.

Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtiaya ilişkin beyanda bulunanların 1 No.lu KDV beyannamesinde “Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi” satırında bir tutar bulunması hâlinde bu Tebliğ ekinde yer alan ek (Ek:21) beyannamenin verilmesi zorunludur. Taksitlendirme imkanından yararlanmayı tercih etmeyenlerin, ilgili dönem beyannamesinin “Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi” satırında yer alan tutarın tamamını defaten ödemeleri hâlinde, ek beyanname vermelerine gerek yoktur.

Ek beyannamede (Ek:21) daha önce 1 no.lu KDV beyannamesindeki “Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi” tutarından, “Bu Dönemde Ödenmesi Gereken KDV” satırında yer alan tutar düşülecek ve kalan tutar taksitlendirilecektir. “Bu Dönemde Ödenmesi Gereken KDV” satırında yer alan tutarın “0” olması hâlinde 1 no.lu KDV beyannamesindeki “Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi” tutarı taksitlendirilecektir.

Taksitlendirilecek tutarın ilk taksiti ek beyannamenin verilme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenecektir.

Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtiaya ilişkin beyanlara yönelik olası hesaplama ve ödeme tablosu aşağıda yer almaktadır.

	İlgili Dönem Hesaplanan KDV Toplamı (TL)	7143 sayılı Kanun (6/2-a) Hesaplanan KDV (TL)	İlgili Dönem İndirim KDV Toplamı (TL)	Ödenmesi Gereken KDV (TL)	1 No.lu KDV Beyannamesi Ödenecek KDV (TL)	(EK:21) Beyannamesi Ödenecek KDV (Taksitli) (TL)
1. Durum	100.000	50.000	200.000	-	-	-
2. Durum	100.000	50.000	20.000	130.000	80.000	50.000
3. Durum	100.000	50.000	120.000	30.000	-	30.000

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere ilk durumda 1 No.lu KDV beyannamesinde “Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi” satırında herhangi bir tutar olmadığından ek beyanname (**Ek:21**) verilmeyecektir. 2 ve 3 üncü durumlarda ise ek beyannamenin (**Ek:21**) verilmesi zorunludur.

Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtianın ÖTV’ye tabi olması hâlinde, ilgili mevzuatına göre hesaplanacak ÖTV’ye faturada yer verileceği ve bu emtianın tabi olduğu genel beyan usul ve esasları dahilinde ilgili dönemde beyan edilip ödeneceği tabiidir.

Stoklarında kaydi olarak yer aldığı hâlde fiilen bulunmayan ilaçlara ilişkin faturada maliyet bedeli üzerinden %4 oranında hesaplanan KDV, örneği bu Tebliğ ekinde yer alan (**Ek:22**) beyanname ile kağıt ortamında veya 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda beyan edilecektir. Beyanname, en geç **31 Ağustos 2018** tarihine (bu tarih dâhil) kadar verilecek ve tahakkuk edecek vergi de aynı süre içinde ödenecektir. Ödenen bu vergi, hesaplanan KDV’den indirilemez, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınamaz.

Fatura düzenlenmek suretiyle bu bölümde açıklandığı şekilde hasılatı kayıtlara intikal ettirilen emtia ve ilaçların daha önceki dönemlerde satıldığının tespit edilmesi hâlinde, düzeltmeye tabi tutulmuş stoklarla ilgili olarak geçmişe yönelik tarhiyat yapılmayacağı gibi ceza ve faiz de uygulanmayacaktır.

a) Bilanço Esasına Göre Defter Tutan Mükellefler

Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia nedeniyle düzenlenen fatura bedeli “600 Yurtiçi Satışlar”, faturada hesaplanan katma değer vergisi de “391 Hesaplanan KDV” hesabına alacak yazılmak suretiyle kayıtlara intikal ettirilecektir. Bu hesapların karşılığını teşkil edecek borçlu hesap uygulamayı yapan mükellefçe gerçeğe uygun olarak tespit edilecektir. Gerçek durum ile kayıtlar arasındaki farklılık, faturasız satışlardan kaynaklanmakta olup faturasız satılan malların karşılığında işletme kalemlerinden birinde artış olması gerekmektedir. Bu artış nakit para, banka, alacak senedi, çek ve benzeri değerler şeklinde olabilir. Dolayısıyla, mal çıkışı karşılığında aktif değer olarak işletmede ne varsa veya işletmede beyan tarihinde bu artış ne olarak görülüyorsa, buna ilişkin hesaplara kayıt yapılması gerekmektedir.

Aktif hesaplarda meydana gelen artışın herhangi bir şekilde tespit edilememesi hâlinde “689 Diğer Olağan Dışı Gider ve Zararlar” (Gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin düzenlenmesi sırasında kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır.) hesabına borç kaydı yapılacaktır.

Örnek 4- (Y) Limited Şirketi, kayıtlarında yer aldığı hâlde stoklarında mevcut olmayan emtialarını faturalandırarak kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirmek istemektedir. Şirketin, ticaretini yaptığı genel oranda KDV’ye tabi olan (A) malının kayıtlarda bulunan ancak stoklarda yer almayan miktarı 20 ton olup kendi kayıtlarına göre bu malın birim maliyeti 15 TL/Kg ve gayrisafi karlılık oranı ise %10’dur.

(Y) Limited Şirketi bu mala ilişkin düzenleyeceği faturada 330.000 TL satış bedeli ve 59.400 TL KDV gösterecektir. Düzenlenen bu faturanın muhasebe kayıtlarına intikali aşağıdaki şekilde olacaktır.

689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD. VE ZAR. (Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)	389.400 TL

600 YURTİÇİ SATIŞLAR (7143 sayılı Kanunun 6/2 maddesi)	330.000 TL
391 HESAPLANAN KDV	59.400 TL

Giderlerin nazım hesaplara (kanunen kabul edilmeyen gider olarak) kaydı:

950 KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER	389.400 TL
951 KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER ALACAKLI HESABI	389.400 TL

Bu kayıta yer alan 689 numaralı hesap yerine gerçek duruma uygun olması hâlinde diğer hesaplardan; kasa, bankalar, alınan çekler, alıcılar veya alacak senetleri hesaplarından biri kullanılabilir. Örneğin, kayıtsız yapılan satış karşılığında alacak senedi alınmış olması hâlinde kayıt aşağıdaki şekilde olacaktır.

121 ALACAK SENETLERİ	389.400 TL
600 YURTİÇİ SATIŞLAR (7143 sayılı Kanunun 6/2 maddesi)	330.000 TL
391 HESAPLANAN KDV	59.400 TL

Örnek 5- (Z) Eczanesi, stoklarında kaydi olarak yer aldığı hâlde fiilen bulunmayan ilaçları faturalandırarak kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirmek istemektedir.

(Z) Eczanesi, stoklarında bulunmayan ve maliyet bedeli 100.000 TL olan ilaçlar için düzenlediği faturada 4.000 TL KDV hesaplayarak 27/8/2018 tarihinde beyan etmiştir. (Z) Eczanesi, söz konusu beyannameye göre tahakkuk eden vergiyi en geç 31/8/2018 tarihine kadar ödemesi gerekmektedir. Düzenlenen bu faturanın muhasebe kayıtlarına intikali aşağıdaki şekilde olacaktır.

689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD. VE ZAR. (Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)	104.000 TL
600 YURTİÇİ SATIŞLAR (7143 sayılı Kanunun 6/2 maddesi)	100.000 TL
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	4.000 TL

b) İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutan Mükellefler

Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia ve ilaçlar nedeniyle düzenlenen faturalar, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerce yasal defterlerine hasılat olarak kaydedilecektir.

5- Kayıtlarda Yer Aldığı Hâlde İşletmede Mevcut Olmayan Emtianın Bs Formu Karşısındaki Durumu

Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia nedeniyle düzenlenen faturalar, Bs formu vermek zorunda olan mükelleflerce, Bs formu ile bildirilmek zorundadır.

Söz konusu bildirim işlemi, Bs formunun “Soyadı/Adı Unvanı” bölümüne “Muhtelif Alıcılar (7143 sayılı Kanun Madde 6/2)”, “Vergi Kimlik Numarası” bölümüne (4444 444 444) yazılmak suretiyle yapılacaktır.

C- KAYITLARDA YER ALDIĞI HÂLDE İŞLETMEDE MEVCUT OLMAYAN KASA MEVCUDU VE ORTAKLARDAN ALACAKLARIN BEYANI

7143 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası hükmü ile bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerine, 31/12/2017 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltmeleri ve böylece kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirmeleri imkanı verilmiştir.

1- Kapsam

Bu hüküm, sadece bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerini kapsamaktadır.

2- Bilanço Düzenleme ve Beyan

Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2017 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan;

- Kasa mevcutlarını,
- İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını,
- Bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini

7143 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın son günü olan **31 Ağustos 2018** tarihine (bu tarih dahil) kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebileceklerdir (**Ek: 23**).

Düzeltilme uygulamasında, kasa mevcutları ile ortaklardan net alacak tutarlarıyla ilgili olmakla beraber başka hesaplarda takip edilen tutarların da dikkate alınması mümkündür.

Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uyarınca verilmesi gereken ve elektronik ortamda gönderilebilen beyannamenin, kurumlar vergisi beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorunda olan mükellefler tarafından 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda gönderilmesi zorunludur. Elektronik ortamda beyanname ve bildirim verme zorunluluğu bulunmayanlarca, söz konusu beyan kurumlar vergisi mükellefiyeti yönünden bağlı olunan vergi dairelerine kağıt ortamında yapılabilecektir.

İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarının belirlenmesinde, başka hesaplarda takip edilen tutarlar da dikkate alınarak tek düzen hesap planında yer alan "131. Ortaklardan Alacaklar" ve "231. Ortaklardan Alacaklar" toplamından "331. Ortaklara Borçlar" ve "431. Ortaklara Borçlar" toplamının çıkarılması sonucunda kalan net tutar esas alınacaktır.

Söz konusu beyan sonucunda aşağıdaki esaslara göre kayıtlar düzeltilebilecektir.

3- Vergisel Yükümlülükler ve Muhasebe Kayıtları

Bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve ortaklardan alacaklar tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini düzeltmek için beyanda bulunan mükellefler, beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında vergi hesaplayacak ve hesaplanan vergiyi beyanname verme süresi içinde ödeyeceklerdir. Bu süre içerisinde ödenmeyen bu vergiler 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme zammıyla birlikte takip edilecektir.

Söz konusu tutarların beyanı üzerine, defter kayıtlarının düzeltilmesi gerekeceği tabiidir.

Örnek 6- (A) A.Ş.'nin 31/12/2017 tarihi itibarıyla düzenlediği bilançosunda kasa hesabında 300.000 TL görülmekle birlikte fiilen kasada bulunmayan tutar 290.000 TL'dir. Şirketin dönem içindeki faaliyetleri sonucunda, beyan tarihi olan 27/7/2018 tarihi itibarıyla kasa hesabının mevcudu 400.000 TL olarak görülmektedir.

Anılan mükellef, her ne kadar beyan tarihi itibarıyla kasa mevcudu 400.000 TL olsa da, 31/12/2017 tarihli bilançosunu baz almak suretiyle bu tarih itibarıyla var olan kasa mevcudu içinde fiilen kasada bulunmayan tutarları esas alacak, bu tutarın 290.000 TL olması nedeniyle, bu tutarı beyan edecek ve beyan edilen tutar üzerinden hesaplanan vergiyi beyanname verme süresi sonuna (31/8/2018 tarihine) kadar ödeyecektir.

Bu çerçevede;

Beyan tutarı : 290.000 TL
Hesaplanan vergi:(290.000 x %3=) 8.700 TL

Beyanla ilgili muhasebe kayıtları da aşağıdaki şekilde olacaktır.

- Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan kasa mevcudunun, kasa hesabından düşülmesi:

27/7/2018	
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD. VE ZAR.	290.000 TL
(7143 sayılı Kanun 6/3 md.)	
(Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)	
100 KASA	290.000 TL

- Verginin hesaplanması:

27/7/2018	
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD. VE ZAR.	8.700 TL
(7143 sayılı Kanun 6/3 md.)	
(Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)	
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	8.700 TL

- Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan kasa mevcudundan kaynaklanan giderlerin nazım hesaplara (kanunen kabul edilmeyen gider olarak) kaydı:

27/7/2018	
950 KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER	298.700 TL
951 KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER ALACAKLI HESABI	298.700 TL

Örnek 7- (K) A.Ş.'nin, 31/12/2017 tarihi itibarıyla düzenlediği bilançosunda kasa hesabında 400.000 TL görülmekte olup dönem içindeki faaliyetleri sonucunda, beyan tarihi olan 20/7/2018 tarihi itibarıyla kasa mevcudu 220.000 TL'dir.

Anılan mükellef, her ne kadar, 31/12/2017 tarihli bilançosunu baz almak suretiyle bu tarih itibarıyla var olan kasa mevcudu 400.000 TL olsa da beyan tarihi itibarıyla kasa mevcudu 220.000 TL olduğundan, fiilen kasada bulunmayan kısım esas alınmak suretiyle en fazla bu tutar (220.000 TL) kadar beyanda bulunabilecektir.

Bu tutarın 200.000 TL'lik kısmının kasada fiilen bulunmadığı varsayıldığında beyan edilecek tutar ve üzerinden hesaplanacak vergi aşağıdaki gibi olacaktır.

Beyan tutarı : 200.000 TL
Hesaplanan vergi :(200.000 x %3=) 6.000 TL

Beyanla ilgili muhasebe kayıtları da aşağıdaki şekilde olacaktır.

- Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan kasa mevcudunun, kasa hesabından düşülmesi:

20/7/2018	
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD. VE ZAR.	200.000 TL
(7143 sayılı Kanun 6/3 md.)	
(Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)	

100 KASA 200.000 TL

- Verginin hesaplanması:

20/7/2018	
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD. VE ZAR.	6.000 TL
(7143 sayılı Kanun 6/3 md.)	
(Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)	
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	6.000 TL

- Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan kasa mevcudundan kaynaklanan giderlerin nazım hesaplara (kanunen kabul edilmeyen gider olarak) kaydı:

20/7/2018	
950 KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER	206.000 TL
951 KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER ALACAKLI HESABI	206.000 TL

Örnek 8- (C) A.Ş.’nin, 31/12/2017 tarihli bilançosunda ortaklardan alacak ve ortaklara borç tutarları, bilanço hesapları itibarıyla aşağıdaki gibi olup, beyan tarihi olan 20/6/2018 tarihi itibarıyla bu tutarların değişmediği varsayılmıştır. Ayrıca, mükellef kurumun ortaklardan alacaklar hesabında izlenmesi gerekirken “126. Diğer Çeşitli Alacaklar” hesabında izlediği 100.000 TL bulunmaktadır.

- 126. Diğer Çeşitli Alacaklar hesabı.....	100.000 TL
- 131. Ortaklardan Alacaklar hesabı.....	200.000 TL
- 231. Ortaklardan Alacaklar hesabı.....	150.000 TL
- 331. Ortaklara Borçlar hesabı.....	(170.000)TL
- 431. Ortaklara Borçlar hesabı.....	(120.000)TL

Bu çerçevede;

Beyan tutarı : [100.000+(200.000+150.000)-(170.000+120.000) =] 160.000 TL
Hesaplanan vergi: (160.000 x %3=) 4.800 TL

olacaktır.

Anılan mükellef, söz konusu tutarı beyan etmesi hâlinde beyan edilen bu tutar üzerinden hesaplanan vergiyi beyanname verme süresinde ödeyecektir.

Beyanla ilgili muhasebe kayıtları aşağıdaki şekilde olacaktır.

- Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan ortaklardan alacakların düşülmesi:

20/6/2018	
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD. VE ZAR.	160.000 TL
(7143 sayılı Kanun 6/3 md.)	
(Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)	
126 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	100.000 TL
131 ORTAKLARDAN ALACAKLAR	30.000 TL
231 ORTAKLARDAN ALACAKLAR	30.000 TL
/	

- Verginin hesaplanması:

20/6/2018	
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD. VE ZAR.	4.800 TL
(7143 sayılı Kanun 6/3 md.)	
(Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)	
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	4.800 TL
/	

- Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan ortaklardan alacaklardan kaynaklanan giderlerin nazım hesaplara (kanunen kabul edilmeyen gider olarak) kaydı:

20/6/2018	
950 KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER	164.800 TL
951 KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER ALACAKLI HESABI	164.800 TL
/	

Bu madde kapsamında beyan edilen kasa mevcutları ve ortaklardan net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerin, dileyen mükelleflerce "689. Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar" hesabı yerine bilançonun aktifinde herhangi geçici bir hesapta izlenmesi mümkündür. Söz konusu geçici hesapta izlenen tutarın herhangi bir şekilde kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınamayacağı tabiidir.

Örnek 9- (Y) Limited Şirketinin, 31/12/2017 tarihli bilançosunda ortaklardan alacak ve ortaklara borç tutarları bilanço hesapları itibarıyla aşağıdaki gibidir.

- 231. Ortaklardan Alacaklar hesabı	400.000 TL
- 431. Ortaklara Borçlar hesabı	(160.000) TL
Beyan tarihi itibarıyla ise ortaklardan alacak ve ortaklara borç tutarları şu şekildedir.	
- 131. Ortaklardan Alacaklar hesabı.....	100.000 TL
- 231. Ortaklardan Alacaklar hesabı	360.000 TL
- 331. Ortaklara Borçlar hesabı	(200.000) TL

Bu çerçevede, beyan tarihi itibarıyla ortaklardan (net) alacak tutarı;

[(100.000 + 360.000) - (200.000) =] 260.000 TL olsa da
31/12/2017 tarihi itibarıyla ortaklardan (net) alacak tutarı;
(400.000 - 160.000 =) 240.000 TL'dir.

Buna göre;

Beyan tutarı :..... (400.000 - 160.000 =) 240.000 TL
Hesaplanan vergi:..... (240.000 x %3 =) 7.200 TL

olacaktır.

Anılan mükellef, söz konusu tutarı beyan etmesi hâlinde beyan edilen tutar üzerinden hesaplanan vergiyi beyanname verme süresinde ödeyecektir.

Öte yandan, (Y) Limited Şirketinin 31/12/2017 tarihli bilançosundaki "231. Ortaklardan Alacaklar" hesabında görülen tutarın 100.000 TL'lik kısmı dönemsellik ilkesi uyarınca "131. Ortaklardan Alacaklar" hesabına aktarılmıştır.

Mükellef, bu beyanıyla ilgili muhasebe kayıtlarını yaparken düzeltmeden kaynaklanan işlemler nedeniyle "689. Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar" hesabı yerine bilançonun aktifinde bir geçici hesap oluşturma tercihinde bulunmuştur.

- Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan ortaklardan alacakların düşülmesi:

_____ / _____	
296 GEÇİCİ HESAP	240.000 TL
(7143 sayılı Kanun 6/3 md. uyarınca düzeltme hesabı)	
131 ORTAKLARDAN ALACAKLAR	100.000 TL
231 ORTAKLARDAN ALACAKLAR	140.000 TL
_____ / _____	

- Verginin hesaplanması:

_____ / _____	
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD. VE ZAR.	7.200 TL
(7143 sayılı Kanun 6/3 md.) (Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)	
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	7.200 TL
_____ / _____	

- Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan ortaklardan alacaklardan kaynaklanan giderlerin nazım hesaplara (kanunen kabul edilmeyen gider olarak) kaydı:

950 KANUNEN KABUL EDİLMİYEN
GİDERLER

7.200 TL

951 KANUNEN KABUL EDİLMİYEN
GİDERLER ALACAKLI HESABI

7.200 TL

Öte yandan, mükelleflerce kâr dağıtımını yapılması hâlinde, ticari bilanço açısından dağıtılabilir ticari kar tutarı, 7143 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında beyan edilen ve "689. Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar" hesabı altında muhasebeleştirilen tutarlar dikkate alınmaksızın tespit olunacaktır.

4- Esas Alınacak Bilanço

Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında beyanda bulunacak mükelleflerin, kurumlar vergisi beyannamesi ekinde vermiş oldukları 31/12/2017 tarihli bilançolarını dikkate almaları gerekmektedir.

Özel hesap dönemi kullanan mükellefler ise 2017 yılı içerisinde sona eren hesap dönemlerine ilişkin olarak vermiş oldukları kurumlar vergisi beyannamesi ekinde yer alan bilançolarını esas alacaklardır.

Dolayısıyla, mükelleflerin kanuni süresinden sonra verdikleri düzeltme beyannamelerinin ekinde yer alan bilançoları dikkate alınmayacaktır.

5- Diğer Hususlar

a) 7143 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmeyecektir.

b) Bu kapsamda beyan edilen tutarlar ile ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmeyecektir.

c) Kurumlar vergisi mükelleflerince 7143 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uyarınca yapılan beyanla ilgili olarak, söz konusu tutarların ortaklara dağıtılıp dağıtılmadığına bakılmaksızın kâr dağıtımına bağlı vergi tevkifatına yönelik ilave bir tarhiyat yapılmayacaktır.

ç) 7143 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası hükmü kapsamında beyanda bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin bu beyanları nedeniyle 2018 yılı geçici vergi beyannamelerinde düzeltme gerektiği takdirde beyanname verme süresi içinde gerekli düzeltme işlemlerinin yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bu çerçevede, hesap dönemi olarak takvim yılını kullanan kurumlar vergisi mükelleflerinin anılan madde kapsamında yapacakları beyanları nedeniyle, ilgili dönem matrahlarında bir düzeltme ihtiyacı doğması hâlinde, beyan tarihi itibarıyla 2018 hesap döneminin sona ermiş bulunan geçici vergilendirme dönemlerine ait geçici vergi beyanlarını **31 Ağustos 2018** tarihine (bu tarih dahil) kadar düzeltebilmeleri mümkün bulunmaktadır. Özel hesap dönemi kullanan mükelleflerin ise anılan madde kapsamında

yapacakları beyanları nedeniyle düzeltme gerekmesi hâlinde, beyan tarihi itibarıyla cari hesap döneminin sona ermiş bulunan geçici vergi beyanlarını aynı tarihe kadar düzeltebilmeleri mümkündür.

Bu kapsama giren düzeltme işlemleri nedeniyle vergi dairelerince yapılacak ek tarhiyatlar için herhangi bir ceza veya faiz aranmayacaktır.

d) Tam tasdik sözleşmesi çerçevesinde daha önceki dönemlerine ilişkin rapor düzenlenmiş bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 7143 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükmünden yararlanmaları hâlinde, raporu düzenleyen yeminli mali müşavirlerin bu işlemlerle sınırlı olarak sorumluluğu aranmayacaktır.

VII- ORTAK HÜKÜMLER

A- TAKSİTLERİN SÜRESİNDE ÖDENMEMESİ HALİNDE YAPILACAK İŞLEMLER

7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde, Kanuna göre yapılandırılan alacakların taksitlerinin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, Kanun hükümlerinden yararlanabilme koşullarına yönelik düzenlemeler yer almaktadır.

1- Süresinde Ödenmeyen Taksitler

7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin altıncı fıkrasında “(6) *Bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin ilk ikisinin süresinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti (peşin ödeme seçeneğinin tercih edilmesi hâlinde ilk taksiti) izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanır. İlk iki taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.*” hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, Kanun kapsamında ödenmesi gereken taksitlerin ilk ikisinin süresinde ve tam olarak ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında en fazla iki taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmayacak ve ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının borçlunun başvuru sırasında tercih ettiği taksitlendirme süresinin son taksitini izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla Kanun hükümlerinden yararlanılacaktır.

Dolayısıyla, Kanun kapsamında ödenmesi gereken taksitlerden;

- İlk ikisinin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi,

- Bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi,
- Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin geç ödeme zammıyla birlikte son taksiti izleyen ayın sonuna kadar da ödenmemesi,

hâlinde Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilecektir.

Bu durumda, Kanun kapsamında ödenmesi gereken taksitlerden ilk ikisinin süresinde ve tam olarak ödenmesi Kanundan yararlanma hakkının devamı için zorunlu olduğundan, taksitli ödeme seçeneğini tercih eden borçluların Eylül ve Kasım 2018 (belediyeler ile bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar için Eylül ve Ekim 2018) taksitlerini süresinde ve tam olarak ödemeleri gerekmektedir.

Bu hüküm, her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanacaktır.

Ayrıca, Kanunun 9 uncu maddesinin ondokuzuncu fıkrası gereğince, aynı maddenin onyedinci ve onsekizinci fıkra hükümlerine göre 213 sayılı Kanun kapsamında ilan edilen mücbir sebep halleri ile ilgili olarak 7143 sayılı Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin ilk ikisinin ödeme süresinin uzatılması hâlinde, bu taksitler için süresinde ve tam olarak ödeme şartı aranılmayacaktır. Bununla birlikte, süresinde ödenmeyen taksitler hakkında Kanun hükümlerinin uygulanacağı tabiidir.

Bu Tebliğin (II/D-10) bölümünde de belirtildiği gibi Kanun hükümlerine göre borçlarını yapılandıran belediyeler ile bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca ödenmesi gereken taksit tutarlarının, 5779 sayılı Kanuna göre belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan paylarından tahsil edilmesi gerekmektedir birlikte, 5779 sayılı Kanuna göre yapılacak kesintilerin Bakanlar Kurulunca durdurulması hâlinde, aylık taksitlerin ödeme süreleri kesinti yapılmayan aylar için de durdurulacağından taksit ödemeleri yönünden bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

2) İhlal Nedeni Olmayan Eksik Ödemeler

7143 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrasında “(7) *Bu Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası ve 8 inci maddesinin altıncı fıkrasında, vadesinde ödenmesi öngörülen alacakların veya taksit tutarının %10’unu aşmamak şartıyla 10 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.*” hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, taksitler için yapılan ödemelerde her bir taksite yönelik 10 Türk lirasına kadar eksik ödemeler ihlal sebebi sayılmamıştır. Bununla birlikte, taksit tutarının %10’u 10 Türk lirasının altında ise yüzde %10 tutarına isabet eden tutar kadar eksik ödeme ihlal sebebi sayılmayacaktır. Ancak, bu tutarları aşan eksik ödemelerin ihlal sebebi olarak değerlendirileceği tabiidir.

3) İhlal Hâlinde Kanun Hükümlerinden Yararlanma

a) Kanunun 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında, Kanun kapsamına giren alacakların aynı maddenin altıncı fıkrasında belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması

hâlinde, borçluların ödedikleri tutar kadar Kanun hükümlerinden yararlanacağı düzenlenmiştir.

Buna göre, Kanun kapsamında taksitlendirilen alacakların Kanunda öngörülen süre ve şekilde tamamen ödenmemesi hâlinde, bu Tebliğin (IV/B-1-ç) ve (V/E-1) bölümlerinde yer alan açıklamalar saklı kalmak kaydıyla borçlular yaptıkları ödemeler nispetinde Kanun hükümlerinden yararlandırılacaktır.

Örnek 1- Mükellef, 7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesi kapsamında olan kesinleşmiş borçları için maddeden yararlanma talebinde bulunmuştur.

Mükellefin Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kapsama giren borçları aşağıdaki şekildedir:

2016 takvim yılı gelir vergisi	:	7.000,00 TL
Gelir vergisine ilişkin gecikme zammı	:	1.133,58 TL
26/8/2016 vadeli gelir (stopaj) vergisi	:	2.500,00 TL
Gelir (stopaj) vergisine ilişkin gecikme zammı	:	724,52 TL
TOPLAM	:	11.358,10 TL

Vergi asıllarına vade tarihleri ile Kanunun yayımı tarihine kadar gecikme zammı yerine hesaplanacak toplam Yİ-ÜFE oranı ve tutarları aşağıdaki gibidir:

Gelir Vergisi I. Taksit Tutarı İçin	:	3.500 x %4,7489	=	166,21 TL
Gelir Vergisi II. Taksit Tutarı İçin	:	3.500 x %3,3489	=	117,21 TL
Gelir (stopaj) Vergisi İçin	:	2.500 x %7,4057	=	185,14 TL
TOPLAM (Yİ-ÜFE)	:			468,56 TL
KATSAYISIZ GENEL TOPLAM	:	(9.500 + 468,56=)		9.968,56 TL

Mükellef, vergi asılları ile hesaplanan Yİ-ÜFE tutarları toplamını madde kapsamında 6 eşit taksitte ödemeyi tercih etmiştir.

$$\begin{aligned}\text{Ödenecek Taksit Tutarları} &= [(\text{Vergi Asılları} + \text{Toplam Yİ-ÜFE Tutarı}) \times 1,045] / 6 \\ &= [(9.500 + 468,56) \times 1,045] / 6 \\ &= 1.736,19 \text{ TL}\end{aligned}$$

Mükellef madde hükmüne göre 5 taksiti süresinde ödemiş ancak, son taksit için herhangi bir ödeme yapmamıştır.

Bu durumda, mükellefin yaptığı ödemeler, vadesi önce gelen borçlardan başlanarak her bir dönem itibarıyla mahsup edilecektir. Yapılan ödemeler belirtilen şekilde mahsup edildikten sonra alacağın tamamen tahsil edilemediği dönemlerde madde hükmü ihlal edilmiş sayılacaktır. Bu takdirde, kısmi ödeme olan döneme ilişkin vergiler için yapılmış ödemeler kadar madde hükmünden yararlanılacaktır.

Mükellefin madde hükmünden yararlanacağı tutar hesaplanırken, yapılandırılan borcun katsayı tatbik edilmemiş kısmı dikkate alınacaktır.

Buna göre, madde kapsamında yapılandırılan toplam alacak tutarı **9.968,56 TL** olup bu tutara karşılık 5 taksit içerisinde ödenen tutar [(9.968,56 / 6=) 1.661,43 x 5=]8.307,15 TL'dir.

Mükellefin vadesi önce gelen borcu yıllık gelir vergisi olduğundan, 8.307,15 TL yapılan ödeme tutarı, ilk önce yıllık gelir vergisi ile buna isabet eden Yİ-ÜFE tutarı toplamına (7.000 + 283,42=)7.283,42 TL mahsup edilecektir. Bu şekilde yapılan mahsup sonucunda mükellef, 31/3/2017 ve 31/7/2017 vadeli gelir vergisi ve buna ilişkin gecikme zammı için maddeden yararlanmış olacaktır.

Mahsuptan sonra kalan (8.307,15 – 7.283,42 =)1.023,73 TL tutar, gelir (stopaj) vergisi ve bu vergiye ilişkin Yİ-ÜFE tutarı toplamı olan 2.685,14 TL'yi karşılayamadığından bu dönem borcu için madde hükümleri ihlal edilmiş sayılacaktır.

Bu durumda, yapılan ödeme tutarı kadar maddeden yararlanılacaktır. Ödeme tutarından vergi aslına isabet eden tutar;

$$\text{Vergi aslına isabet eden tutar} = \frac{(\text{Vergi Aslı}) \times (\text{Yapılan Ödemeden Kalan Tutar})}{(\text{Vergi Aslı} + \text{Yİ-ÜFE Tutarı})}$$

formülü ile bulunacaktır. Buna göre;

$$\text{Vergi aslına isabet eden tutar} = \frac{2.500 \times 1.023,73}{2.685,14} = 953,14 \text{ TL'dir.}$$

Bu tutar, madde hükümlerine göre Yİ-ÜFE aylık değişim oranı uygulanarak bulunan (953,14 x %7,4057=)70,59 TL ile birlikte (953,14 + 70,59=)1.023,73 TL olarak alacak aslı ve gecikme zammına mahsup edileceğinden, gelir (stopaj) vergisinin kalan (2.500 - 953,14=) 1.546,86 TL'si vade tarihinden itibaren uygulanacak gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

Örnek 2- Ocak, Şubat, Mart/2017 geçici vergilendirme dönemine ilişkin 120.000 TL kurum geçici vergi tahakkuk etmiştir. Ancak, mükellef 17/5/2017 vadeli kurum geçici vergi borcunu ödememiştir. Söz konusu geçici vergi, mükellefin kurumlar vergisi beyannamesini süresi içinde vermesi nedeniyle, 1/4/2018 tarihinde terkin edilmiş ve 17.640,60 TL gecikme zammı hesaplanmıştır.

Mükellefin, 7143 sayılı Kanununun 2 nci maddesinden yararlanmak için başvuruda bulunması hâlinde kurum geçici vergisinin vade tarihinden terkin edildiği tarihe kadar geçen süre için hesaplanan gecikme zammı tutarı yerine Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

Bu durumda uygulanacak toplam Yİ-ÜFE oranı %3,6755'dir.

Toplam Yİ-ÜFE tutarı ise (120.000 x %3,6755=)4.410,60 TL olacaktır.

Mükellefin söz konusu tutarı 6 eşit taksitte ödemek istemesi durumunda madde kapsamında toplam ödenecek tutar (4.410,60 x 1,045=)4.609,08 TL olacaktır. Dolayısıyla, bir taksit tutarı (4.609,08 / 6=)768,18 TL olacaktır.

Mükellefin madde kapsamında ilk 3 taksitini süresinde ödediği, diğer taksitlerini ise ödemediği varsayıldığında, mükellef ödediği tutar kadar madde hükmünden yararlanabilecektir. Bu durumda mükellefin madde hükmünden yararlanacağı tutar bulunurken yapılandırılan borcun katsayı tatbik edilmemiş kısmı dikkate alınacaktır.

Toplam Gecikme Zammı Tutarı x Ödediği Taksit Tutarları Toplamı (Katsayı Tutarı Hariç)
Hesaplanan Yİ-ÜFE Tutarı

$$= \frac{17.640,60 \times 2.205,30}{4.410,60} = 8.820,30 \text{ TL}$$

formülü kullanılacak ve hesaplanan 8.820,30 TL gecikme zammının tahsilinden vazgeçilecektir.

Kalan (17.640,60 - 8.820,30)=8.820,30 TL gecikme zammının ise takip ve tahsiline devam edilecektir.

Örnek 3- Bu Tebliğin II. Bölümündeki 4 numaralı örnekte yer alan mükellefin maddeye göre belirlenen tutarı 12 taksitte ödemek istediğini, ancak 5 taksiti süresinde ödediğini, kalan 7 taksiti ödemediğini varsaydığımızda, bu mükellefin madde kapsamında yararlanacağı tutar şu şekilde hesaplanacaktır.

Mükellefin, 7143 sayılı Kanunun 2 nci maddesine göre yapılandırılan borç toplamı [(63.650 + 6.973,53) x 1,105=] 78.039 TL olup (78.039 / 12=) 6.503,25 TL bir taksitte ödenecek tutardır. Buna göre, mükellef 5 taksitte toplam (6.503,25 x 5 =)32.516,25 TL ödeme yapmıştır.

Ancak, mükellefin madde hükmünden yararlanacağı tutar bulunurken yapılandırılan borcun katsayı tatbik edilmemiş kısmı dikkate alınacaktır.

Buna göre, katsayı hariç olmak üzere yapılandırılan alacağa yönelik olarak taksitler içinde ödenmiş olan tutar, katsayının tatbik edildiği tutarın taksit sayısına bölünmesi ve ödenen taksit sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacaktır.

Taksitler içinde katsayı hariç ödenen tutar [(70.623,53 / 12=)5.885,29 x 5=] 29.426,45 TL'dir.

Mükellefin maddeden yararlanacağı tutarın yapılandırılan borçlarına mahsubunda Seri:A Sıra No:1 Tahsilat Genel Tebliğinde yapılan açıklamaların dikkate alınması gerekmektedir.

Mükellefin, 7143 sayılı Kanun gereğince vergi aslından yararlanacağı tutarın "A" olduğu varsayılmıştır.

$$A = \frac{\text{Alacak Aslı (Vergi) x Ödenen Taksit Tutarı (Katsayı Tutarı Hariç)}}{\text{Toplam Taksit Tutarı (Katsayı Tutarı Hariç)}}$$

$$A = \frac{63.000 \times 29.426,45}{70.623,53}$$

A = 26.249,98 TL olarak hesaplanacaktır.

Bu tutar, madde hükümlerine göre Yİ-ÜFE aylık değişim oranı uygulanarak bulunan $(26.249,98 \times \%7,6391=)$ **2.005,26 TL** ile birlikte $(26.249,98 + 2.005,26=)$ 28.255,24 TL olarak alacak aslı ve gecikme zammına mahsup edileceğinden, yıllık gelir vergisinin kalan $(63.000 - 26.249,98=)$ 36.750,02 TL'si vade tarihinden itibaren uygulanacak gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

Diğer taraftan, 63.000 TL vergi aslı için hesaplanan gecikme faizi yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranı uygulanarak hesaplanan 2.160,90 TL Yİ-ÜFE tutarına karşılık kısmi ödeme nedeniyle mahsup edilecek tutar ile takip edilecek gecikme faizi aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Yıllık gelir vergisi kanuni süresinde beyan edildiğinde iki eşit taksitte ödenmektedir. Kanuni süresinden sonra tahakkuk ettirilen yıllık gelir vergisi için gecikme faizi, taksitlerin kanuni ödeme süreleri dikkate alınarak hesaplanmaktadır. Bu çerçevede örnek olayda gecikme faizi ve gecikme faizi yerine tahsil edilecek Yİ-ÜFE tutarının hesabında da yıllık gelir vergisi taksitlerinin kanuni ödeme süreleri esas alınmıştır.

Mükellefin, Kanun gereğince gecikme faizinden yararlanacağı tutar $(F=F_1+F_2)$;

F₁= Yıllık Gelir Vergisi 1. Taksit Tutarına İsbet Eden Gecikme Faizinin Maddeden Yararlanacağı Tutar: $(26.249,98 / 2=)13.124,99 \times \%5,35= 702,19$ TL'dir.

F₂= Yıllık Gelir Vergisi 2. Taksit Tutarına İsbet Eden Gecikme Faizinin Maddeden Yararlanacağı Tutar: $(26.249,98 / 2=)13.124,99 \times \%1,51= 198,19$ TL'dir.

F= $702,19 + 198,19=900,38$ TL olacaktır.

Mükellefin, 10.584 TL gecikme faizi yerine hesaplanmış olan 2.160,90 TL tutarında Yİ-ÜFE'ye karşılık **900,38 TL** tahsil edildiği dikkate alındığında, bu tahsilata isabet eden gecikme faizi tutarı;

$$F = \frac{\text{Gecikme Faizi} \times \text{Ödenen Yİ-ÜFE (Gecikme Faizi Yerine)}}{\text{Hesaplanan Yİ-ÜFE (Katsayı Tutarı Hariç)}}$$

$$F = \frac{10.584 \times 900,38}{2.160,90}$$

F = 4.410,02 TL olarak hesaplanacaktır.

$(10.584 - 4.410,02=)$ 6.173,98 TL gecikme faizinin takibine devam edilmesi gerekmektedir.

Mükellefin, 7143 sayılı Kanun gereğince vergi ziyai cezasından yararlanacağı tutarın "C" olduğu varsayılmıştır.

$$C = \frac{\text{Alacak Aslı (Vergi Ziyai Cezası)} \times \text{Ödenen Taksit Tutarı (Katsayı Tutarı Hariç)}}{\text{Toplam Taksit Tutarı (Katsayı Tutarı Hariç)}}$$

$$C = \frac{63.000 \times 29.426,45}{70.623,53}$$

C = 26.249,98 TL olarak hesaplanacaktır.

Bu tutar, madde hükümlerine göre Yİ-ÜFE aylık değişim oranı uygulanarak bulunan (26.249,98 x %7,6391=)2.005,26 TL ile birlikte (26.249,98 + 2.005,26=)28.255,24 TL olarak alacak aslı ve gecikme zammının tahsilinden vazgeçilecektir. Vergi ziyai cezasından kalan (63.000 – 26.249,98=)36.750,02 TL'si vade tarihinden itibaren uygulanacak gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

Mükellefin, 7143 sayılı Kanun gereğince özel usulsüzlük cezasından yararlanacağı tutarın "U" olduğu varsayılmıştır.

$$U = \frac{\text{Alacak Aslı (Özel Usulsüzlük Cezası)} \times \text{Ödenen Taksit Tutarı (Katsayı Tutarı Hariç)}}{\text{Toplam Taksit Tutarı (Katsayı Tutarı Hariç)}}$$

$$U = \frac{650 \times 29.426,45}{70.623,53}$$

U = **270,83 TL** olarak hesaplanacaktır.

Yapılandırılan 650 TL özel usulsüzlük cezasına karşılık 270,83 TL ödeyen mükellefin Kanundan ödediği tutar kadar yararlandırılmasında yapılandırma öncesi tutarında dikkate alınması gerektiğinden, yapılandırma öncesi 1.300 TL tutarındaki özel usulsüzlük cezasına karşılık Kanundan yararlanılacak tutar (Y) aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

$$Y = \frac{\text{Yapılandırma Öncesi Alacak Aslı} \times \text{Özel Usulsüzlük Cezasına Karşılık Ödenen Tutar}}{\text{Yapılandırılmış Tutar}}$$

$$Y = \frac{1.300 \times 270,83}{650}$$

Y = 541,66 TL Kanundan yararlanılacaktır.

Borçludan özel usulsüzlük cezası olarak (1.300 - 541,66=) 758,34 TL tutar takip edilecektir.

Yapılan tahsilatlardan bakiye **3.089,80 TL** ise katsayı tutarı olup bu tutarla ilgili herhangi bir düzeltme yapılmayacaktır.

b) 7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında, Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla yapılan ödemeler nispetinde Kanun hükümlerinden yararlanılacağı düzenlenmiştir.

Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasına ilişkin olarak bu Tebliğin (II/Ç-1) bölümünde gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Bu itibarla, yıllık gelir veya kurumlar, gelir (stopaj), kurumlar (stopaj), katma değer ve özel tüketim vergilerinin Kanununun 2 veya 3 üncü maddeleri kapsamında yapılandırılarak taksitlendirilmesi hâlinde, Kanununun 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrası kapsamında ödemeler nispetinde yararlanılabilmesi için taksit ödeme süresince bu vergi türleri ile ilgili verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden bu vergilerin vadesinde ödenmesi gerekmektedir.

Kanununun 2 ve 3 üncü maddeleri hükümlerine göre yapılandırılan alacaklara ilişkin taksitlerin, süresinde veya bu bölümde yapılan açıklamalara göre ödenmesine rağmen, Kanununun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası gereğince yararlanılan vergi türlerinin taksit ödeme süresince verilen beyannameler üzerine tahakkuk edenlerin bir takvim yılında her bir vergi türü itibarıyla çok zor durum olmaksızın ikiden fazla vadesinde ödenmemesi ya da eksik ödenmesi hâlinde, üçüncü ihlalin yapıldığı vade tarihinin rastladığı ayın sonunda Kanun hükümleri ihlal edilmiş olacak ve bu tarih itibarıyla, Kanun kapsamında yapılandırılarak ödenmiş taksit tutarları için Kanun hükmünden yararlanılacaktır.

Örnek 4- Mükellef, Kanun kapsamında yapılandırılan katma değer vergisi borcuna ilişkin Eylül, Kasım/2018 ve Ocak/2019 aylarında ödemesi gereken taksitlerini taksit ödeme süresi içerisinde ödemiş olmakla birlikte; Kanun kapsamında yapılandırılmasını talep ettiği katma değer vergisi ile ilgili olarak Eylül, Ekim, Kasım/2018 aylarında beyanı üzerine tahakkuk eden vergilerini ödeme süresi içerisinde ödememiştir.

Bu durumda, mükellef, taksitlendirme süresince tahakkuk eden katma değer vergisini bir takvim yılında üç defa ödemeyerek Kanundan yararlanma şartını ihlal ettiğinden, ihlalin gerçekleştiği Kasım/2018 ayına kadar ödediği Eylül, Kasım/2018 taksit tutarları için 7143 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanacak, Ocak/2019 taksit tutarı için ise anılan Kanun hükümlerinden yararlanmayacaktır.

Diğer taraftan, mükellefin Eylül, Kasım/2018 ve Ocak/2019 taksitlerini 30/11/2018 tarihinden önce ödemiş olması hâlinde, bu taksit tutarlarının tamamı için anılan Kanun hükümlerinden yararlanılacağı tabiidir.

B- MÜCBİR SEBEP HALLERİNDE KANUNDAN YARARLANMA

7143 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin onsekizinci fıkrasında “(18) *Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla 213 sayılı Kanununun 15 inci maddesine göre mücbir sebep hâli ilan edilmiş ve devam eden yerlerdeki vergi dairelerinde mükellefiyet kaydı bulunan mükellefler ile Sosyal Güvenlik Kurumunca mücbir sebep hâli nedeniyle belge verme süresi ve prim ödemelerinin ertelendiği yerlerdeki kayıtlı işveren, sigortalı ve diğer prim ödeme yükümlülerinin, bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde başvurmaları, beyan ve bildirim yükümlülüklerini yerine getirmeleri şartıyla Kanun kapsamında ödenmesi gereken taksitlerden, mücbir sebep hâli süresi içerisinde ödenmesi gereken taksitleri, mücbir sebep hâlinin bitim tarihini takip eden aydan başlamak üzere 6 ay içinde ödenir.*” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, 213 sayılı Kanununun 15 inci maddesine istinaden mücbir sebep hâli ilan edilmiş ve 7143 sayılı Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihi itibarıyla devam eden Hatay İli Hassa, Kırıkhan, Kumlu, Reyhanlı, Yayladağı ve Altınözü İlçelerinde, Adıyaman Samsat İlçesinde, Kilis İl genelindeki vergi dairelerinde mükellefiyet kaydı bulunan mükelleflerin, bu Kanun hükümlerinden yararlanması durumunda, Kanun kapsamında yapılandırılan alacakların taksit ödeme süreleri bu fıkra uyarınca belirlenecektir.

VIII- TAHSİLİNDEN VAZGEÇİLEN ALACAKLAR

7143 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan belli tutarın altındaki alacakların tahsilinden vazgeçilmesine yönelik hükümlere yer verilmiştir.

Anılan fıkra kapsamına;

- Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilmekte olan,

- Vadesi 31/12/2013 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olan,

- Her bir alacak türü ve dönemi itibarıyla aslı 100 Türk lirasını aşmayan (tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer'iler dâhil),

- Aslı ödenmiş fer'i alacaklardan tutarı 200 Türk lirasını aşmayan,

- Kanununun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan,

alacaklar girmektedir.

Buna göre, vergiler, vergi cezaları, kaynak kullanımını destekleme fonu alacakları, ecrimisil, adli para cezaları, idari para cezaları, öğrenim ve katkı kredisi alacakları, yiyecek bedelleri gibi 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilmekte olan tüm amme alacakları bu fıkra kapsamında terkin edilecektir.

Diğer taraftan, alacağın gelir kaydedileceği bütçe ayırımı yapılmaksızın Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilmekte olan alacakların tamamı, fıkroda belirtilen diğer şartlara sahip olmaları hâlinde, terkin edilecektir.

Örneğin; 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan ve dolayısıyla özel bütçeli olan Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunun (YURTKUR) 351 sayılı Kanun kapsamında verdiği öğrenim kredilerinin süresinde ödenmemesi hâlinde 6183 sayılı Kanun kapsamında takip ve tahsili için ilgili vergi dairesine gönderilmesi üzerine yapılan tahsilatlar YURTKUR'a aktarılmaktadır. Bu alacaklar vergi dairelerince takip edilmekle birlikte fıkra hükmü ile YURTKUR'un; vadesi 31/12/2013 tarihinden önce olan ve vergi dairesine takip için aktarıldığı hâlde 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tahsil edilememiş olan her bir alacak türü ve dönemi itibarıyla alacak aslı 100 Türk lirasını aşmayan ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer'i alacaklar ile aslı ödenmiş fer'i alacaklardan tutarı 200 Türk lirasını aşmayan alacakların da tahsilinden vazgeçilecektir. Bu alacak türüyle ilgili yapılacak terkinde kredinin son taksite ilişkin vadesinin 31/12/2013 tarihinden önce olması ve ödenmemiş kredi tutarının toplamının 100 Türk lirasının altında kalması gerekmektedir.

Öte yandan, fıkroda aranan diğer şartların yanında alacak aslının 100 Türk lirasını aşmaması hâlinde bu alacak aslı ile tutarına bakılmaksızın bu asla tatbik edilen fer'ilerin tamamı terkin edilecektir. Ayrıca, alacak aslı ödenmiş olan fer'i alacaklardan tutarı 200 Türk lirasını aşmayan alacak tutarları da terkin edilecektir.

Örneğin; 2013 takvim yılının 2 nci geçici vergi dönemine ilişkin beyanname, süresinde verilmiş olmasına rağmen vergi ödenmemiştir. 2013 takvim yılına ilişkin yıllık beyanname Mart 2014 ayında süresinde verilmiştir. Ödenmeyen geçici vergi, yıllık beyanname verilmesi nedeniyle terkin edildiğinden, geçici verginin vade tarihinden terkin edildiği tarihe kadar geçen süre için hesaplanan 136 Türk lirası tutarındaki gecikme zammının tahsil edilmesi gerekmektedir. Ancak, söz konusu gecikme zammının aslı bulunmadığından ve 200 Türk lirasını aşmadığından bu fıkra kapsamında tahsilinden vazgeçilecektir.

IX – DİĞER HUSUSLAR

1- 7143 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde “(1) a) 6552, 6736 ve 7020 sayılı Kanunların ilgili hükümlerine göre yapılandırılan ve anılan Kanunlar kapsamında ödemeleri devam eden alacaklardan kalan taksitlerin tamamının, bu Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının;

1) (a) bendinde belirtilen sürede ödenmesi halinde kalan taksit toplamı içinde yer alan Yİ-ÜFE tutarlarının %90'ının (kalan tutarın sadece Yİ-ÜFE tutarından oluşması halinde anılan bendin (3) numaralı alt bendi kapsamında),

2) (b) bendinde belirtilen sürede ödenmesi halinde kalan taksit toplamı içinde yer alan Yİ-ÜFE tutarlarının %50'sinin (kalan tutarın sadece Yİ-ÜFE tutarından oluşması halinde anılan bendin (3) numaralı alt bendi kapsamında),

tahsilinden vazgeçilir.

Bu takdirde, anılan Kanunlar kapsamında ödenen taksitler için yapılandırma hükümleri geçerli sayılır ve herhangi bir katsayı düzeltilmesi yapılmaz, ödenmemiş taksitlere ilişkin kalan katsayı tutarlarının tahsilinden vazgeçilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, 6552, 6736 ve 7020 sayılı Kanunlar kapsamında yapılandırılan ve ödemeleri devam eden alacaklardan, kalan taksitlerin tamamının;

- 7143 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ilk taksit ödeme süresinin sonuna (**1 Ekim 2018**) kadar ödenmesi halinde bu taksitler içinde yer alan Yİ-ÜFE tutarlarının %90'ının, kalan taksitlerin sadece Yİ-ÜFE tutarından oluşması halinde bu tutarların %50'sinin,

- 7143 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre ilk iki taksit ödeme süresinin sonuna (**30 Kasım 2018**) kadar ödenmesi halinde bu taksitler içinde yer alan Yİ-ÜFE tutarlarının %50'sinin, kalan taksitlerin sadece Yİ-ÜFE tutarından oluşması halinde bu tutarların %25'inin,

tahsilinden vazgeçilecektir.

Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrası ile getirilen düzenlemeden yararlanılabilmesi için ödemenin yapıldığı tarihte 6552, 6736 ve 7020 sayılı Kanun hükümlerinin ihlal edilmemiş olması gerekmektedir.

Bu durumda, 6552, 6736 ve 7020 sayılı Kanunlar kapsamında ödenen taksitler için yapılandırma hükümleri geçerli sayılacak ve herhangi bir katsayı düzeltilmesi yapılmayacaktır.

Ancak, kalan taksitlerin tamamının ödenmesi halinde bu taksitlere ilişkin kalan katsayı tutarlarının tahsilinden vazgeçilecektir.

Diğer taraftan, 7143 sayılı Kanun kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın, 6552, 6736 ve 7020 sayılı Kanunlar kapsamında yapılandırılan ve yararlanma hakkı devam eden her türlü alacağın 7143 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre ödenebileceği tabiidir.

Örnek 1- Mükellef 6736 sayılı Kanununun 2 nci maddesinden yararlanarak kesinleşmiş borçlarını 18 eşit taksitte ödemeyi tercih etmiştir. Mükellefin anılan Kanuna göre ödemesi gereken tutarlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yapılandırılan Toplam Alacak Ashı Tutarı (TL)	Hesaplanan Toplam Yİ-ÜFE Tutarı (TL)	Toplam Katsayı Tutarı (TL)	Ödenecek Toplam Tutar (TL)	Taksit Tutarı (TL)
540.000	162.000	105.300	807.300	44.850

Mükellefin yapılandığı borçlara ilişkin ödeme tablosu ile bu borçlara karşılık **28/9/2018 tarihi itibarıyla** yapılan ödemeler aşağıda gösterilmiştir.

Taksit No	Taksit Vadesi	Alacak Ashı Taksit Tutarı (TL)	Yİ-ÜFE Tutarı (TL)	Katsayı Tutarı (TL)	Taksit Tutarı (TL)	Yapılan Ödeme (TL)
1	30/11/2016	30.000	9.000	5.850	44.850	44.850
2	31/5/2017	30.000	9.000	5.850	44.850	44.850
3	31/7/2017	30.000	9.000	5.850	44.850	-
4	30/9/2017	30.000	9.000	5.850	44.850	44.850
5	30/11/2017	30.000	9.000	5.850	44.850	44.850
6	31/1/2018	30.000	9.000	5.850	44.850	-
7	31/3/2018	30.000	9.000	5.850	44.850	44.850
8	31/5/2018	30.000	9.000	5.850	44.850	44.850
9	31/7/2018	30.000	9.000	5.850	44.850	-
10	30/9/2018	30.000	9.000	5.850	44.850	-
11	30/11/2018	30.000	9.000	5.850	44.850	-
12	31/1/2019	30.000	9.000	5.850	44.850	-
13	31/3/2019	30.000	9.000	5.850	44.850	-
14	31/5/2019	30.000	9.000	5.850	44.850	-
15	31/7/2019	30.000	9.000	5.850	44.850	-
16	30/9/2019	30.000	9.000	5.850	44.850	-
17	30/11/2019	30.000	9.000	5.850	44.850	-
18	31/1/2020	30.000	9.000	5.850	44.850	-
TOPLAM		540.000	162.000	105.300	807.300	269.100

Mükellef 28 Eylül 2018 tarihinde vergi dairesine başvurarak 6736 sayılı Kanun kapsamında yapılandığı borçlarından kalan taksitlerin tamamını peşin ödeyerek 7143 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrası hükmünden yararlanmak istediğini belirtmiştir. Vergi dairesince yapılan değerlendirme sonucunda mükellefin 6736 sayılı Kanun hükümlerini bu tarih itibarıyla ihlal etmediği anlaşılmıştır.

Mükellef tarafından, 6736 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan borçlarından;

- Süresinde ödenmemiş olan Temmuz/2017, Ocak/2018 ve Temmuz/2018 taksitleri için taksit tutarı üzerinden ödeme tarihi olan 28/9/2018 tarihine kadar hesaplanacak geç ödeme zammının,

- Süresinde ödenmemiş olan Temmuz/2017, Ocak/2018 ve Temmuz/2018 taksitleri içinde yer alan alacak asıllarının tamamı ile Yİ-ÜFE tutarının %10'unun,

- Kalan diğer taksitlerin alacak asıllarının tamamı ile Yİ-ÜFE tutarının %10'unun,

ödenmesi halinde, 6736 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan ancak ödenmemiş olan taksitler içinde yer alan katsayı tutarlarının tamamının ve bu taksitler içinde yer alan Yİ-ÜFE tutarının %90'ının tahsilinden vazgeçilecektir.

Buna göre, borçludan tahsil edilmesi gereken tutarlar aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

a) Ödenecek Alacak Aslı Tutarının Tespiti

Ödenmemiş toplam 12 taksit içinde (540.000 - 180.000=)360.000 TL alacak aslı bulunmaktadır.

Dolayısıyla, alacak aslı olarak 360.000 TL ödenecektir.

b) Ödenecek Yİ-ÜFE Tutarının Tespiti

Ödenmemiş toplam 12 taksit içinde (162.000 - 54.000=)108.000 TL Yİ-ÜFE tutarı bulunmaktadır. Yİ-ÜFE tutarından %90 oranında indirim yapılması gerektiğinden, Yİ-ÜFE tutarı olarak (108.000 x %90=)97.200 TL indirim sonucunda borçlu 10.800 TL ödemede bulunacaktır.

c) Ödenecek Geç Ödeme Zammı Tutarının Tespiti

Geç ödeme zammı tutarı, 6736 sayılı Kanuna göre ödenmesi gereken taksit tutarları esas alınarak aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Geç ödeme zammı tutarı=Süresinde ödenmemiş taksit tutarı x Süre x Geç ödeme zammı oranı

Temmuz/2017 taksiti için (1/8/2017-28/9/2018 tarihleri arasında geçen süre);

Geç ödeme zammı tutarı = 44.850 x 14 x %1,4 = 8.790,60 TL'dir.

Ocak/2018 taksiti için (1/2/2018-28/9/2018 tarihleri arasında geçen süre);

Geç ödeme zammı tutarı = 44.850 x 8 x %1,4 = 5.023,20 TL'dir.

Temmuz/2018 taksiti için (1/8/2018-28/9/2018 tarihleri arasında geçen süre);

Geç ödeme zammı tutarı = 44.850 x 2 x %1,4 = 1.255,80 TL'dir.

Süresinde ödenmemiş taksitler nedeniyle toplam 15.069,60 TL geç ödeme zammı ödenecektir.

Buna göre, borçlu tarafından (360.000 + 10.800 + 15.069,60=)385.869,60 TL'nin ödenmesi halinde, ödenmemiş taksitler içinde yer alan 70.200 TL katsayı tutarı ve 97.200 TL Yİ-ÜFE tutarı olmak üzere toplam 167.400 TL'nin tahsilinden vazgeçilecektir.

2- 7143 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde “b) 6552, 6736 ve 7020 sayılı Kanunların ilgili hükümlerine göre yapılandırılan ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla anılan Kanunlar kapsamında ödemeleri devam eden alacaklardan, 6552 sayılı Kanunun; 73 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendi, 80 inci maddesinin (a) bendi, 81 inci maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 60 inci maddenin altıncı fıkrası, 6736 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin altıncı fıkrası, 7020 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin altıncı fıkrası kapsamında bir takvim yılında iki veya daha az taksiti süresinde ödememe veya eksik ödeme hakkının kullanılması nedeniyle bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının, son taksiti izleyen aydan ve ödeme süresi önce gelen taksitten başlamak üzere ikişer aylık dönemler (taksit ödemeleri aylık olan alacaklarda her ay) halinde, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla anılan Kanunların hükümlerinden yararlanır. Bu hüküm kapsamında ödeme süresi uzatılan taksitlerden birinin ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde anılan Kanunların hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, 6552, 6736 ve 7020 sayılı Kanunların ilgili hükümlerine göre yapılandırılan ve 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödemeleri devam eden alacaklardan, bir takvim yılında iki veya daha az taksiti süresinde ödememe veya eksik ödeme hakkının kullanılması nedeniyle bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının, tercih edilen taksit süresine ilişkin son taksiti izleyen aydan ve ödeme süresi önce gelen taksitten başlamak üzere ikişer aylık dönemler (taksit ödemeleri aylık olan alacaklarda her ay) halinde, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla anılan Kanunların hükümlerinden yararlanılacaktır.

Bu hüküm kapsamında, ödeme süresi tercih edilen taksit süresine ilişkin son taksiti izleyen ay sonrasına uzatılan taksitlerden birinin ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde 6552, 6736 ve 7020 sayılı Kanunlardan yararlanma hakkı kaybedilecektir.

Örneğin, 6736 sayılı Kanun kapsamında 18 eşit taksit seçeneğine göre yapılandırılan bir alacağa karşılık 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla Temmuz/2017, Eylül/2017 aylarında ödenmesi gereken 3 ve 4 üncü taksitlerin süresinde ödenmemiş olması halinde, Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca, süresinde ödenmeyen 3 üncü taksit 18 inci taksitin ödenmesi gereken Ocak/2020 ayını izleyen ilk ay olan Şubat/2020 ayında, 4 üncü taksit ise Nisan/2020 ayında geç ödeme zammıyla birlikte ödenebilecektir.

Bu hükümden, 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş veya eksik ödenmiş olan taksitler için yararlanılabileceğinden, bu tarihten sonra ödenmeyen veya eksik ödenen taksitler için bu hükmün uygulanmayacağı tabiidir. Bu durumda, 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihinden sonra 6552, 6736 ve 7020 sayılı Kanunlara göre ödenmesi gereken taksitlerin, ilgili taksit aylarında ödenmesi gerektiğinden, bu taksitlere ilişkin olarak ödememe veya eksik ödeme hakkının kullanılması durumunda, ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin ödemede gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte tercih edilen taksit süresine ilişkin son taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenmesi gerekecektir.

Bu kapsamda, 7143 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 6552, 6736 ve 7020 sayılı Kanunlar kapsamında süresinde ödenmemiş veya eksik ödenmiş taksitlerin tercih edilen taksit süresine göre son taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenebilmesi imkânını son taksiti takip eden ikişer aylık (taksit ödemeleri aylık olan alacaklarda her ay) dönemlere göre ödeme imkânına dönüştürdüğünden, bir takvim yılında iki taksitin süresinde ödememe veya eksik ödeme hakkının kullanılmasında bu hükme göre süresi uzatılan taksitler de dikkate alınacaktır.

Örneğin, 6736 sayılı Kanun kapsamında 18 eşit taksit seçeneğine göre yapılandırılan bir alacağa karşılık 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla Ocak/2018 ve Mart/2018 aylarında ödenmesi gereken 6 ve 7 nci taksitlerin ödenmemesi halinde Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmünden yararlanılabilecektir. Ancak, 2018 takvim yılı içinde 6 ve 7 nci taksitler ödenmeyerek bir takvim yılında iki taksitin süresinde ödememe veya eksik ödeme hakkı kullanılmış olduğundan, 6736 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin altıncı fıkrası gereğince, 6736 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanma hakkının devam edebilmesi için 2018 takvim yılı içinde ödenmesi gereken diğer taksitlerin süresinde ödenmesi gerekmektedir.

3- 7143 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde “c) 6552, 6736 ve 7020 sayılı Kanunların ilgili hükümlerine göre yapılandırılan ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla anılan Kanunlar kapsamında ödemeleri devam eden alacaklar için söz konusu Kanunlardan yararlanma şartı olarak getirilen taksit ödeme süresince her bir takvim yılı itibarıyla cari yılda süresinde ödenmesi öngörülen tutarlara yönelik şartlar, 2018 yılı için bu Kanunun yayımı tarihinden takvim yılı sonuna kadar geçecek süre için yeniden başlatılır.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, 6552, 6736 ve 7020 sayılı Kanunların ilgili hükümleri kapsamında getirilmiş olan ve taksit ödeme süreleri içinde beyan üzerine tahakkuk eden vergilerin cari yılda süresinde ödenmesi koşulunun 2018 yılı için;

- 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihine kadar bir takvim yılında iki veya daha az cari dönem tahakkukunun süresinde ödememe veya eksik ödeme hakkının kullanılmış olması nedeniyle süresinde yapılmayan veya eksik yapılan cari dönem ödemelerinin dikkate alınmaması,

- 7143 sayılı Kanunun yayımı tarihinden sonraki süre için bu hakkın yeniden başlatılması,

gerekecektir.

4- 7143 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin onbeşinci fıkrasında, Kanununun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında pişmanlıkla beyan edilen vergilerin Kanunda belirtilen süre ve şekilde tam olarak ödenmemesi halinde pişmanlık hükmünden yararlanılamayacağından bu vergiye ilişkin olarak kesilmesi gereken vergi cezaları için 213 sayılı Kanununun 374 üncü maddesinde yer alan zamanaşımı sürelerinin işlemeyeceği düzenlenmiştir.

Ayrıca, aynı fıkra bu Kanun kapsamındaki alacaklarla ilgili olarak mevzuatlarında yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla taksit ödeme süresince zamanaşımı sürelerinin işlemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Bu nedenle, bu Kanun kapsamında yapılandırılan alacaklara ilişkin zamanaşımı sürelerinin tespitinin 6183 sayılı Kanununun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasının onbirinci bendi hükmü dikkate alınarak tayin edileceği tabiidir.

5- Bu Kanun kapsamında yapılandırılan ya da bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olan vergilere ilişkin vergi ziyai cezalarına yönelik aşağıdaki şekilde işlem yapılması gerekmektedir.

a) Vergi aslının bu Kanuna göre yapılandırılması durumunda, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vergi ziyai cezasının bulunduğu hukuki aşama dikkate alınarak işlem tesis edilecektir. Buna göre, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla;

(1) Vergi ziyai cezasının kesilmediği veya vergi/ceza ihbarnamesinin tebliğ edilmediği hallerde vergi aslına ilişkin taksit ödemeleri devam ettiği müddetçe vergi ziyai cezası kesilmeyecek ve vergi/ceza ihbarnameleri tebliğ edilmeyecektir. Vergi aslının bu Kanuna göre tamamen ödenmesi şartıyla, vergi ziyai cezalarının kesilmesinden ve tebliğinden vazgeçilecektir. 7143 sayılı Kanun hükümlerinin ihlal edilmesi durumunda ise Kanunun 9 uncu maddesinin onbeşinci fıkrasına göre işlemeyen ceza kesme zamanaşımı süresi dikkate alınarak gerekli işlemler tesis edilecektir.

(2) Vergi ziyai cezası kesilerek vergi/ceza ihbarnamesinin tebliğ edildiği hallerde vergi ziyai cezası için;

i) Uzlaşma talep edilmiş ve uzlaşma talebinden vazgeçilmemiş ise Kanunun yayımı tarihinden sonra uzlaşma sağlanmış olsa dahi, vergi aslının tam ödenmesine müteakip cezanın tahsilinden vazgeçilmesi, Kanunun yayımı tarihinden sonra tahsil edilen bir tutarın bulunması halinde red ve iade edilmesi,

ii) Ceza indirimini talep edilmiş ve indirim talebinden vazgeçilmemiş ise, Kanunun yayımı tarihinden sonra vergi ziyai cezasına karşılık ödeme yapılmış olması halinde vergi aslının bu Kanuna göre tam olarak ödenmiş olması şartıyla, vergi ziyai cezasının tahsilinden vazgeçilerek tahsil edilen tutarın red ve iade edilmesi,

iii) Dava açılmış ve ihtilaftan vazgeçilmemiş ise, vergi aslının bu Kanuna göre tamamen ödenmesi şartıyla, ödemenin tam yapıldığı tarihten sonra yargı kararları uyarınca işlem yapılmaması ve idarece de ihtilafın sürdürülmemesi, Kanunun yayımı tarihinden sonra tahsil edilen bir tutarın bulunması halinde red ve iade edilmesi,

gerekmektedir.

b) Vergi aslının Kanunun yayımı tarihinden önce tamamen ödenmiş olması halinde, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vergi ziyai cezalarının;

(1) Kesilmemiş olması durumunda kesilmesinden, kesildiği halde vergi/ceza ihbarnamesi tebliğ edilmemiş olması durumunda tebliğ edilmesinden,

(2) Kesilerek vergi/ceza ihbarnamesinin tebliğ edildiği hallerde; uzlaşma talep edilmişse uzlaşma talebinden, ceza indirimini talep edilmişse indirim talebinden, vazgeçildiği kabul edilerek söz konusu vergi ziyai cezalarının tahsilinden,

(3) Davaya konu (ihbarnamenin ve/veya takip işlemlerinin) olması durumunda borçlunun müracaat etmesi ve ihtilafından vazgeçmesi şartına bağlı olarak bu cezaların ve bunlara ilişkin gecikme zamlarının tamamının tahsilinden,

(4) Kesinleştiği (Kanunun yayımı tarihinden sonra kesinleşenler dâhil) halde takibe ilişkin ihtilafın bulunmaması koşuluyla vergi dairesi tarafından re'sen, bu cezaların ve bunlara ilişkin gecikme zamlarının tamamının tahsilinden,

vazgeçilecektir.

6- 7143 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin onaltıncı fıkrası gereğince Kanun kapsamına giren alacaklara karşılık;

- Kanunun yayımlandığı 18/5/2018 tarihinden önce tahsil edilmiş olan tutarlar,

- Kanun kapsamında tahsil edilen tutarlar,

- Kanunun 9 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasında belirtilen tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizler,

red ve iade edilmeyecektir.

Anılan fıkroda yer alan “...Ancak, bu Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında olup dava konusu edilen tarhiyatlara karşılık bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödeme yapılmış olması hâlinde, ödenen bu tutarlar, vergi mahkemesinde esasa ilişkin olarak hiç karar verilmemiş veya verilen kararın bozulması nedeniyle yeniden karar verilmek üzere mahkemesine iade edilmiş davalara konu alacaklar için bu maddeden yararlanılmak üzere yapılan başvurular ile verilmiş terkin kararları üzerine red ve iade edilebilir.” hükmü uyarınca bu Tebliğin ilgili bölümlerinde yapılan açıklamalar dikkate alınarak Kanunun 3 üncü maddesinden yararlanmak üzere yapılacak başvurular üzerine gerekli işlemlerin yapılacağı tabiidir.

7- Bu Kanun hükümlerine göre yazılı olarak yapılan başvuruların (elektronik ortamda yapılması zorunlu olan beyan ve bildirimler hariç), taahhütlü posta veya APS ile gönderilmesi hâlinde postaya verildiği tarih, adi posta ile gönderilmesi hâlinde ise tahsil dairesinin kayıtlarına intikal ettiği tarih başvuru tarihi olarak dikkate alınacaktır.

Diğer taraftan, başvuruların e-devlet (www.turkiye.gov.tr) veya Gelir İdaresi Başkanlığının (www.gib.gov.tr) internet adresi üzerinden yapılması hâlinde, başvuru tarihi elektronik ortamda başvurunun yapıldığı tarih olacaktır.

8- Bu Tebliğin ekleri, çoğaltılmak suretiyle kullanılabilir.

9- Kanundan yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, Kanunun 9 uncu maddesinde öngörülen katsayı uygulaması hariç olmak üzere Kanunun yayımı tarihinden sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi herhangi bir fer'i alacak tatbik edilmeyecektir.

10- Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri gereken borçluların, Kanun

hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır.

Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine, bu Tebliğ uyarınca ilgili idareye verilmesi uygun görülen idari para cezaları ihtilaflarına ilişkin dilekçeler ise ilgili idareye verilecek ve bu dilekçelerin tahsil dairesine/idareye verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilecektir.

Kanundan yararlanmak için elektronik ortamda başvuruda bulunan borçluların, devam eden ihtilaflardan vazgeçtiklerini gösterir ıslak imzalı dilekçelerini başvuru süresi içinde ilgili tahsil dairesine vermeleri gerekmektedir.

Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak karar tarihine bakılmaksızın Kanunun yayımı tarihinden sonra tebliğ edilen yargı kararları uyarınca işlem yapılmayacak ve bu kararlara ilişkin hükmedilmiş yargılama giderleri ve avukatlık ücreti ve fer'ilerinin bulunması hâlinde bu tutarlar karşılıklı olarak talep edilmeyecektir.

Diğer taraftan, mükelleflerce Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere davadan vazgeçilmesi hâlinde idarece de ihtilafların sürdürülmeyeceği tabiidir.

11- Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrası kapsamında verilecek beyanname ve bildirimler hariç olmak üzere Kanun hükümlerine göre verilecek bildirim ve beyannameler için damga vergisi alınmayacaktır.

12- Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, bazı alacakların da Kanun kapsamında yapılandırılacağı hüküm altına alınmış olup, Kanunun 10 uncu maddesinde Kanun kapsamında yapılandırılarak ödenecek alacaklar, alacaklı idareler de belirtilmek suretiyle bu Tebliğe ekli tabloda (**Ek:24**) gösterilmiştir.

13- 2918 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin onüçüncü fıkrasında, alkol, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin etkisi altında araç kullandığı tespit edilen sürücülerin geri alınan sürücü belgesinin iade edilebilmesi için ilgili kişi hakkında trafik kurallarına aykırılık dolayısıyla verilmiş olan idari para cezalarının tamamının tahsil edilmiş olmasının şart olduğu hükme bağlanmıştır.

Anılan hüküm çerçevesinde, 2918 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamında geri alınan sürücü belgelerinin iade edilebilmesi için sürücü belgesi geri verilecek olan kişi hakkında trafik kurallarına aykırılık dolayısıyla anılan Kanun hükümlerine göre verilmiş olan tüm trafik idari para cezalarının ödenmiş olması gerekmektedir.

Dolayısıyla, Kanun kapsamında borçlarını yapılandıran borçlulara, 2918 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin onüçüncü fıkrasına göre trafik idari para cezası borcu bulunmadığına dair yazının verilebilmesi için bu borçların tamamının ödenmiş olması gerekmektedir.

14- 7143 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin sekizinci fıkrası kapsamına giren belediyelerin ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin %50'sinden fazlası bunlara ait şirketlerin alacaklarının Kanun kapsamında yapılandırılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye İçişleri Bakanlığı yetkili olup, bu Tebliğde konu ile ilgili açıklama yapılmamıştır.

15- 7143 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (e) bendine göre, belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşların Kanun kapsamında yapılandırılan borçları, belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan paylarından aylık dönemler halinde tahsil edilecektir.

Ayrıca, 5779 sayılı Kanuna göre yapılacak kesintilerin Bakanlar Kurulunca durdurulması hâlinde, yapılandırılan borçlara ilişkin aylık taksitlerin ödeme sürelerinin kesinti yapılmayan aylar için durdurulacağı ve ödenmeyen taksitlerin tercih edilen taksit ödeme süresinin sonundan itibaren ayrıca bir katsayı ve geç ödeme zammı uygulanmaksızın aylık dönemler itibarıyla paylardan kesinti suretiyle tahsil edileceği, bu kapsamdaki taksitlerin süresinde ödenmemiş olmasının ihlal nedeni sayılmayacağı hususu anılan bentte hüküm altına alınmıştır.

9/5/2018 tarihli ve 30416 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 30/4/2018 tarihli ve 2018/11685 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, 15/3/2010 tarihli ve 2010/238 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel idareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilat Toplamı Üzerinden Ayrılacak Paylardan Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslar”a geçici 13 üncü madde olarak “(1) Bu Esaslar uyarınca yapılacak kesinti oranları 2018 yılı Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül ve Ekim aylarında genel bütçe vergi gelirlerinden ödenecek paylar için yüzde sıfır olarak uygulanır...” ifadesi eklenmiştir.

Buna göre, 5779 sayılı Kanun kapsamında genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak paylardan 2018 yılının Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül ve Ekim aylarında herhangi bir kesinti yapılamayacaktır.

Dolayısıyla, belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşların 7143 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan borçlarına ilişkin 2018 yılının Eylül ve Ekim aylarında ödenmesi gereken ilk iki taksitin ödeme süreleri, tercih edilen taksitlendirmenin son taksitini takip eden aydan başlamak üzere belirlenecektir.

Bu itibarla, Kanun kapsamında yapılandırılan borçların ilk iki taksitinin ödeme süreleri olan 2018 yılının Eylül ve Ekim aylarında kesintilerin durdurulması nedeniyle, 7143 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin altıncı fıkrasında yer alan ilk iki taksitin süresinde ödeme şartı belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar için aranılmayacaktır.

Diğer taraftan, belediyeler ile bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşların Kanun kapsamında yapılandırılan borçlarına ilişkin kesintilerin durdurulması nedeniyle, bu borçluların Kanununun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri hükümlerinden yararlanabilmeleri için ödemelerini süreleri içinde vergi dairelerine doğrudan yapmaları gerekmektedir. Aynı şekilde, bu borçluların Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasından yararlanmak istemeleri halinde söz konusu ödemeleri de süresi içinde vergi dairelerine yapmaları gerektiği tabiidir.

Tebliğ olunur.

[Ekler için tıklayınız.](#)